

Raadsvoorstel

Opsteller

Driel, Martijn van

Vergadering van

28 september 2021

Kenmerk

Z/21/027373 / D/21/036199

Portefeuillehouder

Ad de Regt

Portefeuille

Financiën

Onderwerp

Programmabegroting 2022-2025

Samenvatting

De Programmabegroting 2022 inclusief de Meerjarenraming 2023-2025 voor de gemeente Woerden is opgesteld. Deze begroting bouwt voort op de Kadernota 2022. In de begroting staan de geraamde baten en lasten voor de jaren 2022-2025 en de afgesproken resultaten tussen raad en college. De programmabegroting 2022 laat een positief saldo zien. De raad wordt voorgesteld de Begroting 2022 vast te stellen.

Gevraagd besluit

1. De Programmabegroting 2022, inclusief de mutaties in de reserves, vast te stellen;
2. De investeringsbudgetten uit de jaarschijf 2022 van de investeringsplanning vast te stellen;
3. Voor de jaren 2022-2025 en verder voor de jeugdzorg en de WMO de volgende mutaties ten opzicht van de kadernota vast te stellen:

	2022	2023	2024	2025
Extra Rijksbijdrage	3.363.840-	1.966.733-	1.795.853-	1.590.413-
Verhoging budget Jeugd (o.b.v. prognose ontwikkelingen)	1.100.686	1.271.804	1.281.264	1.291.318
Totaal aanvullende investeringen en taakstellingen	1.515.000	1.113.078	850.006	651.253
Totaal Rijksbijdrage - budgetaanpassingen en Aanvullende investeringen / taakstellingen	748.154-	418.149	335.417	352.158

4. De meerjarenraming 2023-2025 te aanvaarden als leidraad voor het te voeren beleid in de jaren 2023, 2024 en 2025.

Inleiding

Wij bieden u de programmabegroting 2022-2025 aan. De programmabegroting is voor alle jaren sluitend.

Met het vaststellen van de Programmabegroting wordt het college voor het begrotingsjaar 2022 geautoriseerd voor de lasten en baten uit de Programmabegroting en het doen van investeringen voor het begrotingsjaar 2022.

Participatieproces

Bij het opstellen van de Programmabegroting 2022-2025 is uitgegaan van de door het college vastgestelde financiële kaders, de Voorjaars-/Kadernota.

Wat willen we bereiken

De doelen die in 2022 worden gerealiseerd hebben hun effect op de inwoners en bedrijven van Woerden. De Programmabegroting moet leiden tot een duurzame gezonde financiële positie, derhalve een sluitende meerjarenbegroting en een schuldquote van 150% in 2030.

Wat gaan we daarvoor doen

De inspanningen die leiden tot de resultaten zijn opgenomen in de verschillende programma's.

Argumenten

1. De programmabegroting 2022, inclusief de mutaties in de reserves, vast te stellen;

De begroting moet worden vastgesteld om het college te autoriseren tot het doen van uitgaven zodat de beoogde resultaten kunnen worden gerealiseerd en de effecten kunnen worden behaald;

2. De investeringsbudgetten uit de jaarschijf 2022 van de investeringsplanning vast te stellen;

De investeringsplanning moet worden vastgesteld om de investeringen in het jaar 2022 te kunnen realiseren. De investeringsplanning is opgenomen in Hoofdstuk 7 van de Financiële Begroting. Het totaalbedrag aan investeringen bedraagt € 20.196.693.

3. Voor de jaren 2022-2025 en verder voor de jeugdzorg en de WMO de volgende mutaties ten opzicht van de kadernota vast te stellen;

Het rijk heeft voor de jeugdzorg landelijk € 1,3 miljard extra toegezegd voor 2022. Dit komt bovenop de € 300 miljoen waar al eerder een toezegging voor was gedaan. Ten tijde van het opstellen van de Kadernota 2022 was nog niet duidelijk hoe hier mee omgegaan mocht worden. Ook was nog niet duidelijk welke voorwaarden het rijk aan de besteding van deze middelen wilde stellen. Dit is nu wel duidelijk en dit is in de begroting 2022-2025 verwerkt. Voor 2022 mag deze extra bijdrage (€ 3,3 miljoen) volledig ingerekend worden. Voor de jaren 2023 en verder heeft het Rijk nog geen harde toezeggingen gedaan. De toezichthouder (Provincie Utrecht) staat toe dat voor deze jaren 75% van de verwachte bijdrage in de meerjarenraming wordt opgenomen.

Tevens is bij de Najaarsrapportage 2021 naar voren gekomen dat de kosten voor jeugdzorg harder stijgen dan bij de Voorjaarsrapportage 2021 en de Kadernota 2022 was voorzien. Deze trend heeft een structureel effect op de Begroting 2022 en Meerjarenraming 2023-2025. Dit effect is eveneens in de voorliggende begroting verwerkt.

In onderstaande tabel is te zien dat de extra middelen vanuit het rijk jaarlijks aflopen. Gemeenten worden hiermee gestimuleerd om een hervormingsagenda door te voeren. Hiervoor zijn extra investeringen nodig, waarmee op termijn besparingen gerealiseerd kunnen worden. Ook hiervoor zijn bedragen geraamd in deze begroting. In onderstaande tabel zijn deze wijzigingen toegelicht.

	2022	2023	2024	2025
Rijksbijdrage				
Extra rijksbijdrage te ontvangen	3.363.840-	2.897.293-	2.669.453-	2.395.533-
Correctie provincie - 75% opnemen in begroting		930.560	873.600	805.120
Extra Rijksbijdrage	3.363.840-	1.966.733-	1.795.853-	1.590.413-
Verhoging budget Jeugd (o.b.v. prognose ontwikkelingen)	1.100.686	1.271.804	1.281.264	1.291.318
Aanvullende investeringen en taakstellingen				
Investerings hervormingsagenda (programma 3)	865.000	865.000	865.000	865.000
Investerings hervormingsagenda - nader in te vullen (programma 7)	650.000	600.000	497.611	492.498
Taakstelling bezuiniging (programma 7)		351.922-	512.605-	706.245-
Totaal aanvullende investeringen en taakstellingen	1.515.000	1.113.078	850.006	651.253
Totaal Rijksbijdrage - budgetaanpassingen en Aanvullende investeringen / taakstellingen	748.154-	418.149	335.417	352.158

4. *De meerjarenraming 2023-2025 te aanvaarden als leidraad voor het te voeren beleid in de jaren 2023, 2024 en 2025;*

De meerjarenraming 2023-2025 is de leidraad voor de opvolgende jaren;

Kanttelingen, risico's en alternatieven

De risico's zijn beschreven in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Jaarlijks zullen de maatregelen door middel van de reguliere P&C documenten worden gemonitord.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

De begroting laat samengevat het volgende beeld zien.

Exploitatie	Werkelijk 2020	Primitieve begroting 2021	Begroting 2021 inclusief wijzigingen	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025

+ / + = nadeel / lasten	Lasten	144.285.554	138.618.200	146.443.630	155.472.242	144.711.794	140.717.949	139.663.373
	Baten	-	-	-	-	-	-	-
- / - = voordeel / baten		142.125.260	137.060.669	141.215.004	156.517.211	147.286.804	144.464.649	143.987.468
	Gerealiseerd saldo van baten en lasten	2.160.294	1.557.531	5.228.626	-1.044.969	-2.575.010	-3.746.700	-4.324.095
Communicatie Persbericht en op de gemeentepagina in de krant.	Stortingen	1.439.943	1.343.833	1.743.833	3.736.833	3.586.062	3.503.677	3.530.375
	Onttrekkingen	-6.718.722	-2.901.364	-6.797.315	-3.161.425	-1.053.391	-1.022.453	-977.979
	Mutaties reserves	-5.278.780	-1.557.531	-5.053.482	575.408	2.532.671	2.481.224	2.552.396
	Gerealiseerd resultaat	-3.118.486	0	175.144	-469.561	-42.339	-1.265.476	-1.771.699

Vervolgproces

- Politieke avond;
- Begrotingsraad.

Bevoegdheid raad

Artikel 189 van de Gemeentewet.

Bijlagen

Programmabegroting 2022-2025

Overzicht van wijzigingen begroting 2022 - Woerden

Definitieve versie t.o.v. versie verzonden op 1 oktober 2021

Algemeen

Op 1 oktober 2021 heeft u de eerste versie van de begroting gekregen. Zoals aangegeven wordt een aantal onderdelen van de begroting nagezonden. In deze versie (definitieve versie) zijn deze onderdelen toegevoegd. Dit betreft de volgende onderdelen:

- Paragraaf Lokale Heffingen
- Paragraaf Kapitaalgoederen
- Kasstroomoverzicht

Bij het opstellen van het kasstroomoverzicht is gebleken dat er nog een omissie zat in de geprognosticeerde balans, doordat de begrote resultaten van de komende jaren niet in de ontwikkeling van het eigen vermogen was meegenomen. Deze omissie is nu hersteld. De wijziging heeft een gunstig effect op de schuldquote, waardoor deze zich iets gunstiger ontwikkelt. Het effect hiervan is 1% in 2022, oplopend tot 3% in 2025.

De gehele begroting is nu ook digitaal beschikbaar gemaakt via woerden.begrotingsapp.nl

Technische aanpassingen/ correctie

Pagina	Onderwerp	Aanpassingen
8	Schuldquote	Onderste regel in de tabel is gewijzigd.
	Programma 7 Algemene inkomsten	Tabel algemene dekkingsmiddelen verwijderd (was dubbel opgenomen, staat ook onder overzicht van baten en lasten)
79	Paragraaf Lokale heffingen	Paragraaf toegevoegd
94	Kengetallen	De volgende kengetallen zijn gewijzigd: a1. netto schuldquote a2. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen b. solvabiliteitsratio
96	Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	Paragraaf toegevoegd
127	Paragraaf Verbonden Partijen	Gegevens Coöperatie Parkeerservice U.A. Amersfoort toegevoegd
170	Kasstroomoverzicht	Kasstroomoverzicht toegevoegd
	Gehele begroting	Diverse kleine tekstuele correcties

Programmabegroting 2022 - 2025

INHOUDSOPGAVE

Programmabegroting 2022 - 2025	1
Inhoudsopgave	2
Leeswijzer	4
Algemene beschouwingen en financiële beschouwingen.....	5
1. Inleiding	5
2. Financiën/financiële beschouwingen	6
Programma 1 Bestuur, dienstverlening en veiligheid	9
Opgave: Een professionele organisatie	12
Opgave: Samen werken aan een veilig Woerden	13
Opgave: Het aanpakken van uitdagingen die de grenzen van Woerden overschrijden in regionale samenwerkingsverbanden	15
Programma 2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer	21
Opgave: Woerden veilig, leefbaar en bereikbaar	23
Opgave: De openbare ruimte wordt sober en doelmatig onderhouden	25
Programma 3. Sociaal domein	30
Opgave: Onze inwoners doen en kunnen zoveel mogelijk zelf en krijgen daarbij de benodigde ondersteuning	34
Opgave: Inwoners doen mee naar vermogen in hun eigen wijk of dorp	37
Opgave: Woerdenaren met minder kans op betaald werk doen mee in de samenleving	38
Opgave: Psychisch kwetsbare inwoners hebben een passende woonplek met daarbij de juiste ondersteuning en voorzieningen voor een volwaardig leven in Woerden ...	39
Opgave: Statushouders zijn ingeburgerd	40
Programma 4. Cultuur, economie en milieu.....	47
Opgave: Cultuur	50
Opgave: Energietransitie	51
Opgave: Erfgoed	53
Opgave: Economie, Recreatie & Toerisme.....	54
Programma 5. Onderwijs en sport	60
Opgaven	62
Programma 6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	65
Opgaven	66
Programma 7. Algemene inkomsten.....	70
Programma 8. Overhead	75
Paragrafen.....	77
Paragraaf 1 Lokale heffingen.....	78
Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	87

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen	95
Paragraaf 4 Financiering	103
Paragraaf 5 Bedrijfsvoering	107
Paragraaf 6 Verbonden partijen	111
Paragraaf 7 Grondbeleid	137
Paragraaf 8 De inwoner centraal in participatie en dienstverlening	144
Financiële begroting	147
1 Overzicht van baten en lasten	148
2 Incidentele lasten en baten	151
3 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	152
4 Ramingsgrondslagen	153
5 Geprognosticeerde balans	154
6 EMU-saldo	155
8 Staat van reserves	163
9 Staat van voorzieningen	169
10 Kasstroomoverzicht	171

LEESWIJZER

De programmabegroting bestaat uit vier delen: algemene en financiële beschouwingen, programma's, paragrafen en financiële begroting.

In het onderdeel algemene en financiële beschouwingen gaan we vooral in op algemene en financiële ontwikkelingen van de gemeente Woerden, in context en perspectief.

In de *programma's* staat centraal wat het bestuur – op hoofdlijnen – wil bereiken (maatschappelijke effecten), hoe dit concreet vorm krijgt (resultaten), wat daarvoor gedaan wordt (inspanningen) en welke middelen hiervoor beschikbaar zijn (lasten en baten). De raad stelt het totale bedrag per programma vast. De raad heeft gekozen voor een indeling in zeven programma's. Hieraan is dit jaar het programma Overhead toegevoegd.

In de programma's wordt eerst in een korte omschrijving/toelichting per taakveld beschreven waar het programma over gaat. Vervolgens herhalen we de eerder uitgesproken ambities aan het begin van elk programma (in verkorte vorm) en gaan we in op de actuele ontwikkelingen binnen het programma. Hierin zijn ook de gevolgen van de coronapandemie beschreven. Daarna worden maatschappelijke effecten weergegeven, uitgewerkt in concrete resultaten en inspanningen. Door de resultaten te boeken, realiseren we de effecten om daarmee de ambities waar te maken. Ook worden de beleidsindicatoren behorende bij het programma benoemd.

De tekstuele opzet van elk programma is daarmee als volgt:

- Overzicht verantwoordelijke portefeuillehouders
- Omschrijving / toelichting per taakveld
- Ambities;
- Actuele ontwikkelingen;
- Maatschappelijk effect: wat wij willen bereiken;
- Resultaten: waaruit blijkt dat het effect wordt gerealiseerd;
- Inspanningen: wat gaan wij in 2022 doen om de resultaten te bereiken.

Zoals gebruikelijk wordt elk programma afgesloten met een financieel gedeelte: een overzicht van baten en lasten per programma, en van de verschillen tussen de vastgestelde begroting 2022 en de (gewijzigde) begroting 2021.

Hiermee ontstaat een completer maar tegelijk ook een compacter beeld over wat binnen het programma wordt opgepakt, wat de prestaties zijn en welke financiële gevolgen dit heeft.

Een *paragraaf* is een dwarsdoorsnede van de begroting. Doel van de paragrafen is om onderwerpen te bundelen die verspreid in de begroting staan maar bijvoorbeeld wel een groot financieel belang dienen.

De *financiële begroting* geeft een beeld van de verwachte financiële ontwikkelingen voor de komende jaren.

ALGEMENE BESCHOUWINGEN EN FINANCIËLE BESCHOUWINGEN

1. INLEIDING

Met enige trots presenteren wij u de programmabegroting 2022-2025. Met de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2022 voor de boeg is dit de laatste begroting van het huidige college. Terugkijkend zien wij dat veel doelstellingen uit het coalitieakkoord verwezenlijkt zijn en dat wij veel hebben kunnen betekenen voor de inwoners en ondernemers van Woerden, ook in de bijzondere omstandigheden waarvoor we geplaatst werden. In 2020 zijn wij allen overvallen door de COVID-19-pandemie die ook ons als lokale overheid voor bijzondere, ongekende uitdagingen heeft geplaatst. Deze uitdagingen werken door tot vandaag de dag en zij zullen ook sporen trekken naar in elk geval 2022. In deze uitdagingen hebben raad, college en ambtelijke organisatie schouder aan schouder gestaan en daar waar mogelijk inwoners en ondernemers ondersteund. Uiteraard heeft die ondersteuning financiële gevolgen gehad maar ook die hebben we tot op heden het hoofd kunnen bieden.

Een belangrijke basis daarvoor en voor een financieel gezonde toekomst is gelegd door uw besluitvorming in 2020 over een grootscheepse en meerjarige ombuigingsoperatie, de Strategische Heroriëntatie. Hiermee is bereikt dat de meerjarenbegroting structureel en materieel sluitend is en de schuldquote in 2030 weer op 150% komt. Wij hebben de maatregelen zodanig verdeeld en gespreid dat het fundament en het voorzieningenniveau van de gemeente zo min mogelijk worden aangetast en er een beperkte investeringsruimte mogelijk wordt gemaakt. Woerden en zijn dorpen moeten immers een aantrekkelijke woongemeente blijven, gedragen door een sterke samenleving! In 2022 zetten wij deze lijn voort.

Deze programmabegroting is een nadere uitwerking van de Kadernota. Op 24 juni 2021 heeft de raad met het vaststellen van de Kadernota de hoofdlijnen bepaald voor de begroting 2022-2025. Deze kaders zijn vertaald en nader uitgewerkt in de nu voorliggende begroting. De beleidsmatige doelstellingen zijn verwerkt in de programmateksten/doelenbomen. Sinds de verschijning van de Kadernota hebben uiteraard ontwikkelingen plaatsgevonden die meegenomen zijn in de programmabegroting. Ten opzichte van de Kadernota zijn de belangrijkste ontwikkelingen die financieel doorvertaald zijn:

- indexatie van kosten met 1,8%;
- actualisatie van kosten voor verbonden partijen;
- aanpassing van de algemene uitkering op basis van de meicirculaire 2021;
- verwerking van de extra rijksbijdrage voor Jeugdzorg en het bijbehorende maatregelenpakket.

We zijn erin geslaagd een sluitende meerjarenbegroting aan te bieden, met in 2022 een licht overschot. Met hierin ruimte voor verdere vernieuwing in de jeugdzorg en het toevoegen van € 2 miljoen aan de Algemene Reserve voor de versterking van de financiële positie. We laten hiermee een degelijke en solide erfenis na voor een volgende bestuursperiode, mits het financieel beleid zoals de raad heeft vastgesteld wordt voortgezet.

Onze doelen voor Woerden voor 2030 zijn uiteraard niet veranderd:

- We verlenen onze zorg dicht bij onze inwoners;
- We bouwen voldoende woningen;
- We lossen verkeersknelpunten op;
- We leveren onze bijdrage aan de energietransitie en duurzaamheid.

Hier gaan wij ons in 2022 met volle energie voor inzetten, om het beste te kunnen bereiken voor Harmelen, Kamerik, Zegveld en Woerden!

2. FINANCIËN/FINANCIËLE BESCHOUWINGEN

Voor u ligt de begroting 2022, inclusief de meerjarenraming 2023-2025. We zijn trots u een sluitend meerjarenperspectief te kunnen aanbieden. Dat is gelet op de uitdagende landelijke ontwikkelingen zeker niet vanzelfsprekend. Dat heeft een strak financieel beleid vereist en het zal onverminderd een strak financieel beleid blijven vergen! In de Strategische Heroriëntatie in 2020 zijn maatregelen genomen om de financiële positie te verbeteren. De resultaten zijn daarvan zichtbaar in de begroting: we zijn duurzaam op weg naar een robuustere financiële basis voor Woerden. Een basis waarmee we grote meerjarige uitdagingen op in elk geval ruimtelijk en infrastructureel gebied met vertrouwen tegemoet kunnen treden. In deze begroting borduren wij voort op de lijn die bij deze Strategische Heroriëntatie en in de Kadernota 2022 is gekozen. Dit betekent concreet dat wij nog steeds in staat zijn om jaarlijks € 2,0 miljoen toe te voegen aan de Algemene Reserve om de financiële positie te versterken en de schuldquote te laten dalen. Belangrijk uitgangspunt hierbij blijft dat wij ons houden aan de kaders uit de Strategische Heroriëntatie, zowel wat betreft het verhogen van de inkomsten als het verlagen van de uitgaven.

De voorliggende begroting sluit voor het jaar 2022 met een licht positief saldo. Gelet op de vele onzekerheden die er nog op ons afkomen, is het zeer aan te bevelen om enige ruimte te hebben en die ook te houden. Hierdoor zullen de cijfers bij tegenslag minder snel omslaan in 'het rood'. Concreet speelt dit risico al bij het onderhoud op veiligheidsniveau in de openbare ruimte. Op onderdelen merken wij dat de gemaakte keuzes forsere impact hebben dan verwacht en dat wij dreigen onder het minimumniveau te komen qua onderhoud, waardoor die veiligheid en daarmee onze wettelijke zorgplicht in het geding kan komen. Bij de Voorjaarsrapportage verwachten wij met voorstellen te komen om hierop extra inzet te plegen.

Samengevat leidt dit tot het volgende financiële beeld:

(v = voordeel, n = nadeel)

Bedragen (x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Saldo van baten en lasten	-1.045 (v)	-2.575 (v)	-3.747 (v)	- 4.324 (v)
Mutaties reserves	575 (n)	2.532 (n)	2.481 (n)	2.552 (n)
Begrotingssaldo (na mutaties reserves)	-470 (v)	-42 (v)	-1.265 (v)	-1.772 (v)

Sociaal Domein

In het sociaal domein blijven wij, net als veel gemeenten in Nederland, kampen met steeds stijgende kosten voor jeugdzorg en Wmo. Wij werken hard om deze trend om te buigen om zo tegenvallers te temperen en hebben in het verleden daar ook al gericht beleid op gezet. Ondanks dat zien wij op basis van de prognoses 2021 een opwaarts risico van ongeveer € 0,5 miljoen aan extra lasten. Gelukkig heeft het Rijk dit voorjaar besloten om voor 2022 € 1,3 miljard extra beschikbaar te stellen vanwege de tekorten bij de jeugdzorg. Kanttekening hierbij is wel dat deze gelden nog niet *structureel* beschikbaar gesteld zijn door het Rijk. In de jaren 2023 en verder hebben wij de extra middelen, conform de voorschriften van de toezichthouder, voor 75% ingerekend in onze begroting. Het Rijk heeft hier wel een ombuigingstaakstelling opgelegd, waardoor de extra middelen in de loop van de tijd wel weer verlaagd worden. Een deel van de beschikbare middelen (€ 865.000) is toegevoegd aan programma 3 en is hiermee direct inzetbaar. Hiervan is € 400.000 direct beschikbaar gesteld voor subsidies aan maatschappelijke partners. Aan een bedrag van € 465.000 wordt nader invulling gegeven op basis van een plan van aanpak. De overige middelen zijn voorlopig in programma 7 (Algemene Inkomsten) gereserveerd. Op basis van nadere planuitwerking worden deze middelen beschikbaar gesteld. Hiervoor wordt op een later moment een begrotingswijziging aan uw raad voorgelegd.

Omgevingswet

Een andere majeure ontwikkeling is de Omgevingswet. De invoering van deze wet is inmiddels uitgesteld tot 1 juli 2022. Voor de invoering moeten zowel op landelijk als gemeentelijk niveau nog wel de nodige stappen gezet worden. Gemeenten oefenen via de VNG druk uit op het Rijk om de invoering zelf van passend budget te voorzien. Wij gaan ervan uit dat de meerkosten door het uitstel van de Omgevingswet vergoed worden door het Rijk.

Algemene uitkering

Traditiegetrouw is op Prinsjesdag ook de septembercirculaire gepubliceerd, waarin het bedrag voor de algemene uitkering wordt bepaald. Deze septembercirculaire is zoals gebruikelijk nog niet in deze begroting verwerkt, maar wordt bij de voorjaarsrapportage financieel vertaald naar onze begroting. Uw raad wordt al wel op korte termijn via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de uitkomst van de septembercirculaire. De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de totale rijksuitgaven. Volgens de normeringssystematiek (trap-op-trap-af) hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de ontwikkeling van de algemene uitkering en daarmee op de omvang van het Gemeentefonds. Met name in 2022 is sprake van een forse stijging als gevolg van de hogere bestedingen door de rijksoverheid. Dit is dus goed nieuws, maar wel met de kanttekening dat de werkelijke rijksuitgaven vaak achterblijven bij de begroting, waardoor ook dit accres veelal later nog naar beneden bijgesteld wordt.

Een andere ontwikkeling bij de algemene uitkering is de herijking van het Gemeentefonds. De verdeling van het Gemeentefonds tussen gemeenten wordt bepaald aan de hand van een set aan indicatoren. Door een nieuwe systematiek, die naar verwachting vanaf 2023 ingevoerd gaat worden, ontstaan voordeel- en nadeelgemeenten. Nadeelgemeenten zijn vooral de middelgrote, zoals Woerden. Volgens de laatste berichten betekent dit een achteruitgang van € 58 per inwoner. Ook over deze zeer ongewenste en onterechte effecten zijn de gemeenten nog in gesprek met het Rijk.

Voor Woerden heeft dit indicatief de volgende effecten:

2023	2024	2025	2026
€ 780.000 (nadeel)	€ 1.560.000 (nadeel)	€ 2.340.000 (nadeel)	€ 3.016.000 (nadeel)

Lokale heffingen

Eerder dit jaar hebben wij aangekondigd dat de tarieven voor rioolheffing en afvalstoffenheffing waarschijnlijk verder verhoogd moesten worden om kostendekkend te zijn. Bij deze begroting zijn wij er toch in geslaagd om de lastenstijging beperkt te houden. Dit wordt met name verklaard door lagere rentelasten en een verbeterde manier van btw-toerekening aan de heffingen. Voor zowel de OZB, de afvalstoffenheffing als de rioolheffing komt er geen extra lastenstijging ten opzichte van wat afgesproken is in de Strategische Heroriëntatie.

Bij de Strategische Heroriëntatie zijn onderstaande stijgingspercentages van de OZB vastgesteld:

	2021	2022	2023	2024	2025 e.v.
OZB	8%	5%	3%	0%	0%

Schuldquote

In de paragraaf Weerstandsvermogen zijn de financiële kengetallen opgenomen. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de schuldquote zichtbaar. Aanvullend op de afspraken in de Strategische Heroriëntatie heeft de raad het besluit genomen om een politiekantoor te realiseren. Uw raad heeft ingestemd met een verhoging van de schuldquote met 5,6%, omdat hier directe inkomsten tegenover staan (schuldquote 'maatschappelijk nut'). De schuldquote zoals wij die nu prognosticeren ligt in lijn met de schuldquoteontwikkeling bij de Strategische Heroriëntatie.

	2021	2022	2023	2024	2025
Schuldquote conform Strategische Heroriëntatie	153%	165%	164%	167%	168%
Schuldquote conform Strategische Heroriëntatie + politiekantoor	153%	167%	168%	172%	173%
Schuldquote begroting 2022 (inclusief politiekantoor)	152%	158%	172%	175%	169%

Wij gaan ervan uit dat we nog steeds in 2030 uitkomen op een schuldquote van 150%. Dit is zoals afgesproken exclusief het effect van het politiebureau op de hoogte van de schuldquote.

Vierde BOA

Uw raad heeft bij de begrotingsbehandeling 2021 en bij de behandeling van de Kadernota aangegeven dat u een vierde BOA noodzakelijk vindt voor een veilige leefomgeving. In deze begroting hebben wij dan ook de financiële ruimte opgenomen om deze vierde BOA te gaan inzetten.

Rembrandtbrug

In 2021 heeft u het besluit genomen om te investeren in de Rembrandtbrug. In deze begroting hebben wij de kosten hiervan geïndexeerd. Belangrijk gegeven is dat het grootste deel van de (financiële) effecten van de investering tot uiting komt in de periode ná 2025. De nu voorliggende begroting heeft een horizon tot en met 2025. Het is goed om in ogenschouw te houden dat de kapitaallasten en beheerskosten van de Rembrandtbrug gaan stijgen van circa € 250.000 in 2025 naar circa € 1.100.000 vanaf 2027, conform de planning uit het raadsbesluit. Hierdoor wordt de druk op de begroting in de latere jaren groter.

Corona

Het mag geen verrassing zijn dat corona binnen onze gemeente in 2021 nog steeds een heel grote rol speelt. Zowel voor onze burgers als onze dienstverlening naar inwoners en in de bedrijfsvoering. Vanwege de grote onzekerheid over de financiële gevolgen en over de mate waarin het Rijk de extra uitgaven mogelijk compenseert, zijn in deze begroting geen corona-uitgaven opgenomen. In de praktijk zien we dat de steunpakketten vanuit het Rijk tot op heden steeds grotendeels de extra kosten dekken. Eventuele resterende tekorten dekken wij vanuit de Algemene Reserve.

Samenvattend denken wij met deze begroting een solide basis te hebben gelegd voor een gezond financieel beleid in 2022 en daarna, een basis én een financieel degelijk beleid waarop de aantredende coalitie na de verkiezingen vruchtbaar kan voortbouwen.

Programma's

PROGRAMMA 1 BESTUUR, DIENSTVERLENING EN VEILIGHEID

Portefeuillehouder	Thema
Victor Molkenboer	Openbare orde en veiligheid, Bestuurlijke en juridische zaken, Burgerzaken, Communicatie, Handhaving en toezicht, Dierenwelzijn
George Becht	Dienstverlening, (visie op) Verbonden partijen, Personeel en organisatie, ICT en informatieveiligheid, Regionale samenwerking, Toekomstvisie Lopikerwaard
Ad de Regt	Participatiebeleid

Omschrijving

In dit programma gaat het om de werking van de organen van de gemeente, de dienstverlening aan de inwoner in het gemeentehuis zelf en om openbare orde en veiligheid. Het bevat de volgende taakvelden:

Taakveld	Omschrijving
0.1 - Bestuur	facilitering van de bestuursorganen: - college van burgemeester en wethouders (loonkosten, reis- en verblijfskosten e.d.); - raad en raadscommissies (vergoedingen, excursies e.d.); - de ondersteuning van de raad, griffie; - regionale, landelijke en internationale bestuurlijke samenwerking; - lokale rekenkamer, lokale ombudsfunctie, accountantscontrole.
0.2 - Burgerzaken	producten burgerzaken: - paspoorten en rijbewijzen; - bevolkingsregister; - straatnaamgeving en kadastrale informatie; - burgerschap; - verkiezingen, referenda; - burgerzaken leges opbrengsten (economische categorie baten: 3.7).
1.1 - Crisisbeheersing en brandweer	taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen.
1.2 - Openbare orde en veiligheid	taken op het gebied van de openbare orde en veiligheid: - toezicht en handhaving openbare orde, BOA's; - Wet Bibob en (bestuurlijke) aanpak georganiseerde criminaliteit; - bureau Halt; - preventie van criminaliteit; - opstellen en handhaven APV; - leges drank & horeca; - wet wapen en munitie (voorheen vuurwapenwet); - beleid, toezicht en ruiming van conventionele explosieven; - veilige woon- en leefomgeving; - doodsschouw (door de officier van Justitie gelast onderzoek i.v.m. de mogelijk niet-natuurlijke doodsoorzaak); - tegengaan van radicalisering; - huiselijk geweld; - Persoonsgerichte Aanpak (PGA); - nazorg ex-gedetineerden
5.4 - Musea	activiteiten gericht op het verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur: gemeentelijk archief en RHC Rijnstreek en Lopikerwaard

Ambities bestuur, dienstverlening en openbare orde en veiligheid

Vertrouwen, betrokkenheid en participatie

Vertrouwen en betrouwbaarheid zijn voorwaarden voor goed bestuur. Vertellen wat we doen, maar ook wat er niet kan, om vervolgens samen te bekijken wat wél kan. Met oprechte betrokkenheid, vanuit het perspectief van de soms diverse belanghebbenden. Door op die manier begrip te bevorderen, kunnen wij ons dienstbaar opstellen naar de samenleving. We geven bewonersparticipatie concreter invulling en gaan op alle beleidsterreinen gebiedsgericht werken. Daarbij zoeken we de balans tussen de rol van de samenleving en die van de overheid.

Dichterbij met zorg, preventie en handhaving

Door het slim leggen van verbindingen, bijvoorbeeld tussen de persoonsgerichte aanpak en

handhavingstaken, kunnen we de beschikbare capaciteit effectief inzetten. Hierbij zorgen we voor de structurele financiële middelen.

Kwaliteit: fors investeren, in de toekomst besparen

Om samenleving en bestuur adequaat te ondersteunen bij de opgaven waarvoor we staan, investeren we fors in de kwaliteit van de organisatie, in bedrijfsvoering en informatievoorziening. Medewerkers komen vaker in wijken en dorpen en we onderzoeken of de dienstverlening aansluit bij alle inwoners. Minder beleid schrijven, meer regisserend en actiegericht aan de slag in de samenleving. De bedrijfsvoering wordt voldoende toegerust en ingericht om onze ambities waar te maken: door goede sturing worden in de toekomst besparingen gerealiseerd.

Veiligheid door integrale samenwerking met partners

Wat betreft openbare orde en veiligheid werkt de gemeente samen met ketenpartners, inwoners en ondernemers aan een veilig Woerden. De gemeente Woerden streeft naar een veilige, leefbare, inclusieve en gezonde samenleving voor haar inwoners en bezoekers. Het bereiken van zowel fysieke als een bepaalde mate van sociale veiligheid moet worden gerealiseerd door middel van integrale samenwerking door partners, preventief optreden en gebiedsgericht werken. Ook bewoners spelen hierin een belangrijke rol door zelfverantwoordelijkheid te dragen voor een veilige en leefbare samenleving. De prioriteiten zijn door de raad vastgesteld in het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022. Deze prioriteiten vormen in de huidige bestuursperiode de kern van het veiligheidsbeleid. Handhaven van de openbare orde gebeurt in samenwerking met ketenpartners (politie, RIEC, belastingdienst, jongerenwerk etc.). We streven naar een zo veilig mogelijke woon-en-leefomgeving waarin niet alleen criminaliteitscijfers zo laag mogelijk zijn maar inwoners zich ook daadwerkelijk veilig voelen

Regionale samenwerking: richt je op de gedeelde belangen

Veel van de uitdagingen waar lokale overheden voor staan, overstijgen de eigen gemeentegrenzen. Bodemdaling, omgang met landschap, inkoop van zorg, luchtkwaliteit en behoefte aan woningen zijn hier maar enkele voorbeelden van. Bovendien stimuleert het Rijk, via instrumenten als regiodeals en regionale energiestrategieën, regionale samenwerking. Deze ervaringen en ontwikkelingen zorgen voor een toenemende dynamiek in de regionale samenwerkingen van gemeenten en zeker ook voor Woerden.

Woerden is onderdeel van zowel het Groene Hart als de regio Utrecht. In het Groene Hart wordt gewerkt aan de omgang met bodemdaling en de versterking van de (recreatieve) economie in de reguliere activiteiten van de bestuurstafels, de regiodeal Groene Hart Bodemdaling en het gebiedsgericht werken (subsidie van de Provincie Zuid-Holland). Ook de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt van het Groene Hart krijgt in dit laatstgenoemde programma aandacht. Daarnaast werkt Woerden samen met de andere gemeenten in het Groene Hart aan een eigen agenda voor dit bijzondere gebied, waarmee de een bijdrage wordt geleverd aan de omgang met het Groene Hart als gebied in de Nationale OmgevingsVisie (GH NOVI).

Wat betreft het Groene Hart heeft een versterking van de (recreatieve) economie van het Groene Hart en de aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt (bijvoorbeeld via de kaasacademie) direct positieve effecten op Woerden. Bij de aanpak van bodemdaling gaat het bij de Regiodeal Bodemdaling Groene Hart vooral om het opstellen van handelingsperspectieven, zodat inwoners, (agraris) ondernemers en overheden in het Groene Hart zich niet alleen bewust zijn van het fenomeen bodemdaling, maar ook beter weten welke opties zij hebben. Hiermee wordt bouwen op slappe grond gemakkelijker, wordt de agrarische transitie gefaciliteerd en worden de onderhoudskosten van de openbare ruimte voor Woerden teruggebracht.

In de regio Utrecht (U10) is de uitdaging om de verstedelijking van de regio in goede banen te leiden. Hierbij wordt gezocht naar een goede balans tussen landschap, wonen, werken, mobiliteit en energie, zodat de kwaliteiten van de regio op deze thema's worden behouden of versterkt. In 2021 is hiervoor een Ruimtelijk Economisch Perspectief, ook wel Integraal Ruimtelijk Perspectief genoemd, opgesteld. In 2022 wordt dit perspectief vertaald naar een Ruimtelijk Economisch Programma. Wij richten ons hierbij op lokale belangen, die aansluiten op regionale opgaven. Op deze manier kunnen zowel Woerden als de regio profiteren van onze inzet.

Woerden vraagt hierbij aandacht voor de effecten van verstedelijking op het stedelijk én het landelijk gebied. Woerden zet in op een goede balans tussen het gebruik van het landelijk gebied voor recreatie en als productielandschap. Een ander aandachtspunt van Woerden is de vitaliteit van de kleine kernen. Verder wil Woerden een goede balans vinden in woningbouw voor eigen gemeente en regio, de vitaliteit van bedrijfsterreinen op peil houden en goed bereikbaar blijven. In dit verband is de bediening van station

Woerden van belang als de aansluiting van het snelfietsnetwerk van de regio Utrecht op het Groene Hart. Ook wordt onderzocht welke oplossingen voor automobilititeit nodig zijn.

Woerden heeft daarbij nog een speciale relatie met de gemeente Oudewater omdat Oudewater en Woerden gebruikmaken van dezelfde ambtelijke organisatie, waarbij Oudewater diensten afneemt van Woerden op basis van een dienstverleningsovereenkomst (DVO).

Actuele ontwikkelingen

Veiligheid en corona

Door de coronacrisis is de doelstelling om een veilige woon- en leefomgeving te behouden in zijn uitvoering gewijzigd. Aandacht voor opgaven met betrekking tot volksgezondheid zijn voorgegaan op inzet voor andere problematiek, zoals die van de aanpak van ondermijning. Er wordt momenteel enkel op incidenten gestuurd. Gezien de ontwikkelingen is het de verwachting dat dit nog aanhoudt.

Reeds bestaande capaciteitsknelpunten bij de gemeente en ketenpartners zijn verder onder druk komen te staan. De uitdaging zit in het behouden van de goede relaties met hen en binnen de bestaande kaders en middelen waken voor de leefbaarheid en veiligheid van Woerden.

Regionale samenwerking

Meerdere partijen hebben bij het Rijk gelobbyd om het Groene Hart aan te wijzen als gebied in de NOVI. Dat is gelukt! Het is nu zaak om met Groene Hart te bezien waar onze gemeenschappelijke belangen liggen en deze om te vormen tot gebiedsgerichte projecten. Dit doen we binnen de kaders (én besluitvorming) van de afspraken die reeds bestaan binnen de eigen regionale samenwerkingen waar Groene Hart-gemeenten deel van uitmaken. Zo behouden we over de breedte van het Groene Hart onze eigen identiteit.

Voor de U10 is in 2021 het Ruimtelijk Economisch Perspectief, ook wel Integraal Ruimtelijk Perspectief genoemd, opgesteld. In 2022 wordt dit perspectief vertaald naar een Ruimtelijk Economisch Programma.

OPGAVE: EEN PROFESSIONELE ORGANISATIE

Maatschappelijk effect

Een professionele organisatie

1.1 Een goede, slagvaardige, professionele organisatie.

Resultaat

1.1.1 Oplevering nieuwe websites Woerden en Oudewater conform meest actuele eisen aan digitale toegankelijkheid.

Inspanning 2022

1.1.1.1 Herontwerp bestaande websites.

Resultaat

1.1.2 Eind 2022 zal de telefonische bereikbaarheid van 14 0348 95% bedragen. Dit wordt wekelijks gemeten door rapportages uit de telefooncentrale

Inspanning 2022

1.1.2.1 Bezetting en kwaliteit medewerkers up to date. Stabiele ICT-omgeving.

Resultaat

1.1.3 Eind 2022 hebben we de norm van zelfevaluatie gehaald. De verplichte rapportages worden aan min. BZK toegezonden voor controle en steekproef.

Inspanning 2022

- 1.1.3.1 De gemeente is verplicht om een jaarlijks onderzoek uit te voeren naar de inrichting, werking en beveiliging. De zelfevaluatie bestaat uit twee controles van de reisdocumenten en de BRP (basisregistratie personen) die deel uitmaken van de ENSIA (eenduidige normeringlijst).

Resultaat

1.1.4 Risicoadressen tot een minimum beperken en eventuele fraudegevallen aanpakken. Dit in verband met de uitvoering van de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit.

Inspanning 2022

- 1.1.4.1 Alle noodzakelijke acties uitvoeren om woonfraude en adresfraude tegen te gaan.

OPGAVE: SAMEN WERKEN AAN EEN VEILIG WOERDEN
--

Maatschappelijk effect

- 1.2 De organisatie en samenleving weerbaarder maken tegen ondermijning.
- 1.3 Integrale aanpak jongerenoverlast met als doel de overlast te beperken.
- Jeugd groeit op in een stimulerende en veilige omgeving waarin zij hun talenten optimaal kunnen ontwikkelen.
 - Voor jeugd die zorg en ondersteuning nodig heeft, is dit tijdig, snel, laagdrempelig en zoveel mogelijk lokaal beschikbaar.
 - Minder overlast op de straat creëren, door participerende jongeren en de betrokkenheid van onze inwoners.
- 1.4 Minder overlast door PGA'ers, door het zo veel mogelijk voorkomen van nieuwe aanmeldingen voor de PGA en verminderen van recidive bij uitstromers.
- 1.5 Het vergroten van bewustwording van inwoners en het bieden van een goed handelingsperspectief om te voorkomen dat men slachtoffer wordt van een misdrijf als woninginbraak, autokraak, fietsendiefstal of vernieling (High Impact Crimes en Veel Voorkomende Criminaliteit).
- 1.6 Betere verbinding tussen beleidsthema's Zorg/Buurt en Veiligheid/ Handhaving (BOA's).
- 1.9 Er kan veilig gewoond, gewerkt en gerecreëerd worden in Woerden.

Resultaat

1.2.1 Er is een ontmoedigend vestigingsklimaat voor malafide ondernemers, en een afschrikwekkende omgeving voor mensen met criminele intenties, mede door actueel beleid en regelgeving.

Hoewel deels going concern liggen de aandachtsgebieden voor 2022 op de onderdelen zoals bij inspanningen genoemd

Inspanning 2022

- 1.2.1.1 Implementeren nieuwe Bibobbeleid t/m 2023
- 1.2.1.2 Er worden controles uitgevoerd en interventies toegepast - en de gemeente (met ketenpartners) vormt zo een zichtbare overheid. We ondersteunen dat met een actief communicatiebeleid.
- 1.2.1.3 Afdelingen worden meegenomen in eigenstandige mogelijkheden om ondermijning aan te pakken.

Resultaat

1.3.1 Jongeren zetten zich in voor hun wijk en worden betrokken bij dingen die voor hen relevant zijn.

Individuele problemen zijn gesignaleerd en minder complexe sociale problematiek is adequaat aangepakt, waarbij het aantal meldingen jeugdoverlast consolideert of afneemt.

Inspanning 2022

- 1.3.1.1 Betere aansluiting tussen veiligheid en zorg om tijdig (passende) ondersteuning te bieden aan jongeren.

Resultaat

1.4.1 De inwoner verstoort minder de openbare orde / bedreigt minder diens eigen veiligheid of die van anderen, dankzij beïnvloeding van diens gedrag.

Hierbij wordt de inwoner zo nodig ook ondersteund bij de aanpak van zijn problemen op verschillende leefgebieden, zodat weer perspectief ontstaat op volwaardige deelname aan de samenleving.

Inspanning 2022

- 1.4.1.1 Het implementeren van preventieve voorzieningen om aanmeldingen te voorkomen.
- 1.4.1.2 Reguliere processen laten aansluiten bij de problematiek van een pga'er om doelmatig te ondersteunen.

Resultaat

1.5.1 De gemeente houdt met ketenpartners vinger aan de pols bij de ontwikkelingen in de registreerde criminaliteit en zet doelgericht in waar nodig en mogelijk.

Ondernemers en inwoners weten beter waar mogelijkheden liggen om grip te hebben op hun eigen veiligheid.

Inspanning 2022

- 1.5.1.1 Implementeren Veiligheidsinformatiesysteem (VIS).
- 1.5.1.2 De gemeente houdt met ketenpartners vinger aan de pols bij de ontwikkelingen in de geregistreerde criminaliteit en zet doelgericht in waar nodig en mogelijk, conform het tweejaarlijkse uitvoeringsplan van het Integraal Veiligheidsplan (IVP).

Resultaat

1.6.1 Een gemeentelijke organisatie die sneller kan reageren op multidisciplinaire cases.

Er wordt een expliciete verbinding gemaakt tussen zorg en veiligheid. De insteek is om lokaal te beginnen. Ook de integrale afstemming tussen de domeinen handhaving en veiligheid zullen we expliciet maken. Boa's kijken breed en integraal en werken nauw samen met het cluster Openbare orde en Veiligheid / gebiedsambtenaren / wijkagenten etc., waardoor in een vroeg stadium (preventief) beter bijgestuurd kan worden

Inspanning 2022

- 1.6.1.1 Verder positioneren van intern meldpunt/werkgroep Casusplus in de organisatie, gericht op team overstijgende cases.
- 1.6.1.2 Vroegsignalering zorg en veiligheid via Buurtveiligheidsteams.
- 1.6.1.3 Organiseren van een jaarlijkse bijeenkomst (kick-off) met interne en externe partijen die elkaar in het werkveld kruisen.

Resultaat

1.9.1 Het Integraal Veiligheidsplan (IVP) wordt vastgesteld. Dit heeft een looptijd van 2023-2026.

Inspanning 2022

- 1.9.1.1 De belangrijkste trends en ontwikkelingen in het veiligheidsdomein worden in kaart gebracht. De raad wordt geadviseerd over het prioriteren van thema's.

OPGAVE: HET AANPAKKEN VAN UITDAGINGEN DIE DE GRENZEN VAN WOERDEN OVERSCHRIJDEN IN REGIONALE SAMENWERKINGSVERBANDEN

Maatschappelijk effect

Het aanpakken van uitdagingen die de grenzen van Woerden overschrijden in regionale samenwerkingsverbanden.

1.7 Het versterken van de regionale economie in het Groene Hart.

1.8 De regio Utrecht kent een leefbare verstedelijking ('groen, gezond, slim').

Resultaat

1.7.1 Deelname aan regionale projecten in het Groene Hart in AGW verband

Inspanning 2022

- 1.7.1.2 Uitvoering van het bestuursakkoord AGW met de provincie Zuid-Holland, waarin acht projecten voor de versterking van de (recreatieve) economie zijn opgenomen. Opstellen van een strategie voor het Groene Hart in samenwerking met een 'coalition of the willing'.

Resultaat

1.7.2 Leren omgaan met bodemdaling.

Inspanning 2022

- 1.7.1.1 Uitvoering van de regiodeal bodemdaling Groene Hart in AGW verband, samen met de Provincie Utrecht, de Provincie Zuid Holland, waterschappen de Stichtse Rijnlanden, Rijnland en Krimpenerwaard.

Resultaat

1.7.3 Regionale Investeringsagenda in het kader van het Groene Hart als NOVI gebied

Inspanning 2022

- 1.7.3.1. Bijdrage van Woerden aan een RIA in het kader van het NOVI traject Groene Hart.

Resultaat

1.8.1 Een Woerdense bijdrage aan het ruimtelijk-economisch programma (REP), dat in U10-verband wordt opgesteld.

Het ruimtelijk-economisch programma wordt in 2022 opgeleverd, waarna jaarlijkse actualisering nodig blijft .

Inspanning 2022

1.8.1.1 Het leveren van een bestuurlijke en ambtelijke bijdrage aan de regionale tafels:

- gezonde woon- en leefomgeving
- duurzame bereikbaarheid
- klimaatneutrale regio
- economische positionering
- gezonde en inclusieve regio
- groen en landschap

Formatie

Bron: Eigen gegevens

Periode	Woerden
2020	6,80 fte per 1.000 inwoners

Bezetting

Bron: Eigen gegevens

Periode	Woerden
2020	6,80 fte per 1.000 inwoners

Apparaatskosten

Bron: Eigen begroting

Periode	Woerden
2020	544,00 Kosten per inwoner

Externe inhuur

Bron: Eigen begroting

Periode	Woerden
2020	7,50 Kosten als % van totale loonsom + inhuur externen

Overhead

Bron: Eigen begroting

Periode	Woerden
2020	10,30 % van totale lasten

Verwijzingen Halt

Bron: Bureau Halt

Periode	Woerden	Nederland
2020	120,00 per 10.000 inw 12-17jr	110,00 per 10.000 inw 12-17jr

Winkeldiefstallen

Bron: CBS

Periode	Woerden	Nederland
2020	0,80 per 1.000 inwoners	2,00 per 1.000 inwoners

Geweldsmisdrijven

Bron: CBS

Periode	Woerden	Nederland
2020	2,90 per 1.000 inwoners	4,60 per 1.000 inwoners

Diefstallen uit woning

Bron: CBS

Periode	Woerden	Nederland
2020	1,60 per 1.000 inwoners	1,80 per 1.000 inwoners

Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte

Bron: CBS

Periode	Woerden	Nederland
2020	4,90 per 1.000 inwoners	6,20 per 1.000 inwoners

Demografische druk

Bron: CB

Periode	Woerden	Nederland
2020	76,60 % groene en grijze druk tov 20-64	70,00 % groene en grijze druk tov 20-64

Jongeren met jeugdreclassering

Bron: CBS

Periode	Woerden	Nederland
2020	0,10 % van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	0,40 % van alle jongeren van 12 tot 23 jaar

Jongeren met een delict voor de rechter

Bron: Verweij Jonker Instituut

Periode	Woerden	Nederland
2019	1,00 % van de jongeren van 12 - 23 jaar	1,00 % van de jongeren van 12 - 23 jaar

Functiemenging

Bron: Stichting LISA

Periode	Woerden	Nederland
2020	56,80 verhouding banen : woningen	53,30 verhouding banen : woningen

Specificatie taakvelden

Exploitatie	Werkelijk 2020	Primitieve begroting 2021	Begroting 2021 inclusief wijzigingen	Begroting 2022	Verschil begroting 2022 en begroting 2021 na wijzigingen	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten								
0.1 Bestuur	3.430.953	2.754.749	2.829.749	2.728.354	-101.395	2.686.119	2.609.624	2.512.109
0.2 Burgerzaken	985.650	1.193.656	1.333.656	1.164.200	-169.456	1.153.845	1.153.235	1.152.265
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.369.728	3.277.783	3.272.783	3.298.962	26.179	3.439.998	3.323.357	3.461.117
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.309.536	1.299.267	1.229.540	1.116.467	-113.073	1.189.779	1.208.041	1.436.436
5.4 Musea	266.723	303.812	303.812	319.865	16.053	338.404	344.269	354.530
Totaal Lasten	9.362.589	8.829.267	8.969.540	8.627.848	-341.692	8.808.145	8.638.526	8.916.457
Baten								
0.1 Bestuur	-94.172	0	0	0	0	0	0	0
0.2 Burgerzaken	-601.182	-687.369	-687.369	-662.357	25.012	-662.357	-662.357	-662.357
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-143.905	-53.392	-53.392	-35.120	18.272	-10.555	-10.555	-10.555
1.2 Openbare orde en veiligheid	-206.435	-29.188	-49.188	-59.069	-9.881	-110.057	-154.940	-357.022
5.4 Musea	-31.384	-19.426	-19.426	-20.634	-1.208	-20.634	-20.634	-20.634
Totaal Baten	-1.077.078	-789.375	-809.375	-777.180	32.195	-803.603	-848.486	-1.050.568
Stortingen								
0.10 Mutaties reserves	43.057	0	0	43.000	43.000	43.000	43.000	43.000
Onttrekkingen								
0.10 Mutaties reserves	-962.304	-325.000	-981.000	0	981.000	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	7.366.264	7.714.892	7.179.165	7.893.668	714.503	8.047.542	7.833.040	7.908.889

Verschillenanalyse 2021 - 2022

Hieronder worden de belangrijkste verschillen toegelicht:

Taakveld	Mutatie lasten t.o.v. 2021	Bedrag	voordeel - nadeel +
0.1	In 2022 vinden gemeenteraadsverkiezingen plaats. Hiervoor wordt budget ter beschikking gesteld t.b.v. verkiezingsactiviteiten, coalitievorming en raadswisseling.	54.000	nadeel
0.1	Lasten pensioenen wethouders	12.000	nadeel
0.1	Lagere onttrekking aan de voorziening pensioenen wethouders	61.799	nadeel
0.1	Lagere lasten regionale samenwerking U10 rep en U10 bijdrage	-31.307	voordeel
0.1	Doorbelasting loonkosten aan bestuurssecretariaat	-233.221	voordeel
0.1	Salarissen griffie; De lonen zijn aangepast aan de actuele premies voor werkgeverslasten en autonome loonontwikkelingen.	10.039	nadeel
0.2	In de directievergadering (Z/21/016596) is besloten om aankoop, implementatie en jaarlijkse onderhoudskosten van vijf e-diensten te bekostigen uit vacatureruimte binnen burgerzaken ter grootte van € 50.000. Deze e-diensten zijn aangekocht ter optimalisatie van de digitale dienstverlening.	52.245	nadeel
0.2	De lonen zijn aangepast aan de actuele premies voor werkgeverslasten en autonome loonontwikkelingen. Daarnaast is bovengenoemd directiebesluit (Z/21/016596) eenmalig geëffectueerd over 2021.	-77.694	voordeel
0.2	In 2021 is meer uitgegeven aan de verkiezingen i.v.m. extra corona-maatregelen. Deze kosten staan niet gebudgetteerd voor 2022.	-138.381	voordeel
1.2	Bij de voorjaarsrapportage 2021 is extra budget beschikbaar gesteld t.b.v. een horecacoördinator. Deze kosten zijn niet gebudgetteerd voor 2022.	-62.158	voordeel
1.2	Voorjaarsrapportage 2021; kosten herstelschade derden, incidenteel 2021	-35.500	voordeel
1.2	Gebiedsmonitor veiligheid wordt om het jaar gehouden.	-26.000	voordeel
1.1	Crisisbeheersing brandweer: kosten brandweerkazerne in Zegveld zijn in 2022 naar boven bijgesteld op basis van het Meerjaren onderhoudsplan. Deze lasten worden gedekt uit de reserve Meerjaren Onderhoudsplan	21.179	nadeel
5.4	De bijdrage aan het RHC Rijnstreek en Lopikerwaard is voor 2022 naar boven bijgesteld volgens de begroting van het RHC.	16.053	nadeel
1.2	Diverse	35.254	nadeel
	Totaal mutaties lasten	-341.692	voordeel

Taakveld	Mutatie baten t.o.v. 2021	Bedrag	voordeel - nadeel +
0.2	Burgerzaken; lagere secretarieleges burgerzaken (m.n. rijbewijzen)	25.087	nadeel
1.1	Brandweer Woerden; lagere bijdrage derden	23.697	nadeel
	Diverse	-7.593	voordeel
	Totaal mutaties baten	41.191	nadeel

	Totaal mutaties lasten en baten	-300.501	voordeel
--	--	-----------------	-----------------

Taakveld	Mutatie baten t.o.v. 2021	Bedrag	voordeel - nadeel +
0.1	Storting in de reserve reparatie 3e jaar WW	43.000	nadeel
0.1	Onttrekking aan de algemene reserve eenmalig in 2021	100.000	nadeel
0.1	Onttrekking aan de Reserve organisatieontwikkeling eenmalig in 2021	656.000	nadeel
0.1	Onttrekking aan de Reserve BC1 Reserve organisatieontwikkeling in 2021	225.000	nadeel
	Totaal mutaties reserves	1.024.000	nadeel

PROGRAMMA 2. FYSIEK BEHEER OPENBARE RUIMTE EN VERVOER

Portefeuillehouder	Thema
Victor Molkenboer	Begraven en begraafplaatsen
Ad de Regt	Openbare ruimte en IBOR
Arjan Noorthoek	Verkeer en vervoer, Parkeren/parkeerbeleid, Coördinatie Oostdam en De Kanis
Tymon de Weger	Afval en reiniging

Omschrijving

In dit programma gaat het om de relatie van de gemeente met de inwoner en de manier waarop Woerden bestuurd wordt en bevat de volgende taakvelden:

Taakveld	Omschrijving
0.63 - Parkeerbelasting	parkeerbelasting: - heffing en invordering; - opbrengsten parkeerfaciliteiten; - opbrengsten boetes
2.1 - Verkeer en vervoer	verkeer te land (inclusief voetgangers) en bijbehorende droge infrastructuur
2.2 – Parkeren	ontwikkeling en beheer van parkeervoorzieningen en parkeerbeleid: - parkeerzone, ontheffingen en vergunningen; - inrichting en onderhoud open en gesloten parkeervoorzieningen; - baten en lasten die betrekking hebben op parkeervoorzieningen (excl. opbrengst parkeerbelasting, zie taakveld 0.63); - parkeermeters; - fietsenstalling; - algemene parkeervoorzieningen die door gehandicapten kunnen worden gebruikt
2.4 - Economische havens en waterwegen	(beroeps)scheepvaart en de bijbehorende infrastructuur
3.4 - Economische promotie	activiteiten gericht op het 'op de kaart zetten' van de gemeente: kermis, evenementen en coördinatie binnenstad
5.6 - Media	de zorg voor fysieke en elektronische cultuurdragers: mediabeleid
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	openbaar groen, natuur en recreatie
6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	algemene voorzieningen gericht op participatie: multifunctionele centra
7.2 - Riolering	afvalwater en waterhuishouding
7.3 - Afval	inzameling en verwerking van bedrijfs- en huishoudelijk afval
7.5 - Begraafplaatsen en crematoria	taken op het terrein van de lijkbezorging

Ambities fysiek beheer openbare ruimte en vervoer

Integraal Beheer van de Openbare Ruimte (IBOR)

De openbare ruimte vormt het woon- en leefklimaat voor onze inwoners en legt de basis voor recreatie, toerisme en bedrijvigheid. Het is de onmisbare schakel om de ambities uit andere gemeentelijke programma's mogelijk te maken. Waar de afgelopen jaren een flinke kwaliteitsslag is gemaakt, is in de organisatie ook het financieel bewustzijn gegroeid. Gebleken is dat de openbare ruimte in haar huidige omvang en vorm veel onderhoud vraagt waarvoor niet altijd de middelen vrijgemaakt kunnen worden. Daarom zijn zowel in het coalitieakkoord als de strategische herorientatie 2020 richtingen gekozen om toe te werken naar een betaalbare openbare ruimte, die haar functie als verbinder van mensen en verbinder van gemeentelijke ambities kan blijven vervullen. Binnen deze context gaat de gemeente zich richten op een zo lang mogelijke levensduur, op onze zorgplicht en op de veiligheid in de openbare ruimte.

Bodemdeling, klimaatbestendigheid en circulaire economie

Bodemdeling is niet alleen een probleem van de gemeente. Een eerlijke verdeling van de kosten tussen samenleving, ontwikkelaars en overheid, maakt dit voor iedereen draagbaar. Met Alphen, Gouda en provincies werken we aan een regiodeal met het Rijk, zodat onze investeringen op het gebied van bodemdaling ook daar op financiële steun kunnen rekenen. Het programma circulaire economie reduceert

de kosten voor afvalverwerking, door met lokale bedrijven (groen)afval lokaal te verwerken en te gebruiken. In AVU-verband werken wij aan het circulair maken van afvalstromen.

Resultaten boeken in mobiliteit en bereikbaarheid

Om Woerden nu en in de toekomst leefbaar, verkeersveilig en bereikbaar te houden moeten wij ons verkeer beter, veiliger en duurzamer organiseren. De verbindingen binnen en tussen Woerden en de dorpen, regionaal en met de randstad zijn in 2040 wat ons betreft verbeterd. Ook willen we het fietsverkeer versterken.

De Verkeersvisie 2030 en de Strategienota Verkeersvisie 2030, die samen met inwoners, ondernemers en belangenorganisaties zijn opgesteld, worden uitgewerkt in een meerjarig verkeersmaatregelenplan, dat wordt vastgesteld door de raad. Hierin nemen we alle maatregelen op die nodig zijn om de Verkeersvisie 2030 te realiseren. Wij denken ten minste aan de volgende punten:

- a. Aanpak van fietsknelpunten en het verbeteren van de fietsinfrastructuur (in en om het centrum en op de werk- en schoolroutes) hebben prioriteit in de uitvoering van het verkeersmaatregelenplan. We benutten daarbij de financieringsmogelijkheden vanuit andere overheden.
- b. We onderzoeken of de toegang tot de binnenstad voor fietsers prettiger kan worden door de voorrang van de binnenring af te halen. Dit creëert een gelijkwaardige positie tussen motorvoertuigen en fietsers.
- c. Duurzame mobiliteit, zoals het gebruik van de fiets, maken we aantrekkelijker. Met NS en ProRail werken we aan de blijvende aantrekkelijkheid van treinverbindingen naar de steden om ons heen. Ook de aansluiting met ander openbaar vervoer geven wij daarbij de nodige aandacht.
- d. We bekijken hoe we de ontsluiting van Woerden-Oost verder kunnen vormgeven.
- e. We verbeteren de verkeersveiligheid van de wijk door 30km-zones in te voeren door werk-met-werk te maken wanneer er groot onderhoud of reconstructies in het kader van IBOR worden uitgevoerd.

Voor de noodzakelijke investeringen maken wij de benodigde middelen structureel vrij waarbij wij ervoor zorgen dat de schuldquote beheersbaar blijft

Actuele ontwikkeling

De mondiale ontwikkeling van hitte en droogte beïnvloedt de openbare ruimte. Voor groen zijn er voorbeelden die direct zichtbaar zijn, zoals jonge bomen die de zomer niet overleven, maar ook effecten die niet direct zichtbaar zijn namelijk dat bomen of beplanting minder goed ontwikkelen waardoor ze niet direct, maar eerder dan gepland vervangen moeten worden. Voorbeelden voor andere disciplines zijn minder direct zichtbaar, daarmee ook nog niet goed inzichtelijk, denk aan verharding op veendijken, door droogte ontstaan scheuren in de veendijk welke vervolgens doorzet in scheuren in de verharding. Het omgekeerde van de hitte/droogte zijn de extremere piekbuien, die tot overbelasting van het rioolstelsel zorgen. De effecten op het areaal en de financiële gevolgen zijn nog niet inzichtelijk te maken, maar wanneer gevolgen zichtbaar worden vergen deze soms acuut ingrijpen vanuit de zorgplicht, terwijl voor deze effecten nog geen middelen zijn vrijgemaakt. Dit is een financieel risico wat nog niet te beheersen is.

Verkeerskundig is de ontwikkeling dat agrarisch verkeer steeds groter en zwaarder wordt, waar het buitengebied niet op is ingericht, maar ook de toename van thuisbezorg bestelbusjes (versterkt door corona). Dit heeft zijn weerslag op zowel de weginrichting als fysiek op de wegen, die niet op deze verzwaaarde belasting zijn ontworpen en dus eerder vernieuwd moeten worden.

Financiële uitdagingen en strategische heroriëntatie

De landelijke ontwikkeling gaat over de gehele gemeentebegroting, die steeds meer onder druk komt te staan mede door de zorgtakenverschuiving vanuit het Rijk. Dit effect is in 2020 duidelijk geworden in de strategische heroriëntatie en daar moet de organisatie zich nu op inrichten. De verdergaande bezuiniging dwingt nog betere besluitvorming over prestaties, kosten en risico's waarbij de wettelijk zorgplicht en mogelijk aansprakelijkheid van de gemeente vooropstaat. De beslissingen en risico's moeten op het juiste niveau genomen en belegd worden en op die verantwoordelijkheden en processen ligt in 2022 de focus.

Effect corona

De actualiteiten rondom corona zijn van beperktere invloed geweest op het beheer van de openbare ruimte. Veel activiteiten konden doorgang vinden of zijn met korte vertraging en relatief beperkte meerkosten alsnog uitgevoerd. Financieel heeft corona wel geleid tot minder bezoek aan de binnenstad en daarmee tot minder parkeeropbrengsten.

Beleidsaanpassing

Bijsturingsvoorstellen vanuit de strategische heroriëntatie worden uitgewerkt, wat een gemeentebrede opgave is omdat het de begroting IBOR betreft, maar de gevolgen of beslissingen meerdere beleidsvelden raken. Op sommige punten zal bestuurlijke besluitvorming over beleidskaders nodig zijn alvorens de bijsturing te kunnen realiseren. Beleidskaders vormen de basis voor de uitvoering en voor de verantwoording van uitgaven aan de raad. Om een solide structuur op te bouwen van beleidsplannen, beheerplannen tot uitvoerings-/jaarplannen inventariseren we momenteel op welke onderdelen van IBOR beleid ontbreekt of verouderd is. Deze inventarisatie wordt in 2022 afgerond, waarna de beleidsagenda door het gemeentebestuur kan worden vastgesteld.

Verkeerskundig is in 2021 het onderzoek naar het toekomstig wegennet opgeleverd en vertaald naar een meerjarenverkeersmaatregelenplan. Verder wordt het wegcategoriseringsplan en het fietsnetwerk nog vastgesteld.

OPGAVE: WOERDEN VEILIG, LEEFBAAR EN BEREIKBAAR

Maatschappelijk effect

- 2.1 Woerden is verkeersveilig, leefbaar en bereikbaar
- 2.2 Aan de westkant van Woerden is een goede en veilige doorstroming van het verkeer
- 2.3 Aan de oostkant van de kern Woerden is een goede en veilige doorstroming van het verkeer
- 2.4 De Harmelerwaard wordt op een directe en verkeersveilige manier ontsloten

Resultaat

2.1.1. Het Meerjaren Verkeersmaatregelenplan geeft aan welke maatregelen benodigd zijn om de doelstelling te bereiken

Inspanning 2022

- 2.1.1.1. Meerjaren Verkeersmaatregelenplan 2030 vormt input voor Kadernota.
- 2.1.1.2. In 2022 starten we met het realiseren van de snelfietsroute Woerden – Utrecht, langs de omgelegde Steinhagenseweg, Veldwijk, Breeveld, Haanwijk, Uitweg, Dorpsstraat en de Harmelerwaard.
- 2.1.1.3. In 2022 werken we in het project Vitale Binnenstad verder uit hoe het aantrekkelijker wordt om per fiets naar de binnenstad te komen.
- 2.1.1.4. In 2022 wordt verder invulling gegeven aan het uitvoeringsplan van de autoluwe binnenstad.
- 2.1.1.5. In 2022 ronden we het participatieproces voor het al dan niet invoeren van parkeerregulering in het gebied ten zuiden van het station en in het Bomen- en Bloemenkwartier af.
- 2.1.1.6. In 2022 starten met het participatieproces van het al dan niet invoeren van parkeerregulering in de omgeving Leidsestraatweg.
- 2.1.1.7. In 2022 nemen we een beslissing over de invoering van het gebruik van de scanauto.
- 2.1.1.8. In 2022 werken we het beleid voor deelmobiliteit verder uit en leggen we het ter besluitvorming aan de gemeenteraad voor.
- 2.1.1.9. In 2022 werken we het fietsparkeerbeleid voor de binnenstad verder uit.
- 2.1.1.10 In 2022 maken we een start met beleid gehandicaptenparkeren en beleid parkeren grote voertuigen.

Resultaat

2.2.1 Het aanleggen van een robuuste westelijke ontsluiting.

Inspanning 2022

- 2.2.1.1. In 2022 leggen we het bestemmingsplan Rembrandtbrug en het bijbehorende tracé ter vaststelling voor aan de gemeenteraad
- 2.2.1.2. In 2022 doorlopen we de (ruimtelijke, juridische en financiële) procedures om de Rembrandtbrug en het bijbehorende tracé te realiseren.
- 2.2.1.3. In 2022 geven we verder invulling aan het participatieproces om de Rembrandtbrug en het bijbehorende tracé te realiseren.

Resultaat

2.3.1 In 2022 is de Steinhagenseweg omgelegd en zijn de fietsoversteken bij de Steinhagenseweg zodanig ingericht dat er een optimale afstemming wordt bereikt tussen doorstroming en verkeersveiligheid voor auto en fiets

Inspanning 2022

- 2.3.1.1. In 2022 zijn de werkzaamheden om de Steinhagenseweg om te leggen afgerond en is de nieuwe weg open voor verkeer (is onderdeel van de ontwikkeling Snellerpoort).
- 2.3.1.2. Afhankelijk van de besluitvorming in de gemeenteraad starten we in 2022 met de bestemmingsplanprocedure van de ongelijkvloerse kruising tussen de Beneluxlaan en fietspad het verlengde van het Jan Ruijsspad.
- 2.3.1.3. In 2022 werken we verder uit hoe we de oversteek bij het Minkema, locatie Stein, willen vormgeven en vragen we hiervoor krediet aan bij de raad. Uitvoering vindt gelijktijdig of direct volgend plaats op de omlegging van de Steinhagenseweg.
- 2.3.1.4. In 2022 werken we de startnotitie naar het plan van aanpak om Woerden in de regio te positioneren verder uit, onder andere om de oostelijke randweg mogelijk te maken.

Resultaat

2.4.2 Duidelijkheid over het wel of niet uitvoeren van de brug Harmelerwaard

De aanleg van een brug komt door onzekerheid over de toekomstbestendigheid van de glastuinbouw mogelijk in een ander daglicht te staan. Het college buigt zich met de provincie en de stad Utrecht over de mogelijkheden en daaraan verbonden consequenties. In samenspraak zal worden bepaald welke stappen er moeten worden ondernomen.

Inspanning 2022

- 2.4.2.1 In geval van positieve besluitvorming doorlopen we in 2022 de (ruimtelijke, juridische en financiële) procedures om de brug over de Harmelerwaard te realiseren.
- 2.4.2.2 In geval van positieve besluitvorming werken we het ontwerp in 2022 verder uit en starten we de aanbesteding.

Maatschappelijk effect

2.5 De openbare ruimte wordt sober en doelmatig onderhouden

Resultaat

2.5.1 Vanaf 2021 is de beeldkwaliteit van de openbare ruimte inzichtelijk en wordt de ontwikkeling hiervan gemonitord.

In 2022 is de beeldkwaliteit van de openbare ruimte inzichtelijk en wordt de kwaliteitsontwikkeling gedurende het jaar frequent gemonitord.

Inspanning 2022

2.5.1.1. Periodiek wordt in een steekproef de integrale beeldkwaliteit vastgesteld en vanaf eind 2021 jaarlijks gerapporteerd aan de raad.

Resultaat

2.5.2 In 2021 is de basis voor een betaalbare openbare ruimte gelegd.

Inspanning 2022

2.5.2.1 Beleidskaders om de Taskforce 2018 areaalreductie vorm te geven worden in 2022 voorgelegd aan de raad.

2.5.2.2 Resultaten onderzoek marktconformiteit Wijkonderhoud worden in 2022 aangeboden aan de raad.

2.5.2.3 Beleidskeuzes om afmeer- en evenementenvoorzieningen kostenneutraal te maken, brugbediening te versoberen en bruggelden (klompen) te innen worden in 2022 voorgelegd aan de raad.

2.5.2.4. De bezuinigingen vergen nieuwe doelstelling op het gebied van uitstraling, deze worden in 2021 met de markt verkend en in 2022 aangeboden aan de raad

2.5.2.5. De ombuigingen uit de strategische heroriëntatie vormgeven, zowel qua proces als qua inhoud.

2.5.2.6. Implementatie van de besluiten genomen in de strategische heroriëntatie.

2.5.2.7. In het proces van ruimtelijke ontwikkelingen duidelijk krijgen wat de te verwachten kosten van beheer en onderhoud zullen zijn na realisatie van de ruimtelijke ontwikkeling.

Resultaat

2.5.3 Gemeente Woerden is bodemdalings- en klimaatbestendig ingericht cf. actieplannen klimaatbestendig 2050 2.0 en bodemdaling (genoemde doelstellingen 2022).

Inspanning 2022

2.5.3.1 Borgen van klimaatbestendig ontwerpen en inrichten van de openbare ruimte, door dit integraal onderdeel te maken in alle relevante gemeentelijke processen.

2.5.3.2 Borgen van bodemdalingsbestendig ontwerpen en inrichten van de openbare ruimte, door dit integraal onderdeel te maken in alle relevante gemeentelijke processen.

2.5.3.3 Uitvoeren van projecten regiodeal bodemdaling.

2.5.3.4 Aanhaken bij regionale samenwerking om gemeente overstroming robuust te krijgen. Het netwerk Water en Klimaat werkt aan een (regionaal) plan voor overstroming.

- 2.5.3.5 Communiceren om bewustzijn te vergroten om met de samenleving particulier terrein bodemdalings- en klimaatbestendig te maken. Het klimaatbestendig maken van onze leefomgeving kan een gemeente niet alleen: iedere inwoners kan hieraan bijdragen. Door middel van voorlichting en subsidies wordt gewerkt aan een klimaatbestendige leefomgeving.

Omvang huishoudelijk restafval

Bron: CBS

Periode	Woerden	Nederland
2019 (JR20)	145,00 kg per inwoner	161,00 kg per inwoner

Specificatie taakvelden

Exploitatie	Werkelijk 2020	Primitieve begroting 2021	Begroting 2021 inclusief wijzigingen	Begroting 2022	Verschil begroting 2022 en begroting 2021 na wijzigingen	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten								
2.1 Verkeer en vervoer	10.027.986	9.837.841	10.292.447	10.087.647	-204.800	10.645.598	10.819.645	10.855.376
2.2 Parkeren	1.392.679	1.478.864	1.590.864	1.784.369	193.505	1.639.352	1.625.017	1.624.743
2.4 Economische havens en waterwegen	1.218.051	1.312.060	1.305.573	1.311.157	5.584	1.339.136	1.331.368	1.323.599
3.4 Economische promotie	246.073	229.243	223.343	243.316	19.973	243.316	243.316	243.316
5.6 Media	43.366	33.841	33.841	30.318	-3.523	30.318	30.318	30.318
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.785.511	3.871.347	3.861.131	3.885.497	24.366	3.877.496	3.794.902	3.730.485
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	305.473	305.473	311.260	5.787	311.260	311.260	311.260
7.2 Riolering	3.872.317	4.291.384	4.104.384	4.359.993	255.609	4.468.770	4.578.434	4.689.595
7.3 Afval	3.902.298	4.584.601	4.384.601	4.919.897	535.296	4.975.779	4.919.897	4.920.178
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	620.446	669.994	678.894	715.453	36.559	677.742	661.623	653.131
Totaal Lasten	25.108.727	26.614.648	26.780.551	27.648.907	868.356	28.208.767	28.315.780	28.382.001
Baten								
0.63 Parkeerbelasting	-1.493.862	-1.978.500	-1.583.500	-2.166.723	-583.223	-2.166.723	-2.166.723	-2.166.723
2.1 Verkeer en vervoer	-406.140	-161.188	-67.872	-77.875	-10.003	-77.875	-77.875	-77.875
2.2 Parkeren	-4.230	0	0	0	0	0	0	0
2.4 Economische havens en waterwegen	-53.783	-47.940	-47.940	-58.906	-10.966	-58.906	-58.906	-58.906
3.4 Economische promotie	0	-55.910	-55.910	-56.916	-1.006	-56.916	-56.916	-56.916
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-47.357	-21.907	-19.876	-20.217	-341	-20.217	-20.217	-20.217
7.2 Riolering	-5.119.648	-5.692.728	-5.692.728	-6.182.657	-489.929	-6.291.434	-6.401.298	-6.512.261
7.3 Afval	-5.513.620	-5.854.068	-5.854.068	-6.577.550	-723.482	-6.577.550	-6.577.550	-6.577.550
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-648.475	-666.108	-675.008	-729.834	-54.826	-724.508	-710.019	-703.675
Totaal Baten	-13.287.114	-14.478.349	-13.996.902	-15.870.678	-1.873.776	-15.974.129	-16.069.504	-16.174.123
Storting								
0.10 Mutaties reserves	932.603	410.787	410.787	300.975	-109.812	294.332	287.486	280.982
Onttrekkingen								
0.10 Mutaties reserves	-2.092.877	-888.592	-888.592	-752.327	136.265	-759.146	-729.595	-721.290
Gerealiseerd resultaat	10.661.340	11.658.494	12.305.844	11.326.877	-978.967	11.769.824	11.804.167	11.767.570

Verschillenanalyse 2021 - 2022

Hieronder worden de belangrijkste verschillen toegelicht:

Taakveld	Mutatie lasten t.o.v. 2021	Bedrag	voordeel - nadeel +
2.1	Hogere doorbelasting loonkosten Verkeer en Vervoer	60.675	nadeel
2.1	Indexering budgetten Verkeer en Vervoer met 1,8%	58.571	nadeel
2.1	Stelposten Strategische herorientatie 2022 (ijken VAT-kosten, inhuur naar vast, kostendekkende markten/evenementen)	-65.000	voordeel
2.1	Optimaliseren brugbediening en introduceren klompen (Strategische herorientatie)	-45.000	voordeel
2.1	Voorjaarsnota diverse eenmalige posten in 2021 ; gladheidsbestrijding (65 k), verkeer (166K), civiele kunstwerken (5 k)	-236.434	voordeel
2.1	Budgetreserveringen 2020 eenmalig: Openbare verlichting (24k) en regionale samenwerking Groene Hart 42k)	-65.671	voordeel
2.1	Lagere kapitaallasten (rentedeel) ivm verlaging rente naar 1,5%	-293.373	voordeel
2.1	Hogere kapitaallasten (afschrijvingsdeel) ivm IBOR en verkeersinvesteringen	363.340	nadeel
2.2	Hogere doorbelasting loonkosten en externe inhuur parkeren voortvloeiend uit het parkeerbeleidsplan.	98.689	nadeel
2.2	Hoger onderhoud parkeergarages obv meerjarig onderhoudsprogramma. Op programma 7 staat daarvoor een hogere onttrekking aan de reserve MOP.	134.708	nadeel
2.2	Rentevoordeel agv verlaging rente-omslag naar 1,5%	-73.441	voordeel
2.2	Hogere kapitaallasten (afschrijvingsdeel) parkeren	27.883	nadeel
5.7	Lagere doorbelasting loonkosten	-40.318	voordeel
5.7	Indexering budgetten Groen met 1,8%	41.353	nadeel
5.7	Hogere kapitaallasten investeringen in groen	73.334	nadeel
5.7	Stelpost strategische herorientatie 2022 -marktconformiteit bomenonderhoud	-50.000	voordeel
7.2	Hogere doorbelasting loonkosten riolering	59.329	nadeel
7.2	Lagere onttrekking aan de voorziening riolering	93.813	nadeel
7.2	Onderzoek effectiviteit infiltratiedriants (gefaseerd in 3 jaar)	100.000	nadeel
7.2	Onderhoud en inspectie en reparatie vrijvervalriolering	62.662	nadeel
7.2	Lagere kapitaallasten rioolinvesteringen agv lagere rente	-151.890	voordeel
7.2	Hogere kapitaallasten (afschrijving) ivm rioolinvesteringen	73.616	nadeel
7.3	Mutatie voorziening afvalstoffenheffing - bij de controle op de jaarrekening is gebleken dat - conform de fin. verordening meer kosten aan de onderdelen riolering en afvalstoffen moeten worden toegerekend. In 2021 is dat ten laste van de voorzieningen gebracht en vanaf 2022 wordt het via de opbrengsten verrekend. (zie batenzijde)	496.348	nadeel
7.3	Hogere doorbelasting loonkosten afvalinzameling	8.177	nadeel
7.3	Lagere lasten verzekeringen	-20.285	voordeel
7.3	Hogere kapitaallasten ivm afvalinvesteringen	69.549	nadeel
7.3	Verwerkingskosten AVU	-34.299	voordeel
7.5	Extra kapitaallasten en exploitatielasten n.a.v. uitvoering BBP 2020	37.486	nadeel
	Overige lasten	84.533	nadeel
	Totaal mutaties lasten	868.355	nadeel

Taakveld	Mutatie baten t.o.v. 2021	Bedrag	voordeel - nadeel +
0.63	Hogere baten parkeerbelasting ivm eenmalige aframing in 2021 met 500.000 euro vanwege Corona. Daarnaast indexering tarieven met 1,8% een extra baten ivm maatregelen parkeerbeleidsplan (scanauto).	-583.223	voordeel
7.2	Hogere baten rioolheffing (de geraamde stijging van 1% plus de index van 1,8%). De werkelijke baten voor 2021 vallen hoger uit dan de raming, dus de raming in 2022 is absoluut minder hoog)	-489.929	voordeel
7.3	Hogere baten afvalstoffenheffing (de geraamde stijging van 5% en de index van 1,8%). De werkelijke baten voor 2021 vallen hoger uit dan de raming, dus de raming in 2022 is absoluut minder hoog.	-718.061	voordeel
7.5	Baten van nieuwe vormen van begraven (natuurlijk begraven en ander cultuur begraven)	-51.735	voordeel
	Overige baten	-30.828	voordeel
	Totaal mutaties baten	-1.873.776	voordeel

	Totaal mutaties lasten en baten	-1.005.421	voordeel
--	--	-------------------	-----------------

Taakveld	Mutatie baten t.o.v. 2021	Bedrag	voordeel - nadeel +
0.10	Lagere storting in reserve kapitaallasten maatschappelijk nut	-109.812	voordeel
0.10	Lagere onttrekking aan het Groenfonds	64.850	nadeel
0.10	Lagere onttrekking aan de reserve kapitaallasten maatschap nut.	71.415	nadeel
	Totaal mutaties reserves	26.453	nadeel

PROGRAMMA 3. SOCIAAL DOMEIN

Portefeuillehouder	Thema
George Becht	Economische zaken (arbeidsmarkt), Werk en inkomen, Meedoen.
Tymon de Weger	Welzijn/Wmo/integrale toegang Woerden Wijzer, Wijkgericht werken, Leefbaarheid
Arjan Noorthoek	Jeugdzaken en jeugdzorg, Volksgezondheid

Omschrijving

In dit programma gaat het om de relatie van de gemeente met de inwoner en de manier waarop Woerden bestuurd wordt en bevat de volgende taakvelden:

Taakveld	Omschrijving
6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	algemene voorzieningen gericht op participatie: - ondersteunen van op participatie gerichte burgerinitiatieven, vrijwilligers en mantelzorg; - sociaal en cultureel werk, Algemeen Maatschappelijk Werk (AMW), wijkopbouw; - preventie (bv. eenzaamheidsbestrijding, preventie op het gebied van GGZ); - buurt- en clubhuizen; - collectief aanvullend vervoer; - toegankelijkheid voorzieningen (inclusie); noodopvang vluchtelingen; - vreemdelingen; - LHBT+ beleid.
6.2 - Wijkteams	loketvoorzieningen gericht op het identificeren van eigen kracht en het geleiden naar de juiste vorm van individuele ondersteuning (maatwerkvoorzieningen en -dienstverlening)
6.3 – Inkomensregelingen	inkomens- en bijstandsvoorzieningen
6.4 - Begeleide participatie	voorzieningen ter bevordering van maatschappelijke participatie die niet gericht zijn op doorstroming naar arbeid
6.5 - Arbeidsparticipatie	op arbeid gerichte participatie- en re-integratievoorzieningen
6.6 -Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	materiële voorzieningen om zelfstandig te kunnen functioneren (Wmo) voor mensen met fysieke beperkingen die op basis van een beschikking verstrekt worden
6.71 - Maatwerkdienstverlening 18+	dienstverlening aan individuele cliënten met een beperking (fysiek/psychisch), die zelfstandig wonen en die ondersteuning behoeven in de vorm van beschikbare uren op basis van een toekenningsbeschikking
6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-	jeugdhulp als individuele (niet vrij toegankelijke) voorziening
6.81 - Geëscaleerde zorg18+	opvang- en beschermdwonen-voorzieningen met inbegrip van eventuele maatwerkdienstverlening en maatwerkvoorzieningen voor personen die in de betreffende opvangvoorzieningen verblijven
6.82 - Geëscaleerde zorg 18-	maatregelen gericht op de opvang en het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen 18- met inbegrip van maatwerkdienstverlenings-maatregelen voor jeugdigen die in de desbetreffende opvangvoorzieningen verblijven
7.1 - Volksgezondheid	maatregelen ter bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen

Ambities Sociaal Domein

We gaan verder met de transformatie van het sociaal domein. De vraag van de inwoner staat centraal, het aanbod van de gemeente en van andere partijen wordt hierop afgestemd. We willen meer inwonergegericht werken en kwalitatieve betaalbare zorg op maat verlenen. Om dat te kunnen, sluiten we maximaal aan bij de leefwereld, omstandigheden en mogelijkheden van onze inwoners. Daardoor worden problemen vroegtijdig signaleerd en opgepakt; we zijn meer bij de inwoners betrokken en kunnen zo ons zorg- en ondersteuningsaanbod (zowel maatwerk als algemene voorzieningen) beter laten aansluiten op hun behoeften. Een gevolg hiervan is dat er een verschuiving optreedt van inzet in 2e-lijnszorg naar het gebruik van algemene voorzieningen (verzorgd door vrijwilligers en maatschappelijke organisaties).

Hier is een aantal dingen voor nodig:

1. Een beweging van maatwerkvoorzieningen naar algemene voorzieningen. Vanaf 1 januari 2022 zijn onze subsidieafspraken anders ingericht op basis van de subsidieregeling Algemene Voorzieningen Sociaal Domein. Hierdoor sluiten de inspanningen beter aan bij de behoeften van de inwoners.

2. De gemeente zoekt (fysiek) aansluiting bij de leefwereld van inwoners. Op verschillende plekken in de gemeente zijn locaties waar 'van nature' al verbindingen worden gelegd tussen inwoners, professionals en vrijwilligers. Voorbeelden van deze locaties zijn 'Huizen van ...', het consultatiebureau of de school.
3. Door middel van casemanagement door de casemanagers van Woerden Wijzer volgen we inwoners langer en intensiever en stemmen met hen de benodigde zorg optimaal af. Dat betekent dat we beter kunnen sturen op inzet van zorg, de duur ervan en het moment van afschalen: daarmee verlagen we de instroom en verhogen we de uitstroom uit geïndiceerde zorg.

Deze ontwikkeling kunnen wij niet alleen verzorgen, onze maatschappelijke partners zijn daarbij onmisbaar.

Actuele ontwikkeling

De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet, de Jeugdwet en de Wmo. Dit zijn open-einderegelingen, wat betekent dat de gemeente geen zorg of ondersteuning aan inwoners kan weigeren wanneer zij dit nodig hebben, ook niet als het budget ontoereikend is. Een grote verantwoordelijkheid, die financiële risico's met zich meebrengt.

Om zo efficiënt mogelijk uitvoering te geven aan de taken binnen het Sociaal Domein, heeft Woerden ingezet op transformatie: het anders, efficiënter en integraler bieden van de nodige zorg en ondersteuning aan inwoners. We legden deze koers in 2019 vast in de maatschappelijke agenda (MAG) 2019-2022. In de MAG is – op basis van het coalitieakkoord uit 2018 – het beleid voor het Sociaal Domein voor de komende jaren uitgewerkt in vijf thema's en vijf beleidsoverstijgende prioriteiten die zorgen voor zo veel mogelijk integraliteit en samenhang in het Sociaal Domein. Samen met onze maatschappelijke partners werken we verder aan de ontwikkeling van het Sociaal Domein en de uitvoering van de MAG. Ook zoeken we de samenwerking op met andere gemeenten in onze omgeving, onder andere rondom werk en inkomen, inkoop van zorg en gemeente- of regio-overstijgende vraagstukken en opgaven.

Beleidsaanpassingen/-inspanningen

Hieronder wordt een aantal belangrijke ontwikkelingen benoemd waarmee wij in 2022 aan de slag gaan. Zowel vanuit het huidige beleid zoals vastgesteld in de MAG als vanuit nieuwe ontwikkelingen die op ons afkomen.

Terugblik huidige bestuursperiode: evaluatie Maatschappelijke Agenda (MAG)

De maatschappelijke agenda loopt tot en met 2022. Dat maakt dat we evalueren wat de maatschappelijke agenda heeft opgeleverd en of de gestelde doelen en beleidsprioriteiten zijn behaald. Deze (beknopte) evaluatie biedt daarmee ook een goede terugblik op de huidige bestuursperiode en biedt tevens input voor de komende coalitieperiode 2022-2026.

Het jaar 2022 staat daarmee in het teken van het afronden van de huidige bestuursperiode en uitvoering van de daarin gestelde beleidsambities voor het Sociaal Domein.

Datagestuurd werken en doorontwikkeling monitor

In 2021 zijn we gestart met het ontwikkelen van de monitor Sociaal Domein waarin kwantitatieve informatie is opgenomen over actuele trends en ontwikkelingen, de voortgang op de uitvoering van de maatschappelijke agenda (MAG), de voortgang van de uitvoering van de strategische heroriëntatie en de kwantitatieve informatie binnen het domein (/Files/Monitor SD 21-06-2021.pdf). De monitor Sociaal Domein wordt in 2022 op 3 onderdelen doorontwikkeld, zodat wij daarmee ook aansluiten op de regionale en landelijke afspraken die hierover gemaakt worden vanuit o.a. de hervormingsagenda jeugd:

1. Betere monitoring van de inzet en effectiviteit van informele ondersteuning.
2. Verdere verbeterslag kwantitatieve data Wmo/jeugd aansluitend op de maatregelen uit de strategische heroriëntatie en de hervormingsagenda jeugd.
3. Meer inzicht in data op wijk- en dorpsniveau (zorg op de kaart).

Eerste jaar nieuwe subsidieafspraken algemene voorzieningen

We zijn vanuit de beleidsprioriteit 'versterking voorliggend veld' volop in gesprek geweest met de gesubsidieerde vrijwilligersorganisaties over het goed laten aansluiten van het aanbod van deze organisaties aan de behoeften van inwoners van Woerden, passend bij de doelen uit de MAG. Dit

resulteerde voor subsidiejaar 2021 in een nieuwe subsidieregeling Algemene Voorzieningen Sociaal Domein. In subsidiejaar 2022 worden alleen nog activiteiten gefinancierd die passen bij de MAG. Inhoudelijk richten de gesubsidieerde organisaties zich de komende twee jaar op de volgende accenten vanuit de MAG:

1. Gezonde leefstijl & mentale weerbaarheid
2. Jongeren
3. Versterken financiële fitheid
4. Sociaal netwerk in de buurt
5. Digitalisering
6. Deskundigheidsbevordering vrijwilligers
7. Vindbaarheid van het ondersteuningsaanbod

Sociaal werken in de wijk

Inmiddels zijn buurtverbinders ingezet in vier dorpen/wijken in Woerden: Harmelen, Schilderskwartier, Molenvliet en Centrum. Zij verdichten sociale netwerken in de wijk tussen inwoners onderling en maatschappelijke organisaties. Zij ondersteunen inwonersinitiatieven, zoals de duofiets. In 2022 is de inzet van de buurtverbinders niet meer projectmatig maar structureel onderdeel van de ingezette koers vanuit de MAG: versterking van de sociale basis.

Ook zijn meerdere 'Huizen van...' gerealiseerd of in ontwikkeling. Dorpshuis Harmelen, De Plint en Wijkcentrum Molenvliet-Sinar Maluku hebben zich goed ontwikkeld. In het centrum is in de locatie van de bibliotheek aan de Meulmansweg een 'Huiskamer' gestart. In 2022 wordt samen met de betrokken partner ingezet op de doorgroei van een Huiskamer naar een Huis van We bieden ondersteuning op een neutrale plek in de directe leefomgeving van de inwoners, waar ook direct verbinding is met algemene voorzieningen zoals bibliotheek, maatjes, samen eten of een duofiets. Medewerkers van WoerdenWijzer ontvangen inwoners daarom zo veel mogelijk in de Huizen van... .

Bescherming in Beweging

De gemeenten Woerden, Oudewater en Montfoort zijn gestart met een pilot 'vereenvoudiging jeugdbescherming' vanuit het Regionale Transformatiefonds jeugd Utrecht West (<https://transformatieutrechtwest.nl/transformatie-utrecht-west/pilot-veiligheidsketen/>). Het algemene doel is om de keten van de jeugdbescherming te verbeteren en te vereenvoudigen en komt voort uit problemen die in de praktijk ervaren worden. Het verkorten van de gemiddelde tijd tussen de eerste melding en de start van hulpverlening en bescherming is een voorbeeld van een maatregel die genomen wordt vanuit deze pilot.

Inkoop

In 2022 wordt de regionale samenwerking op een aantal punten geïntensiveerd. Zo worden de regionale afspraken rondom jeugd en Maatschappelijke Opvang/Beschermd Wonen bekrachtigd. Ook gaan de nieuwe inkooptarieven gelden.

Daarnaast worden er op het gebied van Wmo-maatwerk twee aanbestedingen gestart. Ten eerste gaan we huishoudelijke hulp in Utrecht West-verband opnieuw aanbesteden voor 2023. In de voorbereiding willen we vanuit de inhoud kijken naar de ontwikkelingen die spelen en bedenken hoe we de huishoudelijke hulp toekomstbestendig inrichten.

Ten tweede wordt het Wmo-vervoer opnieuw aanbesteed. We onderzoeken op welke schaal en in welke vorm samenwerking van toegevoegde waarde is. Daarnaast wordt ook het beleid bepaald dat leidend zal zijn voor de inhoud van deze aanbesteding. In 2022 wordt vervolgens gestart met de aanbesteding, de nieuwe contracten gaan in vanaf 2023.

Dementievriendelijk

Nadat in Harmelen het project 'dementievriendelijk' is uitgevoerd, gaan we in Woerden starten met een project waarin we een wijk dementievriendelijk willen maken. Naast de zorg en ondersteuning aan mensen met dementie en hun mantelzorgers is het belangrijk dat de sociale omgeving weet hoe om te gaan met (een groeiend aantal) mensen met dementie. Het project wordt vormgegeven en uitgevoerd door de gemeente met maatschappelijke partners (in elk geval Buurtwerk, Hart voor Woerden, MBO Rijnland, Alzheimer Nederland afdeling West Utrecht en Samen dementievriendelijk). Ook het wijkplatform en winkeliers worden uitgenodigd om mee te doen.

Lokaal Preventieakkoord

Door middel van het uitvoeren van het Lokaal Preventieakkoord wordt samen met lokale partners ingezet

op het stimuleren van een gezonde leefstijl. Door aan te sluiten bij het nationaal preventieakkoord en het sluiten van een lokaal preventieakkoord kan extra worden ingezet op de doelen die in het thema 'gezondheid en bewegen' van de Maatschappelijke Agenda zijn gesteld.

Nieuwe Wet inburgering van kracht per 2022

Per 1 januari 2022 wordt de nieuwe Wet inburgering van kracht, met als doel dat inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk meedoen in de maatschappij. Het jaar 2022 staat in het teken van de start van de uitvoering van deze nieuwe wet.

Armoedebeleid

De raad heeft het uitvoeringsplan armoedebeleid in 2021 vastgesteld. Dit plan is in samenspraak met onze maatschappelijke partners opgesteld. De uitkomsten van het rekenkameronderzoek naar ons armoedebeleid zijn hierin meegenomen. Daarnaast komen de ontwikkelingen binnen de schuldhelpverlening aan bod en wordt de bestuursopdracht voor het minimabeleid uitgewerkt.

Bestuursopdrachten Ferm Werk

De wijziging van de governance-structuur, de wettelijke verplichtingen en bovenwettelijke inspanningen en de kostenverdeling tussen de eigenaren (vier gemeenten) zijn de bouwstenen van de vernieuwingsopdracht aan Ferm Werk. De gezamenlijke impact van de bestuursopdrachten is groot en leidt in 2022 tot structurele veranderingen van Ferm Werk als gemeenschappelijke regeling. De basisdienstverlening is het vereiste minimum van de dienstverlening, dit betreft de producten en diensten die alle vier de gemeenten afnemen. De vormgeving van de aanvullende dienstverlening wordt door de gemeente zelf bepaald. De nieuwe systematiek van kostenverdeling sluit aan bij de gewijzigde governance-structuur en de vastgestelde dienstverlening. Dit moet leiden tot een vereenvoudigde en transparantere kostenverdeling zodat ongewenste en ondoorzichtige financiële fluctuaties, die van invloed kunnen zijn op de begroting van de gemeente, worden voorkomen. De effecten van deze bestuursopdrachten worden verwerkt in een begrotingswijziging en zal naar verwachting tot een aanpassing van de begroting 2022-2025 leiden.

Financiële uitdagingen en strategische heroriëntatie

Structureel budget voor hervorming jeugdstelsel

Woerden is al enige jaren bezig met ontwikkelingen om de kosten van het Sociaal Domein beheersbaar te houden. Met behulp van de Maatschappelijke Agenda (MAG) wordt gewerkt aan transformatie en het efficiënter organiseren van hulp en ondersteuning. Ook zijn er diverse bezuinigingen doorgevoerd. Woerden is hierin bepaald niet uniek, ook andere gemeenten melden steeds grotere financiële knelpunten. Daarom zoeken we op dit vlak ook de samenwerking met andere gemeenten, om samen over oplossingen na te denken en de problematiek onder de aandacht te brengen bij het Rijk. De eerder genomen sturingsmaatregelen, vanuit de strategische heroriëntatie en eerdere bezuinigingsronden, zorgden ervoor dat we de stijging van de zorgkosten hebben weten te beperken, deze laten vooral een dempend effect zien. Inmiddels heeft ook het Rijk erkend dat het jeugdstelsel op de langere termijn onhoudbaar is en dat structureel extra budget voor gemeenten nodig is. Het Rijk en de VNG hebben afspraken gemaakt over het opstellen en uitvoeren van een hervormingsagenda Jeugd. Op basis hiervan worden extra maatregelen in gang gezet om de jeugdzorg op langere termijn beter houdbaar te maken. Kinderen en jongeren die dat nodig hebben, moeten nu en in de toekomst gegarandeerd zijn van goede zorg. Maatregelen die worden genoemd, zijn bijvoorbeeld: het versterken van het normale leven en de veerkracht van jeugdigen en hun omgeving, versterken van de regionale samenwerking, het uitbreiden van de crisiscapaciteit in de jeugdzorg, het hernieuwen van de jeugdbeschermingsketen en het breder invoeren van een praktijkondersteuner jeugd-GGZ bij de huisarts. Het jaar 2022 zal in het teken staan van het uitvoeren van de te nemen maatregelen aanvullend op de sturingsmaatregelen die wij al uitvoeren.

Uitvoering van de strategische heroriëntatie

In 2021 is gestart met de uitvoering van de maatregelen vanuit de strategische heroriëntatie. In 2022 continueren wij dit, uiteraard in samenwerking met de betrokken maatschappelijke partners.

Ferm Wijzer Light

In 2022 wordt Ferm Wijzer Light verder geïmplementeerd. Dit betekent dat de inwoners met een werkfitscore van C en D van Ferm Werk naar WoerdenWijzer worden verwezen. Daarbij is nadrukkelijk aandacht voor een goede en warme overdracht van de cliënten, voor de privacy en voor de juridische aspecten.

Doorontwikkeling begeleiding dichtbij

De medewerkers van Kwadraad en WoerdenWijzer werken vanaf april 2022 met elkaar samen binnen

één team. Daarmee worden inwoners nog beter ondersteund en is het mogelijk om lichte (opvoed)ondersteuning vanuit de teams van WoerdenWijzer te bieden. Het uitvoeren van dit project wordt in goede samenwerking met Kwadraad vormgegeven.

Effect corona op programmabegroting 2022

Het is waarschijnlijk dat de coronacrisis (langere)termijneffecten gaat hebben op het Sociaal Domein. Uit de eerste inventarisatie in het kader van het amendement 'samen tegen de gevolgen van corona' blijkt dat er sprake is van veel individuele problemen op financieel, sociaal en gezondheidsgebied. Ook hebben mensen hun werk verloren en zijn er financiële problemen. Deels wordt de gemeente hiervoor gecompenseerd vanuit het Rijk, maar deels zal de gemeente deze kosten zelf moeten dragen. We houden rekening met een toename van eenzaamheid en huiselijk geweld. De werkloosheid, de bijstandsafhankelijkheid en in het verlengde daarvan de armoede- en schuldenproblematiek kunnen toenemen, met mogelijk forse financiële gevolgen voor de gemeente. Op de langere termijn kan het aantal echtscheidingen toenemen, neemt overbelasting van mantelzorgers en vrijwilligers toe en zal het aantal aanvragen voor Wmo en Jeugdvoorzieningen waarschijnlijk alsnog toenemen. Anticiperen op deze effecten is noodzakelijk. De manier waarop wij dit organisatiebreed en voor het Sociaal Domein aanpakken, wordt beschreven in de coronarapportages. Het organisatiebrede corona-actieplan richt zich op de nafase en het herstel na de crisis. De financiële vertaling hiervan wordt separaat opgenomen in de begroting. Vanuit het Sociaal Domein worden in 2022 diverse acties en maatregelen in gang gezet om de na-ijleffecten van de coronacrisis waar mogelijk te beperken.

OPGAVE: ONZE INWONERS DOEN EN KUNNEN ZOVEEL MOGELIJK ZELF EN KRIJGEN DAARBIJ DE BENODIGDE ONDERSTEUNING
--

Waar staat deze opgave voor?

Prioriteit MAG: versterking voorliggend veld, inkoop en casemanagement.

Door invoering van casemanagement zorgen we voor een betere begeleiding naar ondersteuning, zorg, werk, inkomen en snellere hulp bij problematische schulden. Met ingang van 2022 werken we intensiever samen met zorgaanbieders en zijn er contractafspraken gemaakt over de op- en afschaling van zorg, over inclusiviteit en over de samenwerking met informele organisaties. Tot slot richten we ons op het neerzetten van een verbeterd voorliggend aanbod. Subsidieafspraken zijn herijkt en partijen worden gesubsidieerd voor de inhoudelijke bijdragen die geleverd worden aan realisatie van onze maatschappelijke opgaven. Beleidsprioriteiten die onder deze opgave vallen zijn: inkoop Jeugd en Wmo, versterking voorliggend veld en casemanagement.

Maatschappelijk effect

3.1 Inwoners ontvangen ondersteuning snel, laagdrempelig en op het juiste moment waarmee wordt voorkomen dat een kleine vraag een groot probleem wordt.

3.2 Inwoners stellen hun hulp- en ondersteuningsvragen dichtbij in eigen wijk of dorp en hebben 1 aanspreekpunt als ondersteuning nodig is.

3.3 Gesubsidieerde organisaties werken vraaggericht en ondersteunen onze inwoners zo veel mogelijk in hun eigen leefomgeving zonder de regie over te nemen. Gesubsidieerde organisaties en maatwerkorganisaties benutten elkaar en werken samen (gesubsidieerde organisaties onderling of gesubsidieerde organisatie en maatwerkorganisatie). Zij leveren een bijdrage aan de realisatie van onze maatschappelijke opgaven.

Resultaat

3.1.1 We sturen actief op minder, lichter en korter; normaliseren waar dat kan is de norm.

De instroom voor geïndiceerde jeugdzorg neemt af t.o.v. 2019. De instroom voor Wmo (HH en begeleiding) neemt niet toe t.o.v. 2019. Tevens neemt de gemiddelde duur van deze trajecten per cliënt af t.o.v. voorgaande jaren.

NB: de coronacrisis kan op sommige onderdelen invloed hebben op de uitkomst, daarom maken we een vergelijking met de cijfers van 2019, dit geeft een representatiever beeld. Cijfers zijn opgenomen in de monitor SD: /Files/Monitor SD 21-06-2021.pdf

Inspanning 2022

- 3.1.1.1 De medewerkers van Kwadraad en WoerdenWijzer werken uiterlijk op 1 april 2022 samen binnen de teams van WoerdenWijzer (project invoering begeleiding strategische heroriëntatie).
- 3.1.1.2 In 2022 biedt WoerdenWijzer ondersteuning en begeleiding dicht bij de inwoners in de wijk. Daarnaast werkt WoerdenWijzer voor jongeren meer samen met scholen en huisartsen.
- 3.1.1.3 We verschuiven op onderdelen middelen van maatwerk (individueel op beschikking) naar algemene voorzieningen (collectieve voorzieningen zonder beschikking, zoals groepsaanbod). We investeren in algemene voorzieningen zodat dit een alternatief biedt voor maatwerk.
- 3.1.1.4 In 2022 gaan wij aan de slag met de uitvoering van de gemaakte afspraken tussen het Rijk en de VNG over de hervorming van het Jeugdstelsel. We volgen daarbij de afspraken die vastgelegd worden in de door het Rijk nog op te stellen landelijke hervormingsagenda Jeugd.

Resultaat

3.1.2 De uitstroom van cliënten en verstrekkingen inzake Wmo begeleiding en Jeugd stijgt ten opzichte van 2019 met minimaal 10%.

NB: de coronacrisis kan op sommige onderdelen invloed hebben op de uitkomst, daarom maken we een vergelijking met de cijfers van 2019, dit geeft een representatiever beeld. Cijfers zijn opgenomen in de monitor SD: /Files/Monitor SD 21-06-2021.pdf

Inspanning 2022

- 3.1.2.1 We zetten vaker niet-geïndiceerde begeleiding in vanuit WoerdenWijzer in plaats van geïndiceerde wmo begeleiding

Resultaat

3.1.3 Het gemiddeld aantal geïndiceerde uren hulp bij huishouden per cliënt per week daalt met 10% ten opzichte van 2019.

NB: de coronacrisis kan op sommige onderdelen invloed hebben op de uitkomst, daarom maken we een vergelijking met de cijfers van 2019, dit geeft een representatiever beeld. Cijfers zijn opgenomen in de monitor SD: /Files/Monitor SD 21-06-2021.pdf

Inspanning 2022

- 3.1.3.1 Uiterlijk in juni 2022 zijn alle inwoners geherindiceerd, waarbij het nieuwe normenkader voor indicering van hulp bij het huishouden is toegepast.

Resultaat

3.1.4 De instroom van nieuwe cliënten inzake Wmo begeleiding en Jeugd daalt ten opzichte van 2019 met minimaal 10%.

NB: de coronacrisis kan op sommige onderdelen invloed hebben op de uitkomst, daarom maken we een vergelijking met de cijfers van 2019, dit geeft een representatiever beeld. Cijfers zijn opgenomen in de monitor SD: /Files/Monitor SD 21-06-2021.pdf

Inspanning 2022

- 3.1.4.1 We krijgen meer grip op verwijzingen Jeugdwet door derden. Daarvoor verstevigen we de samenwerking met de huisartsen nog verder, o.a. door de inzet van POH JGGZ en gaan we het berichtenverkeer scherper monitoren
- 3.1.4.2 We gaan in 2022 verder met de implementatie van het oppakken van zaken in het drangkader door het Jeugd- en Gezinsteam van WoerdenWijzer. Het Jeugd- en Gezinsteam wordt actief betrokken bij casussen in het gedwongen kader.
- 3.1.4.3 In 2022 gaan we verder met de doorontwikkeling van het casemanagement, de casemanagers zetten blijvend in op de inzet van informele ondersteuning, arrangementen van formele en informele ondersteuning en afschaling waar mogelijk.

Resultaat

3.2.1 De toegang tot de hulp is verbeterd

- Het percentage inwoners dat weet waar zij naartoe moeten met een hulpvraag is gestegen in 2022 (was 74% in 2019).
- Het percentage inwoners dat zegt dat er samen gezocht is naar oplossingen is gestegen in 2022 (was 82% in 2019).
- Het percentage inwoners dat zegt dat de kwaliteit van ondersteuning goed is, is gestegen in 2022 (was 83% in 2019).

NB: de coronacrisis kan op sommige onderdelen invloed hebben op de uitkomst. Daarnaast wordt het onderzoek vanaf 2019 door een ander onderzoeksbureau gedaan.

Inspanning 2022

- 3.2.1.1 De monitor Sociaal Domein wordt op 3 onderdelen doorontwikkeld
 1. Betere monitoring van de inzet en effectiviteit van informele ondersteuning.
 2. Verdere verbeterslag kwantitatieve data Wmo/jeugd aansluitend op de maatregelen uit de strategische heroriëntatie en de hervormingsagenda jeugd.
 3. Meer inzicht in data op wijk- en dorpsniveau (zorg op de kaart).

Resultaat

3.3.1 De resultaten van de gesubsidieerde organisaties zijn meetbaar en gerelateerd aan de doelen vanuit de MAG. Hierover zijn meetbare afspraken opgenomen in alle subsidiebeschikkingen.

Inspanning 2022

- 3.3.1.1 De gesubsidieerde organisaties werken samen met de zorgorganisaties en WoerdenWijzer zodat de ondersteuning dichtbij de leefomgeving van de inwoners is georganiseerd. Waar nodig faciliteren en ondersteunen we daarbij.
- 3.3.1.2 We monitoren de gemaakte meerjarige afspraken met de gesubsidieerde organisaties en sturen waar nodig bij.
- 3.3.1.3 De gesubsidieerde organisaties werken samen (met ondersteuning van Hart voor Woerden) met zorgorganisaties aan diverse netwerkthema's
Netwerkthema's:
 - Eenzaamheid
 - Jeugd
 - Kwetsbare volwassenen
 - Mantelzorgers
 - Ouderenmaatjes
 - Professionele zorgtaken
 - Arbeid
 - Armoede

Waar staat deze opgave voor?

Prioriteit MAG: sociaal werken in de wijk.

We stimuleren ontmoeting, verbinding en samendoen tussen inwoners, vrijwilligers en professionals in de wijk of het dorp. Ook willen we beter aansluiten op de leefwereld van onze inwoners. Daarom zetten we buurtverbinders in en realiseren we laagdrempelige 'Huizen van...' in verschillende wijken en dorpen. Het lokale netwerk wordt verstevigd, onder andere door de inzet van buurtverbinders.

Maatschappelijk effect

3.4 Inwoners hebben een breed en sterk netwerk in hun eigen wijk of dorp.

3.5 Alle inwoners kunnen actief zijn in hun eigen wijk of dorp door deel te nemen aan activiteiten, deze mede te organiseren of vrijwilligerswerk te doen.

3.6 In de wijk of het dorp weten alle partijen elkaar te vinden. Ze werken samen en maken gebruik van elkaars netwerk en mogelijkheden. Ze sluiten hun aanbod aan op de behoefte die leeft in de wijk of het dorp.

Resultaat

3.4.1 De score op de indicator sociale samenhang in de buurt stijgt in 2022 naar minimaal score 6,4 (2020: 6,1), waardoor de sociale kracht van inwoners in 2022 niet is gedaald (2020: 7,6)

NB: Cijfers t.b.v. de monitor Sociale Kracht worden iedere twee jaar gemeten. De laatste meting heeft in het 2e kwartaal van 2020 plaatsgevonden. De coronacrisis kan op sommige onderdelen invloed hebben op de uitkomst.

Inspanning 2022

3.4.1.1 De buurtverbinders zetten in op het versterken van sociale netwerken en activeren van inwoners in de wijken Schilderskwartier, Centrum, Molenvliet en het dorp Harmelen.

Resultaat

3.5.1 Het percentage inwoners dat vrijwillige inzet levert blijft minimaal gelijk tot 2022 (2020: 42%)

Inspanning 2022

3.5.1.1 Hart van Woerden als kenniscentrum voor vrijwillige inzet traint de (1) vrijwilligersorganisaties in het werven en het omgaan met vrijwilligers en (2) ondersteunt in het werven van vrijwilligers.

3.5.1.2 De buurtverbinders zetten in op ondersteuning van de bestaande vrijwilligersgroepen van Zegveld (Milandhof), Kamerik (de Cope) en Woerden (bijv. in Brediushonk, Willemshoeve, de Wiek).

Resultaat

3.6.1 In minimaal 4 wijken of buurten van Woerden zijn er centrale plaatsen voor, door en met inwoners, waar nodig gefaciliteerd en ondersteund door een (sociaal) professional.

Op deze centrale plaatsen komen ontmoeting, welzijn, eenvoudige zorg, ondersteuning, talentontwikkeling, een leven lang leren en een zinvolle dagbesteding logisch samen.

Inspanning 2022

- 3.6.1.1 Het 'Huis van...' is de centrale plek voor ontmoeting: een plek voor laagdrempelige, structurele en prettige ontmoetingen en passende activiteiten; hiermee is een onmisbaar onderdeel van de sociale basis in de wijk op orde.
In Woerden richten we ons op:
1. Dorpshuis Harmelen.
 2. De Plint.
 3. De Centrale Bibliotheek Woerden-Meulmansweg
 4. Wijkcentrum Molenvliet.
- 3.6.1.2 Zorgdragen voor blijvende aansluiting van buurtverbinders op het sociaal team zodat afschaling van zorg mogelijk wordt gemaakt door de inzet van buurtbewoners.
- 3.6.1.3 Blijvend zorgdragen voor een nauwe aansluiting op de wijkambtenaar en het gebiedsgericht werken door regelmatige afstemming, doorverwijzing en wanneer nuttig gezamenlijk oppakken van inwonersvragen.
- 3.6.1.4 Buurtverbinders ondersteunen de programmaraden en exploitatiestichtingen van de lokale 'Huizen van' door het delen van kennis, lokaal netwerk, beschikbaar stellen van ruimtes en praktische ondersteuning.

OPGAVE: WOERDENAREN MET MINDER KANS OP BETAALD WERK DOEN MEE IN DE SAMENLEVING

Waar staat deze opgave voor?

We streven ernaar dat zo veel mogelijk inwoners mee kunnen doen in de Woerdense samenleving. We streven naar een integrale werkwijze waarbij inwoners zo goed mogelijk worden ondersteund zonder last te hebben van verschillen tussen wettelijke regimes. Voor inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt wordt het project Ferm Wijzer Light geïmplementeerd.

Maatschappelijk effect

3.7 Woerdenaren met een geringe kans op betaald werk doen mee naar vermogen aan de maatschappij door middel van sociale en/of maatschappelijke participatie.

3.8 Inwoners met financiële problematiek kunnen meer sociaal, maatschappelijk en economisch participeren in de maatschappij.

Resultaat

3.7.1 In 2022 zijn, vanaf de herziene governancestructuur, inwoners met een werkfitscore (of inwoners met minder kans op betaald werk) met C en D, van Ferm Werk naar WoerdenWijzer verwezen.

Inspanning 2022

- 3.7.1.1 Uiterlijk Q1 2022 wordt de evaluatie van fase 1 (opdracht WoerdenWijzer om inwoners met een werkfitscore C en D in hun doelen te begeleiden) met de raad gedeeld.
- 3.7.1.2 We starten in 2022 met de voorbereidingen van de implementatie van fase 2 (verdere implementatie, alle inwoners met een werkfitscore C en D worden verwezen) van Ferm Wijzer Light naar WoerdenWijzer.
- 3.7.1.3 Uiterlijk Q4 2022 vindt een uitgebreide evaluatie van het project Ferm Wijzer Light plaats.

Resultaat

3.8.1 Het vastgestelde uitvoeringsplan armoedebeleid is in 2022 geïmplementeerd.

Inspanning 2022

3.8.1.1 We monitoren de resultaten van de implementatie van de aangepaste aanpak op het armoedebeleid en passen als gevolg daarvan indien nodig onze inspanningen aan. Dit start nadat de implementatie is gestart.

OPGAVE: PSYCHISCH KWETSBARE INWONERS HEBBEN EEN PASSENDE WOONPLEK MET DAARBIJ DE JUISTE ONDERSTEUNING EN VOORZIENINGEN VOOR EEN VOLWAARDIG LEVEN IN WOERDEN

Waar staat deze opgave voor?

Goed wonen is een van de voorwaarden voor een goed en volwaardig leven. Het rijksbeleid is er op gericht dat steeds meer mensen langer thuis blijven wonen of vanuit een beschermde woonvorm weer zelfstandig gaan wonen. De begeleiding van mensen wordt steeds meer ambulant (thuis of in de directe omgeving). De komende jaren wordt gewerkt naar een doordecentralisatie van de taken rondom beschermd wonen en maatschappelijke opvang, waarbij gemeenten voor steeds meer taken zelf verantwoordelijk worden.

Maatschappelijk effect

3.9 Personen die dakloos en/of kwetsbaar zijn, als gevolg van psychische problematiek en/of een licht verstandelijke beperking, hebben een eigen woonplek of een passend alternatief.

3.10 De ondersteuning en behandeling voor inwoners met psychische problematiek is laagdrempelig en dichtbij.

Resultaat

3.9.1 Inwoners die uitstromen uit maatschappelijke opvang en beschermd wonen, worden gehuisvest. We halen ten minste het contingent dat hier jaarlijks voor wordt vastgesteld.

Inspanning 2022

3.9.1.1 Actieve inbreng programma 6 met betrekking tot zowel voldoende nieuwe woningen als zorg. In 2022 nemen wij deel aan het U16-brede project living lab om de doorstroom in maatschappelijke opvang te realiseren. Zowel het beschikken over voldoende huisvesting voor deze doelgroep als de (prestatie)afspraken met GroenWest vallen hieronder.

Resultaat

3.10.1 De benodigde ondersteuning en behandeling voor inwoners met psychische problematiek is beschikbaar als de doorcentralisatie van de taken van centrumgemeente naar lokale gemeente (2022) heeft plaatsgevonden.

Inspanning 2022

3.10.1.1 Uitvoeren lokaal plan van aanpak waarin de onderdelen uit de Regionale Koers MOBW U16 aan bod komen en lokaal verder zijn uitgewerkt.

Het gaat daarbij om onder andere:

- Beschikbaar hebben van professionele ambulante begeleiding en behandeling.
- Toegang tot een woonplek.
- Participatie, inkomen, schuldhulpverlening.
- Tijdelijke opvangmogelijkheden.

- Persoonlijke ontwikkeling.
- Informele zorg.
- Integratie in de wijk.
- Preventie en vroegsignalering.

3.10.1.2 Uitvoeren van het regionaal plan van aanpak en het daaruit voortvloeiende lokale uitvoeringsplan.

Hierbij is aandacht voor:

- Organiseren van de toegang tot beschermd wonen.
- Tempo en wijze waarop de doordecentralisatie vanuit U16 verloopt.
- Afspraken die we in Utrecht-West en U16 verband maken over financiën, solidariteit.
- Organiseren van voldoende voorzieningen en ondersteuning die we regionaal beschikbaar willen hebben.
- Borgen van accountmanagement en monitoring.

3.10.1.3 Regionale afstemming rondom opgaven, taakverdeling etc. Zicht op de doelgroep, behoeften aantallen en volume (data) zijn belangrijke gegevens om tot de juiste keuzes te komen.

OPGAVE: STATUSHOUDERS ZIJN INGEBURGERD

Waar staat deze opgave voor?

We willen dat nieuwe inwoners van Woerden zich welkom voelen, zo snel mogelijk ingeburgerd zijn en meedoen aan de Woerdense samenleving. Hier werken we aan met onze maatschappelijke partners.

Maatschappelijk effect

3.11 Inburgeraars kunnen beter meedoen in de samenleving, liefst via betaald werk.

Resultaat

3.11.1 Vanaf de eerste dag krijgen inburgeraars begeleiding en wordt met hen een persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) opgesteld.

Inspanning 2022

3.11.1.1 De uitvoeringsorganisaties dragen ieder vanuit hun rol bij om de doelstellingen uit het PIP te realiseren.

Resultaat

3.11.2 Statushouders worden aangemeld voor de B1- de Onderwijs- of de Zelfredzaamheidsroute bij gecontracteerde taalaanbieders

Inspanning 2022

3.11.2.1 Samen met de regiogemeenten en de taalaanbieders werken we aan een steeds beter taalonderwijs dat aansluit op de behoeften van de inburgeraars.

Resultaat

3.11.3 Er is een lerend systeem opgezet dat gericht is op het verbeteren van het inburgeringsstelsel.

Inspanning 2022

3.11.3.1 Samen met alle uitvoeringspartijen wordt periodiek geëvalueerd om het stelsel steeds beter aan te laten sluiten op de behoefte van de statushouder.

Resultaat

3.11.4 De zogenoemde ondertussen groep (statushouders die voor 2022 in Woerden zijn komen wonen) krijgt dezelfde begeleiding als de nieuwe groep statushouders en kunnen onder de oude financieringsconstructie gebruik maken van de drie leerroutes.

Inspanning 2022

3.11.4.1 Indien nodig wordt voor deze statushouders een Plan Inburgering en Participatie (PIP) opgesteld en worden zij aangemeld voor de leerroutes.

Netto arbeidsparticipatie

Bron: CBS

Periode	Woerden	Nederland
2020	71,30 % van de beroepsbev (15-75 jr) heeft betaald werk	68,40 % van de beroepsbev (15-75 jr) heeft betaald werk

Achterstand onder jeugd / Werkloze jongeren

Bron: Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel

Periode	Woerden	Nederland
2019	1,00 % 16 t/m 22 jarigen	2,00 % 16 t/m 22 jarigen

Achterstand onder jeugd / kinderen in uitkeringsgezin

Bron: CBS

Periode	Woerden	Nederland
2019	3,00 % kinderen tot 18 jaar	6,00 % kinderen tot 18 jaar

Personen met een bijstandsuitkering

Bron: CBS

Periode	Woerden	Nederland
2020	278,10 per 10.000 inwoners	459,70 per 10.000 inwoners

Lopende re-integratievoorzieningen

Bron: CBS

Periode	Woerden	Nederland
2020	186,80 per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	202,00 per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar

Jongeren met jeugdhulp

Bron: CBS

Periode	Woerden	Nederland
2020	7,35 % van alle jongeren < 18	10,20 % van alle jongeren < 18

Jongeren met jeugdbescherming

Bron: CBS

Periode	Woerden	Nederland
2020	0,90 % van alle jongeren tot 18 jaar	1,10 % van alle jongeren tot 18 jaar

Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo

Bron: GMSD

Periode	Woerden	Nederland
2020	580,00 per 10.000 inwoners	650,00 per 10.000 inwoners

Eigen indicatoren

Omschrijving	2020	Huidig	Streefwaarde	Toelichting
Verbetering toegang tot hulp (*)				Vanaf 2019 wordt het cliëntervaringsonderzoek door een ander onderzoeksbureau gedaan, dit kan invloed hebben op het resultaat van de percentages. Daarnaast kunnen de coronacrisis en de bezuinigingen op diverse onderdelen ook van invloed zijn op de percentages.
Cliënt/inwoner weet waar men moet zijn met een hulpvraag.			> 74% in 2022	
De medewerker en cliënt/inwoner hebben in gesprek samen naar oplossingen gezocht.			> 82% in 2022	
Client/inwoner vindt de kwaliteit van de ondersteuning goed.			> 83% in 2022	
Sociale kracht inwoners (*)				
Waarderingscijfer inwoners sociale kracht.	7,6	7,6	> 7,6 in 2022	Cijfers monitor Sociale kracht worden iedere twee jaar gemeten. In 2016 heeft de eerste meting plaatsgevonden. In het 2e kwartaal van 2020 heeft de derde meting plaatsgevonden. De corona-uitbraak kan op sommige onderdelen invloed gehad hebben op de uitkomst.
Waarderingscijfer inwoners zelfredzaamheid.	8,3	8,3	> 8,3 in 2022	
Waarderingscijfer inwoners participatie.	7,8	7,8	> 7,8 in 2022	
Waarderingscijfer inwoners eenzaamheid.	8,4	8,4	> 8,4 in 2022	
Sociaal werken in de wijk				
Waarderingscijfer inwoners sociale samenhang in de buurt.	6,1	6,1	6,4 in 2022	
Waarderingscijfer inwoners sociale kracht.	7,6	7,6	>= 7,6 in 2022	
Percentage vrijwillige inzet door inwoners.	42%	42%	>= 42% in 2022	
Aantal centrale plaatsen in wijken en dorpen.	3	4	4 in 2022	
Beschermd wonen				
Huisvesting inwoners die uitstromen uit maatschappelijke opvang en beschermd wonen, worden gehuisvest.	-	n.b. (nieuwe transitie naar gemeente)	Voldoen aan de minimale eisen	
Benodigde ondersteuning en behandeling voor inwoners met psychische problematiek is beschikbaar.	-	n.b. (nieuwe transitie naar gemeente)	100%	
Participatie				
Inwoners met een werkfitscore C en D zijn van Ferm Werk naar WoerdenWijzer verwezen	-	-	Fase 1 Q1 2022 Fase 2 Q3 2022	
Vastgesteld uitvoeringsplan armoedebeleid is geïmplementeerd	-	-	31-dec-22	

Specificatie taakvelden

Exploitatie	Werkelijk 2020	Primitieve begroting 2021	Begroting 2021 inclusief wijzigingen	Begroting 2022	Verschil begroting 2022 en begroting 2021 na wijzigingen	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten								
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	5.545.431	4.430.953	5.412.315	5.753.146	340.831	5.734.966	5.734.966	5.734.966
6.2 Wijkteams	1.837.710	1.923.958	2.207.638	1.282.451	-925.187	1.282.452	1.282.453	1.282.454
6.3 Inkomensregelingen	15.566.723	12.159.651	12.662.356	13.755.639	1.093.283	13.705.639	13.605.639	13.605.639
6.4 Begeleide participatie	7.605.903	6.704.610	6.704.610	6.520.802	-183.808	6.520.802	6.370.802	6.370.802
6.5 Arbeidsparticipatie	1.685.683	1.857.494	1.876.454	1.995.193	118.739	1.945.193	1.795.193	1.795.193
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.133.493	2.478.006	2.478.006	2.201.886	-276.120	2.201.886	2.201.886	2.201.886
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	9.267.133	8.462.756	8.542.756	8.356.775	-185.981	8.064.609	8.064.609	8.064.609
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	9.382.533	8.732.764	7.949.763	9.146.323	1.196.560	9.053.599	9.060.845	9.070.079
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	18.863	97.774	112.774	100.479	-12.295	100.951	100.951	100.951
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	2.697.897	2.548.769	3.381.786	3.683.252	301.466	3.654.926	3.657.141	3.659.961
7.1 Volksgezondheid	2.107.270	2.148.732	2.176.222	2.207.951	31.729	2.193.959	2.193.959	2.193.959
Totaal Lasten	57.848.639	51.545.467	53.504.680	55.003.897	1.499.217	54.458.982	54.068.444	54.080.499
Baten								
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-203.547	-138.767	-138.767	-125.354	13.413	-117.485	-109.616	-109.616
6.2 Wijkteams	-8.000	0	0	0	0	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	-14.117.506	-8.737.824	-8.737.824	-10.171.855	-1.434.031	-10.171.855	-10.171.855	-10.171.855
6.5 Arbeidsparticipatie	-30.445	0	0	0	0	0	0	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-11.853	0	0	0	0	0	0	0
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-134.967	-261.400	-191.400	-266.105	-74.705	-266.105	-266.105	-266.105
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-445.813	0	0	0	0	0	0	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	10.000	0	0	0	0	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0	0	0
7.1 Volksgezondheid	-27.244	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	-14.969.374	-9.137.991	-9.067.991	-10.563.314	-1.495.323	-10.555.445	-10.547.576	-10.547.576
Onttrekkingen								
0.10 Mutaties reserves	-2.175.211	0	-438.502	0	438.502	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	40.704.054	42.407.476	43.998.187	44.440.583	442.396	43.903.537	43.520.868	43.532.923

Verschillenanalyse 2021 - 2022

Hieronder worden de belangrijkste verschillen toegelicht:

Taakveld	Mutatie lasten t.o.v. 2021	Bedrag	voordeel - nadeel +
6.1	De lonen zijn aangepast aan actuele premies voor werkgeverslasten, autonome loonontwikkelingen en verschuiving van inhuur naar vast dienstverband.	56.641	nadeel
6.1	Incidenteel voordeel cf. door de raad besloten budgetoverhevelingen Statushouders, Iedereen doet mee!, Nieuwe wet inburgering, Brede aanpak dak en thuisloosheid, Onafhankelijke cliëntondersteuning en Sociale netwerken businesscase SD.	523.247-	voordeel
6.1	Taakveldcorrectie subsidies van taakveld 6.71 naar 6.1.	180.411	nadeel
6.1	Cf. RIB meicirculaire 2020: extra kosten voor de nieuwe wet inburgering.	74.244	nadeel
6.1	Taakveldcorrectie vervoersvoorzieningen van taakveld 6.6 naar 6.1.	300.000	nadeel
6.1	Incidenteel voordeel op het investeringsfonds cf. door de raad besloten voorjaarsrapportage.	438.502-	voordeel
6.1	Cf. door de raad besloten Strategische Heroriëntatie Regiotaxi voorliggend en Mantelzorgwaardering.	190.000-	voordeel
6.1	Incidenteel voordeel cf. door de raad besloten coronarapportage subsidie Kwadraad.	8.500-	voordeel
6.1	Eenmalig voordeel voor de doeluitkering brede aanpak dak en thuisloosheid.	32.051-	voordeel
6.1	Cf. extra besluitvorming om het structurele tekort op de jeugdzorg met behulp van de uitvoeringsagenda jeugdmiddelen vanuit het Rijk om structurele tekorten tegen te gaan (investeringsbudget).	400.000	nadeel
6.1	Cf. extra besluitvorming om het structurele tekort op de jeugdzorg met behulp van de uitvoeringsagenda jeugdmiddelen vanuit het Rijk om structurele tekorten tegen te gaan (stelpost).	465.000	nadeel
6.1	De prijzen zijn verhoogd met 1,8% op basis van de CPI van februari 2021.	58.295	nadeel
6.2	De prijzen zijn verhoogd met 1,8% op basis van de CPI van februari 2021.	23.702	nadeel
6.2	Aflopend inhuurbudget cf. eerdere besluitvorming.	150.000-	voordeel
6.2	Het inhuurbudget is afgeraamd om vast personeel aan te nemen om invulling te geven aan de stelpost van inhuur naar vast.	527.000-	voordeel
6.2	Incidenteel voordeel cf. de door de raad besloten budgetoverhevelingen implementatiebudget casemanagement, POH GGZ en ondersteuning toegang.	256.000-	voordeel
6.3	De prijzen zijn verhoogd met 1,8% o.b.v. de CPI van februari 2021.	13.113	nadeel
6.3	Ontwerpbegroting Ferm Werk: verhoging kosten uitkeringen BUIG.	1.072.000	nadeel
6.4	Ontwerpbegroting Ferm Werk: grote geldstromen begeleide participatie.	148.000	nadeel
6.4	Ontwerpbegroting Ferm Werk: kleine geldstromen begeleide participatie.	167.000	nadeel
6.4	Ontwerpbegroting Ferm Werk: lagere kosten sociale werkvoorziening.	454.000-	voordeel
6.4	De lonen zijn aangepast aan de actuele premies voor werkgeverslasten, autonome loonontwikkelingen en verschuiving van inhuur naar vast dienstverband.	45.000-	voordeel
6.5	Incidenteel voordeel cf. door de raad besloten budgetoverhevelingen Maatschappelijke begeleiding statushouders.	18.960-	voordeel
6.5	Ontwerpbegroting Ferm Werk: hogere kosten arbeidsparticipatie.	134.000	nadeel
6.6	De prijzen zijn verhoogd met 1,8% op basis van de CPI van februari 2021.	28.072	nadeel
6.6	Taakveldcorrectie voor vervoersvoorzieningen van taakveld 6.6 naar 6.1.	300.000-	voordeel

6.71	De prijzen zijn verhoogd met 1,8% op basis van de CPI van februari 2021.	117.741	nadeel
6.71	Taakveldcorrectie voor de subsidies van taakveld 6.71 naar 6.1.	180.411-	voordeel
6.71	Cf. door de raad vastgestelde kadernota Tariefstijging jeugd en Wmo.	164.640	nadeel
6.71	De lonen zijn aangepast aan de actuele premies voor werkgeverslasten, autonome loonontwikkelingen en verschuiving van inhuur naar vast dienstverband.	215.473	nadeel
6.71	Cf. door de raad besloten Strategische Heroriëntatie Verordening Wmo en WoerdenWijzer.	234.500-	voordeel
6.71	Aflopend budget casemanagement cf. eerdere besluitvorming.	125.000-	voordeel
6.71	Cf. de door de raad vastgestelde voorjaarsrapportage 2020 Actualisatie ramingen Wmo.	125.000-	voordeel
6.72	De prijzen zijn verhoogd met 1,8% op basis van de CPI van februari 2021.	118.643	nadeel
6.72	Cf. door de raad vastgestelde kadernota Tariefstijging jeugd en Wmo.	256.886	nadeel
6.72	Dit is conform extra besluitvorming om het structurele tekort op de jeugdzorg te dekken vanuit de extra beschikbaar gestelde middelen vanuit het Rijk.	889.930	nadeel
6.72	De lonen zijn aangepast aan de actuele premies voor werkgeverslasten, autonome loonontwikkelingen en verschuiving van inhuur naar vast dienstverband.	233.293	nadeel
6.72	Aflopend budget casemanagement conform eerdere besluitvorming.	62.500-	voordeel
6.72	Cf. door de raad besloten Strategische Heroriëntatie Verordening Jeugd, WoerdenWijzer, 315 berichten en residentiële zorg.	127.693-	voordeel
6.72	Cf. door de raad besloten voorjaarsrapportage 2020 Actualisatie ramingen Jeugd.	125.000-	voordeel
6.82	De prijzen zijn verhoogd met 1,8% op basis van de CPI van februari 2021.	31.477	nadeel
6.82	Cf. door de raad vastgestelde kadernota Tariefstijging jeugd en Wmo.	78.474	nadeel
6.82	Cf. extra besluitvorming om het structurele tekort op de jeugdzorg te dekken vanuit de extra beschikbaar gestelde middelen vanuit het Rijk.	271.858	nadeel
6.82	De lonen zijn aangepast aan de actuele premies voor werkgeverslasten, autonome loonontwikkelingen en verschuiving van inhuur naar vast dienstverband.	29.828-	voordeel
6.82	Incidenteel nadeel cf. door de raad besloten voorjaarsrapportage SAVE.	46.791	nadeel
6.82	Aflopend budget casemanagement cf. eerdere besluitvorming.	62.500-	voordeel
	Diverse	30.775-	voordeel
	Totaal mutaties lasten	1.499.217	nadeel

Taakveld	Mutatie baten t.o.v. 2021	Bedrag	voordeel - nadeel +
6.3	Ontwerpbegroting Ferm Werk: verhoging inkomsten BUIG.	-1.434.000	voordeel
6.71	Dit is conform de door de raad besloten voorjaarsrapportage.	-70.000	voordeel
	Diverse	8.677	nadeel
	Totaal mutaties baten	-1.495.323	voordeel

	Totaal mutaties lasten en baten	3.894	nadeel
--	--	--------------	---------------

Taakveld	Mutaties reserves	Bedrag	voordeel/ nadeel
0.10	Dit is een incidenteel nadeel op het investeringsfonds cf. door de raad besloten voorjaarsrapportage.	438.502	nadeel
	Totaal mutaties reserves	438.502	nadeel

PROGRAMMA 4. CULTUUR, ECONOMIE EN MILIEU

Portefeuillehouder	Thema
Arjan Noorthoek	Economische zaken (Herstructurering bedrijventerreinen Middelland), Stationsgebied (visie en ontwikkeling), Recreatie en toerisme
Tymon de Weger	Monumenten en archeologie, Duurzaamheid
Ad de Regt	Milieu, Natuur- en milieueducatie
George Becht	Cultuur, Binnenstad
Victor Molkenboer	Citymarketing/stadspromotie en evenementen

Omschrijving

In dit programma gaat het om de relatie van de gemeente met de inwoner en de manier waarop Woerden bestuurd wordt en bevat de volgende taakvelden:

Taakveld	Omschrijving
2.1 - Verkeer en vervoer	advies en instemmingsbesluit kabel- en leidingenbeheer
3.1 - Economische ontwikkeling	algemeen beleid ter versterking van ondernemersklimaat en arbeidsmarkt
3.3 - Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	de op bedrijven en ondernemers gerichte ondersteuning en dienstverlening: - bedrijvenloket, ondernemersloket; - financiële steunregelingen voor bedrijven waaronder land- en tuinbouw, veeteelt en visserij; - regelen straathandel, markten alsook veemarkten; - de BIZ-bijdrage (via baten categorie 2.2.1); - marktgelden en staanplaatsgelden markt (via baten categorie 3.7); - kosten en overige opbrengsten van nutsbedrijven.
3.4 - Economische promotie	Koeienmarkt en Woerden 650
4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingzaken	lokaal onderwijsbeleid: peuteropvang en peuterspeelzalen
5.3 - Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	bevordering van beeldende kunst, muziek, dans en toneel
5.4 - Musea	activiteiten gericht op het verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur: het Stadsmuseum
5.6 - Media	de zorg voor fysieke en elektronische cultuurdragers: bibliotheek en artotheek
6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	algemene voorzieningen gericht op participatie: kinderopvang: toezicht op en handhaving van de kwaliteit van de kinderopvang en peuterspeelzalen;
7.4 - Milieubeheer	taken ter bescherming van het milieu

Ambities cultuur, economie en milieu

Op weg naar 2040

Wij zien Woerden in 2040 als een stad waar de mens de maat der dingen is. De kracht van onze samenleving zit in mensen. Als mantelzorgers, vrijwilligers, in verenigingen. Woerden is een centrum in en een poort naar het Groene Hart en heeft een daarbij passend voorzieningenniveau, zodat iedereen kan meedoen, goed kan wonen, ondernemen en recreëren.

Cultuur

Cultuur in al haar facetten weet mensen te inspireren, te ontroeren, uit te dagen en nodigt iedereen uit om mee te doen. Woerden 650 jaar biedt een uitgelezen kans om de rijkdom en breedte van cultuur te tonen, te vieren en mee te maken. Cultuur draagt bij aan de maatschappelijke doelstellingen binnen het sociaal domein en het ruimtelijk domein. De coronamaatregelen hebben in 2021 veel gevraagd van de culturele instellingen en we zullen in 2022 de effecten van corona binnen het culturele veld blijven volgen.

Energietransitie

De energietransitie is een van de grootste opgaven van de gemeente Woerden voor de komende jaren. De raad heeft in het initiatiefvoorstel 'Routekaart energietransitie' (CDA) in 2019 de missie, basisafspraken en strategie voor de Energietransitie Woerden uitgewerkt. In de routekaart zijn drie processporen uitgewerkt waarop de gemeente aan de slag is met de energietransitie. Dit zijn:

Spoor 1 - Inwoners en ondernemers,

Spoor 2 - Grote beleidsontwikkelingen en

Spoor 3 - Gemeentelijke organisatie.

Inmiddels is het vrijblijvende van de energietransitie af. In 2019 is de Klimaatwet vastgesteld en het Klimaatakkoord getekend. Met de Klimaatwet is het nationale streven vastgelegd om in 2030 49% van de nationale broeikasgasuitstoot terug te dringen ten opzichte van 1990. Dit is een tussendoel op weg naar 95% reductie in 2050 en een CO₂ vrije elektriciteitsvoorziening. In het Klimaatakkoord is afgesproken dat in dertig regio's er iedere twee jaar een Regionale Energiestrategie wordt opgesteld. Met het Klimaatakkoord krijgen gemeenten nieuwe taken. Voor deze extra taken ontvangen gemeenten vanaf 2022 procesgeld van het Rijk.

Woerden techniekstad

Woerden heeft in 2040 een technische sector die zich in Woerden en binnen de regio Utrecht West heeft ontwikkeld. Op projectniveau ondersteunen wij het initiatief van de TechnoHub en haar verdere ontwikkeling.

Economisch Actieplan 2030

Het Economisch Actieplan (EAP) 2019-2022, waarin we met ondernemers vooruitkijken naar 2030, is in samenwerking met het bedrijfsleven opgesteld. Jaarlijks worden de prioriteiten binnen dit EAP met het bedrijfsleven herijkt. Afstemming daarover vindt plaats binnen de commissies van ondernemend Woerden te weten: arbeidsmarkt, ruimtelijke ordening, duurzaamheid, omgevingsvisie en infrastructuur. Vanuit het actieplan hebben we onder andere aandacht voor ontwikkelingen in de agrarische sector. Overheid en bedrijfsleven moeten elkaar hierin versterken: de overheid heeft een aanjaagfunctie en kan investeren voor bedrijven makkelijker maken. Hierbij ligt de focus op intensiveren en duurzame herstructurering van de bedrijventerreinen en mogelijkheden op het gebied van circulaire economie. Vitale kernen zijn onderdeel van het EAP, waarbij we een vitale arbeidsmarkt en ondernemen stimuleren in de dorpskernen. Tot slot zijn snelle internetverbindingen van belang voor de economie en leefbaarheid in het buitengebied. Wij stimuleren de aanleg van glasvezel (zoals we dat in het buitengebied gedaan hebben). We volgen de landelijke ontwikkelingen rond 5G. Uiteraard worden alle bovenstaande ambities vanuit de huidige situatie bekeken.

Ruimte voor groei tot 2030

In Woerden is al langere tijd behoefte aan een uitbreiding van de ruimte voor bedrijven; in 2021 zijn twee locaties gekozen voor in totaal 9 ha schuifruimte. Daarnaast zal in de voortuin van Woerden 4,4 ha door ondernemers worden ontwikkeld. Met ondernemers en provincie zetten we stappen om tot een daadwerkelijke realisatie te komen van deze bedrijventerreinen. Schuifruimte is voorwaardelijk gekoppeld aan de herstructurering van bedrijventerreinen Barwoutswaarder (Woerden), Nijverheidsweg (Kamerik) en Nijverheidsbuurt (Zegveld). In 2022 zal in samenwerking met ondernemers worden gewerkt aan een herstructureringsplan voor Barwoutswaarder in samenhang met Brug Woerden-West. De herstructureringsplannen voor Kamerik en Zegveld zijn in 2021 opgesteld. In Middelland Noord transformeren we kantoorruimte tot een gemengd woon- werkgebied. In Middelland Zuid blijft een werklocatie, waar we ook ruimte geven aan technische bedrijven, kleine ondernemingen en zzp'ers. Ook dit doen we samen met bedrijfsleven, regio en provincie.

Omgevingsvisie tot 2040

In de omgevingsvisie werken we toe aan de ruimtebehoefte aan werklocaties tot 2040. In 2021 heeft de provincie een eerste regionaal programma wonen en werken vastgesteld, dat jaarlijks een herijking krijgt. In de herijking 2022 wordt naast de lokale behoefte gekeken naar de regionale behoefte en invulling voor een eventueel regionaal bedrijventerrein.

Recreatie & Toerisme

Wij verwachten van het recreatieschap Stichtse Groenlanden kwalitatief goede bovenregionale recreatievoorzieningen voor onze inwoners. Om deze activiteiten op een efficiënte en effectieve manier te laten plaatsvinden, willen wij ondernemers kansen geven om gebieden te exploiteren onder voorwaarden van o.a. waarborging openbare toegankelijkheid, aantrekkelijk aanbod van recreatiemogelijkheden voor onze inwoners en lagere kosten voor de deelnemers.

Woerden 650 jaar

In 2022 viert Woerden dat het 650 jaar stadsrechten heeft. Samen met inwoners en ondernemers gaan we hier een groot feest van maken. Het wordt een feestjaar door, voor en van Woerdenaren. Op 12 maart 2022 is de aftrap van het feestjaar met een openingsfeest. De rest van het jaar vieren we met diverse

activiteiten voor jong en oud en voor diverse doelgroepen. We vieren dat we Wijs met Woerden zijn. In de hele stad zal het feestjaar zichtbaar zijn.

Milieu

In 2022 bereiden we ons voor op de komst van de Omgevingswet. De Omgevingswet werkt ook door op de uitvoering van milieutaken. Voor de verdere toelichting op de voorbereiding op de Omgevingswet zie Programma 6 'Ruimtelijke ontwikkeling en Wonen'.

Actualiteit en beleidsaanpassingen

Actuele ontwikkeling: corona

Cultuur

Maatregelen voor cultuur worden verderop in de tekst beschreven.

Actuele ontwikkeling: strategische heroriëntatie

Energietransitie (2022)

De raad heeft bij zijn besluit over de Strategische Heroriëntatie besloten tot een bijsturing van € 445.000 ten laste van extra rijksvergoeding van procesgelden voor de uitvoering van taken uit het Klimaatakkoord vanaf 2022. Op dit moment is er nog geen duidelijkheid over de procesgelden. Naar verwachting gaan die er op Prinsjesdag komen. In deze begroting wordt uitgegaan van € 445.000 aan procesgelden. De hoogte van deze procesgelden bepaalt of alle taken kunnen worden uitgevoerd.

Beleidsaanpassingen/-inspanningen

Cultuur

Het Cultuurmanifest wordt uitgevoerd in 2022

Kunst, cultuur en creativiteit hebben meerwaarde voor de gemeenschap. Zij dragen bij aan een economisch florerende binnenstad en brengen mensen bij elkaar. Cultuur en creativiteit is toegankelijk voor iedereen en kan door iedereen gebruikt worden om zichzelf verder te ontwikkelen. Zo versterken kunst en cultuur welvaart, welbevinden, probleemoplossend vermogen en zelfredzaamheid. Bovendien bieden ze kansen om het leven nog levendiger en aantrekkelijker te maken. Woerden: culturele stad met creatief vermogen! In 2021 is het cultuurmanifest afgesloten.

Het cultuurmanifest en de bijbehorende ontwikkelthema's geven richting aan het cultuurbeleid voor de komende jaren:

- Uitnodigende, inclusieve cultuur, met waardering voor verschillen;
- Cultuur als drager en verbinder;
- Minder drempels/meer middelen, te beginnen met anders te denken.

Coronasteun voor de culturele sector

In 2022 zijn er extra middelen beschikbaar voor de culturele instellingen in verband met de coronagelden van het rijk. De doelen van het steunbeleid is als volgt:

- a) Instandhouding – korte termijn ondersteuning (incl. impuls) om de kwetsbare culturele initiatieven en organisaties te behouden voor de toekomst.
- b) Innovatie – ter ondersteuning van c.q. stimulering van noodzakelijke verbeteringen en vernieuwingen.
- c) Interactie – ter ondersteuning van noodzakelijke ontwikkelingen die afstemming, samenwerking en uitwisselingen bevorderen.

Energietransitie

In 2021 is een besluit genomen over het Afwegingskader grootschalige duurzame energie. In dit beleidskader is de bijdrage aan duurzame elektriciteit aan de RES 1.0, de zoekgebieden en de randvoorwaarden waaronder duurzame elektriciteit kan worden gerealiseerd, door de raad bepaald. Eind 2021 besluit de raad over de Warmtevisie Woerden, zodat ook voor de warmtetransitie de visie en de uitgangspunten zijn vastgesteld. In regionaal verband RES U16 is de samenwerking bekrachtigd middels de vaststelling van RES 1.0. Deze beleidsdocumenten vormen de basis voor de uitvoering van de energietransitie vanaf 2022.

Economie

Voor de gemeentelijke en provinciale omgevingsvisies wordt ons ruimtelijk economisch beleid geactualiseerd waar nodig:

- Retailbeleid: voldoen aan Europese Dienstenrichtlijn, focus op compact houden en concentratie van winkelgebieden
- Ruimtelijk economisch relevante vraagstukken voor Woerden voor de Regionale programmering Werken (i.s.m. provincie en regio)
- Horecabeleidskader beleidsregels implementeren in Omgevingswet

In 2022 vindt de uitvoering plaats van het door de gemeenteraad vastgestelde:

- Economisch Actieplan 2019-2022
- Herstructureringsprogramma 2030 en schuifruimte locaties bedrijven.

Recreatie & Toerisme

Voor Recreatieschap Stichtse Groenlanden en Recreatie Midden Nederland loopt nog het traject Toekomstige samenwerking recreatieschappen. De verwachting is dat eind 2021 besluitvorming over de toekomstige situatie in de raad zal plaatsvinden. In 2022 zal de implementatie hiervan vorm krijgen (zie ook hoofdstuk over Verbonden partijen).

OPGAVE: CULTUUR

Wat wil Woerden met deze opgave bereiken?

- Behoud van Het Klooster in alternatieve scenario's en versterking van de regiofunctie van Woerden;
- Stadsmuseum in het huidige pand passend faciliteren om zo optimaal mogelijk bij te kunnen dragen aan een levendige binnenstad en ter versterking van de regiofunctie van Woerden;
- De bibliotheek blijven we als kernpartner betrekken bij de ontwikkeling van wijkgericht werken, in aansluiting op behoeften van de inwoners;
- Het beter toerusten van het CPW om een professionele werkgeverstaak te vervullen en als netwerk- en kennisorganisatie te functioneren;
- Met het brede culturele veld in Woerden en zijn dorpen willen we de samenwerking en synergie stimuleren. Afhankelijk van de mogelijkheden starten we met de makelaarsfunctie in 2022;
- Investeren in extra vierkante meters voor cultuur en makersklimaat, en vorm en inhoud geven aan concrete plannen met vertegenwoordigers uit het culturele veld.

Maatschappelijk effect

Kunst, cultuur & creatief vermogen dragen bij aan een aantrekkelijke, vitale stad & samenleving

4.1 Theater Het Klooster draagt bij aan regiofunctie Woerden.

4.2 Samenwerking en synergie in het brede culturele veld is nog verder versterkt.

4.3 De bibliotheek nog beter in positie brengen als verbinder tussen voorliggende voorzieningen en kernpartner in het wijkgericht werken, met oog voor de couleur locale van de verschillende locaties.

Resultaat

4.1.1 Een sterke programmering met een toegankelijk aanbod.

Hierdoor komen er meer bezoekers uit Woerden en de regio zodat voortbestaan gewaarborgd is.

Inspanning 2022

4.1.1.1 Het klooster en de gemeente werken in gezamenlijkheid aan het zoeken naar slimme allianties om de toegankelijkheid en bereikbaarheid binnen en buiten gemeente Woerden te vergroten

Resultaat

4.2.1 Besluit over culturele makelaarsfunctie

Inspanning 2022

- 4.2.1.1 Binnen bestaande kaders verkennen van de mogelijkheden om concreet vorm te geven aan een makelaarsfunctie

Resultaat

4.2.2 Resultaatafspraken maken in de Vestingraad over de bundeling van alle informatie op het gebied van culturele activiteiten

Inspanning 2022

- 4.2.2.1 In samenwerking met Klooster, CPW en Woerden Marketing de mogelijkheden onderzoeken om tot één portaal voor alle culturele activiteiten te komen (ontwikkelagenda, Vestingraad).

Resultaat

4.3.2 Bibliotheek is in overleg met onderwijspartners, in een nader te bepalen vorm, verbonden met de Lokaal Educatieve Agenda (LEA)

Inspanning 2022

- 4.3.2.1 In gesprek met onderwijspartners uit de LEA en de bibliotheek de samenwerking n.a.v. de kamerbrief 'Leesoffensief' bespreken

OPGAVE: ENERGIETRANSITIE

We staan voor de grote maatschappelijke klimaatopgave, zoals beschreven in de Klimaatwet die in 2019 is vastgesteld. In de Klimaatwet is het nationaal streven vastgelegd om in 2030 49% van de nationale broeikasuitstoot terug te dringen ten opzichte van 1990. Dit is een tussendoel op weg naar 95% reductie in 2050 en een CO₂-vrije elektriciteitsvoorziening. Woerden sluit aan bij het tempo van deze landelijke doelen. Voor grootschalige duurzame elektriciteit is de opgave voor de gemeente Woerden 95 tot 120 TWh voor 2030.

Wat wil Woerden met dit onderwerp bereiken?

We willen de overstap van fossiele naar schone energiebronnen maken, zowel voor warmte als elektriciteit. De energietransitie raakt ons allemaal. We gaan samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties stap voor stap aan de slag met de overstap van aardgas naar duurzame warmte. Iedereen doet wat. We zoeken naar haalbare en betaalbare oplossingen waarbij iedereen mee kan doen. In de zoekgebieden voor grootschalige duurzame energie gaan we, conform de afspraken in het Afwegingskader grootschalige duurzame energie, via gebiedsprocessen zon- en windprojecten mogelijk maken met maatschappelijke acceptatie en lokaal eigendom. We willen olie- en gaswinning onder grondgebied van de gemeente Woerden voorkomen, evenals het opsporen van nieuwe olie- en gasvoorraden.

Maatschappelijk effect

Een toekomstbestendige energiehuishouding voor en door iedereen in Woerden

4.5 Programmaspoor 1 De samenleving: Iedereen staat in zijn/haar kracht en levert een bijdrage aan de energietransitie (maatschappelijke organisaties, ondernemingen, bewoners, woningcorporatie, gemeente).

4.6 Programmaspoor 2 Grote beleidsprojecten

4.7 Programmaspoor 3 Eigen organisatie

Resultaat

4.5.1 Inwoners, bedrijven en ondernemers zijn zich meer bewust van de energie-opgave en van de maatregelen die zij kunnen nemen.

Inspanning 2022

- 4.5.1.1 Het ondersteunen van en samenwerken met inwonersinitiatieven die ook aan stimulering doen. Samen met een aantal inwonersinitiatieven en Groen West worden inwoners, ook huurders, gestimuleerd om kleine energiebesparende maatregelen te nemen (Regeling Reductie Energiegebruik Woningen). Wij ondersteunen VVE's. Wij onderhouden energieloket jouwhuissslimmer.nl dat als eerste aanspreekpunt voor inwoners fungeert. We informeren bewoners over de beschikbaar gekomen subsidieregeling energieadvies aan huis en trajectbegeleiding, de duurzaamheidslening en andere subsidie-mogelijkheden. We communiceren om inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties om meer bewust te zijn van de energie-opgave en de maatregelen die zij kunnen nemen. We laten zien wat er al in de samenleving gebeurt. We zetten een plan van aanpak op samen met bedrijfsondernemingen, agrariërs en gebieden voor meer zon op dak, waarbij we actief de met Stedin afstemmen. We richten voor de zoekgebieden grootschalig zon en wind, gebiedsprocessen in. Een nadere invulling voor de warmtetransitie volgt uit de warmtevisie die eind 2021 wordt vastgesteld.

Resultaat

4.6.1 Uitvoering geven aan RES 1.0

Inspanning 2022

- 4.6.1.1 Wij werken in de regio U16 samen aan de regionale energiestrategie. Het gaat daarbij om kennisdeling en afstemming. Denk bijvoorbeeld ten aanzien van netimpact Stedin.

Resultaat

4.6.2 In 2022 wordt het afwegingskader voor grootschalige duurzame energie geborgd in de instrumenten van de omgevingswet.

Inspanning 2022

- 4.6.2.1 Voorwaarden waaronder zon- en windprojecten mogelijk zijn worden verankerd in de omgevingsplannen.

Resultaat

4.6.3 We zoeken naar haalbare en betaalbare oplossingen voor de warmtetransitie. Geen olie- en gaswinning onder Woerden.

Inspanning 2022

- 4.6.3.1 We voeren onderzoek uit naar technische mogelijkheden. Samenwerken met provincie, buurgemeenten om olie- en gaswinning te voorkomen. Samenwerken met Laet Woerden Niet Zakken. Onderzoeken mogelijkheden van bezwaar. Landelijk agenderen.

Resultaat

4.7.1 De eigen organisatie CO2-neutraal in 2030.

Inspanning 2022

- 4.7.1.1 We coördineren en stimuleren de verduurzaming van de eigen organisatie, waarbij we gebruikmaken van de CO2 prestatieladder.

OPGAVE: ERFGOED

Historische gebouwen, plekken en landschappen zijn belangrijke dragers van gebeurtenissen en verhalen. Cultureel erfgoed vertegenwoordigt economische, sociale en cultuurhistorische waarden. Geef de toekomst een verleden. Erfgoed = Identiteit en is van belang bij het maken van de omgevingsvisie, ruimtelijk beleid en ruimtelijke plannen, maar heeft ook invloed op mentaal verbonden voelen bij een plek.

Wat wil Woerden met deze opgave bereiken?

We willen erfgoed beschermen en benutten in de fysieke leefomgeving én uitdragen.

Maatschappelijk effect

Iedereen kan kennisnemen van de cultuurhistorische waarden en deze beleven en/of benutten

4.8 Bescherming van erfgoed om daarmee het bewustzijn van de (boven)lokale geschiedenis bij bewoners en bezoekers te vergroten en de lokale identiteit te behouden.

Resultaat

4.8.1 Cultuurhistorie is onderdeel van de omgevingsvisie, ruimtelijke plannen en projecten, duurzaamheidsvraagstukken en recreatie en toerisme.

Inspanning 2022

4.8.1.1 Erfgoedadvisering wordt integraal meegenomen in projecten en plannen.

Resultaat

4.8.2 Beleefbare cultuurhistorie – de verhalen van Woerden worden verteld via verschillende communicatiemiddelen.

Inspanning 2022

4.8.2.1 Digitale publiekskaart om informatie over Cultuurhistorische waarden, monumenten en archeologische vindplaatsen binnen de gemeente voor een breder publiek te ontsluiten. In 2021 meewerken aan thema 'Ode aan het Nederlandse landschap'.

Resultaat

4.8.3 In 2021 wordt het Castellum Woerden UNESCO Werelderfgoed; in 2022 viert Woerden dat zij 650 jaar stadsrechten heeft en bestaat de Oude Hollandse Waterlinie 350 jaar. Dit willen we uitdragen.

Inspanning 2022

4.8.3.1 Activiteiten en middelen ontwikkelen om deze twee belangrijke verhalen te vertellen met (boven) lokale erfgoedpartners.

Een toekomstbestendige gemeente kent een goede balans tussen wonen, werken en recreëren. Voor het op peil houden van de werkgelegenheid is een sterke lokale economie noodzakelijk. Een sterke lokale economie is van fundamenteel belang voor een veerkrachtige economie en aantrekkelijke leefomgeving. Via deze opgave stimuleren en faciliteren we de lokale economie. Daarbij zorgen we voor een aantrekkelijk aanbod van toeristisch-recreatieve mogelijkheden voor onze inwoners en bezoekers.

Wat wil Woerden met deze opgave bereiken?

De gemeente Woerden werkt samen met het lokale bedrijfsleven aan een goed ondernemersklimaat. Het creëren van ruimte voor het bedrijfsleven om de lokale economische groei te faciliteren is noodzakelijk. In samenwerking met de provincie en het bedrijfsleven wil de gemeente schuifruimte creëren. Daarnaast ondersteunt de gemeente de TechnoHub, die de instroom van technisch geschoold personeel op de arbeidsmarkt moet doen verbeteren. Een doelgroep waar het Woerdense bedrijfsleven sterke behoefte aan heeft.

Ook investeert de gemeente in de binnenstad en wordt gestreefd naar voldoende recreatieve en toeristische voorzieningen. De binnenstad heeft een belangrijke functie als centrale ontmoetingsplaats voor inwoners en bezoekers. Woerden als geheel wordt steeds meer opgemerkt als mooie plek om te recreëren of als toerist te verblijven. Het jubileumjaar 2022 (Woerden 650 jaar stadsrechten) vormt een mooie gelegenheid om Woerden van zijn beste kant te laten zien.

Maatschappelijk effect

Kwalitatief goede en toekomstbestendige vestigingslocaties voor Woerdense bedrijven

4.9 De bedrijventerreinen worden verbeterd op het vlak van intensiever ruimtegebruik, functionaliteit, aantrekkelijkheid, circulariteit en duurzaamheid.

4.10 Bedrijven krijgen de mogelijkheid om door te stromen naar een vestigingslocatie passend bij hun bedrijvigheid (schuifruimte). Juiste bedrijf op de juiste plek.

Optimale gemeentelijke dienstverlening op economisch gebied

4.11 Een betere aansluiting van de gemeentelijke dienstverlening op de wensen en behoeften van het bedrijfsleven.

Een vitale en goed functionerende lokale arbeidsmarkt

4.12 Het verbeteren van de aansluiting tussen vraag en aanbod op de lokale en regionale arbeidsmarkt, met specifieke aandacht voor de kraptesectoren techniek, bouw en zorg.

Vitale en toekomstbestendige binnenstad, dorps- en wijkcentra

4.13 Het op peil houden van het voorzieningenniveau en het borgen van de ontmoetingsfunctie van de binnenstad voor lokale en regionale bezoekers. Woerden staat bekend als aantrekkelijke stad om te recreëren, maar ook om te wonen en te werken. "Woerden, hoofdstad van het Groene Hart"

4.14 Een aantrekkelijke stad voor inwoners en toeristen met een passend voorzieningenaanbod.

Aantrekkelijke groene vrijetijdsbesteding

4.15 Toeristisch-recreatieve voorzieningen en evenementen dragen bij aan economie, leefklimaat, identiteit gezondheid en de inclusieve samenleving in onze gemeente.

Woerden 650 jaar stadsrechten in 2022

4.16 Gemeentebrede bekend- en betrokkenheid t.a.v. de jubileumviering.

Resultaat

4.9.1 Vastgestelde en gedragen herstructureringsplan voor bedrijventerrein Barwoutswaarder.

Inspanning 2022

4.9.1.1 Gewenste herstructurerings-maatregelen ophalen middels werksessies met ondernemers, waarna een herinrichtingsplan, beeldkwaliteitsnotitie, financiële raming en planning wordt opgesteld.

Dit in samenhang met project Brug Woerden West. Samenwerking provincie en de OMU om te kijken hoe in de praktijk haalbaar invulling te geven is aan intensivering, toekomstbestendigheid en duurzaamheid. Een herinrichtingsplan, beeldkwaliteitsnotitie, financiële raming en planning worden opgesteld.

Gezamenlijk vormen deze onderdelen het herstructureringsplan.

Resultaat

4.9.2 Een aantrekkelijk en veilig bedrijventerrein Barwoutswaarder.

Inspanning 2022

4.9.2.1 Verbeteren van de organisatiegraad van Barwoutswaarder. Samen met de partners van Barwoutswaarder en het OKW bekijken of de organisatiegraad van het bedrijventerrein te verbeteren is.

Resultaat

4.10.1 Realisatie van de twee bedrijventerreinen Burgemeester van Zwietenweg en Putkop Harmelen.

Inspanning 2022

4.10.1.1. De uitwerking met participatie naar ontwerp bestemmingsplan voor beide locaties

Resultaat

4.11.1 Uitstekende vind- en bereikbaarheid van het cluster EZ; weinig afstand tussen gemeente en ondernemers (laagdrempelig).

Inspanning 2022

4.11.1.1 Signaleringsfunctie en ophalen informatie economisch beleid door middel van o.a. bedrijfsbezoeken, regelmatig ook met collegeleden.

4.11.1.2 Toetsen bij het bedrijfsleven van de kwaliteit gemeentelijke dienstverlening en het economisch beleid.

Resultaat

4.11.3 Een door gemeente en ondernemersverenigingen gedragen jaarlijks event voor het bedrijfsleven en een door beide partijen gedragen jaarlijks uit te voeren actielijst ter versterking van de lokale economie.

Voortkomend uit het Economisch Actieplan 2019-2022

Inspanning 2022

4.11.3.1 Gemeente en ondernemersverenigingen (Ondernemend Woerden) werken in commissies (o.a. arbeidsmarkt, ruimtelijke ordening, omgevingswet en duurzaamheid) samen aan acties voor het versterken van de lokale economie.

4.11.3.2 Jaarlijks event gericht op kennismaking nieuwe college met ondernemers.

Resultaat

4.12.1 Op projectmatige basis de (lokale) onderwijs-arbeidsmarktaansluiting verbeteren.

Inspanning 2022

- 4.12.1.1 Samenwerking van bedrijfsleven, onderwijs en overheid door middel van human capital agenda van de U10 en CIV Smart Technology, CIV Zorg en Welzijn en Platform Groene Hart Werkt.
- 4.12.1.2 Per kwartaal vindt er overleg plaats met de TechnoHub in Woerden.

Resultaat

4.13.1 De bezoekerskracht, winkelleegstand en koopkrachtbinding in de binnenstad minimaal op het huidige niveau houden

Inspanning 2022

- 4.13.1.1 Uitvoeren van de Ontwikkelagenda binnenstad samen met stakeholders binnenstad o.a. compact houden kernwinkelgebied.
- 4.13.1.2 Monitoring o.a. middels passantentellingen, waarbij de gegevens van 2020 en de ontwikkelingen in vergelijkbare gemeenten als maatstaf dienen.

Resultaat

4.13.2 Een geactualiseerd standplaatsenbeleid

Inspanning 2022

- 4.13.2.1 Actualiseren van het huidige standplaatsenbeleid

Resultaat

4.13.3 Gebiedsgericht werken

Inspanning 2022

- 4.13.3.1 Vitale binnenstad, dorpscentra en wijkcentra via inzet accountmanagement Gebiedsgericht werken
- 4.13.3.2 Samen met de betrokken ondernemers het draagvlak onderzoeken voor het continueren van de BIZ Stadshart gericht op het verbeteren van de kwaliteit van de omgeving.

Resultaat

4.14.1 Inwoners en bezoekers zijn ermee bekend dat Woerden een aantrekkelijke plaats is om te recreëren en te verblijven in de Groene Hart-regio, waarmee een positieve spin-off wordt gegenereerd op ons economisch klimaat.

Inspanning 2022

- 4.14.1.1 Het verlengen van de overeenkomst met Woerden Marketing en verder uitwerken sociale meerwaarde traject i.s.m. Stadshart Woerden. Vervolgstappen op verdere samenwerking Kaaspakhuis en Woerden Marketing
- 4.14.1.2 Opstellen van Visie Bezoekerseconomie 2022-2025 met een uitvoeringsagenda i.s.m. Woerden Marketing en toeristisch veld
- 4.14.1.3 Inzetten op regionale samenwerkingsverbanden om slagkracht te vergroten en meer bezoekers te trekken in de (post-)corona-periode.

Resultaat

4.15.1 Woerden is een fijne plek om te wonen, werken en vrije tijd door te brengen. Onze groenblauwe recreatieve voorzieningen dragen bij aan de gezondheid en welbevinden van onze inwoners.

Inspanning 2022

4.15.1.1 Recreatief ontwikkelingskader incl. programma opstellen als uitwerking van de gemeentelijke omgevingsvisie.

Resultaat

4.16.1 In samenwerking met relevante partners w.o. Comité van Aanbeveling uitvoering geven aan voorbereidingen.

Hernieuwbare elektriciteit

Bron: RWS

Periode	Woerden	Nederland
2019	7,90 % van totale elektriciteit	20,10 % van totale elektriciteit

Banen

Bron: CBS / LISA

Periode	Woerden	Nederland
2020	876,70 per 1.000 inwoners 15-64 jr	795,90 per 1.000 inwoners 15-64 jr

Vestigingen (van bedrijven)

Bron: LISA

Periode	Woerden	Nederland
2020	182,90 per 1.000 inwoners 15-64 jr	158,40 per 1.000 inwoners 15-64 jr

Specificatie taakvelden

Exploitatie	Werkelijk 2020	Primitieve begroting 2021	Begroting 2021 inclusief wijzigingen	Begroting 2022	Verschil begroting 2022 en begroting 2021 na wijzigingen	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten								
2.1 Verkeer en vervoer	280.112	124.931	124.931	129.956	5.025	129.956	129.956	129.956
3.1 Economische ontwikkeling	476.992	404.668	404.668	419.945	15.277	419.945	419.945	419.945
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	470.974	449.708	477.208	548.923	71.715	698.923	473.923	473.923
3.4 Economische promotie	67.082	189.765	249.825	213.661	-36.164	153.661	153.661	153.661
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.769	4.544	4.544	30.343	25.799	6.335	6.335	6.335
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.327.011	1.298.545	1.317.713	1.364.172	46.459	1.272.390	1.268.448	1.267.646
5.4 Musea	296.936	230.147	230.147	225.356	-4.791	225.603	225.603	225.603
5.6 Media	1.139.936	1.140.053	1.140.053	1.136.249	-3.804	1.135.239	1.134.228	1.123.589
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	606.335	521.005	526.005	636.522	110.517	619.522	619.522	619.522
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	57.552	109.883	109.883	113.048	3.165	113.048	113.048	113.048
7.4 Milieubeheer	2.675.019	2.844.033	2.874.033	2.871.729	-2.304	2.871.729	2.871.729	2.861.729
Totaal Lasten	7.399.721	7.317.282	7.459.010	7.689.904	230.894	7.646.351	7.416.398	7.394.957
Baten								
0.5 Treasury	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1 Verkeer en vervoer	-177.227	-53.848	-53.848	-88.848	-35.000	-88.848	-88.848	-88.848
3.1 Economische ontwikkeling	-54.500	0	0	0	0	0	0	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-212.843	-286.568	-286.568	-287.451	-883	-287.451	-287.451	-287.451
3.4 Economische promotie	0	-30.894	-30.894	-31.293	-399	-31.293	-31.293	-31.293
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-20.772	-24.714	-24.714	-25.159	-445	-25.159	-25.159	-25.159
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-217.221	-196.319	-196.319	-199.853	-3.534	-199.853	-199.853	-199.853
5.4 Musea	-9.036	0	0	0	0	0	0	0
5.6 Media	-219.703	-229.901	-229.901	-233.535	-3.634	-233.535	-233.535	-233.535
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-26.280	0	0	0	0	0	0	0
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-7.463	0	0	0	0	0	0	0
7.4 Milieubeheer	-427.457	-199.177	-199.177	-647.762	-448.585	-647.762	-647.762	-647.762
Totaal Baten	-1.372.501	-1.021.421	-1.021.421	-1.513.901	-492.480	-1.513.901	-1.513.901	-1.513.901
Stortingen								
0.10 Mutaties reserves	24.167	24.167	24.167	2.500	-21.667	0	0	0
Onttrekkingen								
0.10 Mutaties reserves	-208.715	0	-22.060	-60.000	-37.940	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	5.842.671	6.320.028	6.439.696	6.118.503	-321.193	6.132.450	5.902.497	5.881.056

Verschillenanalyse 2021 - 2022

Hieronder worden de belangrijkste verschillen toegelicht:

Taakveld	Mutatie lasten t.o.v. 2021	Bedrag	voordeel - nadeel +
3.3	Herstructurering Bedrijventerreinen: vanuit de Kadernota is een extra budget toegekend voor 2022 en 2023 (resp. € 75.000 en € 225.000) voor de ontwikkeling van Barwoutswaarder.	75.000	nadeel
5.3	Klooster: Er is in 2022 meer onderhoud gepland dan in 2021. Hiertegenover staat een hogere onttrekking aan de reserve (in programma 6). In de jaren 2023-2025 bedraagt het onderhoud € 13.000 per jaar.	75.759	nadeel
5.7	Doorbelasting loonkosten: 1 extra fte tbv Bevordering toerisme en openluchtrecreatie	72.246	nadeel
	Overige verschillen lasten	7.889	nadeel
	Totaal mutaties lasten	230.894	nadeel

Taakveld	Mutatie baten t.o.v. 2021	Bedrag	voordeel - nadeel +
2.1	Diverse leges Advies en instemmingsbesluiten kabel en leidingenbeheer	-35.000	voordeel
7.4	Rijksbijdrage voor Energie voor 2022-2025 is nog onduidelijk. Zolang het kabinet nog geen uitspraak heeft gedaan over de hoogte van het budget blijft de uiteindelijke bijdrage van het Rijk onzeker.	-445.000	voordeel
	Overige verschillen baten	-12.480	voordeel
	Totaal mutaties baten	-492.480	voordeel

	Totaal mutaties lasten en baten	-261.586	voordeel
--	--	-----------------	-----------------

Taakveld	Mutaties reserves	Bedrag	voordeel/ nadeel
0.10	Onttrekking van de totale reserve t.b.v. festiviteiten rondom 650 jaar Woerden Stad in 2022 (taakveld 3.4) van € 60.000 (onttrekking in 2021: € 22.060)	-37.940	voordeel
0.10	T.b.v. 650 jaar Woerden Stad vindt in 2022 de laatste storting plaats (€ 2.500). In 2021 was dit een storting van € 24.167.	-21.667	voordeel
	Totaal mutaties reserves	-59.607	voordeel

PROGRAMMA 5. ONDERWIJS EN SPORT

Portefeuillehouder	Thema
George Becht	Onderwijs (incl. huisvesting, leerplicht en leerlingenvervoer)
Arjan Noorthoek	Sport

Omschrijving

In dit programma gaat het om de relatie van de gemeente met de inwoner en de manier waarop Woerden bestuurd wordt, en bevat de volgende taakvelden:

Taakveld	Omschrijving
4.1 - Openbaar basisonderwijs	taken met betrekking tot het openbaar basisonderwijs: - bestuurskosten voor gemeenten die zelf bestuur zijn; - primair openbaar basisonderwijs, bewegingsonderwijs (inclusief schoolzwemmen); - de huur van bv. een gymnastieklokaal; - passend onderwijs
4.2 - Onderwijshuisvesting	taken op het gebied van onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs
4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingzaken	lokaal onderwijsbeleid, leerlingenvoorzieningen en onderwijsondersteuning: - ondersteuning leerkrachten en directie; - uitgaven bijzonder onderwijs (incl. bewegingsonderwijs en schoolzwemmen voor leerlingen bijzonder onderwijs, maar excl. huisvesting); - achterstandenbeleid; - coördinatie samen naar school, passend onderwijs; - volwasseneducatie; - leerlingzorg en leerlingbegeleiding; - leerlingenvervoer (incl. leerlingenvervoer voor leerlingen openbaar onderwijs); - stimuleren schooldeelname: leerplicht en voorkomen voortijdig schoolverlaten
5.1 - Sportbeleid en activering	niet-fysieke maatregelen ter stimulering van professionele- en amateursport
5.2 - Sportaccommodaties	alle accommodaties voor sportbeoefening

Ambities onderwijs en sport

Onderwijs

We borgen de kwaliteit van en de veiligheid op de kinderopvang door jaarlijkse inspecties en waar nodig handhaven we op incidenten. Zo kunnen kinderen van 0 tot 4 jaar veilig starten met spelen en leren op de opvang. Als we signaleren dat kinderen tussen 0 en 4 jaar mogelijk al met een achterstand op de basisschool starten, zetten we in op voorschoolse educatie. Ouders die geen kinderopvangtoeslag van het Rijk krijgen, kunnen via de gemeente een vergoeding krijgen. Zo krijgen alle kinderen van 2,5 tot 4 jaar dezelfde kansen om een goede start te maken op de basisschool. Voor kinderen van statushouders is speciale aandacht. Er is een schakelklas voor alle kinderen uit groep 1 en 2 van alle scholen in de gemeente Woerden. Hier krijgen zij twee dagen per week extra taalondersteuning. Daarnaast is er voor kinderen tot en met groep 8 extra taalondersteuning op een aantal wijk scholen.

Maatschappelijke stages voor jongeren zijn structureel begroot.

Bij huisvesting en onderhoud van scholen is een stabiele, meerjarige financiering van belang. Soms profiteert een school (bij de exploitatie van het gebouw) van extra inspanningen die de gemeente levert bij de bouw van een school. Wij vinden het redelijk dat de school dan financieel bijdraagt aan de bouw. De hierover gemaakte afspraken staan echter juridisch onder druk. Samen met de schoolbesturen gaan wij op zoek naar nieuwe afspraken, die de rechtmatigheidstoets kunnen doorstaan.

Arbeidsmarkt en onderwijs

Wij brengen het gesprek op gang tussen onder andere Ferm Werk, onderwijsinstellingen en lokale ondernemers om vraag en aanbod beter op elkaar te laten aansluiten. De creatieve ideeën van de ondernemers worden hiermee gewaardeerd en de cliënten van Ferm Werk geplaatst.

Veel techniekbedrijven in Woerden kunnen moeilijk goed geschoolde werknemers vinden. Binnen het Woerdens Techniek Talent (WTT) gaan we hier wat aan doen. Als WTT-partner faciliteren wij met projectondersteuning het opzetten van een TechnoHub. Hier hebben ondernemers, scholieren en onderwijsinstellingen een gemeenschappelijk belang.

Sport

Bewegen en sporten draagt bij aan fitte en gezonde inwoners, en brengt mensen dicht bij elkaar. Daarom vinden we het belangrijk dat alle inwoners kunnen spelen, sporten en bewegen. Wij blijven de sportverenigingen ondersteunen.

In het kader van de herijking van de tarieven van de twaalf buitensportverenigingen is afgesproken dat de totale huur van de buitensportfaciliteiten deze periode gelijk blijft, als het totale volume aan faciliteiten ook gelijk blijft. Wel gaan we kijken naar een eerlijker verdeling van de huur tussen deze buitensportverenigingen afzonderlijk. Daarmee doen we recht aan de investeringen die zijn gedaan in bijvoorbeeld de sportvelden van individuele clubs.

Actualiteit en beleidsaanpassingen

Actuele ontwikkelingen

Onderwijs

De coronacrisis heeft grote impact gehad op het onderwijs. Voor herstel en ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na corona heeft het Rijk een fors bedrag beschikbaar gesteld. Met dit extra geld kunnen scholen hun leerlingen en leraren helpen coronavertragingen aan te pakken. Ook gemeenten krijgen een deel van de beschikbaar gestelde middelen om de scholen hierbij te ondersteunen. In nauwe samenwerking met scholen en andere partners wordt hiervoor een plan opgesteld.

Sport

Voor de sportverenigingen zal moeten blijken welke langlopende consequenties corona heeft. Hierbij valt met name te denken aan teruglopende ledenaantallen en minder kantine- en sponsorinkomsten. We monitoren dit onder meer via reguliere gesprekken met onze vertegenwoordigers en met het Sportoverleg. Ook bij de zwembaden moeten we de vinger aan de pols houden. Hierover blijven we in gesprek met WoerdenSport.

Beleidsaanpassingen/ -inspanningen

Onderwijs

Om kinderen in een achterstandssituatie dezelfde startkansen in het onderwijs te geven, blijven we inzetten op voorschoolse educatie. Er wordt ingezet op het vergroten van de kwaliteit van de voorschool. Vanaf 2022 is op elke voorschoollocatie een pedagogisch beleidsmedewerker beschikbaar om kwaliteitverbeterende maatregelen door te voeren. Onder andere door de pedagogisch medewerkers op de voorschool te coachen, het verbeteren van de educatieve kwaliteit en het vergroten van de ouderbetrokkenheid.

Onderwijshuisvesting

Medio 2021 zijn wij in samenspraak met de schoolbesturen en onder leiding van een extern bureau gestart met de zgn. vervolgoopdracht Strategische Heroriëntatie voor Onderwijshuisvesting (SH/OHV). De financieel georiënteerde opdracht van de raad om tot een efficiëncyslag te komen, is leidend. Tegelijkertijd is het wenselijk om na te denken over andere (financiële) uitdagingen, die het effect van de beoogde ombuiging kunnen compenseren dan wel juist zullen versterken, waaronder de juridische houdbaarheid van de eigen bijdrage van de schoolbesturen en de corona-gerelateerde verbetering van de ventilatie in sommige schoolgebouwen. Het eindrapport is eind 1e kwartaal 2022 gereed.

Sport

Sportakkoord en Preventieakkoord

In 2020 is in samenwerking met de Woerdense sportverenigingen en andere maatschappelijke partners een Sportakkoord vastgesteld waarin een aantal projecten staat beschreven dat bijdraagt aan meer bewegen en sporten in Woerden én dat zorgt voor nauwere samenwerking tussen de sportverenigingen en andere maatschappelijke organisaties. Hierbij wordt ook de link met het Sociaal Domein gelegd. In 2022 gaan we verder met de uitvoering van de projecten uit het Sportakkoord. Het sportakkoord heeft vier pijlers: (1) Structurele samenwerking sport- en beweegaanbieders, (2) Sportaccommodaties en beweegvriendelijke omgeving, (3) Vaardig bewegen (jonge) kinderen en (4) Werving en behoud senioren.

Aansluitend bij het Sportakkoord wordt in 2022 ook het Woerdense Preventieakkoord uitgevoerd, dat zich breder richt op het stimuleren van een gezonde leefstijl. Voor de uitvoering van het Preventieakkoord is een uitvoeringsbudget voor in ieder geval de jaren 2021-2023 toegekend, waarmee samen met lokale partners en het Sportakkoord extra kan worden ingezet op een gezond Woerden.

Zwembaden en sportaccommodaties

In 2022 oriënteren we ons op de mogelijkheden om het beheer van de binnensportaccommodaties en de zwembaden in Woerden anders te organiseren. Een onderzoek naar andere beheervormen behoort tot de mogelijkheden. Hierin wordt ook de opdracht van de raad meegenomen om goed in kaart te brengen wat de gewenste omvang van het zwemaanbod in Woerden is en welke faciliteiten daarbij horen. In 2025 loopt namelijk het huidige contract met de exploitant van de zwembaden af. In 2022 bereiden we ook de sluiting van gymzaal Noord in Harmelen per schooljaar 2022/2023 voor.

Op 24 juni 2021 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen om de huurtarieven van de gemeentelijke binnensportaccommodaties niet per 1 januari 2022 met 15% te verhogen zoals besloten tijdens de Strategische Heroriëntatie, maar op zijn vroegst per 1 januari 2023.

In een streven de sportaccommodaties te verduurzamen en de sporttechnische kwaliteiten te vergroten wordt onderzocht of het mogelijk is om de verlichting bij de buitensportaccommodaties versneld af te schrijven en te vervangen door LED-verlichting. Dit onderzoek sluit aan bij de wens van verschillende sportverenigingen, die hiermee tevens hun energielasten zouden zien afnemen. De besparing die op zou treden door de installatie van LED-verlichting kunnen de verenigingen gebruiken om de lasten van hun leden te verlichten of om hun aanbod te verbeteren.

OPGAVEN

Niet van toepassing voor dit programma

Doelen en inspanningen 2022

Niet van toepassing voor dit programma.

% Niet-sporters

Bron: Div.

Periode	Woerden	Nederland
2018	43,30 % van bevolking > 18jr sport niet wekelijks	48,70 % van bevolking > 18jr sport niet wekelijks

Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)

Bron: DUO/Ingrado

Periode	Woerden	Nederland
2018	1,00 % leerlingen vo en mbo	1,90 % leerlingen vo en mbo

Absoluut verzuim

Bron: DUO/Ingrado

Periode	Woerden	Nederland
2017	1,25 % leerplichtigen niet bij een school ingeschreven	1,82 % leerplichtigen niet bij een school ingeschreven

Relatief verzuim

Bron: DUO/Ingrado

Periode	Woerden	Nederland
2019	16,00 per 1000 leerlingen verzuimen veelvuldig	26,00 per 1000 leerlingen verzuimen veelvuldig

Specificatie taakvelden

Exploitatie	Werkelijk 2020	Primitieve begroting 2021	Begroting 2021 inclusief wijzigingen	Begroting 2022	Verschil begroting 2022 en begroting 2021 na wijzigingen	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten								
4.1 Openbaar basisonderwijs	393.495	379.097	379.097	397.260	18.163	397.260	397.260	397.260
4.2 Onderwijshuisvesting	4.010.770	4.371.982	4.529.264	4.322.202	-207.062	4.196.435	3.993.923	3.924.713
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	3.021.673	2.721.304	3.129.897	2.729.112	-400.785	2.737.602	2.729.113	2.737.601
5.1 Sportbeleid en activering	584.545	605.247	610.630	617.059	6.429	617.059	617.059	617.059
5.2 Sportaccommodaties	5.395.200	4.046.739	4.596.739	5.406.765	810.026	4.018.996	3.971.979	3.915.475
Totaal Lasten	13.405.682	12.124.369	13.245.627	13.472.398	226.771	11.967.352	11.709.334	11.592.108
Baten								
4.2 Onderwijshuisvesting	-48.814	-31.648	-31.648	-32.218	-570	-32.218	-32.218	-32.218
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-503.205	-537.445	-537.445	-537.445	0	-537.445	-537.445	-537.445
5.2 Sportaccommodaties	-2.714.169	-1.813.010	-1.802.410	-1.922.352	-119.942	-1.922.352	-1.922.352	-1.922.352
Totaal Baten	-3.266.189	-2.382.103	-2.371.503	-2.492.015	-120.512	-2.492.015	-2.492.015	-2.492.015
Storting								
0.10 Mutaties reserves	-76.529	0	0	194.451	194.451	323.561	229.396	257.684
Onttrekkingen								
0.10 Mutaties reserves	-68.720	0	0	-42.000	-42.000	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	9.994.245	9.742.266	10.874.124	11.132.834	258.710	9.798.898	9.446.715	9.357.777

Verschillenanalyse 2021 - 2022

Hieronder worden de belangrijkste verschillen toegelicht:

Taakveld	Mutatie lasten t.o.v. 2021	Bedrag	voordeel - nadeel +
4.1	Index & hogere kosten urenmatrix	18.163	nadeel
4.2	Onderwijshuisvesting algemeen: In 2022 wordt er voor het eerst afschrijvingen (€ 112.686) en rentelasten (€33.806) berekent en opgenomen in de begroting.	143.052	nadeel
4.2	Onderwijshuisvesting: lagere rentelasten (van 2% naar 1,5%).	-162.583	voordeel
4.2	Onderwijshuisvesting: tijdelijk huisvesting R. de Jagerschool en Wilhelminaschool.	67.896	nadeel
4.2	Minkema College: hogere afschrijvingen.	52.214	nadeel
4.2	Minkema College: lagere rentelasten.	-141.626	voordeel
4.2	Kalsbeek College: lagere kosten semi-permanente huisvesting.	-79.542	voordeel
4.2	Kalsbeek College: lagere rentelasten	-72.856	voordeel
4.3	SGBW: budgetoverheveling in 2021	-56.872	voordeel
4.3	SGBW: lagere rentelasten	-58.105	voordeel
4.3	Index	18.383	nadeel
4.3	Hogere kosten urenmatrix	92.557	nadeel
4.3	Budgetoverheveling 2020-2021: tijdelijke huisvesting Margrietschool ten tijde van herstel constructiefout dak.	-415.298	voordeel
5.1	Index	6.429	nadeel
5.2	Zwembad Woerden: Er staat voor 2022 groter onderhoud gepland (2022: € 770.245) dan in 2021. Hiertegenover staat een hogere onttrekking aan de reserve (in programma 6). In de jaren 2023-2025 bedraagt het onderhoud voor het zwembad € 95.244 per jaar.	690.548	nadeel
5.2	Zwembad Woerden: In de Voorjaarsrapportage 2021 is extra budget opgenomen vanwege Corona (2022:0).	-550.000	voordeel
5.2	Zwembad Harmelen: Er staat voor 2022 groter onderhoud gepland (2022: € 543.036). Hiertegenover staat een hogere onttrekking aan de reserve (in programma 6). In de jaren 2023-2025 bedraagt het onderhoud € 8.000 per jaar.	524.191	nadeel
5.2	Sporthal Snellerpoort: Er staat voor 2022 groter onderhoud gepland (2022: € 104.567). Hiertegenover staat een hogere onttrekking aan de reserve (in programma 6). In de jaren 2023-2025 bedraagt het onderhoud € 48.000 per jaar.	147.021	nadeel
	Overige verschillen lasten	3.199	nadeel
	Totaal mutaties lasten	226.771	nadeel

Taakveld	Mutatie baten t.o.v. 2021	Bedrag	voordeel - nadeel +
5.2	Sportaccommodaties: één verschil van < € 38k; overige verschillen (14 stuks) < € 15k	-119.942	voordeel
	Overige verschillen baten	-570	voordeel
	Totaal mutaties baten	-120.512	voordeel

	Totaal mutaties lasten en baten	106.259	nadeel
--	--	----------------	---------------

Taakveld	Mutaties reserves	Bedrag	voordeel/ nadeel
0.1	Storting in bestemmingsreserve onderwijshuisvesting	194.451	nadeel
0.1	Onttrekking aan de Algemene Reserve ten behoeve van uitstel huurverhoging binnensportaccommodaties	-42.000	voordeel
	Totaal mutaties reserves	152.451	nadeel

PROGRAMMA 6. RUIMTELIJKE ONTWIKKELING EN WONEN

Portefeuillehouder	Thema
Ad de Regt	Grondbeleid en grondbedrijf, Vastgoed (exclusief sportaccommodaties), Water en waterketen
Arjan Noorthoek	Vastgoed (sportaccommodaties)
Tymon de Weger	Ruimtelijke ordening, Bouwen en wonen, Stationsgebied (bouwen en wonen)

Omschrijving

In dit programma gaat het om de relatie van de gemeente met de inwoner en de manier waarop Woerden bestuurd wordt en bevat de volgende taakvelden:

Taakveld	Omschrijving
5.5 - Cultureel erfgoed	taken gericht op conserveren en voor publiek toegankelijk maken van cultureel erfgoed
8.1 - Ruimtelijke ordening	taken op grond van de Wet ruimtelijke ordening: - voorbereiden van vaststellen structuurplannen en - visies; - BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie); - voorbereiden en vaststellen bestemmingsplannen; - CAI-, breedband- en glasvezelaanleg; - faciliterend grondbeleid (passief grondbeleid)
8.2 - Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	activiteiten op het gebied van gemeentelijke bouwgrondexploitatie: - grondvererving, bouw- en woonrijp maken; - bovenwijkse voorzieningen ten behoeve van de bouwgrondcomplexen; - verkoop van bouwrijpe gronden; - in het voorkomende geval onschadelijk maken en verwijderen van explosieven
8.3 - Wonen en bouwen	gebiedsontwikkeling, woningvoorraad en huisvestingsvoorziening: - (leges) omgevingsvergunning; - bouwtoezicht; - basisregistratie adressen en gebouwen (BAG); - woningbouw en woningverbetering, renovatie; - woonruimteverdeling, woningsplitsingsvergunning, woonvergunning; - stedelijke vernieuwing: gebiedsgerichte aanpak woningvoorraad, woonomgeving en voorzieningen; - uitkoopregeling hoogspanningsverbindingen

Ambities ruimtelijke ontwikkeling en wonen

Woningbouw

De druk op de woningmarkt overstijgt onze gemeentegrenzen. Samen met de regio U16 stellen we in het Ruimtelijk Economisch Programma de kaders vast voor verdere ontwikkeling van onze regio. In de 'Woondeal regio Utrecht' hebben het Rijk, de provincie Utrecht en 16 gemeenten in de regio Utrecht vastgelegd langjarig samen te werken om de woningbouwproductie te versnellen en de betaalbaarheid te vergroten. Ook voor Woerden is dit een belangrijk speerpunt. Daarom is in de Woonvisie de ambitie vastgelegd om gemiddeld 300 woningen per jaar te bouwen, waarvan 60 sociale huurwoningen. Er staat een stevige organisatie om deze ambities te kunnen waarmaken samen met onze strategische partners, zoals GroenWest en ontwikkelaars. Wij werken met GroenWest samen om de leefbaarheid in de wijken op peil te houden, net als voor het bereiken van doelstellingen gericht op duurzaamheid en inclusie.

Poort van Woerden

In deze bestuursperiode is de Stedenbouwkundige visie Stationsgebied opgesteld als onderdeel van 'de Poort van Woerden': het samenhangende gebied van Snellerpoort, Nieuw-Middelland en de verbinding via het Stationsgebied. In de Poort van Woerden kunnen 3500 tot 5000 woningen gerealiseerd worden. Om de woningbouw in dit gebied te versnellen, hebben we 7,1 miljoen euro ontvangen vanuit de Woningbouwimpuls.

Bij de ontwikkeling van 'de Poort van Woerden' hebben we aandacht voor leefbaarheid, duurzaamheid en verschillende vormen van mobiliteit (aansluiting op de A12, het OV, fietspaden en looproutes). Wij ontwikkelen dit gebied met in het achterhoofd de kernwaarden van Woerden: de menselijke maat, eigen identiteit, intimiteit, inclusie en centrumgemeente. Voor het deelgebied Snellerpoort zijn de bestemmingsplannen vastgesteld en start de aanleg van de Verlengde Beneluxlaan waarna de woningen gebouwd kunnen worden.

Bij de transformatie van Nieuw-Middelland ondersteunen en stimuleren wij de markt. De inmiddels

vastgestelde structuurvisie, de spelregels en het gebiedsfonds bieden een duidelijk inhoudelijk en financieel kader voor de ontwikkelaars. Wij verhalen de noodzakelijke kosten voor de ambtelijke uren en de aanpassingen in de openbare ruimte zo veel mogelijk op de initiatieven.

De invoering van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1 juli 2022. In het extra jaar moet de ruimtelijke regelgeving worden afgerond en aangesloten op een werkend Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Ook kunnen gebruikers zo beter vertrouwd raken met de nieuwe manier van werken.

Actualiteit en beleidsaanpassingen

Actuele ontwikkeling:

De verwachting is dat de druk op de woningmarkt voorlopig blijft bestaan, met als gevolg daarvan stijgende huizenprijzen en bouwrijzen. De coronacrisis heeft weinig effect op de voortgang van de woningbouw. Het consumentenvertrouwen is tegen de verwachtingen in nog steeds hoog. Hierdoor hebben ontwikkelaars ook het vertrouwen om hun projecten verder te ontwikkelen. De gemeentelijke procedures en inspraak gaan door. Door de coronacrisis zijn de wachttijden bij de rechtbank en Raad van State enorm opgelopen, wat zorgt voor vertraging wanneer er beroep aangetekend wordt. Zowel landelijk als in Woerden zien we een historisch dieptepunt met betrekking tot het aantal te koop staande huizen. De betaalbaarheid, vooral voor specifieke groepen, wordt een steeds groter probleem. Het belangrijkste antwoord dat we daarop hebben is: bouwen, bouwen, bouwen. En dat gaat de komende jaren gebeuren doordat we hard werken aan de ontwikkeling van onze woningbouwprojecten. Met als resultaat dat er de komende jaren veel woningen op de markt komen voor verkoop en verhuur.

OPGAVEN

Niet van toepassing voor dit programma.

Maatschappelijk effect

- 6.1 Voor inwoners die een woning willen, komen voldoende voor hen geschikte woningen beschikbaar.
- 6.2 Integrale gebiedsontwikkelingen Poort van Woerden met als doel woon-werkgebieden met goede verkeersstructuren en prettige verblijfsruimte.
- 6.3 Meer inzicht en zeggenschap voor de inwoners en organisaties over de wenselijke ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving.

Resultaat

6.1.1 Er worden t/m 2022 gemiddeld 300 nieuwe woningen per jaar gerealiseerd, waarvan 60 sociale huurwoningen.

Inspanning 2022

- 6.1.1.1 Ontwikkeling van woningbouwprojecten met behulp van het Actieprogramma Woningbouw.

Resultaat

6.2.1 Stedelijke ontwikkeling van de Poort van Woerden In 2022 zijn plannen zijn gereed voor de stedelijke ontwikkeling van de stationsomgeving waarbij het gaat om mobiliteit, wonen en werken.

Inspanning 2022

- 6.2.1.1. Ruimtelijk-programmatisch en kwalitatief verbinding leggen tussen de projecten Middelland, Snellerpoort en Stationsgebied door het programmatisch verder uitbouwen op de thema's wonen, energie en mobiliteit.
- 6.2.1.2 Lobby, agendering en positionering van de Poort van Woerden bij betrokken partijen.

Resultaat

6.2.2. Gebiedsontwikkeling Nieuw Middelland waarbij in 2022 minimaal twee locaties zijn getransformeerd, kantorenleegstand is verminderd en minimaal 350 woningen zijn gerealiseerd. Hierbij zijn we afhankelijk van de initiatiefnemers.

Inspanning 2022

6.2.2.1 Minimaal 2 gesloten overeenkomsten en 2 woningbouwprojecten in aanbouw.

Resultaat

6.2.3 Gebiedsontwikkeling Snellerpoort. In 2022 start de woningbouwontwikkeling van de eerste bouwvelden. Voorwaarde hiervoor is het doortrekken Beneluxlaan.

Inspanning 2022

6.2.3.1 In 2022 start de bouw van bouwveld B1 (sociale huur). De voorwaarde voor de start bouw is een onherroepelijk bestemmingsplan.

6.2.3.2 In 2022 worden marktpartijen voor de bouwvelden B2 en B3 geselecteerd voor de ontwikkeling van de eerste fase van het woon- en winkelgebied.

6.2.3.3 Oplevering Verlengde Beneluxlaan inclusief snelfietspad vanaf Roche t/m Minkema Stein.

Resultaat

6.2.4 Voor de gebiedsontwikkeling Stationsgebied is in 2022 gestart met de uitwerking van deelgebied zuidoost.

Inspanning 2022

6.2.4.1 Vaststelling omgevingsplan van 1 bouwkavel.

6.2.4.2 De stedenbouwkundige visie uitwerken in een stedenbouwkundig plan en inrichtingsplan.

Resultaat

6.3.1 In 2022 is fase 1 van de Omgevingswet geïmplementeerd.

Inspanning 2022

6.3.1.1 Projectmatig organiseren van de nieuwe omgevingsvisie. Voorbereiding omgevingsplan, software voor regels en vergunningen, opstellen nieuwe werkprocessen en inrichten organisatie. Communicatie en participatie met inwoners en stakeholders.

6.3.1.2 Het Omgevingsplan opbouwen na inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 juli 2022. Het streven is dit proces in 4 jaar te doorlopen.

Resultaat

6.3.2 In 2022 kunnen burgers en bedrijven via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) alle informatie over hun fysieke leefomgeving digitaal benaderen.

Inspanning 2022

6.3.2.1 We maken het omgevingsplan voor de inwoners en organisaties raadpleegbaar.

6.3.2.2 We maken heldere werkprocessen voor initiatieven voor inwoners, stakeholders en gemeentelijke organisatie.

Nieuw gebouwd woningen

Bron: BAG

Periode	Woerden	Nederland
2020	13,30 nieuwgebouwde woningen per 1.000 woningen	8,90 nieuwgebouwde woningen per 1.000 woningen

Specificatie taakvelden

Exploitatie	Werkelijk 2020	Primitieve begroting 2021	Begroting 2021 inclusief wijzigingen	Begroting 2022	Verschil begroting 2022 en begroting 2021 na wijzigingen	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten								
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	9.574.740	9.574.740	3.223.755	2.577.022	1.363.634
5.5 Cultureel erfgoed	391.314	309.480	402.147	362.726	-39.421	339.591	339.561	339.531
8.1 Ruimtelijke ordening	1.905.587	1.230.656	1.437.869	1.236.792	-201.077	1.236.792	1.236.792	1.236.792
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	7.425.311	9.699.294	13.063.702	8.742.420	-4.321.282	7.017.254	4.956.513	4.898.897
8.3 Wonen en bouwen	3.370.477	2.946.825	3.298.025	3.082.215	-215.810	3.073.966	3.078.635	3.062.834
Totaal Lasten	13.092.689	14.186.255	18.201.743	22.998.893	4.797.150	14.891.358	12.188.523	10.901.688
Baten								
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	-9.574.740	-9.574.740	-3.223.755	-2.577.022	-1.363.634
5.5 Cultureel erfgoed	-33.226	-16.256	-16.256	-16.439	-183	-16.439	-16.439	-16.439
8.1 Ruimtelijke ordening	-1.290.873	-906.715	-906.715	-906.715	0	-906.715	-906.715	-906.715
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-8.026.538	-9.698.594	-12.893.002	-8.741.710	4.151.292	-7.016.544	-4.955.803	-4.898.187
8.3 Wonen en bouwen	-2.199.785	-1.351.044	-1.451.044	-1.539.554	-88.510	-1.539.554	-1.539.554	-1.539.554
Totaal Baten	-11.550.421	-11.972.609	-15.267.017	-20.779.158	-5.512.141	-12.703.007	-9.995.533	-8.724.529
Storting								
0.10 Mutaties reserves	159.745	531.255	531.255	0	-531.255	574.758	588.678	588.678
Onttrekkingen								
0.10 Mutaties reserves	-825.280	0	-396.200	-1.311.464	-915.264	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	876.732	2.744.901	3.069.781	908.271	-2.161.510	2.763.109	2.781.668	2.765.837

Verschillenanalyse 2021 - 2022

Hieronder worden de belangrijkste verschillen toegelicht:

Taakveld	Mutatie lasten t.o.v. 2021	Bedrag	voordeel - nadeel +
3.2	Wijziging in taakveld van 8.2 (ruimtelijke ontwikkeling wonen) naar 3.2. (Bedrijfsinfrastructuur). Per saldo budgettair neutraal (zowel aan de lasten- als aan de batenkant)	9.574.740	nadeel
5.5	In 2021 heeft een budgetoverheveling plaatsgevonden (inkomenoverdrachten GR). Hierdoor lijkt een positief verschil te ontstaan, maar dit was een incidentele post in 2021.	-67.667	voordeel
8.1	In 2021 heeft een budgetoverheveling plaatsgevonden (overige goederen en diensten herontwikkeling Middelland). Hierdoor lijkt een positief verschil te ontstaan, maar dit was een incidentele post in 2021.	-207.213	voordeel
8.2	De lasten van de grondexploitaties (niet bedrijventerreinen) zijn gelijk aan de baten van de grondexploitaties. Er ontstaat een verschil van €170.000 door een budgetoverheveling voor de Poort van Woerden. Ten opzichte van 2021 dalen de baten/lasten door (o.a.) de verplaatsing van Putkop en Burg. Van Zwieten naar taakveld 3.2. De bedragen voor de grondexploitaties worden jaarlijks vastgesteld in het MPG.	-4.321.282	voordeel
8.3	Volkshuisvestingsbeleid (budgetoverheveling van €226.200 in 2021). Hierdoor lijkt een positief verschil te ontstaan, maar dit was een incidentele post in 2021.	-226.200	voordeel
	Overige verschillen lasten	44.772	nadeel
	Totaal mutaties lasten	4.797.150	nadeel

Taakveld	Mutatie baten t.o.v. 2021	Bedrag	voordeel - nadeel +
3.2	Wijziging in taakveld van 8.2 (ruimtelijke ontwikkeling wonen) naar 3.2. (Bedrijfsinfrastructuur). Per saldo budgettair neutraal (zowel aan de lasten- als aan de batenkant)	-9.574.740	voordeel
8.2	De lasten van de grondexploitaties (niet bedrijventerreinen) zijn gelijk aan de baten van de grondexploitaties. Ten opzichte van 2021 dalen de baten/lasten door de verplaatsing van Putkop en Burg. Van Zwieten naar taakveld 3.2. De bedragen voor de grondexploitaties worden jaarlijks vastgesteld in het MPG.	4.151.292	nadeel
8.3	In 2022 worden meer inkomsten verwacht in de Leges omgevingsvergunningen en meldingen. Dit wordt begroot op basis van het gemiddelde resultaat over de afgelopen vijf jaar met inachtneming van de nog te verwachten projecten.	-86.422	voordeel
	Overige verschillen baten	-2.271	voordeel
	Totaal mutaties baten	-5.512.141	voordeel

	Totaal mutaties lasten en baten	-714.991	voordeel
--	--	-----------------	-----------------

Taakveld	Mutaties reserves	Bedrag	voordeel/ nadeel
0.10	Onttrekking: o.b.v. de (geïndexeerde) begrotingsdruk is er een onttrekking van € 1,3 miljoen t.b.v. het MOP. Eerdere jaren laten een storting zien. Er wordt in 2022 een forse onttrekking verwacht voor onderhoud.	-1.311.464	voordeel
0.10	Onttrekking: In 2021 is er een onttrekking geweest uit de algemene reserve (0 in 2022)	226.200	nadeel
0.10	Onttrekking: In 2021 is er een onttrekking geweest uit de algemene reserve Grondbedrijf (0 in 2022)	170.000	nadeel
0.10	Storting: Geen storting in 2022 t.b.v. MOP, maar een onttrekking	-531.255	voordeel
	Totaal mutaties reserves	-1.446.519	voordeel

PROGRAMMA 7. ALGEMENE INKOMSTEN

Portefeuillehouder	Thema
Ad de Regt	Financiën (incl. inkoop)

Omschrijving

Dit programma bevat de algemene baten van de gemeente.

Taakveld	Omschrijving
0.5 - Treasury	rente en dividenden
0.61/0.62 - OZB	OZB woningen en niet-woningen
0.64 - Belasting overige	overige belastingen
0.7 - Algemene Uitkering	algemene uitkeringen gemeentefonds
0.8 - Overige baten en lasten	reserveringen / algemene stelposten

Maatschappelijk effect

Wij geven niet meer uit dan wij hebben en hebben financieel bewustzijn.

7.1 Houdbare gemeentefinanciën

7.2 Gezond financieel bewustzijn

Resultaat

7.1.1 Baten en lasten zijn reëel en structureel in evenwicht

Inspanning 2022

7.1.1.1 Er wordt een begroting aangeboden die structureel/materieel meerjarig sluitend is

Resultaat

7.1.2 Stabiele vermogenspositie

Inspanning 2022

7.1.2.2 Bij de Voorjaarsnota/Kadernota wordt een investeringsplanning aangeboden

7.1.2.3 Stabiel aflossingsschema en beperkt risicoprofiel, geen gebruik van aflossingsvrije leningen)

7.1.2.1 De schuldquote is in 2022 165% in 2023 164% in 2024 167% en in 2025 168%

Resultaat

7.1.3 Verbetering en professionalisering financiële beheersing

Inspanning 2022

7.1.3.1 Robuust risicomanagement

7.1.3.2 Professionaliseren treasuryrol

Resultaat

7.1.4 De bestuursopdracht wordt gerealiseerd

Inspanning 2022

- 7.1.4.1 - in 2021 € 400.000 bezuinigen
- in 2022 € 900.000 bezuinigen
- vanaf 2023 € 1.500.000 bezuinigen, pas structurele uitgaven doen als bezuinigingen concreet zijn (inhoudelijk personeelszaken, hier financieel deel)

Resultaat

7.1.5 Tijdige informatie aan de raad over Algemene Uitkering Gemeentefonds

Inspanning 2022

- 7.1.5.1 Binnen drie weken na uitkomen van circulaires wordt een RIB opgesteld

Resultaat

7.2.1 Er worden geen voorstellen gedaan zonder (structurele) dekking binnen programma

Inspanning 2022

- 7.2.1.1 Instructies en voorlichting opstellers bewust voorstellen
- 7.2.1.2 Toetsing van de voorstellen op naleving

Resultaat

7.2.2 De notitie Financiële Sturing wordt nageleefd en gehandhaafd

Inspanning 2022

- 7.2.2.1 Richtlijnen/instructies opstellen en personeel informeren/voorlichten
- 7.2.2.2 Toetsing op naleving van de financiële kaders
- Organiseren tegenspraak

Resultaat

7.2.3 Bij investeringsvoorstellen worden de gevolgen voor de schuldquote aangegeven t.o.v. de laatst vastgestelde begroting

Inspanning 2022

- 7.2.3.1 Format van raadsvoorstel en werkprocessen totstandkoming van voorstel hanteren

Resultaat

7.2.4 De P&C-documenten worden geautomatiseerd samengesteld

Inspanning 2022

- 7.2.4.1 De begroting 2022-2025 wordt met de nieuwe tool opgesteld

Resultaat

7.2.5 Actuele financiële kaders

Inspanning 2022

7.2.5.1 Actualiseren van nota Financiële Sturing

Resultaat

7.2.6 Controle op uitvoering besluiten raad

Inspanning 2022

7.2.6.1 Integraal overzicht van financiële raadsbesluiten, moties, amendementen met monitor op verwerking/uitvoering

Gemiddelde WOZ waarde

Bron: CBS

Periode	Woerden	Nederland
2020	306,00 duizend euro	270,00 duizend euro

Gemeentelijke woonlasten eenpersoons-huishouden

Bron: COELO

Periode	Woerden	Nederland
2020 (JR20)	739,00 euro	700,00 euro

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden

Bron: COELO

Periode	Woerden	Nederland
2020 (JR20)	786,00 euro	773,00 euro

Specificatie taakvelden

Exploitatie	Werkelijk 2020	Primitieve begroting 2021	Begroting 2021 inclusief wijzigingen	Begroting 2022	Vershil begroting 2022 en begroting 2021 na wijzigingen	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten								
0.5 Treasury	-1.897.006	-1.925.532	-1.925.532	-1.269.177	656.355	-1.816.557	-1.760.983	-1.864.663
0.61 OZB woningen	309.230	345.376	345.376	337.998	-7.378	337.998	337.998	337.998
0.62 OZB niet- woningen	115.216	116.066	116.066	118.540	2.474	115.704	114.714	114.714
0.64 Belastingen overig	92.283	95.494	95.494	94.542	-952	94.542	94.542	94.542
0.8 Overige baten en lasten	237.156	1.442.615	730.000	2.535.303	1.805.303	2.400.532	2.370.895	2.674.868
Totaal Lasten	-1.143.121	74.019	-638.596	1.817.206	2.455.802	1.132.219	1.157.166	1.357.459
Baten								
0.5 Treasury	-236.895	-204.042	-204.042	-203.148	894	-196.148	-189.648	-183.648
0.61 OZB woningen	-7.775.547	-8.437.050	-8.437.050	-9.096.011	-658.961	-9.368.891	-9.368.891	-9.368.891
0.62 OZB niet- woningen	-4.522.214	-4.981.401	-4.981.401	-5.331.916	-350.515	-5.491.872	-5.491.872	-5.491.872
0.64 Belastingen overig	-265.698	-294.142	-211.938	-255.117	-43.179	-255.117	-255.117	-255.117
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-77.173.387	-77.250.917	-78.683.215	-83.359.541	-4.676.326	-81.655.530	-81.414.960	-81.908.082
3.4 Economische promotie	-77.410	-93.817	-93.817	-95.506	-1.689	-95.506	-95.506	-95.506
Totaal Baten	-90.051.150	-91.261.369	-92.611.463	-98.341.239	-5.729.776	-97.063.064	-96.815.994	-97.303.116
Stortingen								
0.10 Mutaties reserves	356.900	377.624	777.624	3.195.907	2.418.283	2.350.411	2.355.117	2.360.031
Onttrekkingen								
0.10 Mutaties reserves	-385.615	-1.687.772	-4.070.961	-995.634	3.075.327	-294.245	-292.858	-256.689
Gerealiseerd resultaat	-91.222.986	-92.497.498	-96.543.396	-94.323.760	2.219.636	-93.874.679	-93.596.569	-93.842.315

Verschillenanalyse 2021 - 2022

Hieronder worden de belangrijkste verschillen toegelicht:

Taakveld	Mutatie lasten t.o.v. 2021	Bedrag	voordeel - nadeel +
0.5	Werkelijk doorberekende rente aan de taakvelden (lager door daling rentepercentage)	1.188.250	nadeel
0.5	Rente doorberekend aan het grondbedrijf	109.218	nadeel
0.5	Rente langlopende geldleningen (door daling rente en aflopen geldleningen)	-502.966	voordeel
0.5	Rente financiering	-107.776	voordeel
0.8	Stelpost hervormingsagenda jeugd	650.000	nadeel
0.8	Stelpost loonkostenstijging	555.463	nadeel
0.8	Stelpost coalitie-akkoord	150.000	nadeel
0.8	Stelpost areaaluitbreiding	147.307	nadeel
0.8	Stelpost Wet open overheid	131.000	nadeel
0.8	Stelpost frictiekosten	145.000	nadeel
	Diverse	-9.694	voordeel
	Totaal mutaties lasten	2.455.802	nadeel

Taakveld	Mutatie baten t.o.v. 2021	Bedrag	voordeel - nadeel +
0.61	OZB woningen (hogere opbrengst)	-658.961	voordeel
0.62	OZB niet-woningen (hogere opbrengst)	-350.515	voordeel
0.64	Belastingen overig m.n. precariobelasting (in 2021 eenmalig lager)	-43.719	voordeel
0.7	Algemene uitkering (incl. € 3,3 miljoen extra voor jeugd)	-4.789.505	voordeel
0.7	Integratie-uitkering sociaal domein	113.174	nadeel
	Diverse	-250	voordeel
	Totaal mutaties baten	-5.729.776	voordeel

	Totaal mutaties lasten en baten	-3.273.974	voordeel
--	--	-------------------	-----------------

Taakveld	Mutatie baten t.o.v. 2021	Bedrag	voordeel - nadeel +
0.10	Toevoeging aan de Algemene reserve (hoger in 2022). Daarvan € 2.000.000 voor verbetering schuldquote en € 350.000 amendement)	2.457.283	nadeel
0.10	Reserve dekking maatschappelijk nut (lagere storting in 2022)	-39.000	voordeel
0.10	Lagere onttrekking aan de Algemene reserve. In 2021 eenmalig € 509.000 in de voorjaarsnota ivm de Corona-effecten en € 550.000 dekkingsplan 2020-2023. Voorts € 42.000 i.v.m. derving huurverhoging sport.	1.059.262	nadeel
0.10	Onttrekking aan de algemene reserve in 2021 in verband met dekking budgetoverhevelingen (in 2022 niet meer)	1.873.927	nadeel
0.10	Reserve dekking maatschappelijk nut (onttrekking)	142.138	nadeel
	Totaal mutaties reserves	5.493.610	nadeel

PROGRAMMA 8. OVERHEAD

Portefeuillehouder	Thema
George Becht	Personeel en organisatie, ICT
Ad de Regt	Financiën

Omschrijving

Dit programma biedt inzicht in de overheadkosten van de gemeente Woerden. Volgens de BBV-regelgeving worden deze lasten (en baten) apart inzichtelijk gemaakt. Het betreft een meer financieel-technisch programma waaraan geen specifieke programmadoelen zijn gekoppeld.

Specificatie taakvelden

Exploitatie	Werkelijk 2020	Primitieve begroting 2021	Begroting 2021 inclusief wijzigingen	Begroting 2022	Verschil begroting 2022 en begroting 2021 na wijzigingen	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten								
0.4 Overhead	19.210.628	17.926.893	18.921.075	18.213.189	-707.886	17.598.620	17.223.778	17.038.204
Baten								
0.4 Overhead	-6.551.434	-6.017.452	-6.069.332	-6.179.726	-110.394	-6.181.640	-6.181.640	-6.181.640
Gerealiseerd resultaat	12.659.195	11.909.441	12.851.743	12.033.463	-818.280	11.416.980	11.042.138	10.856.564

Verschillenanalyse 2021 - 2022

Taakveld	Mutatie lasten t.o.v. 2021	Bedrag	voordeel - nadeel +
	Loonkosten overhead (uit kadernota privacy-officer 100k; info beveiligingssecurity monitoring 100k; capaciteit DIV 80 k; raad september participatiekader 70 k)	334.846	nadeel
	Stelpost coalitie-akkoord (deel is ingevuld)	-303.616	voordeel
	Stelpost ongedekte salarissen	-28.000	voordeel
	DVO lasten Oudewater (wordt doorberekend)	94.276	nadeel
	Netwerk, hardware, software - onderhoud (uit kadernota infobeveiliging 13 k; beveiliging netwerk access control 20 k; bescherming end points 15 k; monitoring software 15 k). Tevens is het budget informatieveiligheid en privacy 114 k toegevoegd aan dit product.	219.814	nadeel
	Netwerk, hardware, software - kapitaallasten	81.298	nadeel
	Informatieveiligheid en privacy. Overgebracht naar product netwerk, hardware, software.	-114.276	voordeel
	Webredactie. In de kadernota is er voor 2022 en 2023 structureel 95 k extra beschikbaar gesteld en voor de jaren erna structureel 20k.	95.000	nadeel
	Papierloos werken - budgetoverheveling digitaal werken 2021 eenmalig	-102.920	voordeel
	Organisatie-ontwikkeling - extern personeel en budgetoverheveling 2021 BC	-144.900	voordeel
	Herinrichting De Bleek - budgetoverheveling 2021	-52.906	voordeel
	Exploitatie gemeentehuis kapitaallasten (o.a.d door rentedaling)	-208.556	voordeel
	Team financiën personeel extern personeel 2021 BC	-50.000	voordeel
	Team financiën personeel budgetoverheveling 2021 BC	-284.500	voordeel
	Team S&C - budgetoverheveling 2021 BC	-101.000	voordeel
	Team VTH - budgetoverheveling 2021 BC	-50.000	voordeel
	Team Directie - budgetoverheveling 2021 BC	-45.248	voordeel
	Diversen	-47.198	voordeel
	Totaal mutaties lasten	-707.886	voordeel

Taakveld	Mutatie baten t.o.v. 2021	Bedrag	voordeel - nadeel +
	DVO hogere bijdrage Oudewater	-104.630	voordeel
	Ingehouden premie WW	43.000	nadeel
	Netwerk, hardware, software - hosting Ferm Werk	-14.305	voordeel
	Netwerk, hardware, software -bijdr inkoopbureau Utrecht West	-22.396	voordeel
	Diversen	-12.063	voordeel
	Totaal mutaties baten	-110.394	voordeel

	Totaal mutaties lasten en baten	-818.280	voordeel
--	--	-----------------	-----------------

Paragrafen

1. Wat is het doel van deze paragraaf?

Het totale pakket van gemeentelijke belastingen en heffingen bestaat uit een tiental verschillende belastingen, heffingen en rechten die worden gelegitimeerd door een belastingverordening die door de gemeenteraad is vastgesteld.

Deze paragraaf geeft een overzicht op hoofdlijnen van deze heffingen die bij de diverse programma's in de programmabegroting zijn geraamd. In het kort geven we aan welk beleid we in het begrotingsjaar gaan voeren ten aanzien van de lokale heffingen. Het lokale beleid is vastgesteld in de belastingverordeningen. Verder is een overzicht opgenomen van de geraamde opbrengsten, wordt aandacht besteed aan de lokale belastingdruk en aan het kwijtscheldingsbeleid.

2. Wettelijk kader en gemeentelijk kader

Ten aanzien van de heffingen onderscheidt de wet drie soorten:

- Belastingen: gedwongen betalingen aan de overheid waar geen rechtstreekse contraprestatie van de overheid tegenover staat. Ze kunnen aan een brede of specifieke doelgroep in rekening worden gebracht.
- Bestemmingsheffingen: deze dienen ter bestrijding van specifieke kosten. Voorbeelden zijn de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Deze heffingen mogen niet meer dan kostendekkend zijn.
- Rechten: een betaling waar een direct aanwijsbare contraprestatie van de overheid tegenover staat. Deze contraprestatie kan bestaan uit een product of dienst. Onderscheid kan worden gemaakt in onder meer gebruiksrechten (bijvoorbeeld haven- of marktgelden) en genotsrechten (waaronder leges). De hoogten van sommige rechten zijn landelijk bepaald. Verder geldt dat deze maximaal kostendekkend mogen zijn.

Naast het landelijk beleid is het volgende gemeentelijk beleid geformuleerd:

- De bestemmingsheffingen en rechten zijn in principe 100% kostendekkend. Dat is niet overal het geval omdat er bijvoorbeeld wettelijke voorschriften zijn (wettelijke tarieven).
- De heffingen worden in 2022 ten opzichte van 2021 verhoogd met 1,8%. Uitgezonderd onroerendezaakbelastingen (1,8% + 5% + areaal), streekmarkt (0%), rioolrechten (2,8%) en afvalstoffenheffing (6,8%).
- Kwijtscheldingsbeleid. Voor de OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing kan kwijtschelding worden verleend aan personen (niet aan bedrijven). De gemeente Woerden hanteert voor de kwijtschelding de norm die door het Rijk gegeven wordt aan de gemeenten: 100% van de norm voor de bijstand. Bij een norm onder de 100% is er sprake van strenger beleid. Vrijwel alle inwoners die een aanslag gemeentelijke belastingen ontvangen en moeten rondkomen van een bijstandsuitkering of alleen een AOW-uitkering en geen vermogen hebben, komen op basis van deze norm voor kwijtschelding in aanmerking. De regelgeving voor de kwijtschelding is neergelegd in de Leidraad Invorderingswet 1990.

Geraamde opbrengsten

	Baten Begroting 2022	Baten begroting 2021	Baten Rekening 2020
Belastingen en heffingen			
<i>A. Belastingen</i>			
1 Eigenaren woningen	9.096	8.437	7.776
Eigenaren niet-woningen	3.306	3.084	2.767
Gebruikers niet woningen	2.026	1.897	1.755
2 Parkeerbelasting	2.167	1.979	1.494
3 Hondenbelasting	71	69	91
4 Precariobelasting	98	96	106
5 Toeristenbelasting	96	94	77
<i>Subtotaal A Belastingen</i>	16.860	15.656	14.066
<i>B. Bestemmingsheffingen</i>			
1 Afvalstoffenheffing	5.814	5.096	4.619
2 Rioolheffing	6.183	5.693	5.120
<i>Subtotaal B Bestemmingsheffingen</i>	11.997	10.789	9.739
<i>C. Rechten</i>			
1 Leges burgerzaken	662	687	601
2 Begrafenisrechten	730	666	626
3 Marktgeden	165	163	66
4 Havengelden	59	48	47
5 Omgevingsvergunningen	1.350	1.163	1.798
<i>Subtotaal C Rechten</i>	2.966	2.727	3.138
Totaal	€ x 1.000	€ 31.823	€ 29.172
		€ 26.943	

Lokale lastendruk

De lokale lastendruk geeft voor de belangrijkste tarieven weer wat een inwoner van de gemeente betaalt en hoe deze zich het afgelopen jaar heeft ontwikkeld (fictief huishouden). De bedragen zijn gebaseerd op een huishouden in een woning met een waarde voor het belastingjaar 2021 van € 323.000 en voor 2022 van € 349.000 (8% waardeverhoging). Dit is exclusief de teruggave afvalstoffenheffing en gerekend met de indexeringspercentages.

	2022 1 persoons	2022 meerpersoons	2021 1 persoons	2021 meerpersoons
1 OZB	407	407	381	381
2 Rioolheffing	241	241	234	234
3 Afvalstoffenheffing	240	291	225	273
Totaal	€ 888	€ 939	€ 840	€ 888

A. Belastingen

Ad 1 OZB

In de onderstaande tabel zijn de OZB-tarieven 2022 en 2021 opgenomen. De tarieven 2022 worden gegeven als percentage van de ingeschatte woningwaarde per 1 januari 2021. De prognoses per 1 september 2021 duiden op een gemiddelde stijging voor woningen met 8% en de gemiddelde daling voor niet-woningen met 0,5%. De tarieven worden hiermee gecorrigeerd. De werkelijke OZB-opbrengst kan uiteindelijk afwijken van de begrote opbrengst door:

- de waardeontwikkeling van de onroerende zaken;
- de te verwachten minder- en meeropbrengsten van respectievelijk sloop en nieuwbouw;

- de waardevermindering als gevolg van bezwaar- beroepsprocedures;
- de toename van het aantal 'No Cure No Pay'- bezwaren en de kostenvergoeding hiervan;
- en leegstand van bedrijven

In december worden de OZB tarieven definitief vastgesteld door de raad, deze kunnen daarom afwijken van de tarieven zoals hieronder opgenomen.

Tarief OZB	Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021
<i>1 Woningen</i>			
a Eigenaren	0,1166%	0,1179%	0,1202%
<i>2 Niet woningen</i>			
a Eigenaren	0,3161%	0,2945%	0,2873%
b Gebruikers	0,2303%	0,2146%	0,1932%

Opbrengst OZB:

De opbrengsten voor de OZB worden in 2022 met 6,8% (1,8% index + 5% Strategische Heroriëntatie) en met een klein deel areaaluitbreiding verhoogd.

Taak veld	Begroting 2022	Begroting 2021	Rekening 2020
0.61 Eigenaren woningen	9.096	8.437	7.776
0.62 Eigenaren niet-woningen	3.306	3.084	2.767
0.62 Gebruikers niet-woningen	2.026	1.897	1.755
Totaal € x 1.000	€ 14.428	€ 13.418	€ 12.298

Ad 2 Parkeerbelasting

In 2021 is het nieuwe parkeerbeleid vastgesteld, met gedifferentieerde tarieven per zone. Voor de meeste zones geldt een tarief van € 2,50 per uur, voor enkele zones een dagtarief van € 20,-. Voor parkeergarages geldt een tarief van € 1,- of € 2,- per uur, afhankelijk van het tijdstip.

Taak veld	Begroting 2022	Begroting 2021	Rekening 2020
Lasten			
2.2 Parkeren	2.146	1.840	1.388
0.4 Overhead	64	28	29
Totale lasten	2.210	1.868	1.417
Baten			
0.63	2.167	1.979	1.494
Saldo € x 1.000	-€ 43	€ 111	€ 77
Kostendekkendheidsgraad	98%	106%	105%

Het onderhoud o.b.v. het meerjarenonderhoudsprogramma fluctueert, daardoor verschillen de lasten van jaar tot jaar. In de nieuwe systematiek van het MOP zal voor een gemiddelde onderhoudsdruk op de begrotingsproducten gekozen worden. De implementatie van het beleid uit het parkeerbeleidsplan leidt tot hogere lasten (externe inhuur en scanauto) en tot hogere baten. Daarnaast zijn de tarieven geïndexeerd met 1,8%.

Ad 3 Hondenbelasting

Hondenbelasting wordt geheven van de houder van één of meer honden binnen de gemeente.

Taak veld		Begroting 2022	Begroting 2021	Rekening 2020
	Lasten			
0.64	Belastingen overig	29	28	28
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	27	27	22
0.4	Overhead	15	14	14
	Totale lasten	71	69	64
0.64	Baten	71	69	91
	Saldo	€ x 1.000	€ 0	€ 27
	Kostendekkendheidsgraad	100%	100%	142%

Ad 4 Precariobelasting

Onder de naam precariobelasting wordt een directe belasting geheven ter zake van het hebben van voorwerpen onder, op of boven de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Ook terrassen vallen hieronder.

Taak veld		Begroting 2022	Begroting 2021	Rekening 2020
0.64	Opbrengst	€ x 1.000	€ 98	€ 96
				€ 106

Ad 5 Toeristenbelasting

Onder de naam toeristenbelasting wordt een directe belasting geheven voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente tegen een vergoeding in welke vorm dan ook door personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen zijn ingeschreven.

Taak veld		Begroting 2022	Begroting 2021	Rekening 2020
3.4	Opbrengst	€ x 1.000	€ 96	€ 94
				€ 77

B. Bestemmingsheffingen

Ad 1 Afvalstoffenheffing

Voor de bestrijding van de kosten die samenhangen met het inzamelen en verwerken van afval is de gemeente bevoegd om de gemaakte kosten te verhalen. Voor het huishoudelijk afval (afval dat ontstaat vanuit particuliere huishoudens) wordt afvalstoffenheffing geheven.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van baten en lasten afvalstoffenheffing en reinigingsrechten. Het uitgangspunt bij het vaststellen van de tarieven is dat het tarief voor eenpersoonshuishoudens circa 80% bedraagt van het tarief voor meerpersoonshuishoudens. Dit percentage kan enigszins afwijken. De reinigingsrechten zijn van toepassing op bedrijven die in de binnenstad zijn gevestigd en hun afval aanbieden aan de gemeente via vuilcontainers. Deze tarieven zijn exclusief BTW. Wanneer de baten hoger zijn dan de lasten, wordt het meerdere in de voorziening afvalstoffenheffing gestort.

Taak veld		Begroting 2022	Begroting 2021	Rekening 2020
	Lasten			
7.3	Afval	4.824	4.785	4.298
2.1	Verkeer en vervoer	258	424	304
5.7	Openbaar groen	0	129	129
0.4	Overhead	469	465	474
	Kwijtscheldingen	153		
	BTW-lasten te verhalen op BTW-comp.fonds	777	252	704
	Totale lasten	6.481	6.055	5.909
7.3	Afvalstoffenheffing inclusief teruggave	5.814	5.096	4.619
7.3	Overige baten	764	758	895
7.3	Baten	6.578	5.854	5.514
	Saldo (=mutatie reserve;- min =onttrekking)	€ 97	-€ 201	-€ 395
	Kostendekkendheidsgraad	101%	97%	93%

Dit resulteert in de volgende mutaties van de voorziening afvalstoffenheffing:
(stand per 1-1-2021 € 502.000)

2021	onttrekking	€ 400.000
2022	storting	€ 96.000
2023	storting	€ 43.000
2024	storting	€ 57.000
2025	storting	€ 91.000

Dit zijn indicatieve bedragen omdat de hoogte van diverse lasten en baten nog niet exact bekend zijn, zoals de teruggave afvalstoffenheffing n.a.v. het aantal keren dat er huisvuil is aangeboden en de bijdrage uit het afvalfonds.

De kosten voor het inzamelen van huishoudelijk afval vallen in 2022 hoger uit dan in 2021. De belangrijkste oorzaak van deze kostenstijging zijn toegenomen kosten van de verwerking van huishoudelijk afval door de Afvalverwerking Utrecht (AVU). De lasten nemen toe door de hogere extracomptabele doorbelastingen conform de BBV en de financiële verordening. Dit betreft met name de hogere doorbelasting van de btw op exploitatie en investeringen. De kapitaallasten worden gematigd door de verlaging van de rente van 2% naar 1,5%. De baten daarentegen stijgen conform de meerjarenafspraak in 2022 nogmaals met 5% naast de index van 1,8%. Daarbij dient ook opgemerkt te worden dat de werkelijke baten in 2021 hoger zijn uitgevallen dan de begrote baten.

De batenkant neemt toe door de groei van het aantal huishoudens en de stijging van het tarief.

Teruggaaf van de afvalstoffenheffing

Indien de belastingplichtige de mini-container voor restafval minder dan 17 keer aan de inzameldienst heeft aangeboden of de verzamelcontainer minder dan 81 keer heeft geopend, bestaat aanspraak op gedeeltelijke teruggaaf van de afvalstoffenheffing. De bedragen met betrekking tot de teruggaaf afvalstoffenheffing staan vermeld in de Verordening Afvalstoffenheffing.

Ad 2: Rioolheffing

Uit de rioolheffing bekostigt de gemeente de uitvoering van de drie gemeentelijke watertaken. Dit zijn het inzamelen en transporteren van afvalwater, het bergen en afvoeren van hemelwater en het zorgdragen voor het grondwater. Onderdeel van hemelwater en grondwater zijn ook maatregelen voor de uitvoering van de thema's wateroverlast en droogte van actieplan Klimaatbestendig 2050. Meer informatie vindt u in het Gemeentelijk Waterbeleidsplan 2018-2022. De rioolheffing stijgt in 2022 met 2,8% inclusief inflatiecorrectie. Dit is nodig om de stijgende kapitaallasten als gevolg van vervangingsinvesteringen en keuzes uit de Strategische Heroriëntatie te kunnen dekken.

Uit de Strategische Heroriëntatie komt verschuiving van compensabele btw van de rioolinvesteringen vanaf 2021 naar de rioolheffing. Vanaf 2022 wordt jaarlijks 250.000 euro voor baggeren extra ten laste van de rioolheffing gelegd.

In onderstaande tabel vindt u een overzicht van de kosten en baten van de rioolbegroting.

Taak veld		Begroting 2022	Begroting 2021	Rekening 2020
	Lasten			
7.2	Riolering	4.462	4.283	3.830
2.1	Verkeer en vervoer	268	226	249
2.4	Economische havens en waterwegen	544	200	200
0.4	Overhead	281	249	226
	Kwijtscheldingen	143		
	btw-lasten te verhalen op btw-compensatiefonds	645	789	622
	Totale lasten	6.343	5.747	5.127
7.2	Baten	6.183	5.693	5.120
	Saldo (=mutatie reserve;- min = onttrekking)	-€ 160	-€ 54	-€ 7
	Kostendekkendheidsgraad	97%	99%	100%

De lasten nemen toe door de hogere extracomptabele doorbelastingen conform de BBV en de financiële verordening. Dit betreft met name de hogere doorbelasting van de btw op baggeren en de kwijtscheldingen. De kapitaallasten worden gematigd door de verlaging van de rente van 2% naar 1,5%. De baten daarentegen stijgen conform de meerjarenafspraak in 2022 nogmaals met 2% naast de index van 1,8%. Daarbij dient ook opgemerkt te worden dat de werkelijke baten in 2021 hoger zijn uitgevallen dan de begrote baten.

Dit resulteert in de volgende mutaties van de voorziening riolering:
(stand per 1-1-2021 € 2.914.000)

2021	onttrekking	€ 254.000
2022	onttrekking	€ 161.000
2023	storting	€ 49.000
2024	storting	€ 151.000
2025	storting	€ 218.000

De voorziening riolering zal de komende jaren dalen. Na het opstellen van een nieuw waterbeleidsplan zullen wij de benodigde omvang van de voorziening opnieuw tegen het licht houden.

C. Rechten

In de onderstaande tabellen is voor de verschillende rechten opgenomen wat de begrote baten en lasten zijn en wat de kostendekkendheid is. Nagestreefd wordt een kostendekkendheidsgraad van 100%. Zichtbaar is dat voor een aantal tarieven dit nog niet is gerealiseerd.

Ad 1 Leges burgerzaken

Onder de naam 'leges' wordt een aantal verschillende rechten gegeven 'ter zake van het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten'. Sommige leges zijn niet voor 100% kostendekkend omdat er voorgeschreven wettelijke tarieven zijn (voorbeelden: uittreksels burgerlijke stand, reisdocumenten en rijbewijzen).

Taak veld		Begroting 2022	Begroting 2021	Rekening 2020
	Lasten			
0.2	Burgerzaken	1.073	1.104	971
0.4	Overhead	298	340	277
	Totale lasten	1.371	1.444	1.248
0.2	Baten	662	687	601
	Saldo € x 1.000	-€ 709	-€ 757	-€ 647
	Kostendekkendheidsgraad	48%	48%	48%

De baten op de leges nemen af door de wijziging van de Paspoortwet. Doordat onder andere identiteitskaarten tien jaar geldig zijn in plaats van vijf jaar begint vanaf 2020 zichtbaar te worden dat de leges afnemen.

Ad 2 Begrafenisrechten

Op basis van deze verordening worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats.

Taak veld		Begroting 2022	Begroting 2021	Rekening 2020
	Lasten			
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	715	670	598
0.4	Overhead	150	145	141
	Totale lasten	865	815	739
7.5	Baten	730	666	626
	Saldo € x 1.000	-€ 135	-€ 149	-€ 113
	Kostendekkendheidsgraad	84%	82%	85%

De lasten begrafenisrechten nemen toe in 2022 door met name de exploitatie- en kapitaallasten voor de uitvoering van het Begrafenisbeleidsplan 2020. Daartegenover staan de extra baten a.g.v. de indexatie en de baten voor het natuurlijk begraven en andere cultuur begraven. De kostendekkendheid stijgt iets op begrotingsbasis.

Ad 3 Marktgelden

Onder de naam marktgeld wordt een recht geheven voor het innemen van een standplaats (warenmarkt, streekmarkt en koeiemarkt).

Taak veld		Begroting 2022	Begroting 2021	Rekening 2020
	Lasten			
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	126	116	130
3.4	Economische promotie	187	157	54
0.4	Overhead	56	53	50
	Totale lasten	369	326	234
	Baten			
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	77	76	66
3.4	Economische promotie	88	87	0
	Totale baten	165	163	66
	Saldo € x 1.000	-€ 204	-€ 163	-€ 168
	Kostendekkendheidsgraad	45%	50%	28%

De lasten zijn hoger begroot met name doordat het budget voor elektra weekmarkten (7K) en het budget voor de koeienmarkt (25K) is verhoogd. Beide aanpassingen conform besluitvorming door de raad bij het vaststellen van de Kadernota/begroting 2021.

Ad 4 Havengelden

Op basis van deze verordening worden rechten geheven voor het innemen van een ligplaats met een vaartuig in (een deel van) het openbaar vaarwater van de gemeente Woerden.

Door de renovatie van de oevers in de Singel en het plaatsen van clusters waar vaartuigen met een vergunning kunnen aanmeren, is de exploitatie aanzienlijk verbeterd. Met name door het clusteren van ligplaatsen hebben meer bootbezitters een vergunning gekregen. Inmiddels is de bezettingsgraad 100% en er is een lange wachttijd voor het krijgen van een ligplaats.

Taak veld		Begroting 2022	Begroting 2021	Rekening 2020
	Lasten			
2.4	Economische havens en waterwegen	34	33	45
0.4	Overhead	11	11	11
	Totale lasten	45	44	56
2.4	Baten	59	48	47
	Saldo	€ 14	€ 4	-€ 9
	Kostendekkendheidsgraad	131%	109%	84%

De hogere baten houden verband met de harmonisering van de tarieven en verbetering bedrijfsvoering (o.a. door moderniseren door plaatsing elektrische zuiltjes). De kostendekkenheid lijkt > 100%. Dat wordt veroorzaakt doordat een deel van de lasten van de haven functioneel geboekt wordt op product en hierdoor niet zichtbaar is in dit overzicht.

Ad 5 Omgevingsvergunningen

Binnen het taakveld omgevingsvergunning is de kostendekkendheid afhankelijk van de baten. Temporisering van de baten levert een lagere kostendekkendheid. Echter, hogere baten zijn meestal gekoppeld aan een grotere werklast wat uiteindelijk kan leiden tot meer capaciteitsinzet. Gevolg hiervan is dat de kostendekkendheid dan niet wordt vergroot maar gelijk blijft.

Taak veld		Begroting 2022	Begroting 2021	Rekening 2020
	Lasten			
1.2	Openbare orde en veiligheid	18	17	25
8.3	Wonen en bouwen (loonkosten)	1.042	959	897
8.3	Wonen en bouwen (overige kosten)	322	316	342
	Totale lasten	1.382	1.292	1.264
	Baten			
8.3	Wonen en bouwen	1.350	1.163	1.798
	Totale baten	1.350	1.163	1.798
	Saldo	€ x 1.000	-€ 32	-€ 129
	Kostendekkendheidsgraad	98%	90%	142%

Binnen het taakveld omgevingsvergunning is de kostendekkendheid afhankelijk van de baten. Temporisering van de baten levert een lagere kostendekkendheid. Echter hogere baten zijn meestal gekoppeld aan een grotere werklast wat uiteindelijk kan leiden tot meer capaciteitsinzet. Gevolg hiervan is dat de kostendekkendheid dan niet wordt vergroot.

Om de kostendekkendheid te berekenen zijn twee modellen bekend. De methode Activity based costing is een benadering vanuit een blanco situatie en wordt bekeken hoeveel tijd er gemiddeld met een aanvraag is gemoeid. De methode kostenverhaal gaat uit van de bestaande begroting als uitgangspunt. In 2019 is gebruik gemaakt van de methode kostenverhaal en vanaf 2020 van de methode Activity based costing. Dit zorgt voor een reëlere werkelijkheid van de gemaakte kosten en heeft tot gevolg dat er minder kosten worden toegerekend aan de leges omgevingsvergunningen.

4. Vergelijking met andere gemeenten

Belastingsoort 2021	Woerden	Oudewater	Bodegraven Reeuwijk	Montfoort	De Ronde Ven
OZB woningen	0,1179%	0,1290%	0,1225%	0,1245%	0,0764%
OZB niet woningen	0,5091%	0,5128%	0,4947%	0,6677%	0,3572%
Afvalstoffenheffing					
Eenpersoonshuish.	€ 225	€ 255	€ 216	€ 205	€ 256
Meerpersoonshuish.	€ 273	€ 297	€ 265	€ 335	€ 332
Rioolheffing	€ 234	€ 300	€ 243	€ 255	€ 216

PARAGRAAF 2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

1. Wat is het doel van deze paragraaf?

De financiële positie van een gemeente bestaat uit de exploitatie en het eigen vermogen. Het niet geormerkte vermogen (= de beschikbare weerstandscapaciteit) is van belang om te bepalen of de gemeente financieel gezond is, wat mede afhankelijk is van het risicoprofiel.

Voor het beoordelen van de financiële positie is daarom inzicht nodig in de omvang en achtergronden van de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit. De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobebatering geeft inzicht in het vermogen van de gemeente Woerden om niet-gedekte risico's op te vangen.

2. Wettelijk kader en gemeentelijk beleid

Wettelijk kader

De gemeente heeft voor wat betreft het weerstandsvermogen en risicobebatering met een aantal wetten en toezichthoudende partijen te maken: Gemeentewet, het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), Rijk, provincie Utrecht en accountant. De informatie die in deze paragraaf is opgenomen, is vooral gebaseerd op het BBV. Hierin staat dat in deze paragraaf een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, een inventarisatie van de risico's en het beleid over de weerstandscapaciteit en de risico's moet worden opgenomen.

Gemeentelijk beleid

Hoe we omgaan met risico's en de bepaling en aanwending van het weerstandsvermogen hebben we vastgelegd in de nota Financiële Sturing. De recentste versie van dit document is door de raad vastgesteld in februari 2020. Veel van het onderstaande is terug te leiden tot de afspraken die in de nota Financiële Sturing staan. Ons beleid is erop gericht om goed zicht te hebben op de risico's die het behalen van onze doelstellingen in de weg kunnen staan. De risico's die we onderkennen worden geanalyseerd en afhankelijk van het type risico worden beheersmaatregelen opgesteld en uitgevoerd. Dit proces is cyclisch opgebouwd en maakt onderdeel uit van ons planning-en-control-instrumentarium.

Over de aanwending van de weerstandscapaciteit bepaalt ons beleid:

- Voor zover mogelijk treffen we maatregelen ter beperking van de schade.
- Voor zover de schade niet kan worden beperkt, analyseren we in hoeverre de kosten kunnen worden betaald uit de daarvoor bedoelde programmabudgetten. Dit geldt ook voor de kosten die verbonden zijn aan het treffen van de maatregelen.
- Als dat niet mogelijk of bestuurlijk ongewenst is, wordt een beroep gedaan op de aanwezige weerstandscapaciteit.

Beschikbare weerstandscapaciteit

Zoals er sprake is van incidentele en structurele risico's, zo is ook sprake van incidentele en structurele weerstandscapaciteit. In onderstaande tabel is opgenomen welke onderdelen kunnen worden onderscheiden binnen onze gemeente en in hoeverre deze structureel of incidenteel zijn.

Conclusie op basis van dit overzicht is dat er aanmerkelijk meer incidentele dan structurele dekking is. Dit is geen probleem. Bij de kwantificering van de risico's wordt hiermee rekening gehouden door structurele risico's dubbel te laten meetellen. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat een structureel risico binnen een tijdsbestek van 3 tot 4 jaar kan worden opgevangen, waarbij in het eerste jaar de impact 100% bedraagt, in het tweede jaar 75%, in het derde jaar 25% en in het vierde jaar 0%.

Bedragen x € 1.000		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Algemene reserve	incidenteel	23.915	24.694	22.348	24.605	26.871	29.144
Stille reserves	incidenteel	0	0	0	0	0	0
Onbenutte belastingcapaciteit	structureel	3.253	3.253	3.152	3.152	3.152	3.152
Onvoorzien	structureel	26	26	26	26	26	26
Totaal (excl. onbenutte belastingcapaciteit)		€ 23.941	€ 24.720	€ 22.374	€ 24.631	€ 26.897	€ 29.170
Totaal (incl. onbenutte belastingcapaciteit)		€ 27.194	€ 27.973	€ 25.526	€ 27.783	€ 30.049	€ 32.322

Op de tabel is de volgende toelichting te geven:

- Algemene reserve. De incidentele weerstandscapaciteit van de gemeente Woerden wordt hoofdzakelijk gevormd door de algemene reserve. Andere reserves worden niet meegerekend, omdat hiervoor een bestemming in de begroting is opgenomen.
- Stille reserves. De stille reserves van de gemeente Woerden worden vanwege hun speculatieve karakter op 0 gewaardeerd.
- Post onvoorzien. Ter dekking van onvoorziene begrotingsuitgaven in de loop van het jaar is in de begroting een budget onvoorzien opgenomen. Dit budget is gebaseerd op een norm van € 0,50 per inwoner.
- Onbenutte belastingcapaciteit. Deze indicator geeft aan in welke mate wij risico's kunnen opvangen door belastingen te verhogen en zo de inkomsten te verhogen. Daarbij maken wij gebruik van de zogenoemde artikel 12-norm. Dit is de norm waarmee het Rijk aangeeft tot welk bedrag de OZB kan worden verhoogd op het moment dat een gemeente in financiële problemen komt. De berekening ziet er als volgt uit:

	Baten begroting 2022	Tarief OZB	Totale WOZ-waarde
Eigenaren woningen	9.096	0,1202%	7.567.388
Eigenaren niet-woningen	3.306	0,2873%	1.150.714
Gebruikers niet-woningen	2.026	0,1932%	1.048.654
Totale baten	14.428		9.766.755
Art.12-norm	0,1800%		
Maximale baten (0,1800% x totale WOZ-waarde)	17.580		
Onderdekking rioolheffing	-		
Onderdekking afvalstoffenheffing	-		
Onbenutte ruimte (maximale totale baten)	€ 3.152		

Risico's

Onderstaande tabel bevat een overzicht van de risico's die na toepassing van de beheersmaatregelen een financieel (rest)risico van € 100.000 of meer laten zien en waarvoor geen voorziening of vereveningsreserve in het leven is geroepen. Het overzicht toont 16 van de in totaal 42 geïnterpreteerde risico's. Deze risico's vertegenwoordigen in euro's uitgedrukt 95% van het totaal aan risico's. Wij presenteren, conform de nota Financiële Sturing, alleen de risico's van € 100.000 of meer, om focus te houden op de risico's die substantieel van aard zijn. De risico's kleiner dan € 100.000 zijn als totaalregel onderaan de tabel opgenomen.

In algemene zin is het risicoprofiel iets toegenomen. Dit wordt voornamelijk verklaard doordat we de afgelopen jaren steeds te maken hebben met stijgende zorgkosten, maar ook met bijvoorbeeld stijgende kosten in het ruimtelijk domein. Ook de effecten van de coronacrisis zorgen voor een hoger benodigd weerstandsvermogen, zowel door directe coronakosten als via een hoger risico dat garantiestellingen worden aangesproken of leningen niet worden terugbetaald. Tot slot heeft de aanstaande herziening van het gemeentefonds een fors effect op het risicoprofiel.

Anderzijds hebben we voor een aantal risico's het risicoprofiel verlaagd, daar waar we constateren dat er afdoende beheersmaatregelen zijn getroffen of geen sprake is van een financieel risico.

Pro-gram-ma	Omschrijving	Toelichting	Beheersmaatregel	Maat-regel uitge-voerd	Impact	Kans	I/S *	Kans x omvang (in €)
6	Grondexploitaties	Binnen de grondexploitaties bestaat het risico op o.a. kostenstijgingen, lagere opbrengsten en langere exploitatieperiodes. In het Meerjarenperspectief Grondbedrijf zijn deze risico's via een Monte Carlo-simulatie berekend.	Projectbeheersing van de grondexploitaties, sturing op de (financiële) uitkomst.	Ja				5.200.000
7	Gemeentefonds	Herverdeling gemeentefonds heeft mogelijk negatief effect op de algemene uitkering.	Lobby bij het rijk om effecten te verzachten	Nee	3.000.000	50%	S	3.000.000
2	IBOR - Riolering	De prijsstijging in de sector Grond-, Weg- en Waterbouw is al jaren hoger dan de indexeringsindex die op de gemeentebegroting wordt toegepast. Ook zijn budgetten IBOR bij de Strategische Heroriëntatie verlaagd. Hierdoor kunnen minder activiteiten worden uitgevoerd. Hiermee komen (wettelijke) taken onder druk te staan. Gevolgen van imago-schade tot juridische aansprakelijkheid. Overschrijding voor producten waar lopende contracten met landelijke indexen zijn voorgeschreven of waar wettelijke zorgplicht dwingt tot ingrijpen ook als het budget niet toereikend is.	In de voorjaarsrapportage het verschil tussen de gemeentelijke index en landelijke index corrigeren.	Ja	1.250.000	75%	S	1.875.000
3	Maatwerk jeugd	Toenemende kosten jeugdzorg. Doordat jeugdzorgtaken open-einderegelingen zijn, is geen zekerheid te krijgen en geen grens te stellen aan het aantal aanvragen voor ondersteuning. Een specifieke oorzaak voor dit risico is dat andere organisaties dan de gemeente (m.n. SAVE en de huisartsen) jeugdigen kunnen indiceren voor hulpverlening.	Invoering van casemanagement en zorg op maat tegen zakelijke insteek. Doorontwikkelen van prognosemodel.	Ja	1.750.000	50%	S	1.750.000
3	WMO	Toenemende kosten door vergrijzing. Prognose van de VNG is een stijging van 7% per jaar. Dit wordt veroorzaakt door vergrijzing, maar ook door aanzuigende werking door het abonnementstarief.	Mogelijke maatregel is het volume van de verstrekking, aantal uren per week dat huishoudelijke hulp verstrekt wordt. Onderzoeken welke ruimte de wet biedt. Andere maatregelen onderzoeken met sociaal team.	Nee	1.750.000	50%	S	1.750.000
Alle	Corona	De coronasituatie leidt tot verlies van inkomsten (o.a. parkeren, leges) en hogere uitgaven voor o.a. ondersteuning van maatschappelijke instellingen, zoals culturele instellingen en sportaccommodaties (bv. WoerdenSport). Het risico bestaat dat niet voldoende middelen beschikbaar worden gesteld door het Rijk.	Continue monitoring van de extra coronakosten in relatie tot rijksbijdragen.	Ja	2.000.000	50%	I	1.000.000
2	IBOR - Openbare verlichting (OVL)	Het verlichtingsareaal is sterk verouderd en de constructieve veiligheid is niet inzichtelijk.	Lichtmasten ouder dan 40 jaar worden op sterkte gemeten o.b.v. een zgn. rotatiemeting. O.b.v. inspectie wordt een vervangingsprogramma voor het gehele OVL-areaal opgesteld en daarna uitgevoerd.	Nee	1.000.000	75%	I	750.000
3	Maatwerk jeugd	In 2019, 2020 en 2021 ontvangen wij een extra rijksbijdrage voor jeugd. Voor 2022 en 2023 zijn deze middelen niet toegezegd, maar de toezichthouder staat wel toe dat gemeenten voor deze jaren een stelpost opnemen. Het risico bestaat dat wij in deze jaren geen extra gelden ontvangen.	-	Nee	800.000	75%	I	600.000

Pro-gram-ma	Omschrijving	Toelichting	Beheersmaatregel	Maat-regel uitge-voerd	Impact	Kans	I/S *	Kans x omvang (in €)
3	Werk en inkomen	Door de gemeente uitgevoerde taken op het gebied van werk & inkomen zijn open-einderegelingen, waardoor geen zekerheid te krijgen en geen grens te stellen is aan het aantal aanvragen om voor een uitkering in aanmerking te komen. Daarnaast wordt begroot op basis van een BUIG-budget dat wij van het Rijk ontvangen in april van het voorgaande jaar. Dit wordt nadien nog drie keer bijgesteld tot het definitieve bedrag. Dit kan zowel positief als negatief uitvallen.	* adequaat begroten door zowel Ferm Werk als gemeente * juiste ervaringscijfers genereren * prognoses opstellen * juiste informatie verwerven over arbeidsmarktontwikkelingen en instroom statushouders * actuele budgetoverzichten bijhouden * krachtige inzet op uitstroombesleid via prestatieafspraken en de opgaven werk & inkomen en integratie statushouders * scherpe analyse van de kwartaalrapportages van FermWerk	Ja	600.000	50%	S	600.000
7	Leningen / Garantiestellingen	De gemeente staat garant voor leningen aan instellingen met een maatschappelijk belang. Uitstaande leningen worden mogelijk niet terugbetaald of uitstaande garanties worden aangesproken doordat de betreffende partij in financiële problemen komt. Een groot deel van de garantstellingen heeft betrekking op leningen aan woningcorporaties die via het WSW worden geborgd. Als gemeente hebben wij hierbij een achtervangpositie.		Nee	10.000.000	5%	I	500.000
1	Personeel en Organisatie	Kwalitatieve en/of kwantitatieve mismatch tussen gevraagde omvang en competenties van de formatie ten opzichte van de aanwezige omvang en competenties. Ook ziekteverzuim, mede door de coronasituatie leidt tot hogere uitval van medewerkers. Dit kan ook leiden tot hoge kosten voor inhuur.	Constante aandacht van het management voor omvang en de kwaliteit van de formatie en sturing op inhuur. Opleidingsmogelijkheden bieden, zoals via de Groene Hart academie.	Ja	400.000	50%	S	400.000
1	Continuïteit ICT-voorzieningen	Externe aanvallen (hacking/DDOS-aanvallen), stroomstoringen. ICT-architectuur is kwetsbaar met als gevolg een instabiele of niet werkende netwerkomgeving. Continuïteit van dienstverlening en werkprocessen komt hiermee in gevaar.	1. Aandacht voor gevaren van bv. phishingmails in de organisatie 2. Uitwijkmogelijkheden inrichten 3. Analyse van ICT-architectuur 4. Meer samenwerken i.p.v. zelf ontwikkelen 5. Crisisplan schrijven en crisis oefenen 6. Aanpakken kwetsbaarheden	Ja	750.000	50%	I	375.000
4	Onderwijshuisvesting	De gemeente heeft een wettelijke financiële taak ten aanzien van het herstel van constructiefouten in schoolgebouwen. Als bij de bouw van nieuwe schoolgebouwen sprake is van constructiefouten kan dit (financiële) consequenties voor de gemeente hebben.	Wanneer een aanvraag wordt ingediend voor vergoeding van de herstelkosten van de constructiefouten: onderzoek naar - de vraag of inderdaad sprake is van constructiefouten; - verhaalbaarheid van kosten op aannemer, architect en/of evt. rechtsopvolgers; - rol en verantwoordelijkheid van de school als bouwheer; rol van de gemeente.	Nee	1.000.000	25%	I	250.000
1	Privacy	Datalek zoals bedoeld in de AVG. Hiervoor kunnen boetes opgelegd worden door de Autoriteit Persoonsgegevens.	Technische maatregelen, verhogen bewustzijn en aanstelling functionaris Gegevensbeheer.	Ja	1.000.000	25%	I	250.000

Pro-gram-ma	Omschrijving	Toelichting	Beheersmaatregel	Maat-regel uitge-voerd	Impact	Kans	I/S *	Kans x omvang (in €)
6	Legesopbrengsten	Teruglopende bouwactiviteiten of uitstel van projecten kunnen leiden tot lagere opbrengsten van bouwleges.		Nee	200.000	75%	I	150.000
2	Verkeersmaatregelen	Draagvlak voor maatregelen ontbreekt (bij omwonenden en/of politiek), dan wel de bodemgesteldheid zorgt voor langere doorlooptijd, juridische procedures en extra kosten.	Adequate projectbeheersing met veel aandacht voor communicatie met de omgeving.	Nee	400.000	25%	I	100.000
Subtotaal risico's groter dan of gelijk aan € 100.000								€ 18.550.000
Subtotaal risico's kleiner dan € 100.000								€ 1.000.000
Totaal risico's								€ 19.550.000

Niet kwantificeerbare risico's

Niet alle risico's zijn in een geldswaarde uit te drukken. Dat wil niet zeggen dat dergelijke niet kwantificeerbare risico's geen schade aan de gemeente kunnen berokkenen. Hier moet met name gedacht worden aan gebeurtenissen die imagoschade tot gevolg hebben. Het spreekt voor zich dat dergelijke risico's om beheersmaatregelen vragen en een plek in deze paragraaf verdienen, wanneer de impact ervan groot kan zijn. Dit betreft bijvoorbeeld:

- Juridische risico's / aansprakelijkheidsstelling
- Gewenste maatschappelijke effecten van het beleid worden niet bereikt
- Frauderisico's en integriteitsrisico's
- Mogelijke wijziging energiebijdragen vanuit het Rijk

Weerstandsvermogen

Het totaalbedrag aan kwantificeerbare risico's bedraagt € 19.550.000. Het is te verwachten dat het jaarlijkse totaal berekende bedrag aan risico's fluctueert. In de nota Financiële Sturing is een bandbreedte afgesproken. Die bandbreedte is:

- minimaal de totale netto waarde van de geïnventariseerde (rest)risico's (dit zijn de risico's waarvoor geen voorziening of vereveningsreserve in het leven is geroepen) en
- maximaal de totale netto waarde van de geïnventariseerde (rest)risico's maal een onzekerheidsfactor van 1,43. Deze onzekerheidsfactor gaat ervan uit dat de geïnventariseerde (rest)risico's 70% van de totale risico's vormen.

Wij streven naar een weerstandsvermogen van 1,4 ten opzichte van de geïdentificeerde netto risico's die niet worden gedekt door bestemmingsreserves of voorzieningen.

De verhouding tussen de risico's en de benodigde weerstandscapaciteit binnen de afgesproken bandbreedte ziet er als volgt uit:

Bedragen x € 1.000	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Beschikbare weerstandscapaciteit (excl. onbenutte belastingcapaciteit)	23.941	24.720	22.374	24.631	26.897	29.170
Beschikbare weerstandscapaciteit (incl. onbenutte belastingcapaciteit)	27.194	27.973	25.526	27.783	30.049	32.322
Ondergrens benodigde weerstandscapaciteit	16.550	10.706	19.550	19.550	19.550	19.550
Bovengrens benodigde weerstandscapaciteit (risico's x 1,43%)	23.667	15.310	27.957	27.957	27.957	27.957
Weerstandsvermogen (excl. onbenutte belastingcapaciteit)	1,4	2,3	1,1	1,3	1,4	1,5
Weerstandsvermogen (incl. onbenutte belastingcapaciteit)	1,6	2,6	1,3	1,4	1,5	1,7

Uit de tabel blijkt dat er ook bij het opstellen van de begroting voor de risico's onvoldoende dekking is vanuit de beschikbare weerstandscapaciteit, gemeten naar de huidige afspraken omtrent de bandbreedte. Het weerstandsvermogen bedraagt 1,3 (incl. onbenutte belastingcapaciteit) en 1,1 (excl. onbenutte belastingcapaciteit). Dit is onder de gewenste 1,4. Doordat het eigen vermogen de komende jaren wordt versterkt, via de jaarlijkse toevoeging aan de Algemene Reserve van € 2 miljoen, ontwikkelt de weerstandsratio zich wel in gunstige zin.

Kengetallen

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans. Zij kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van een gemeente. Daarom schrijft het Besluit begroting en verantwoording (BBV) voor dat de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing de volgende kengetallen bevat:

- a. 1) netto schuldquote en 2) netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
- b. solvabiliteitsratio
- c. grondexploitatie
- d. structurele exploitatieruimte
- e. belastingcapaciteit

In onderstaande tabel geven we de kengetallen en hun verloop weer.

Kengetal	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
a1. netto schuldquote	130%	152%	158%	172%	175%	169%
a2. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	128%	150%	157%	171%	173%	168%
b. solvabiliteitsratio	22%	20%	17%	18%	19%	20%
c. grondexploitatie	-5%	-2%	9%	13%	14%	11%
d. structurele exploitatieruimte	0,8%	-0,3%	1,2%	2,3%	3,0%	3,4%
e. belastingcapaciteit	100%	114%	116%	116%	116%	116%

Aan de kengetallen zijn door de toezichthouder geen normen verbonden, maar ze hebben wel een signaleringswaarde. Deze signaleringswaarden zijn als volgt:

Signaleringswaarden	Minste risico	Neutraal	Meeste risico
a1. netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
a2. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%
b. solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
c. grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
d. structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
e. belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

De kengetallen geven inzicht in de (ontwikkeling van de) financiële positie van de gemeente. Ze maken onder meer inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Daarnaast geven ze inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid van de gemeente. Hieronder wordt per kengetal uitgelegd welke verhouding wordt uitgedrukt en hoe het desbetreffende kengetal zich ontwikkelt.

a. netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de financiële positie drukken. De signaalwaarde voor de netto schuldquote bedraagt 130%. Wanneer de netto schuld groter is dan 130% van de inkomsten, is sprake van een erg hoge schuld.

b. solvabiliteitsratio

Dit cijfer geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Bij een solvabiliteitsratio lager dan 20% (signaalwaarde) heeft een gemeente haar bezit zwaar belast met een schuld.

c. grondexploitatie

Dit kengetal geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde van de in exploitatie genomen bouwgronden) is ten opzichte van de totale jaarlijkse baten. Het geeft aan of een gemeente veel geld

heeft geïnvesteerd in haar grondexploitatie. Dit geld moet namelijk nog worden terugverdiend vanuit grondverkoop. Een grondexploitatie van 20% of hoger wordt beschouwd als kwetsbaar.

d. structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan in welke mate de structurele lasten van de gemeente worden gedekt door structurele baten. Een kengetal van 0% of hoger geeft aan dat er sprake is van een structureel sluitende begroting. Wanneer dit kengetal negatief is, betekent het dat het structurele deel van de baten in de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen.

e. belastingcapaciteit

Dit kengetal geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde. Als dit percentage laag is, betekent het dat de gemeente in principe nog meer inkomsten uit belastingen zou kunnen verwerven. Of dit wel of niet gebeurt, is een politieke beleidskeuze. Een kengetal boven de 100% kan een indicatie geven van de mate waarin de gemeente voor het structureel kunnen dekken van de begroting afhankelijk is van de eigen belastingbaten. Dit is echter niet alleen bepalend. Met name de eventueel nog beschikbare ruimte in de onbenutte OZB-belastingcapaciteit geeft aan of er nog ruimte is voor verhoging van de OZB-baten.

Analyse ontwikkelingen kengetallen

De schuldquote blijft zoals bekend een punt van aandacht. Door onder andere het besluit tot de bouw van een nieuw politiebureau komt de schuldquote nu hoger uit dan in de begroting 2021.

PARAGRAAF 3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

1. Wat is het doel van deze paragraaf?

De gemeente heeft de openbare ruimte in beheer. In die ruimte vindt een groot aantal activiteiten plaats, zoals wonen, werken en recreëren. Voor die activiteiten bestaat de openbare ruimte uit een aantal kapitaalgoederen op gebied van infrastructuur (wegen, water, riolering, kunstwerken), voorzieningen (groen, verlichting, sportfaciliteiten) en gebouwen. Al deze kapitaalgoederen dienen onderhouden te worden. Gezien de duurzaamheid van de kapitaalgoederen is dat een taak die continu budgettaire middelen vergt. Doel van deze paragraaf is om daar inzicht in te geven en het kader te schetsen voor zes hoofdonderwerpen: integraal beleid openbare ruimte (o.a. wegen, groen, kunstwerken en meubilair), riolering, baggeren, sportvelden, begraafplaatsen en gebouwen.

2. Wettelijk kader en gemeentelijk beleid

Beheerplannen

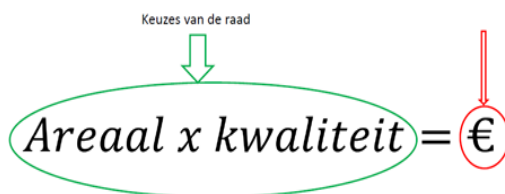
Voor de meerjarige onderhoudsramingen van enige omvang wordt in Woerden gewerkt met beheerplannen waarin, gekoppeld aan de keuze voor een bepaald onderhoudsniveau, een meerjarenraming gemaakt wordt van de kosten. Daarbij worden die kosten van onderhoud gesplitst naar:

- klein onderhoud (dekking kosten via exploitatie);
 - groot onderhoud (dekking kosten via exploitatie of via investering);
 - vervangingen/renovaties (dekking kosten via kapitaalkrediet);
- Deze beheerplannen omvatten in principe een periode van 5 tot 10 jaar.

3. Beleid en belangrijkste projecten per hoofdonderwerp

Integraal beheer openbare ruimte

Het IBOR-model gaat in de basis uit van het bekende onderstaande model waarbij aan drie verschillende knoppen wordt gedraaid. Alle drie houden direct verband met elkaar, dus draai je aan één dan bewegen de andere 2 mee.

Gemeente Woerden maakt gebruik van de kwaliteitsnormen conform de landelijke richtlijnen van het CROW (Beeldkwaliteit openbare ruimte/kwaliteitscatalogus openbare ruimte, 11-12-2018). De kwaliteitscatalogus openbare ruimte beschrijft onderhoudsniveaus voor objecten in de openbare ruimte. Om de beeldkwaliteit helder te beschrijven, is gekozen voor vijf onderhoudsniveaus. De vijf niveaus variëren van zeer hoog (A+) tot zeer laag (D). De gemeente is wettelijk gehouden aan de zorgplicht, waarbij niet onnodig de veiligheid voor gebruikers van de openbare ruimte op de proef wordt gesteld.

Niveau	Omschrijving	Indicatie kwaliteit	Relatie met wegbeheer
A+	Zeer hoog	Nagenoeg ongeschonden	Er is geen schade
A	Hoog	Mooi en comfortabel	Er is enige schade, maar de waarschuwingsgrens is nog niet overschreden
B	Basis	Functioneel	De waarschuwingsgrens is overschreden: er is klein onderhoud nodig of binnen vijf jaar is groot onderhoud nodig
C	Laag	Onrustig beeld, discomfort of enige vorm van hinder	De richtlijn is overschreden: er is binnen twee jaar groot onderhoud nodig
D	Zeer laag	Kapitaalvernietiging, uitlokking van vernieling, functieverlies, juridische aansprakelijkstelling of sociale onveiligheid	De richtlijn is meer dan één klasse overschreden: er is direct groot onderhoud nodig

Onderhoudsniveaus conform de beeldkwaliteit systematiek (CROW, 2018)

De meetlat voor de kwaliteit bestaat uit vier elementen.

- Het niveau
- Een foto
- Een toelichting
- Een norm

Hieronder staat een voorbeeld weergegeven voor het onderdeel voegwijdte en levenskracht bomen:

A+	A	B	C	D
				
Er is geen voegwijdte. Er is geen schade volgens de CROW-systematiek voor wegbeheer.	Er is lichte voegwijdte. Er is enige schade volgens de CROW-systematiek voor wegbeheer.	Er is enige voegwijdte. De waarschuwingsgrens van de CROW-systematiek voor wegbeheer is overschreden.	Er is aanzienlijke voegwijdte. De richtlijn van de CROW-systematiek voor wegbeheer is overschreden.	Er is grote voegwijdte. De richtlijn van de CROW-systematiek voor wegbeheer is met meer dan één klasse overschreden. Er is sprake van onderhoudsachterstand.
voegwijdte ≤ 5 mm	voegwijdte ≤ 10 mm	voegwijdte ≤ 20 mm	voegwijdte ≤ 20 mm	voegwijdte > 20 mm

Voorbeeld beeldkwaliteit voegwijdte (CROW, 2018)

A+	A	B	C	D
				
De boom is zeer gezond en levenskrachtig.	De boom is gezond en levenskrachtig.	De boom is gezond en redelijk levenskrachtig.	De boom is niet gezond en nauwelijks levenskrachtig.	De boom is (bijna) dood.
levenskracht goed	levenskracht redelijk	levenskracht matig	levenskracht slecht	levenskracht dood

Voorbeeld beeldkwaliteit levenskracht bomen (CROW, 2018)

Bij het meten van de kwaliteit is het volgende meegenomen.

Schoon:

Het gaat er hierbij om of de openbare ruimte schoon en netjes is. Bij dit onderdeel wordt gekeken naar de volgende elementen.

- Verharding: zwerfafval, onkruid en natuurlijk vuil (bladeren etc.)
- Groen: zwerfafval, onkruid, bladafval
- Meubilair: graffiti, aanplakbiljetten, natuurlijke aanslag (bijv. algen)
- Speelvoorzieningen: graffiti, aanplakbiljetten, natuurlijke aanslag (bijv. algen)
- Civiele kunstwerken: graffiti, aanplakbiljetten, natuurlijke aanslag (bijv. algen) op civiele kunstwerken zoals bruggen en beschoeiing
- Water: zwerfafval, vegetatie in water
- Afvalbakken: graffiti en aanplakbiljetten, natuurlijke aanslag (bijv. algen) en vullingsgraad afvalbak

Heel en veilig:

De meting heeft ook in beeld gebracht of er schade in de openbare ruimte aanwezig is. Deze schade kan invloed hebben op de uitstraling (beeld), de bruikbaarheid (comfort) en de veiligheid van de openbare ruimte.

- Verharding: o.a. scheuren, spoorvorming en verzakking van asfalt en elementenverharding, halfverharding en de zichtbaarheid van de wegmarkering;
- Groen: o.a. snoeibeeld, beschadigingen, vitaliteit, kaal oppervlak, overgroei over verharding van al het groen in de openbare ruimte;
- Meubilair: o.a. scheefstand, beschadigingen, loszittende of ontbrekende delen, rotting;
- Civiele kunstwerken: o.a. gaten, scheuren, rotting, beschadigingen, scheefstand, verzakking van met name bruggen en beschoeiing;
- Water: niet van toepassing;
- Afvalbakken: o.a. scheefstand, beschadigingen, loszittende of ontbrekende delen.

Alle vijf de onderhoudsniveaus zijn in de praktijk aan te treffen. Om het ambitieniveau te formuleren en eventueel voor te schrijven in een opdracht, gebruiken wij alleen de niveaus A, B en C. Niveau D kan een beheerder niet kiezen als ambitieniveau of eis, omdat voor dit niveau geen onderhoud nodig is. Niveau D is slechts bedoeld om te kunnen meten dat niveau C niet is behaald. Niveau A+ is vooral een opleveringskwaliteit (aanleg), die moeilijk voor langere tijd vast te houden is. De onderhoudsniveaus zijn in deze kwaliteitscatalogus zo veel mogelijk gerelateerd aan bestaande onderhoudsrichtlijnen voor wegverhardingen en aan het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen (WAS). De onderhoudsniveaus voor verhardingen zijn afgeleid uit de richtlijnen, de waarschuwingsgrenzen en de visuele inspectie voor wegbeheer uit CROW-publicaties 146 en 147.

Kwaliteitsniveaus vertaald naar de begroting

De kwaliteitsniveaus (geldend is na de Strategische Heroriëntatie: wettelijke zorgplicht) zijn in financiële zin vertaald in de begroting (programma 2). De hierna volgende tabel geeft weer wat de budgetten zijn voor onderhoud (interne uren en derden), overig (kapitaallasten, belastingen etc.) en welke beschikbaar zijn voor vervanging en reconstructie. De vervangings- en reconstructiemaatregelen worden daarbij gedeeltelijk via investeringen gefinancierd. Daarnaast zijn investeringen opgenomen die worden afgeschreven. In de tweede kolom staan de investeringen 2022. Op grond van het in deze bijlage opgenomen overzicht autoriseert uw raad de kredieten.

BEGROTING 2022		Onderhoud 2022	Kapitaallasten 2022	Vervanging/ reconstructie	Totaal 2022
A) IBOR	1-Verhardingen	980.000	3.260.000	4.888.000	9.128.000
	1-Straatreiniging	602.000	7.000	0	609.000
	1-Gladheidbestrijding	339.000	4.000	0	343.000
	2-Groenvoorziening	2.958.000	242.000	666.000	3.866.000
	2-Onkruidbestrijding	557.000	0	0	557.000
	2-Speelvoorzieningen	165.000	280.000	0	445.000
	3-Straatmeubilair	244.000	0	0	244.000
	3-Verlichting	882.000	315.000	768.000	1.965.000
	4-Beschoeiingen	54.000	611.000	650.000	1.315.000
	5-Civiele kunstwerken	761.000	648.000	100.000	1.509.000
Subtotaal		€ 7.542.000	€ 5.367.000	€ 7.072.000	€ 19.981.000
B)	Riolering	2.034.000	1.854.000	2.350.000	6.238.000
C)	Baggeren	539.000	0	0	539.000
	Begraafplaatsen	-233.000	127.000	0	-106.000
Totaal		€ 9.882.000	€ 7.348.000	€ 9.422.000	€ 26.652.000

Overzicht hoeveelheden IBOR

In totaal beheert gemeente Woerden een areaal met een vervangingswaarde van meer dan 500 miljoen euro. Vervangingswaarde is, net als met een auto, de actuele waarde van het object. In de onderstaande tabellen zijn de totale hoeveelheden van het areaal gegeven. Hierbij wordt per onderdeel de vervangingswaarde getoond.

Wegen

Onderdeel	Hoeveelheid	eenheid	Vervangingswaarde
Asfaltverharding	1.200.000	m2	€ 148 mln.
Elementenverharding	1.560.000	m2	€ 154 mln.
Totale vervangingswaarde			€ 302 mln.

Groen

Onderdeel	Hoeveelheid	eenheid	Vervangingswaarde
Bomen	30.000	stuks	€ 20 mln.
Beplanting	670.000	m2	€ 10 mln.
Gras	2.435.000	m2	€ 3,5 mln.
Totale vervangingswaarde			€ 33,5 mln.

Civiele kunstwerken

Onderdeel	Hoeveelheid	eenheid	Vervangingswaarde
Fiets- voetgangersbruggen	173	stuks	€ 14,5 mln.
Vaste verkeersbruggen (alle verkeer)	100	stuks	€ 22 mln.
Beweegbare bruggen (alle verkeer)	5	stuks	€ 16 mln.
Damwandconstructies hout	17.000	meter	€ 10 mln.
Damwandconstructies kunststof	14.000	meter	€ 11 mln.
Damwandconstructies beton en staal	7.000	meter	€ 15 mln.
Kademuren	2.500	meter	€ 7 mln.
Onderdoorgangen (alle verkeer)	5	stuks	Onbekend
Fietstunnels	3	stuks	€ 4 mln.
Steigers	92	stuks	€ 1 mln.
Afmeervoorzieningen	ca. 750	stuks	€ 0,5 mln.
Pontje	1	stuks	€ 0,5 mln.
Geluidsschermen	600	meter	€ 0,5 mln.
Wegfundering De Kanis	1	stuks	€ 10 mln.
Totale vervangingswaarde			€ 112 mln.

Diverse meubilair

Onderdeel	Hoeveelheid	Eenheid	Vervangingswaarde
Verkeerspalen	5.800	stuks	€ 0,5 mln.
Verkeersborden	9.100	stuks	€ 0,5 mln.
Hekwerken	31.500	meter	€ 1 mln.
NBd-borden	136	stuks	€ .3 mln.
Dynamische zakpalen	2	stuks	€ 0,05 mln.
Evenementeninstallaties	20	stuks	€ 0,6 mln.
Overig	13.817	stuks	€ 3,5 mln.
Speelplekken	224	stuks	€ 4,2 mln.

Verkeersregelininstallaties	5	stuks	onbekend
Totale vervangingswaarde			€ 10,6 mln.

Water

Onderdeel	Hoeveelheid	eenheid	Vervangingswaarde
Waterloop	1.965.046	m2	geen
Beschoeiingen	99.775	m2	€ 21 mln.
Totale vervangingswaarde			€ 21 mln.

Openbare verlichting

Onderdeel	Hoeveelheid	eenheid	Vervangingswaarde
Armaturen	11.473	stuks	€ 6,5 mln.
Lichtmasten	10.516	stuks	€ 12 mln.
Kasten ('eigen net')	26	stuks	€ 2,0 mln.
Totale vervangingswaarde			€ 20,5 mln.

De belangrijkste aandachtspunten:

Ad a: IBOR

1. Verharding (wegen), straatreiniging (inspectie om het jaar)

Voor het wegenonderhoud wordt op basis van de meeste actuele resultaten uit de wegininspectie (d.d. 2020) en het geldende wegenbeheerplan het benodigde onderhoud bepaald. Hierin zijn de doelstellingen vanuit het IBOR vertaald in concrete maatregelen. In dit laatste jaar van het beheerplan wordt proactief ingezet op het verder voorkomen van achterstallig onderhoud en het beheersbaar houden van de veiligheid. Tevens zijn de resultaten van de taskforce verwerkt in het onderhoudsprogramma. Het wegonderhoud wordt zo goed mogelijk afgestemd op het onderhoud van de rest van de openbare ruimte (groen, civiele kunstwerken, beschoeiingen en riolering). De in de tabel opgenomen budgetten zijn inclusief het ophogen van de verharding in zettingsgevoelige gebieden.

2. Groen en speelvoorzieningen (jaarlijkse inspectie)

Ook voor het onderhoud van het groen en de speelvoorzieningen gelden de beleidskaders vanuit het IBOR.

Groen: Daarnaast zijn het Groenblauwe Omgevingsplan en de periodieke inspecties de basis waarop het onderhoud wordt uitgevoerd. Het onderhoudsniveau wordt afgestemd op de omgeving en er wordt proactief ingezet op het voorkomen van achterstallig onderhoud in de toekomst.

Onkruidbestrijding op verharding: Sinds 2016 is het gebruik van chemische middelen op verharding niet meer toegestaan. Binnen de gemeente Woerden is gekozen voor het borstelen en af en toe branden van de verharding.

Speelplaatsen: Het regulier onderhoud van de speelplaatsen vindt plaats conform de doelstellingen vanuit IBOR en op basis van het Uitvoeringsplan Spelen 2017-2029.

3. Overig meubilair (vijfjaarlijks)

Het overige meubilair wordt onderhouden conform de doelstellingen vanuit IBOR, geldende richtlijnen en het beheerplan Meubilair. En bij vervanging wordt wanneer mogelijk gekozen voor een circulaire invulling.

4. Beschoeiingen (vijfjaarlijks)

Onderhoud en vervanging worden ingepland op basis van inspectie en de wettelijke zorgplicht, het Groenblauw Omgevingsplan en het Beheerplan Groenblauw.

5. Civiele kunstwerken (vijfjaarlijks)

Civiele kunstwerken (bruggen, tunnels, steigers e.d.) worden beheerd conform de wettelijke zorgplicht. De kwaliteit wordt gebaseerd op basis van inspecties en het beheerplan kunstwerken.

Ad B: Riolering

Sinds 2018 wordt het Gemeentelijk WaterbeleidsPlan 2018-2022 (GWP) gehanteerd. Dit is een strategisch beleidsplan waarin de invulling van het gemeentelijk waterbeheer staat beschreven. Het belangrijkste en kostbaarste middel voor het gemeentelijk waterbeheer zijn de riolering en bijbehorende voorzieningen. In het GWP zijn de aanwezige voorzieningen, beheer (onderhoud) en vervanging van de voorzieningen, de verbetermaatregelen en een overzicht van de financiële gevolgen opgenomen.

Op basis van het GWP, het beheerplan Riolering en het beheerplan Wegen wordt de riolering onderhouden, hersteld en waar nodig vervangen. Dit in het kader van het werk-met-werkprincipe.

Ad C: Baggeren

Het baggeronderhoud vindt in 2022 plaats op basis van het Groenblauw Omgevingsplan, afspraken met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en het beheerplan Groenblauw. Met name het onderdeel PFAS krijgt vanaf dit jaar nadrukkelijke aandacht. In overleg met het waterschap is een aanpak geformuleerd om voor reële maatschappelijke kosten aan de normen te kunnen voldoen.

Sportvelden/sporten in de openbare ruimte

Het onderhoud van de sportvelden wordt uitgevoerd conform het Sport- en speelbeleid uit 2015 en de keuzes uit de taskforce. In 2022 wordt wederom extra aandacht gegeven aan het faciliteren van sporten/bewegen in de openbare ruimte.

Begraafplaatsen

De gemeentelijke begraafplaatsen worden op kwaliteitsniveau B/C onderhouden. Entrees of andere gezichtsbepalende plekken op een begraafplaats worden voor het onderdeel schoon onderhouden op kwaliteitsniveau B. De basis voor het beheer en onderhoud van de gemeentelijke begraafplaatsen is het Beleidsplan Gemeentelijke Begraafplaatsen Woerden 2020-2030. Op basis van dit beleidsplan zijn de geldende verordeningen aangepast en wordt er ingezet op een kostendekkende exploitatie van begraven. In het beleidsplan is tevens een aanpak beschreven hoe de gemeente in de toekomst wil omgaan met de veranderende behoefte in afscheid, herdenken en lijkbezorging.

Gemeentelijk vastgoed

Uitgangspunt voor het onderhoud aan het gemeentelijk vastgoed is het meerjarenonderhoudsplan, gebaseerd op de NEN 2767. Het beleidsniveau voor de uitvoering is conditiescore 3 (wat overeenkomt met cijfer van ongeveer 6,5 op een schaal van 10). De actuele gemiddelde jaarlijks benodigde middelen voor uitvoering van het onderhoud bedragen plm. € 1,8 mln. De jaarlijkse begrotingslast voor het uitvoeren van onderhoud bedraagt plm. € 1,27 mln. Er is sprake van een tekort in meerjarenperspectief, wat bij ongewijzigd beleid op termijn dreigt te resulteren in een uitputting van de bestemmingsreserve onderhoud gemeentelijk vastgoed.

Met ingang van 2021 is het meerjarenonderhoudsplan ten behoeve van het gemeentelijk vastgoed voor de periode 2021-2030 volledig geactualiseerd en omgezet naar een duurzaam meerjarenonderhoudsplan (DMOP). Door middel van het inzetten van het DMOP wordt inzichtelijk gemaakt welke duurzame keuzes gemaakt kunnen worden bij regulier vervangingsonderhoud op natuurlijke vervangingsmomenten. Voorbeelden van duurzame keuzes bij regulier vervangingsonderhoud zijn gebruik van duurzaam materiaal, duurzame vervanging van componenten of onderdelen van installaties en het aanbrengen van isolatie bij de vervanging van dakbedekking.

Extra investeringen die nodig zijn om gebouwen energieneutraal te maken of om het energielabel met stappen te verbeteren zijn **niet** in het DMOP opgenomen. Dergelijke maatregelen vragen om aparte besluitvorming van de gemeenteraad.

PARAGRAAF 4 FINANCIERING

1. Wat is het doel van deze paragraaf?

De financieringsparagraaf heeft als doel de raad te informeren over het beleid op het vlak van financiering/treasury en de daarmee samenhangende risico's.

2. Wettelijk kader en gemeentelijk beleid

De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) vormt het wettelijk kader. Het doel van deze wet is het bevorderen van de kredietwaardigheid en van de transparantie van het financieringsbeleid. In de Wet Fido zijn de kaders gesteld voor een verantwoorde inrichting en uitvoering van de financieringsfunctie van de decentrale overheden. Voorbeelden hiervan zijn de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. De gemeente beschikt verder op grond van de Wet Fido over een Treasurystatuut dat op 16 december 2014 door de raad is vastgesteld. Dit statuut is ingegaan per 1 januari 2015 vanwege de samenwerking met Oudewater. Voor beide gemeenten geldt hetzelfde statuut.

Eind 2013 is de Wet Hof (Houdbare overheidsfinanciën) in werking getreden. Hierin is opgenomen dat het Rijk en de medeoverheden een gelijkwaardige inspanningsplicht hebben om de begrotingseisen te respecteren. De gelijkwaardige inspanning wordt uitgedrukt in een macronorm voor het EMU-saldo van de medeoverheden gezamenlijk.

Gemeenten, provincies, waterschappen en openbare lichamen ingesteld op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen zijn verplicht tot deelname aan schatkistbankieren, wat inhoudt dat zij hun liquide middelen moeten aanhouden bij de schatkist van het Rijk. Verplicht schatkistbankieren voor decentrale overheden is ingesteld om de overheidsschuld terug te dringen. Het rekening-courantsaldo bij de Bank Nederlandse Gemeenten wordt afgeroomd ten gunste van de rekening-courant van het Rijk.

Het beleid is erop gericht de rentelasten zo veel als mogelijk te beperken door op het juiste moment te consolideren op basis van de voorliggende treasuryprognose en de actuele renteontwikkeling.

3. Ontwikkelingen

Financieringspositie

Het geïnvesteerd vermogen, dat zijn de boekwaarden van alle geactiveerde investeringen, bedraagt per 1 januari 2022 € 281,6 miljoen. Het schuldrestant van de aangetrokken langlopende geldleningen bedraagt per 1 januari 2022 € 166,6 miljoen en de stand van de eigen reserves en voorzieningen € 64 miljoen, exclusief verliesvoorziening.

Risicobeheer

Onder risico's wordt begrepen: rente-, krediet-, liquiditeits- en valutarisico's. Deze spelen in Woerden als volgt een rol:

- De te beheersen renterisico's op grond van de Wet Fido uiten zich concreet in de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Beide instrumenten beogen de renterisico's te begrenzen die verbonden zijn aan de korte en lange schuld. Deze worden in de volgende paragrafen nader toegelicht.
- Valutarisico's spelen geen rol. Transacties in vreemde valuta doen zich niet voor en de gemeente neemt alleen deel in het aandelenvermogen van twee (semi-)overheidsgerichte instellingen, namelijk Bank Nederlandse Gemeenten en Vitens. Dit aandelenbezit is echter niet gebaseerd op winst oogmerk c.q. speculatieve doeleinden. Het risico van deze aandelen vinden wij verwaarloosbaar. De aandelen worden gewaardeerd tegen de historische kostprijs.
- De kredietrisico's zijn zeer gering. De risico's die voortvloeien uit een mogelijke waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het (niet) tijdig kunnen nakomen van de verplichtingen door de tegenpartij (kredietrisico) worden in het Treasurystatuut geregeld conform de eisen die de Wet Fido stelt.

4. Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het maximumbedrag waarvoor kortlopende middelen mogen worden aangetrokken op de geldmarkt. Dit maximum bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal (lasten) met een minimum van € 300.000. De kasgeldlimiet wordt voor 2022 geraamd op € 13,2 miljoen.

In onderstaande tabel is informatie opgenomen over de verwachte kasgeldlimiet. Bij het structureel overschrijden van de kasgeldlimiet dienen maatregelen genomen te worden zoals het aantrekken van langlopende geldleningen en/of het beperken van het aangaan van de korte schuld.

Grondslag	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025
Begrotingsomvang (excl. mutaties reserves)	155.472	144.712	140.718	139.663
Toegepaste kasgeldlimiet				
- in procenten	8,5	8,5	8,5	8,5
- in bedrag	13.215	12.301	11.961	11.871
(bedragen x € 1.000)				

5. Renterisiconorm

Het renterisico op de vaste schuld is de mate waarin het saldo van de rentelasten verandert door wijzigingen in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een oorspronkelijke rente typische looptijd van een jaar of langer. Om dit risico te beperken, schrijft de wet voor dat herfinanciering jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal mag bedragen. Het doel van deze norm is om overmatige afhankelijkheid van het renteniveau in één jaar te voorkomen.

Indien wordt afgeweken van de renterisiconorm kan ontheffing worden verleend. Als bij afwijkingen de toezichthouder wordt geïnformeerd en ontheffing wordt verkregen, handelt de gemeente rechtmatig.

Afwijking van de renterisiconorm is niet aan de orde voor de gemeente Woerden.

Grondslag	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2024
Begrotingsomvang (excl. mutaties reserves)	155.472	144.712	140.718	139.663
Toegepaste renterisiconorm				
- In procenten	20%	20%	20%	20%
- In bedrag, maximum	31.094	28.942	28.144	27.933
- In bedrag, minimum (wettelijk bepaald)	2.500	2.500	2.500	2.500
Renterisico				
- Renteherziening	0	0	0	0
- Aflossing	21.574	12.620	11.719	9.002
Renterisiconorm				
Toets renterisiconorm				
- Toegepaste renterisiconorm	31.094	28.942	28.144	27.933
- Begroot renterisico	21.574	12.620	11.719	9.002
Overschrijding renterisiconorm	€ 9.520	€ 16.322	€ 16.425	€ 18.931
Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
(bedragen x € 1.000)				

6. Renteresultaat op treasury

Het BBV geeft als aanbeveling om in de financieringsparagraaf het renteresultaat op de treasury op te nemen. Met onderstaand overzicht wordt gehoor gegeven aan deze aanbeveling.

	begroting 2022
a1. externe rentelasten lange financiering	2.398.633
a2. externe rentelasten korte financiering	510.351
b. rentebaten	-44.083
totaal a+b	2.864.901
c1. rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-52.857
c2. rente projectfinanciering door te berekenen taakvelden	0
totaal c	-52.857
Saldo door te berekenen externe rente (a+b+c)	2.812.044
d1. rente over reserves/voorzieningen	927.513
d2. rente voorzieningen tegen contante waarde	0
totaal d	927.513
e. aan taakvelden door te berekenen externe rente (a+b+c+d)	3.739.557
f. werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	4.148.793
Renteresultaat op treasury (e-f)	-409.236

7. Financieringsbehoefte en leningenportefeuille

De financieringspositie heeft betrekking op de financiering van de organisatie voor de lange termijn. De financieringsstructuur wordt hierbij bepaald door de verhouding tussen het eigen vermogen en vreemd vermogen versus de waarde van de investeringen. Zodra de financieringsmiddelen lager zijn dan het totaal van de boekwaarde van de investeringen, is dit een teken dat de gemeente een vaste geldlening moet gaan aantrekken.

De financieringsbehoefte van de gemeente wordt bepaald aan de hand van de liquiditeitsprognose. Op basis van de verwachte baten en lasten (kasstromen) wordt een schatting gemaakt van het verwachte liquiditeitsverloop. Voor een goede liquiditeitsplanning is vooral inzicht nodig in de financiële planning van grote projecten en investeringen. Wekelijks wordt de liquiditeitspositie bepaald waardoor snel ingespeeld kan worden op de financieringsbehoefte van de gemeente.

Gelet op de verwachte financieringsbehoefte is het zeer waarschijnlijk dat één of meerdere nieuwe langlopende geldleningen moeten worden afgesloten.

Het verloop van het saldo van de langlopende geldleningen en het hieraan gekoppelde gemiddelde rentepercentage van de laatste 10 jaar zijn in onderstaande tabel opgenomen:

Datum	saldo langlopende leningen (x € 1.000)	gem. rente	omslagperc.
1-1-2012	70.525	4,43%	4,25%
1-1-2013	83.971	4,11%	3,75%
1-1-2014	83.659	3,92%	3,75%
1-1-2015	97.159	3,16%	3,75%
1-1-2016	88.418	3,52%	3,75%
1-1-2017	89.656	3,51%	3,75%
1-1-2018	94.872	3,22%	3,22%
1-1-2019	142.832	2,17%	2,20%
1-1-2020	146.826	2,04%	2,00%
1-1-2021	162.653	1,78%	2,00%
1-1-2022	166.594	1,44%	1,50%

De afgesloten leningen van de laatste 10 jaar zijn in onderstaande tabel opgenomen:

jaar	bedrag (x € 1.000)	rente
2012	6.000	2,39%
2012	7.000	2,80%
2013	6.000	2,90%
2014	10.000	2,06%
2014	10.000	1,61%
2016	10.000	0,75%
2017	15.000	1,47%
2018	10.000	-0,33%
2018	15.000	1,31%
2018	2.119	0%
2018	30.000	1,41%
2019	25.000	0,69%
2020	30.000	0,72%
2021	17.000	0,45%

8. Uitgangspunten

In de meerjarenbegroting 2022-2025 is rekening gehouden met de volgende rentepercentages:

- Renteomslagpercentage 1,50 %
- Rente nieuwe investeringen 1,50 %
- Rente grondbedrijf 1,25 %

Het eerste jaar van investering wordt geen rente berekend.

De renteomslag is nagenoeg gelijk aan het gemiddelde rentepercentage van de langlopende geldleningen. De Rentenotitie van de commissie BBV is hierin leidend.

9. Verwachting

Hoewel er een (lichte) druk op de rentetarieven is, blijft de verwachting dat een stijging van rente op zowel de geld- als de kapitaalmarkt beperkt blijft.

PARAGRAAF 5 BEDRIJFSVOERING

1. Wat is het doel van deze paragraaf?

Bedrijfsvoering draait om het sturen en beheersen van de organisatie om de geplande resultaten zo effectief en efficiënt mogelijk te realiseren. Het gaat dus om antwoorden op hoe-vragen. Vraagstukken waar het college zich dagelijks mee bezighoudt. Er zijn ook thema's die de kaderstellende rol van de raad raken. Deze paragraaf gaat daarop in.

2. Organisatieontwikkeling en bestuursopdracht

Met de komst van de nieuwe directie in januari 2021 is de koers in organisatieontwikkeling wat verlegd. Tot eind 2022 zetten we nadrukkelijk in op het aanbrengen van ritme, structuur en voorspelbaarheid in het werk. Zo brengen we rust in onze organisatie, creëren we overzicht en kunnen we adequaat anticiperen en reageren. We weten waar we aan toe zijn en wat er wel en niet mogelijk is als er nieuwe vragen op ons af komen, kortom: we zijn 'in control'. We zijn voorspelbaar in de kwaliteit die we leveren en zijn goed toegerust en opgeruimd om in te spelen op (toekomstige) ontwikkelingen. Het Wow!-factor programma komt daarmee als programma ten einde, alleen het versterken van het lerend vermogen en de kernwaarden zijn opgenomen in de nieuwe koers.

In 2021 staat de kernwaarde Samenspel centraal. Begin dit jaar is gemeten hoe het gesteld is met deze kernwaarde in de organisatie. Eind 2021 meten we nogmaals zodat er zicht is op wat goed gaat, waar we zijn gegroeid en wat we nog hebben te leren op het vlak van Samenspel. Gedurende het jaar is er voor medewerkers een gericht aanbod beschikbaar aan trainingen, inspiratiesessies en instrumenten om zelf of in teamverband te reflecteren op samenspel.

In 2022 werkt de organisatie gericht aan de kernwaarde Avontuur. Ook hiervoor gaan we aan het begin en aan het eind van het kalenderjaar meten hoe het ervoor staat met deze kernwaarde en welke ontwikkeling zichtbaar is in een jaar tijd. Samen met de Groene Hart Academie stellen we een gericht trainingsaanbod samen, gericht op de drie belangrijkste aspecten van Avontuur: lef, out-of-the-box denken en van fouten leren. Op basis van de onderzoeksresultaten worden gedurende het jaar interventies ontwikkeld ter ondersteuning/verbetering van het avontuur in de organisatie.

In 2019 stelde de gemeenteraad € 2,8 miljoen beschikbaar voor ontwikkeling van de organisatie. Dit bedrag moet vanaf 2021 resulteren in een structurele besparing, die uiteindelijk oploopt naar € 1,5 miljoen op jaarbasis vanaf 2023. In 2019 zijn hiertoe in twee tranches in totaal 17 verbetervoorstellen gepresenteerd aan de raad. Deze verbetervoorstellen, ook wel business cases genoemd, leveren naast de gewenste besparing ook een impuls aan de kwaliteit van de betreffende processen.

Met raadsinformatiebrieven 20R.01001 (eind 2020) en Z/21/015697 / D/21/020292 (juni 2021) bent u inhoudelijk op de hoogte gebracht van de voortgang van de verschillende business cases.

Op basis van de stand van zaken die in juni 2021 met u is gedeeld, zijn er vervolgstappen genomen om invulling te geven aan de doelstellingen van de bestuursopdracht en de beoogde bezuinigingen.

3. Informatiebeleid

Door corona merkten we dat we technische basis van onze ICT versneld op orde moesten brengen. Teams en zaakgericht werken zijn niet meer weg te denken in de nieuwe manier van werken. Ook zijn de vergadercentra in het gemeentehuis ingericht om effectief digitaal hybride te kunnen werken. De manier van digitaal werken is blijvend veranderd. We merken dat sommige medewerkers het lastig vinden om de snelheid van digitale veranderingen zich eigen te maken. In de regio zijn we daarom specifiek voor die doelgroep opleidingsmogelijkheden aan het ontwikkelen.

Een ander neveneffect hebben we gemerkt in de samenleving. Criminaliteit is verplaatst van fysiek naar online. Daarom is proactief onderzocht welke aanvullende bescherming noodzakelijk is. In de toekomst zullen we continu kijken of op basis van het dreigingsbeeld aanvullende maatregelen gewenst/vereist zijn.

In 2020/2021 hebben we zaakgericht werken geïmplementeerd, een belangrijke bouwsteen om dienstverlening en bedrijfsvoering te verbeteren. We hebben gemerkt dat deze doelstelling, met name

door de coronacrisis, niet gerealiseerd is. In 2021/2022 vinden activiteiten plaats om het zaakstelsel beter te laten aansluiten bij de Woerdense processen.

4. Rechtmatigheid

Het college draagt zorg voor de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Het gaat hierbij om de rechtmatigheid van verschillende processen. Hiervoor is een plan van aanpak voor de verbijzonderde interne controle (VIC) opgesteld. Hiernaast geven de auditors (die de VIC uitvoeren) vergaande ondersteuning bij de uitvoering van de interne controle (IC). Hiermee worden stappen gezet richting de rechtmatigheidsverantwoording 2022. Door een wetwijziging wordt het college van Burgemeester en Wethouders vanaf boekjaar 2022 zelf verantwoordelijk voor het afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording. Momenteel is het nog de accountant die hierover verslag uitbrengt en het gesprek voert met de gemeenteraad. In de toekomst moet het college van B&W zelf een verantwoording opstellen, die opgenomen wordt in de jaarrekening. De accountant betreft de rechtmatigheidsverantwoording nog wel bij het oordeel in hun verklaring.

De accountantscontrole is en blijft opgedeeld in een interimcontrole (einde kalenderjaar) en een jaarrekeningcontrole. Tijdens de interimcontrole vormt de accountant zich een beeld van de administratieve organisatie en de kwaliteit van de interne beheersingssystemen. De belangrijkste aanbevelingen en aandachtspunten worden opgenomen in zijn managementletter. De opvolging van de aanbevelingen worden periodiek gemonitord. Het accountantsverslag over het afgelopen boekjaar bevat aanbevelingen, adviezen en/of opmerkingen. Deze worden besproken met de verantwoordelijken en de opvolging wordt periodiek gemonitord. De managementletter en het accountantsverslag worden voorzien van een bestuurlijke reactie die wordt besproken in de Auditcommissie.

5. DVO met gemeente Oudewater

De gemeente Woerden voert zoals bekend ook taken uit voor de gemeente Oudewater. Deze dienstverlening is beschreven in een dienstverleningsovereenkomst (DVO). Deze DVO is op 16 juli 2020 door de gemeenteraden van zowel Oudewater als Woerden weer voor 5 jaar vastgesteld. Hiermee zijn de volgende bedragen gemoeid:

Omschrijving	Bedrag
Te ontvangen van de gemeente Oudewater:	
Bijdrage op basis van de DVO	5.346.308
Constructeur	15.225
Horecacoördinatie (t/m 2024)	20.300
boa	55.825
btw	45.676
Totaal te ontvangen van de gemeente Oudewater	€ 5.483.334

Omschrijving	Bedrag
Te betalen aan de gemeente Oudewater:	
Bijdrage team Oudewater	120.000
Bijdrage in griffiekosten Oudewater	18.000
Totaal te betalen aan de gemeente Oudewater	€ 138.000

6. Indicatoren personeel en overhead

Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. Dit wordt voorgeschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Het gaat hier deels om indicatoren afkomstig uit www.waarstaatjegemeente.nl (dashboard BBV). De overige indicatoren dienen uit eigen gegevens of de eigen begroting overgenomen te worden omdat er geen landelijke bron voor beschikbaar is. Deze indicatoren worden dus niet ontsloten via www.waarstaatjegemeente.nl. De indicatoren zijn in de programmaverantwoording vermeld onder programma 1. Het betreft:

- Formatie
- Bezetting
- Apparaatskosten
- Externe inhuur
- Overheadkosten

Formatie/bezetting

De formatie van het ambtelijk apparaat voor het begrotingsjaar betreft het aantal fte's op peildatum dat is ingevuld met een vaste of tijdelijke aanstelling plus de nog in te vullen vacatures. Eén fte is het equivalent van een 36-urige werkweek. De totale bedrijfsomvang is inclusief de capaciteit benodigd voor taken die de organisatie uitvoert voor andere overheidsorganisaties.

Het aantal fte's in het overzicht is exclusief de formatie van het RHC, het college, de griffie en de raad.

	2020	2021	2022	2023
Fte's (peildatum 1 januari)	426,3	428,8	428,8	428,8
Ziekteverzuim (v.a. 2021 streefwaarde)	5,3%	4,8%	4,0%	4,0%
Aantal inwoners Woerden (peildatum 1 januari) *)	52.295	52.851	52.851	52.851
Aantal inwoners Oudewater (peildatum 1 januari) *)	10.226	10.138	10.138	10.138
Totaal aantal inwoners	62.521	62.832	62.832	62.832
Aantal fte's per 1000 inwoners	6,8	6,8	6,8	6,8

*) Het CBS levert de cijfers aangaande de ontwikkeling van inwonersaantallen voor gemeenten. Er zijn geen meerjarige prognoses beschikbaar.

Apparaatskosten

Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie, huisvesting, materieel, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. De formatie van het streekarchief, het college, de griffie en de raad is hierin niet meegenomen. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur. De loonkosten volgens de begroting 2020 bedragen circa 29,5 miljoen euro.

Externe inhuur

Kosten inhuur externen. Bron: eigen begroting

Uitgangspunt is dat er geen kosten voor inhuur externen worden begroot. Externe inhuur wordt betaald uit de reguliere loonsom in het geval er bijvoorbeeld vacatures ontstaan en waarbij het nodig is om op de korte termijn een externe in te zetten.

Overheadkosten 2021

Bron: eigen begroting

Om te kunnen vaststellen welke kosten verband houden met de sturing en ondersteuning van het primaire proces en zodoende gerekend kunnen worden tot de overhead wordt deze definitie geïntroduceerd:

Overheadkosten zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Bij 'extern product bedrijfsvoering' staat een negatieve last, die houdt verband met de doorbelasting van een deel van de overhead aan projecten en investeringen.

7. Stelposten

Verspreid over de begroting zijn diverse stelposten opgenomen. In een overzicht samengebracht zijn dit de volgende:

Overzicht stelposten begroting 2022-2025				
	2022	2023	2024	2025
Stelpost coalitieakkoord	-263.328	-883.328	-883.328	-883.328
Stelpost ongedekte salarissen	-28.000	-28.000	-28.000	-28.000
Stelpost besparing personeel openb. ruimte (loopbaanontwikkeling)	0	0	-150.000	-150.000
Van inhuur naar vast	-15.000	-30.000	-45.000	-45.000
Kostendeekkende evenementen	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
IJken VAT-kosten	-30.000	-60.000	-90.000	-90.000
Stelpost gymlokaal Oudeland afstoten	-34.500	-34.500	-34.500	-34.500
Taakstelling SPORT				-200.000
Huren tarieven binnensport	-42.000	-42.000	-42.000	-42.000
Hervormingsagenda Jeugd			-14.994	-213.747
Klomp gelden	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Optimaliseren brugbedieningstijden	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
Bomenonderhoud anders	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Extensiveren grasonderhoud 10 k (in budget 2024 verwerkt)				
Omvormen 30% beplantingsmateriaal 25 k (in budget 2024 verwerkt)				
Omvormen 10% grasareaal 10 k (in budget 2024 verwerkt)				
Stelpost jeugd	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000
Inkomensvoorziening	-20.000	-70.000	-170.000	-170.000
Soc. Werkvoorziening	-90.000	-90.000	-240.000	-240.000
Reintegratie	0	-50.000	-200.000	-200.000
Totaal stelposten	-€ 646.828	-€ 1.411.828	-€ 2.021.822	-€ 2.420.575

PARAGRAAF 6 VERBONDEN PARTIJEN

Wat is het doel van deze paragraaf?

Een gemeente kan in principe zelf bepalen hoe een bepaalde taak wordt uitgevoerd. De gemeente kan er bijvoorbeeld voor kiezen de uitvoering zelf ter hand te nemen of de uitvoering te regelen (via een gemeenschappelijke regeling) met een aantal regiogemeenten gezamenlijk. Kernvragen blijven steeds of de doelstellingen van het uitvoerende orgaan corresponderen met die van de gemeente en of de doelstellingen van de gemeente gerealiseerd worden.

Vanwege de bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen en mogelijke risico's is het gewenst dat in de begroting aandacht wordt besteed aan rechtspersonen waarmee de gemeente een band heeft. Deze paragraaf geeft dan ook per verbonden partij informatie over die partij en over de doelstelling van het gemeentebestuur die via de verbonden partij wordt gerealiseerd.

Wettelijk kader en gemeentelijk beleid

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Bestuurlijk belang is zeggenschap, hetzij op basis van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Er is sprake van een verbonden partij als een wethouder, raadslid of ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de partij plaatsneemt, of namens de gemeente stemt. Bij alleen een benoemingsrecht of een voordrachtsrecht is er strikt genomen geen sprake van een verbonden partij. Gemeenten maken vaak van een dergelijk recht gebruik om ervoor te zorgen dat er goede bestuurders in het bestuur van de verbonden partij terechtkomen. Ook een stichting waarin bijvoorbeeld de wethouder cultuur op persoonlijke titel als bestuurder plaatsneemt – en dus niet de gemeente vertegenwoordigt – is volgens deze definitie geen verbonden partij.

Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Dit betekent dat wanneer een verbonden partij failliet gaat, de deelnemers in deze verbonden partij voor extra kosten komen te staan. Uit bovenstaande blijkt tevens dat bij leningen en garantstellingen geen sprake is van een verbonden partij: de gemeente houdt juridisch verhaal als de partij failliet gaat. Ook bij exploitatiesubsidies is geen sprake van een verbonden partij: het gaat om overdrachten (subsidiën).

Met deze paragraaf voldoen wij aan onze wettelijke plicht (Besluit Begroting en Verantwoording) om per verbonden partij inzicht te geven in de volgende onderwerpen:

- de beleidslijnen met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten
- de visie van de raad op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen zoals die zijn opgenomen in de programma's van de begroting
- de beleidsvoornemens over verbonden partijen
- de naam en de vestigingsplaats; het openbaar belang dat op deze wijze wordt behartigd; de veranderingen die zich hebben voorgedaan gedurende het begrotingsjaar; het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar; het resultaat van de verbonden partij

Aanvullend hierop, op grond van de Financiële verordening Woerden, staat in deze paragraaf informatie over beëindigde, nieuwe of (gewijzigde) bestaande verbonden partijen en eventuele problemen bij verbonden partijen.

De kaders voor de verbonden partijen zijn vastgesteld in de nota Verbonden partijen.

De gemeente Woerden heeft bestuurlijke en financiële belangen in verschillende verbonden partijen. Onderstaande partijen worden per programma toegelicht:

Gemeenschappelijke regelingen

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Vestigingplaats	Utrecht
Doel	Doel van deze regeling is het door de Veiligheidsregio Utrecht realiseren van een gelijkwaardig kwaliteitsniveau van de beheersing van rampen en crises in de Utrechtse gemeenten, waaronder het (verplicht) organiseren van brandweertzorg op regionaal niveau. De gemeentelijke organisaties zijn verantwoordelijk voor een aantal crisisbeheersingsprocessen zoals: crisiscommunicatie, publieke zorg en nazorg. Geen enkele gemeentelijke organisatie is in staat om deze taken geheel op eigen kracht te vervullen. Regionale samenwerking en bundeling van ambtelijke capaciteit is absoluut noodzakelijk.
Programma	1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid 6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen
Deelnemende partijen	De 26 Utrechtse gemeenten: Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vijfheerenlanden, Woerden, Woudenberg, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist.
Bestuurders vanuit onze gemeente	Lid : burgemeester V.J.H. Molkenboer Plv.lid : wethouder A. Noorthoek
Bestuurlijk belang	Veiligheid houdt zich niet aan gemeentegrenzen. Bestuurlijke afspraken over prioriteiten en inzet worden op regionaal niveau gemaakt via de Veiligheidsregio Utrecht of het Regionaal College van de politie.
Gemeenschappelijk belang dat wordt behartigd	Eenduidige en efficiënte inrichting van de brandweer Eenduidige aanpak van rampen en crises Eenduidige aanpak brandweertzorg
Financiële bijdrage	Begroting 2021 : € 2.994.000 Begroting 2022 : € 3.139.000 (6.110.0011/6830.0040) De bijdrage aan de VRU staat voor 90% geraamd bij taakveld 1.1 crisisbeheersing en voor 10% bij taakveld 8.3 wonen en bouwen. Bovenstaande bedragen zijn inclusief de bijdrage voor de Meldkamer Ambulancezorg (MKA) Bijdrage MKA is € 11.272.
Belang van Woerden	De Veiligheidsregio Utrecht houdt zich met ingang van 2021 met o.a. de volgende werkzaamheden bezig: - De VRU heeft de risico's in de regio in beeld en vastgelegd in het risicoprofiel. De informatie wordt met in- en externe partners gedeeld via: - regionaal risicoprofiel;

- provinciale risicokaart;
- brandrisicoprofiel;
- (Gemeentelijke) Integrale Veiligheidsplannen.
- De VRU adviseert het bevoegd gezag om onveilige situaties te voorkomen en/of te beperken, met betrekking tot:
 - ruimtelijke ordening & externe veiligheid (incl. overstromingsrisico's);
 - bouwen;
 - brandveilig gebruik van gebouwen en bouwwerken;
 - milieu;
 - evenementen.
- De VRU houdt risicogericht toezicht op (brand)veiligheid in bestaande bouw en bij evenementen en adviseren het bevoegd gezag over te nemen maatregelen.
- De VRU wil met stimulerende preventie de zelfredzaamheid van burgers en bedrijven vergroten.
- De VRU zorgt voor goed voorbereide en opgeleide brandweermensen die de beschikking hebben over voldoende materieel en materiaal voor de uitvoering van hun taak.
- De VRU onderhoudt een aantal specialismen waaronder waterongevallen, rietkapbrandbestrijding, natuurbrandbestrijding en technische hulpverlening.
- Op het gebied van Bevolkingszorg beheert de VRU de regionale piketten.
- De VRU zorgt er voor dat piketfunctionarissen uitgebreid opgeleid, geoefend en getraind worden . Hoe dit uitgevoerd wordt, is vastgelegd in het Beleidsplan Opleiden, Trainen en Oefenen (OTO).
- De VRU adviseert de gemeenten over de optimale inrichting van hun crisisorganisatie. Voor de lokale functionarissen verzorgt de VRU ook het totale opleiding, training en oefentraject.
- De VRU volgt met het veiligheidsinformatiecentrum (VIC) de ontwikkelingen van risico's in onze regio, die mogelijk kunnen uitgroeien tot een ramp of crisis.
- De VRU coördineert en organiseert geneeskundige hulp aan slachtoffers bij een ramp of crisis. In de voorbereidende fase valt hieronder ook het op geneeskundig vlak adviseren bij evenementen.
- De VRU adviseert het openbaar bestuur en organisaties die een rol hebben in geneeskundige hulpverlening over te nemen maatregelen.
- De VRU organiseert crisisoefeningen met zorgverleners, brandweer, gemeenten en politie zodat de hulpverlening goed op elkaar aansluit.
- De VRU stelt de wettelijke verplichte incidentbestrijdingsplannen op of actualiseert deze.
- De VRU evalueert GRIP-incidenten conform het evaluatiebeleid van de VRU.
- De VRU beschikt over actuele aanvals- en/of bereikbaarheidskaarten voor risicovolle en kwetsbare objecten.
- De VRU draagt zorg voor de continuïteit van de meldkamerfunctie in aanloop naar de samenvoeging, onder meer door harmonisatie van de meldkamerprocessen.
- De VRU gaat verder met het verder terugdringen van de nodeloze meldingen via de brandmeldinstallatie. De VRU zet in op een combinatie van voorlichting, toezicht & handhaving en verificatie van de melding.

	Op het gebied van organisatieontwikkeling zal de VRU zich onder andere bezig houden met het ontwikkelen van accountmanagement, harmonisatie rechtspositie en loketgericht werken De VRU voert een aantal taken op het gebied van onderhoud en exploitatie van de brandweerkazernes uit. De pakketten operationeel onderhoud, schoonmaak en ARBO & veiligheid neemt de gemeente af bij de VRU.
Financiële en inhoudelijke ontwikkelingen 2021	n.v.t.
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2020	Begin boekjaar: € 13.081.000 Einde boekjaar: € 17.732.000
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2020	Begin boekjaar: € 33.023.000 Einde boekjaar: € 30.900.000
Financieel resultaat 2020 (saldo van baten en lasten)	Saldo van baten en lasten: € 4.653.000 Resultaat (na mutaties reserves): € 2.129.000
Risico's	Het grootste risico betreft het voordoen van grote rampen en calamiteiten in een regio gemeente, waardoor er een financieel risico ontstaat voor het bekostigen van de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling VRU.

Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard (RHC)

Vestigingsplaats	Woerden
Doel	Uitvoering Archiefwetgeving en het beheer van historische archieven en collecties en beschikbaarstelling ervan aan burgers en organisatie. Op grond van de Archiefwet-1995 moeten besturen van overheden ervoor zorgdragen dat hun archieven in goede en geordende en toegankelijke staat verkeren. Verder is het RHC belast met het wettelijk toezicht op het gemeentelijk beheer van nog niet overgebrachte archieven.
Programma	4. Cultuur, economie en milieu
Deelnemende partijen	De gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Lopik, Montfoort, Oudewater, Woerden en IJsselstein en het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden te Houten.
Bestuurders vanuit onze gemeente	Lid : burgemeester V.J.H. Molkenboer Plv. lid : wethouder A. Noorthoek

Bestuurlijk belang	De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de overgebrachte archieven ligt sinds 2006 bij het bestuur van de Gemeenschappelijke regeling RHC .
Gemeenschappelijk belang dat wordt behartigd	Bovengenoemde taken (zie achter Doel) vloeien voort uit de Archiefwet. Deze wet verplicht overheidsinstellingen om de archieven in goede, geordende en toegankelijke staat te bewaren. Daarnaast verplicht de Archiefwet overheidsinstellingen om archieven die ouder zijn dan 20 jaar en voor blijvende bewaring in aanmerking komen, toegankelijk te maken voor het publiek. Hierbij verandert de status van deze archieven in principe naar openbaar en zijn ze voor iedereen kosteloos te raadplegen.
Financiële bijdrage	Begroting 2021 € 256.773 (incl. BTW) Begroting 2022 € 271.423 (incl. BTW) De kosten voor 2022: Depotkosten inclusief compensatie bedrag (te betalen): Bijdrage per meter depotruimte € 35,30 x 1.432 meter = € 50.550 Compensatiekosten i.v.m. eigen depotruimte andere leden: € 1.277 Totaal: € 51.827 Kosten per aantal inwoners: Bijdrage per inwoner € 4,1748 x inwoners 52.600 = € 219.596 Vanaf 2018 wordt door het RHC de btw in rekening gebracht (zit ook in de bijdrage). De deelnemers kunnen deze via het btw-compensatiefonds verhalen. De toename heeft te maken met dat voorzien is dat de deelnemers de komende tijd meer archiefonderdelen moeten gaan overdragen aan het RHC, zeker door de aankomende verkorting van de overbrengingstermijn. Daarnaast is een kleine uitbreiding van het personeelsbestand in de planning en worden per 2022 de kosten i.v.m. het realiseren van een e-depot binnen de begroting meegenomen.
Belang van Woerden	Doel van het RHC is in het samenwerkingsgebied: uitvoering geven aan de Archiefwet en het vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis door het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie (regionaal) historische bronnen en deze op een zo actief mogelijke wijze dienstbaar maken voor een breed publiek.
Financiële en inhoudelijke ontwikkelingen 2022	Vanuit de Archiefwet richt het RHC zich op het beheer van het statisch archief en de uitvoering van de inspectietaak. Het fungeert voor de gemeente als historisch informatiecentrum. De niet-wettelijke taken van het RHC werden afgebouwd. Het vergroten van de digitale toegankelijkheid van de archieven en collecties is een belangrijk speerpunt voor de komende jaren. Het RHC zal ook de vorming van een regionaal E-depot de komende tijd oppakken. Via de RHC-website is het mogelijk om sommige archiefbescheiden digitaal te raadplegen. Voor Woerden gaat het om het oud-rechterlijke archief (ook van Harmelen, Kamerik en Zegveld), en het notarieel archief van voor 1811. Deze archieven behoren tot de meest opgevraagde bronnen. Archieven en bronnen die zijn ontsloten worden zoveel mogelijk op de website voor publiek beschikbaar gesteld. Natuurlijk blijft het mogelijk de studiezaal te bezoeken om onderzoek te doen of (bouw)dossiers in te zien. De overbrengingstermijn voor Archiefbescheiden naar het RHC staat momenteel volgens de Archiefwet op 20 jaar. Er is een traject gestart om deze termijn terug te brengen naar 10 jaar. In de eerste helft van 2019 zou er een wetsvoorstel worden gelanceerd m.b.t. openbare raadpleging. Verkorting van de overbrengingstermijn van 20 jaar naar 10 jaar zal een behoorlijke

	invloed op de werkzaamheden bij het RHC. Deze verkorting van de overbrengingstermijn zal waarschijnlijk in 2022 worden geëffectueerd.
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2020	Nihil
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2020	N.v.t.
Financieel resultaat 2020 (saldo van baten en lasten)	
Risico's	De taken worden uitgevoerd op basis van een sobere dienstverlening: alleen de wettelijke taken.

Afvalverwijdering Utrecht (AVU)

Vestigingsplaats	Utrecht
Doel	De AVU is een gemeenschappelijke regeling ingevolge de Wet gemeenschappelijke regelingen en is in 1984 opgericht door de Utrechtse gemeenten en de provincie Utrecht. Deze gemeenschappelijke regeling heeft als doel een efficiënte en uit oogpunt van milieuhygiëne verantwoorde wijze van overslag, transport en verwerking van huishoudelijke en andere categorieën van afvalstoffen (geen bedrijfsafval) voor de deelnemende gemeenten te organiseren. Namens de gemeenten voert de gemeenschappelijke regeling AVU de regie op de overslag, het transport, de bewerking en de verwerking van het door de inwoners van de provincie Utrecht aangeboden huishoudelijk afval. Ook organiseert en regisseert de AVU de papierinzameling, de glaszameling en de inzameling van oude medicijnen en injectienaalden (i.s.m. de Apothekersvereniging AVNM) in de provincie Utrecht en laat de AVU jaarlijks de sorteertanalyses van het restafval per gemeente uitvoeren.
Programma	2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer
Deelnemende partijen	Alle gemeenten binnen de provincie Utrecht met uitzondering van de gemeente Vijfheerenlanden (in 2021 uitgetreden uit de gemeenschappelijke regeling): de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Woerden, Woudenberg, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist.
Bestuurders vanuit onze gemeente	Lid : wethouder T.H.D. de Weger Plv. lid : wethouder A. de Regt

Gemeenschappelijk belang dat wordt behartigd	Namens de gemeenten voert de gemeenschappelijke regeling AVU de regie op de overslag, het transport, de bewerking en de verwerking van het door de inwoners van de provincie Utrecht aangeboden huishoudelijk afval. Ook organiseert en regisseert de AVU de papierinzameling, de glaszameling en de inzameling van oude medicijnen en injectienaalden (i.s.m. de Apothekersvereniging AVNM) in de provincie Utrecht en laat de AVU jaarlijks de sorteertanalyses van het restafval per gemeente uitvoeren.
Financiële bijdrage	Begroting 2021: € 1.593.977 (herziene begroting 2021 AVU) Begroting 2022: € 1.607.931 (zie grootboeknummers 6730.0012/6730.0013/6730.0014)
Belang van Woerden	De AVU bundelt de deskundigheid van de aangesloten gemeenten, waardoor er voor beleid en uitvoering een platform met veel (plaatselijke) kennis beschikbaar is. Door inzameling en verwerking van huishoudelijk afval gezamenlijk aan te besteden, worden dankzij grote hoeveelheden in de regel gunstige tarieven verkregen.
Financiële en inhoudelijke ontwikkelingen 2021	Doordat de bestaande contracten van de AVU voor het verwerken van restafval en GFT 31 december 2020 afliepen, heeft de AVU deze werkzaamheden opnieuw aanbesteed. Het gebrek aan concurrentie in de markt en onzekerheid over de afzet van deelstromen, maatregelen rond CO2-besparingen en PFAS hebben geleid tot hogere verwerkingstarieven voor deze afvalstromen in de komende jaren. Per 1 april 2020 zijn alle AVU-gemeenten overgestapt naar de nieuwe Ketenovereenkomst Verpakkingen 2020-2029. Deze nieuwe Ketenovereenkomst vervangt vanaf 2022 de huidige Raamovereenkomst Verpakkingen 2012-2022. Hierdoor zijn de AVU-gemeenten vanaf 1 april 2020 alleen nog verantwoordelijk voor het inzamelen van PMD en niet meer voor de post-collection (= overslag en transport, sorteren en vermarkten). Hierdoor zijn de kosten voor het verwerken en post-collection voor PMD in de AVU-begroting van 2021 vervallen. De uittreding van de gemeente Vijfheerenlanden uit de GR AVU leidt voor zover op dit momenteel kan worden overzien niet tot financieel of ander nadeel van de andere 25 in de GR AVU deelnemende gemeenten.
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2020	Begin boekjaar: € 648.556 Einde boekjaar: € 494.290
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2020	Begin boekjaar: € 13.844.156 Einde boekjaar: € 17.580.965
Financieel resultaat 2020 (saldo van baten en lasten)	Saldo van baten en lasten voor belasting en onttrek : € 230.731 Gerealiseerd resultaat € 176.048
Risico's	In principe kent de AVU geen risico's. Alleen wanneer een grote contractpartner haar verplichtingen niet kan nakomen zou een nieuwe overeenkomst meerkosten met zich mee kunnen brengen. Deze meerkosten worden dan wel weer doorberekend aan de deelnemende gemeenten.

Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Vestigingsplaats	Utrecht
Doel	Recreatieschap Stichtse Groenlanden is een van twee schappen in de provincie Utrecht. De werkorganisatie van het schap is: Recreatie Midden-Nederland (RMN). Via het Recreatieschap is de gemeente Woerden ook verbonden met Routebureau Utrecht. De regeling is getroffen ter behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de gemeente op het terrein van recreatie, natuur en landschap. Hieronder wordt begrepen de instandhouding en verbetering van voorzieningen en voor het hele grondgebied van de deelnemende gemeente een samenhangend beleid op het gebied van de openluchtrecreatie alsmede de natuur- en landschapsbescherming te ontwikkelen.
Programma	Programma 4 Cultuur, economie en milieu
Deelnemende partijen	De gemeenten: Woerden, Utrecht, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Houten, IJsselstein, Lopik, De Bilt, De Ronde Venen en de provincie Utrecht.
Bestuurders vanuit onze gemeente	Lid: burgemeester V.J.H. Molkenboer (DB) wethouder A. de Regt (AB) Plv. leden: wethouder T. H.D. de Weger wethouder G. Becht
Gemeenschappelijk belang dat wordt behartigd	Het belang is voor alle gemeenten en provincie gelijk, namelijk goede recreatievoorzieningen voor de inwoners binnen handbereik. Gebruik van recreatievoorzieningen door inwoners zijn regelmatig niet gebonden aan de gemeente waar je woont. De ene gemeente heeft door de ligging (bijvoorbeeld langs de rivier Lek) en/of het grotere, groene buitengebied meer ruimte voor opvang van recreanten dan een meer stedelijke gemeente. Daarnaast zijn routestructuren bij uitstek gemeente overschrijdend.
Financiële bijdrage	De bijdragen van de Gemeente Utrecht (34,2%) en de Provincie Utrecht (30,9%) worden berekend over de totale deelnemersbijdrage (circa 3 miljoen totaal). De overige deelnemers betalen naar rato van het aantal inwoners. De deelnemersbijdragen zijn geïndexeerd met 2% conform de uitgangspunten voor de begroting 2022. Begroting 2021 € 216.622 Begroting 2022 € 220.954 (grootboeknummer 6.570.0021)
Belang van Woerden	Voor onze inwoners is het van belang dat er voldoende recreatiemogelijkheden in Woerden en de regio zijn. Het ontwikkelen en beheren van recreatievoorzieningen draagt bij aan de leefbaarheid van de gemeente Woerden en de regio.

Financiële ontwikkelingen 2022	Voor 2022 is een beleidsarme begroting voor vastgesteld voor het Recreatieschap Stichtse Groenlanden. Dit mede in afwachting van de uitkomsten van het traject Toekomstige samenwerking Recreatieschappen. De inzet is om uiterlijk eind december 2021 de keuzes te bepalen voor de toekomstige organisatie van de recreatietaken van de schappen. De inzet daarbij is liquidatie van de uitvoeringsorganisatie Recreatie Midden Nederland (RMN) en een vereenvoudigde structuur en organisatie voor de schappen. In 2022 wordt gewerkt aan de implementatie van deze nieuwe structuur. In 2023 staat de nieuwe situatie met de nieuwe en bestaande partners. In de begroting 2022 van het Recreatieschap staat een PM-post opgenomen voor de transitie van de schappen en RMN. Op dit moment is nog niet in te schatten wat de kosten zijn van de transitie. De verwachting is niet dat de transitie van de schappen (volledig) binnen de begroting van het schap gerealiseerd kan worden.
Inhoudelijke ontwikkelingen 2022	In 2019 is het Ontwikkelplan met bijbehorende investeringsprogramma (programma A) opgesteld binnen de kaders van de kadernota 2019-2022. Een belangrijke investering die komende jaren op de rol staat is de verbetering van de parkeerterreinen bij diverse recreatieterreinen, zodat de parkeervoorziening aansluiten bij het huidige intensieve recreatieve gebruik. Ontwikkelingen gemeente Woerden: Oortjespad is december 2019 overgedragen aan Buitenplaats Kameryck. In 2020 is gestart met de ruimtelijke procedures voor de realisatie van een Pannenkoekenhuis als onderdeel van Oortjespad-plusplan, dit heeft vertraging opgelopen door Corona. Vanuit het schap wordt een jaarlijkse publieke bijdrage van €150.000 aan Kameryck verstrekt voor de instandhouding van een aantal specifieke openbare publieke voorzieningen zoals de Kinderboerderij en het kinderswembadje. De bijdragen aan het Routebureau Utrecht, de beheerder van onze routenetwerken voor wandelen, fietsen en varen loopt via het recreatieschap voor de schapsdeelnemers. Voor 2022 staat een update van het fietsknooppuntennetwerk in de provincie op de rol.
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2020	Begin boekjaar: € 4.739.574 Einde boekjaar: € 4.610.456
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2020	Begin boekjaar: € 5.40.880 Einde boekjaar: € 4.127.633
Financieel resultaat 2020 (saldo van baten en lasten)	Saldo van baten en lasten € 79.348 (positief) Gerealiseerd resultaat (na mutaties reserves) € 76.770 (negatief)
Risico's	De huidige financiële en organisatorische situatie bij RMN kan leiden tot extra kosten voor het recreatieschap. Vooralsnog waren deze binnen de begroting van SGL op te vangen en leidde dit niet tot een (extra) verhoging van de deelnemersbijdrage van de deelnemers. Eind 2021 zal besluitvorming over de toekomstige samenwerking Recreatieschappen worden gevraagd. Momenteel is nog onduidelijk wat de financiële gevolgen. De voorziening Groot onderhoud is vrijgefallen bij de jaarrekening 2019, omdat er geen sluitend onderhoudsplan was. In 2021 wordt gewerkt aan een sluitend en onderbouwd meerjaren onderhoudsplan op basis waarvan de voorziening opnieuw ingesteld kan worden. Op moment van schrijven is nog onbekend is of deze voorziening in 2021 of in 2022 wordt ingesteld. Het risico is dat een sluitend onderhoudsplan tot meer kosten voor het schap kan leiden.

Ferm Werk

Vestigingsplaats	Woerden
Doel	Ferm Werk is de uitvoeringsorganisatie van vier gemeenten op het terrein van Participatie, Werk & Inkomen. De vier deelnemende gemeenten hebben alle taken van hun sociale diensten ondergebracht bij Ferm Werk inclusief het daarmee verbonden operationele beleid. De dienstverlening die Ferm Werk verzorgt betreft het uitvoering geven aan taken in het kader van de Participatiewet waarin zijn opgenomen de volgende voormalige wetten: Wet Werk en Bijstand, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen. Daarnaast geeft Ferm Werk uitvoering aan de Wet Sociale Werkvoorziening en het Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen. Tot de taken van Ferm Werk behoort het op basis van genoemde regelgeving verstrekken van uitkeringen en overige inkomensondersteuning en het uitvoering geven aan in de regelgeving aangegeven activiteiten ter bevordering van participatie en re-integratie in het arbeidsproces.
Programma	3. Sociaal domein
Deelnemende partijen	De gemeentebesturen van Woerden, Montfoort, Oudewater en Bodegraven-Reeuwijk. De deelnemende gemeenten hebben in het bestuur stemrecht naar rato van het aantal inwoners. Dit komt erop neer dat de gemeente Woerden 60% van de stemmen in het Algemeen Bestuur heeft. Besluiten worden genomen met 2/3 meerderheid van stemmen.
Bestuurders vanuit onze gemeente	Leden: wethouder G. Becht (DB) en raadslid mw. M. van Noort (AB) Plv. leden: wethouder T. H.D. de Weger en raadslid W. den Boer
Gemeenschappelijk belang dat wordt behartigd	Zie doel.
Financiële bijdrage	Begroting 2021: Reguliere dienstverlening € 19.314.569 Begroting 2021: Aanvullende dienstverlening € 732.095 Begroting 2022: Reguliere dienstverlening € 20.606.104 Begroting 2022: Aanvullende dienstverlening € 744.860
Belang van Woerden	Zie doel.

Financiële ontwikkelingen 2022	De financiële ontwikkeling in 2022 wordt gekenmerkt door een hoge mate van onzekerheid, de coronacrisis zorgt voor een nieuwe realiteit. In de prognose van de ontwikkeling van het cliëntenbestand die onder de onderhavige begroting ligt, is uitgegaan van de huidige bestandsomvang plus een inschatting van de gevolgen van de coronacrisis. Voor 2022 betekent dit nog een stijging van het uitkeringsgerechtigden, vanaf 2023 is de verwachting dat het aantal cliënten weer gaat stabiliseren. Onzeker is in welke mate het rijk deze kostenstijgingen zal compenseren. Daarnaast vindt de uitwerking van de bestuursopdrachten plaats. De wettelijke verplichtingen en bovenwettelijke inspanningen, de governance structuur en de kostenverdeling tussen de eigenaren (4 gemeenten) zijn de bouwstenen van de vernieuwingsopdracht aan Ferm Werk. De gezamenlijke impact hiervan is groot en leidt tot structurele veranderingen van Ferm Werk als GR. De aangeboden ontwerpbegroting 2022-2025 is beleidsarm opgesteld omdat deze nog geen rekening houdt met de volledige uitwerking van de bestuursopdrachten. Ferm Werk zal daarom een begrotingswijziging 2022 opstellen, hierin worden de resultaten van de vernieuwing van Ferm Werk, alsmede nieuwe beleidsvoornemens, de impact van de coronacrisis en de bezuinigingen vanuit de Strategische Heroriëntatie opgenomen.
Inhoudelijke ontwikkelingen 2022	In 2022 zal de lijn waarin met Ferm Werk de samenwerking wordt gezocht binnen het brede sociaal domein worden voortgezet. De ontwerpbegroting 2022 is immers beleidsarm (gebaseerd op het uitgangspunt dat Ferm Werk haar dienstverlening in 2022 continueert op de manier waarop dat normaliter gebeurt). De resultaten van de vernieuwing van Ferm Werk, alsmede nieuwe beleidsvoornemens, de impact van de coronacrisis en de bezuinigingen vanuit de Strategische Heroriëntatie worden in de nog op te stellen begrotingswijziging opgenomen. Voor Woerden is het van belang dat Ferm Werk zich verder ontwikkelt tot een partner binnen het brede sociale domein en dat de relatie met en de dienstverlening aan het bedrijfsleven verder wordt verstrekt. Het gaat daarbij met name over de invulling van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor participatie van cliënten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Maar ook om het samen optrekken ten behoeve van een meer integrale dienstverlening aan cliënten van Ferm Werk die tevens klant zijn van andere partijen in het sociaal domein, zoals bijvoorbeeld schuldhulpverlening, jeugdzorg of justitie.
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2020	Begin boekjaar € 264.603 Einde boekjaar € 74.603
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2020	Begin boekjaar € 8.173.091 Einde boekjaar € 13.321.665
Financieel resultaat 2020 (saldo van baten en lasten)	€ 190.000
Risico's	De inkomensregelingen die Ferm Werk uitvoert zijn open einde-regelingen. De begroting gaat uit van verwachtingen van het aantal mensen dat bijstand of inkomensondersteuning aanvraagt. En van een bepaald aantal cliënten dat gebruik gaat maken van een garantiebaan of nieuw beschermt werk. Ook ten aanzien van de hoogte van de BUIG-uitkering is een inschatting gemaakt. In de werkelijkheid kan dit alles mee of tegen vallen. Het risico daarvoor berust volledig bij de deelnemende gemeenten. Daarnaast wordt in samenspraak met Ferm Werk onderzoek gedaan naar de invulling van de Strategische Heroriëntatie. De bezuinigingen lopen de komende jaren op naar € 938.000, het risico bestaat dat er geen invulling gegeven kan worden aan een deel van de bezuinigingen. Daarentegen, als alle bezuinigingen worden doorgevoerd, kan mogelijk de continuïteit van Ferm Werk in het geding komen.

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht (GGDrU)

Vestigingsplaats	Utrecht
Doel	Het in stand houden van een dienst van gemeenten ter uitvoering van de taken bij of krachtens de Wet publieke gezondheid opgedragen aan de colleges op het gebied van de publieke gezondheid.
Programma	3. Sociaal domein
Deelnemende partijen	Alle 26 gemeenten van de provincie Utrecht houden de gemeenschappelijke regeling in stand.
Bestuurders vanuit onze gemeente	Lid : wethouder A. Noorthoek Plv. lid : wethouder T.H.D. de Weger
Gemeenschappelijk belang dat wordt behartigd	De GGDrU levert een bijdrage aan het bevorderen van een gezonde bevolking door middel van onderzoek, advies en ondersteuning. Infectieziektenbestrijding is een belangrijk onderdeel van het werk; dat belang is door de corona-uitbraak nog duidelijker geworden. De JGZ heeft een belangrijke signalerende functie als het gaat om de ontwikkeling van onze jeugd. Een andere belangrijke taak van de GGDrU is het verzamelen van epidemiologische gegevens waarmee de gemeenten hun beleid kunnen richten.
Financiële bijdrage	Begroting 2021 totale bijdrage en vergoedingen € 2.159.290 Begroting 2022: Basistaken € 390.805 Intensivering basistaken € 9.614 Basistaken-plus € 1.442.425 Maatwerk € 349.941 Totaal bijdrage en vergoedingen: € 2.192.784 (zie grootboeknrs 6710.0010/6710.0011/6610.0010/6120.0012) De inwonerbijdrage voor de Algemene Publieke Gezondheidstaken bedraagt in 2022 € 5,881. De kindbijdrage voor de uitvoering van de JGZ bedraagt in 2022 € 124, 628.
Belang van Woerden	Onderdeel uitmaken van de verbonden partij GGDrU levert Woerden voordelen op het gebied van (financiële) risicospreiding, bestuurlijke kracht en effectiviteit, kennis en expertise en efficiency dankzij samenwerking met andere gemeenten én GGDrU zelf.
Financiële ontwikkelingen 2022	Omdat de organisatie van de GGDrU niet robuust genoeg was, worden verbeteringen doorgevoerd. Voor de dekking van de daarmee gepaard gaande kosten is een Ombuigingsplan (2018-2021) opgesteld en momenteel nog in uitvoering. Door vertraging in de oplevering van het nieuwe Digitaal Dossier JGZ, het GGiD, met daarmee samenhangende financiële

	tegenvaller, is het Ombuigingsplan verlengd tot 2024. De tegenvaller is daardoor opgevangen in de eigen langetermijnbegroting en heeft geen financiële gevolgen voor de bijdrage van de gemeenten aan de GGDrU. Uit extern onderzoek is gebleken dat ombuigingen voldoende financiën kunnen opleveren voor de intensivering van de ondersteunende organisatie van de GGD. Niet zeker is of alle ombuigingen (tijdig) gerealiseerd kunnen worden (zie verder bij risico's). Verhoging van de inwonerbijdrage, anders dan op basis van indexering of uitvoer van extra taken in opdracht van de gemeente, is tot nu toe niet nodig geweest. Vanaf 2022 worden de kind- en inwonerbijdrage echter wel verhoogd omdat uitbreiding van de capaciteit ter versterking van de privacy en informatiebeveiliging noodzakelijk bleek. de inwonerbijdrage gaat met 3,5% omhoog, de kindbijdrage met 1,1%. In 2020 is er een ingrijpende niet voorziene ontwikkeling geweest: voor het uitvoeren van coronataken is het Coronabedrijf opgericht. De kosten daarvan worden door het ministerie gecompenseerd.
Inhoudelijke ontwikkelingen 2022	In de begroting van 2022 is vastgehouden aan 5 maatschappelijke effecten die vertaald zijn naar resultaten. Dit zijn: 1. Inwoners wonen, leven, gaan naar school en werken in een veilige omgeving waar aandacht is voor gezondheid en elkaar. 2. Een gezonde en veilige start voor elk kind. 3. Iedereen kan zich ontwikkelen en ontplooiën. 4. Iedereen kan meedoen. 5. Bedreigingen van de publieke gezondheid worden bestreden. Deze maatschappelijke effecten zijn de leidraad voor de ambities voor 2022. Naast inhoudelijke ambities is er ruim aandacht voor het verbeteren van de dienstverlening en het verder op orde brengen van de organisatie. Per ambitie (veiliger leefomgeving, minder kwetsbare inwoners, gezondere en weerbaarder kinderen en scholen, een goede start voor ieder kind en het voorkomen van gezondheidsproblemen en -risico's) zijn de beoogde resultaten, de acties en de kosten vastgelegd. Vanaf 2020 heeft de GGD er veel taken bij gekregen, die uitgevoerd worden binnen het Coronabedrijf: bron- en contactonderzoek, afnemen van testen en uitvoeren van het vaccinatieprogramma.
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2020	Begin boekjaar: € 4.232.707 Einde boekjaar: € 5.142.740
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2020	Begin boekjaar: € 11.747.504 Einde boekjaar: € 35.524.368
Financieel resultaat 2020 (saldo van baten en lasten)	Saldo van baten en lasten: € 2.513.000 Resultaat (na mutaties reserves): € 2.264.000
Risico's	De deelnemende gemeenten aan de Gemeenschappelijke Regeling GGDrU staan garant voor de betaling van rente en aflossing van de door de GGD aangedane geldlening en rekening-courant overeenkomsten. De garantstelling geschiedt naar verhouding van de inwonertallen op 1 januari van het jaar waarin de garantieverplichting tot stand is gekomen. Twee keer jaar vindt de integrale risico-inventarisatie plaats binnen de GGDrU. Deze maakt deel uit van de reguliere P&C

	cyclus De actualisatie wordt weergegeven in een risicokaart. Op de risicokaart is af te lezen dat er een paar risico's zijn met midden tot hoge kans en impact: - het maatwerk (onzeker is of gemeenten daar al dan niet mee door gaan) - reizigersvaccinatie (de vraag fluctueert, onduidelijk welke impact corona op langere termijn heeft) - GGID (= digitaal kinddossier): de implementatie is vertraagd, - ombuigingen (die langer duren dan voorzien, mede als gevolg van vertraging GGID) en aan het voldoen aan AVG (veranderende wetgeving, in de coronacrisis is versteviging van capaciteit en inrichting nodig gebleken). Corona De coronacrisis heeft grote impact op het werk van de GGDrU en heeft ook financiële gevolgen. Het Rijk heeft toegezegd om gemaakte meerkosten te compenseren.
--	--

Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU)

Vestigingsplaats	Provinciehuis Utrecht
Doel	De Omgevingsdienst Regio Utrecht ondersteunt en adviseert de gemeente Woerden bij het uitvoeren van milieutaken en het ontwikkelen van beleid voor milieu en duurzaamheid. De ODRU levert een bijdrage aan het realiseren van een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving en het versterken van de bestaande milieukwaliteit door inwoners, bedrijven en overheden te stimuleren tot milieuvriendelijk handelen en gedrag. Voor de uitvoering van de milieutaken is de programmabegroting van de gemeente leidend. Binnen dit financiële kader wordt jaarlijks een Uitvoeringsprogramma (UVP) opgesteld. Dit zijn de kaders waarbinnen de Omgevingsdienst haar taken uitvoert.
Programma	4. Cultuur, economie en milieu
Deelnemende partijen	De gemeentebesturen van Bunnik, De Bilt, Montfoort, Oudewater, Renswoude, Rhenen, De Ronde Venen, Stichtse Vecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vijfheerenlanden, Woerden, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist.
Bestuurders vanuit onze gemeente	Lid: wethouder A. de Regt Plv. lid: wethouder G. Becht
Gemeenschappelijk belang dat wordt behartigd	Een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving (in het kader van milieu)
Financiële bijdrage	Conform de gemeenschappelijke regeling dragen de 15 deelnemende gemeenten gezamenlijk het risico voor de Omgevingsdienst. Begroting 2021 € 1.343.595 Begroting 2022 € 1.368.352

	(zie grootboeknummer 6740.0011)
Financiële en ontwikkelingen 2022	De komst van de Omgevingswet per 1 juli 2022 heeft grote impact op de werkzaamheden van de ODRU. De ODRU heeft de inschatting gemaakt dat de komst van de Omgevingswet extra werkzaamheden met zich meebrengt. Deels betreft dit kosten voor nieuwe bodemtaken waar budget vanuit het Rijk tegenover staat. De hoogte van dit budget is nog niet bekend. Deels betreft het anders werken. Onder de uitvoering van de Omgevingswet zal duidelijk worden welke inspanning van de ODRU nodig is om de werkzaamheden uit te voeren en welke kosten dit met zich mee zal brengen.
Inhoudelijke ontwikkelingen 2022	Een belangrijke ontwikkeling in het samenspel tussen ODRU en gemeente is de komst van de Omgevingswet per 1 juli 2022.
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2020	Begin boekjaar: € 1.749.771 Einde boekjaar: € 1.157.790
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2020	Begin boekjaar: € 7.699.971 Einde boekjaar: € 7.863.561 De solvabiliteitsratio : 12,83% (hoe hoger, hoe groter de weerbaarheid)
Financieel resultaat 2020 (saldo van baten en lasten)	Saldo van baten en lasten € -176.118 Geraamd resultaat (na mutaties reserves) € 125.764
Risico's	Op een deel van het eigen vermogen van de ODRU rusten diverse bestemmingen zodat het weerstandsvermogen van de ODRU zich beperkt tot de algemene of egalisatiereserve. In het Algemeen Bestuur van de ODRU van 19 december 2019 is besproken af te stappen van de ratio van 1,5 en te gaan werken met een bandbreedte. In de risiconotitie 2019/2020 is daarom besloten uit te gaan van waarderingscijfer C wat uitgaat van een voldoende weerstandsvermogen met een bandbreedte van 1,0 tot 1,4. Eind 2020 was de ratio 1,05. Dit ligt binnen de ratio van 1,0 tot 1,4 en dat betekent dat de risico's gedekt kunnen worden vanuit het weerstandsvermogen. Als de Algemene Reserve boven deze bandbreedte uit komt, wordt het meerdere teruggegeven aan de eigenaar-gemeenten. Het niveau van het benodigde weerstandsvermogen wordt ieder jaar vastgesteld in de notitie Weerstandsvermogen en Risicomanagement.

Vennootschappen en coöperaties

Coöperatie Parkeerservice U.A. Amersfoort

Vestigingsplaats	Amersfoort
Doel	Woerden heeft in zijn binnenstad gereguleerd parkeren ingevoerd en exploiteert twee parkeergarages. Het uitvoeren van het parkeerbeleid en het beheren van de parkeergarages is ondergebracht bij de Coöperatie Parkeerservice (CPS). De coöperatie is een samenwerkingsverband van gemeenten die samenwerken in parkeren met als doel zo laag mogelijke uitvoeringskosten tegen een zo hoog mogelijke kwaliteit. Vestigingsplaats is Amersfoort. CPS is in 2010 opgericht en is de rechtsopvolger van Parkeerservice Amersfoort (het verzelfstandige parkeerbedrijf van de gemeente Amersfoort).
Programma	2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer
Deelnemende partijen	Huidige 15 leden: De gemeenten Alkmaar, Alphen aan den Rijn, Amersfoort, Barneveld, Bergen, Gouda, Hilversum, Hoogeveen, IJsselstein, Lelystad, Nieuwegein, Nijkerk, Woerden, Zandvoort en Zeist.
Bestuurders vanuit onze gemeente	Lid: wethouder A. Noorthoek Plv. lid: wethouder G. Becht
Gemeenschappelijk belang dat wordt behartigd	De gemeente is lid van de Coöperatie Parkeerservice U.A. Als lid van CPS is de gemeente als mede-eigenaar automatisch ook lid van de algemene ledenvergadering (ALV), het hoogste orgaan van de coöperatie. In deze vergadering worden besluiten genomen die invloed hebben op de koers, de bedrijfsvoering en het resultaat van CPS. Als mede-eigenaar van de coöperatie dragen we hiervoor een medeverantwoordelijkheid. In de ALV hebben alle gemeentelijke leden een gelijke stem. De wethouder Verkeer vertegenwoordigt Woerden in de ALV.
Financiële bijdrage	Rekening 2019 € 543.342 (exclusief transitievergoeding € 6.000) Begroting 2020 € 800.000 (incl. parkeergarage Def.eiland) Begroting 2021 € 580.603 (zie grootboeknummers 6220.0010/6220.0011/6220.0015)
Belang van Woerden	Coöperatie Parkeerservice is een niet-winstbeogende organisatie die tegen marktconforme prijzen voor haar leden kwalitatief hoogwaardige parkeerdiensten verricht. Coöperatie Parkeerservice maakt parkeren makkelijker voor zowel lokale overheden als automobilisten. CPS werkt daarvoor in coöperatief verband intensief samen met de aangesloten leden en biedt een kwalitatief hoogwaardig, technologisch vooruitstrevend en volledig integraal parkeerdienstenpakket aan tegen zo laag mogelijke kosten, met zo min mogelijk risico en met een sterke focus op zowel het maatschappelijke als financiële rendement voor haar leden.

Financiële ontwikkelingen	In 2020 en 2021 ondervond de exploitatie van het product parkeren zware tegenslagen door de geldende Corona-maatregelen. In 2022 zal dit zich naar verwachting gaan herstellen naar het oude niveau.
Inhoudelijke ontwikkelingen	De ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit en parkeren verkeren in een stroomversnelling. Belangrijk is om hier sterk op te sturen en de stem van Woerden goed te vertegenwoordigen tijdens de ALV.
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2020	Begin boekjaar: € 1,8 miljoen Einde boekjaar: € 2,0 miljoen
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2020	Begin boekjaar: € 2,2 miljoen Einde boekjaar: € 2.0 miljoen
Financieel resultaat 2020 (saldo van baten en lasten)	€ 139.000
Risico's	- Keuzes vanuit de strategische heroriëntatie moeten zich nog bewijzen; - Als het nieuwe Parkeerbeleid vraagt om aanpassingen heeft dit directe gevolgen voor de exploitatie.

Bank Nederlandse Gemeenten

Vestigingsplaats	Den Haag
Openbaar belang	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De strategie van de bank is gericht op het behouden van substantiële marktaandelen in het Nederlands maatschappelijk domein en het handhaven van een excellente kredietwaardigheid (Triple A). Daarnaast streeft zij naar een redelijk rendement voor haar aandeelhouders. De BNG biedt financiële diensten op maat, zoals kredietverlening, betalingsverkeer, advisering en elektronisch bankieren. Daarnaast neemt zij deel aan projecten in de vorm van publiek-private samenwerking.
Doel	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Alleen overheden, namelijk het Rijk (50%), gemeenten, waterschappen en provincie, mogen aandeelhouder zijn van de BNG. Hierdoor kan toezicht gehouden worden op optimale belangenbehartiging voor deze overheden.
Programma	7. Algemene inkomsten

Deelnemende partijen	De gemeente Woerden heeft geen zetel in het bestuur en de raad van commissarissen van de BNG. De gemeente heeft als aandeelhouder wel stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en openbaar nut (publieke sector).
Bestuurders vanuit onze gemeente	Geen deelname in het bestuur. Wel zeggenschap door het bezit van aandelen.
Gemeenschappelijk belang dat wordt behartigd	Zie doel.
Financiële bijdrage (ontvangst dividend)	De bank is een structuurvennootschap. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een waterschap. De gemeente Woerden bezit 123.201 aandelen (= 0,225% van het totaal aantal aandelen). Jaarlijks ontvangt de gemeente dividend naar rato van het aantal aandelen. Baten (dividenduitkering): Begroting 2021 € 156.545 + € 66.529 (najaarsnota) Begroting 2022 € 156.545 (zie grootboeknummer 6050.0011)
Belang van Woerden	Eventuele kortlopende en langlopende leningen aangaan en deposito's uitzetten. Daarnaast heeft de gemeente aandelen van de bank in haar bezit. Op deze aandelen wordt jaarlijks dividend ontvangen.
Financiële ontwikkelingen 2022	De positieve ontwikkeling van de leverage ratio is aanleiding voor de BNG bank om de pay-out ratio te verhogen van 37,5% naar 50%.
Inhoudelijke ontwikkelingen 2022	BNG Bank wil de positie van expert in financiering van publieke voorzieningen in de komende jaren verder versterken. De strategie is gericht op het inspelen op de (veranderende) behoeften van de klant door het volgen van het overheidsbeleid en het bieden van maatwerk-oplossingen voor de financiering van duurzame investeringen.
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2020	Begin boekjaar: € 4.887 miljoen Einde boekjaar: € 5.097 miljoen
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2020	Begin boekjaar: € 144.802 miljoen Einde boekjaar: € 155.262 miljoen
Financieel resultaat 2020 (saldo van baten en lasten)	Nettowinst na belastingen van € 221 miljoen (vorig jaar 163 miljoen) Na aftrek van de uitkering voor dividend aan verschaffers van hybride kapitaal is een bedrag van 101 miljoen euro in 2020 beschikbaar voor aandeelhouders.

	De belangrijkste oorzaken van de stijging van de nettowinst ten opzichte van 2019 is dat de BNG in 2019 een hoge eenmalige voorziening had getroffen ten laste van het resultaat.
Risico's	Leverage ratio: De naar risico gewogen solvabiliteitsratio's zijn ten opzichte van ultimo 2019 stabiel gebleven op een hoog niveau; de Common Equity Tier 1-ratio en de Tier-1 ratio kwamen eind 2020 uit op 33% respectievelijk 39%. Dit is een lichte stijging.

Vitens

Vestigingsplaats	Utrecht
Openbaar belang	De kernactiviteiten zijn winning, productie en levering van (drink)water aan particulieren en bedrijven. Vitens is een publiek bedrijf. De aandeelhouders van Vitens – gemeenten en provincies – ondersteunen de maatschappelijke doelstellingen van Vitens, met (mede)verantwoordelijkheid voor gezondheid (door veilig en betrouwbaar drinkwater) en een duurzame samenleving met zorg voor de bescherming van natuur en milieu. Voor de aandeelhouders wil Vitens een financieel krachtig bedrijf zijn en een marktconform dividend uitkeren bij een gezonde solvabiliteit.
Doel	Vitens NV is een publiek (drink)waterbedrijf, waaronder begrepen de winning, productie, transport, verkoop en distributie van water, alsmede het verrichten van alles wat met de publieke watervoorziening verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn. De aandelen van de NV zijn (in)direct in handen van provinciale en gemeentelijke overheden. Hierdoor kan toezicht gehouden worden op optimale belangenbehartiging voor deze overheden.
Programma	4. Cultuur, economie en milieu (nutsbedrijven 6.050.010)
Deelnemende partijen	De gemeente Woerden is aandeelhouder en heeft daarmee stemrecht. De gemeente heeft 45.284 aandelen (0,9% van het totaal aantal aandelen) in haar bezit. Betrokken zijn diverse gemeenten en provincies.
Bestuurders vanuit onze gemeente	Geen deelname in het bestuur. Wel zeggenschap door het bezit van aandelen.
Gemeenschappelijk belang dat wordt behartigd	Zie doel.
Financiële bijdrage (ontvangst dividend)	<u>Baten (dividenduitkering):</u> Begroting 2021 € 0 Begroting 2022 € 0 (zie grootboeknummer 6050.0010) Het dividend wordt gerelateerd aan het nettoresultaat. Het bedrag aan dividend dat wordt uitgekeerd bedraagt minimaal 40% en maximaal 75% van het nettoresultaat. Relevant hierbij is de benodigde toevoeging aan de reserves om de continuïteit van de onderneming te waarborgen (t.b.v. investeringen in vaste activa of het versterken van de solvabiliteit).
Belang van Woerden	Een goede drinkwatervoorziening tegen een betaalbare prijs voor de inwoners van Woerden. Daarnaast het belang als aandeelhouder.

	Vitens streeft naar zo laag mogelijke drinkwatertarieven, onder voorwaarde dat aan de continuïteitsdoelstelling wordt voldaan. Uitgangspunt hierbij is een bedrijfsresultaat (EBIT) dat jaarlijks wordt begroot op het niveau van het vastgestelde maximaal toegestane WACC-percentage (Weighted Average Cost of Capital) minus de bepaalde afslag, die varieert tussen de 0-0,5%.
Financiële ontwikkelingen	Dividendverwachtingen 2020-2022 Voor de komende jaren is de verwachting dat Vitens geen dividend zal uitkeren, als gevolg van de lage WACC =Weighted Average Cost of Capital. (Voor 2020 en 2021: 2,75%) en het hoge investeringsniveau voor de komende jaren. Hierdoor kan Vitens niet voldoen aan de continuïteitsdoelstelling zoals opgenomen in het Financieel beleid. In relatie tot deze ontwikkelingen onderneemt Vitens de navolgende acties die met aandeelhouders zijn afgestemd: • Vitens is, in samenwerking met de koepelorganisatie Vewin, een lobby gestart bij het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat om te komen tot aanpassingen op de WACC-systematiek, die meer in lijn liggen met de toekomstige ontwikkelingen in de drinkwatersector waaronder een stijgend structureel niveau aan investeringen en dito financieringsbehoefte; • Onderzoek uitvoeren door een onafhankelijke instantie naar de methodiek die ten grondslag ligt aan de hoogte van het meerjarige investeringsplan (IP) zoals is goedgekeurd door de AvA in het najaar van 2019 (als onderdeel van het meerjarenplan 2020-2022); • Driejaarlijkse evaluatie/ herijking van het Financieel Beleid van Vitens zoals is vastgesteld in de AvA van juni 2019.
Inhoudelijke ontwikkelingen	
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2020	Begin boekjaar: € 533.300.000 Einde boekjaar: € 557.100.000
Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2020	Begin boekjaar: € 1.293.000.000 Einde boekjaar: € 1.340.100.000
Financieel resultaat 2020 (saldo van baten en lasten)	Bedrijfsresultaat: € 52.100.000 (2019: € 41.400.000) Resultaat na belasting: € 23.900.000 (2019; € 11.100.000)
Risico's	Hoogte investeringen om beschikbaarheid van voldoende drinkwater te kunnen blijven garanderen

Stichtingen en verenigingen

Stichting Urgentieverlening West Utrecht

Vestigingsplaats	Woerden
Doel	Het verlenen van urgentieverklaringen voor een sociale huurwoning aan woningzoekenden uit de regio West Utrecht. De verklaringen worden afgegeven door de stichting op basis van de Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2019, gemeente Woerden. Deze is vastgesteld door de gemeenteraad. Er is geen eigen visie van de stichting voor de realisatie van de doelstellingen uit de programma's van de begroting. De stichting en de urgentiecommissie van de stichting voeren de huisvestingsverordening uit bij mandaatbesluit van de deelnemende gemeenten.
Programma	6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen
Deelnemende partijen	De gemeenten De Ronde Venen, Lopik, Montfoort, Oudewater, Stichtse Vecht en Woerden.
Bestuurders vanuit onze gemeente	Lid: wethouder T. de Weger Plv. lid: wethouder A. Noorthoek
Gemeenschappelijk belang dat wordt behartigd	
Financiële bijdrage	Begroting 2021 € 13.500 Begroting 2022 n.n.b. (wordt laat in het jaar vastgesteld)
Belang van Woerden	26%
Financiële ontwikkelingen 2022	n.v.t.
Inhoudelijke ontwikkelingen 2022	Vanuit de betrokken gemeenten is er een urgentiecommissie die urgentieaanvragen behandelt. Het Vierde Huis (extern) bereidt de besluiten van de Stichting Urgentieverlening West Utrecht voor. Voor het maken van verweerschriften en extra medisch advies worden extra bedragen in rekening gebracht.
Eigen vermogen begin en einde boekjaar 2020	Begin boekjaar: € 23.947 Einde boekjaar: € 35.805

Vreemd vermogen begin en einde boekjaar 2020	n.v.t.
Financieel resultaat 2020 (saldo van baten en lasten)	- € 15.813
Risico's	Bij een grote toename van urgentieaanvragen zal het budget niet kostendekkend zijn. Gezien de inrichting van het voortraject waarbij een intake plaatsvindt, is dit risico beperkt.

Overige verbonden partijen

U10

Vestigingsplaats	Utrecht
Doel	Doel van de samenwerking is om te komen tot een regionale aanpak van de regionale uitdagingen op het gebied van woningbouw, mobiliteit, economie, energietransitie, groen en landschap en gezond leven, waarbij de lijn van het verdicht verstedelijken rondom knooppunten is vastgelegd in de Ruimtelijk Economische Koers die door de gemeenteraden van de U10 is vastgesteld. In de stedelijke regio rond Utrecht speelt zich het merendeel van het economisch, maatschappelijk en fysieke verkeer af. De samenwerking richt zich niet alleen op overheden, maar wil deze ook verbinden met het bedrijfsleven en kennisinstellingen ('triple helix'). Hiermee wil de samenwerking bereiken dat de regio Utrecht in de toekomst een aantrekkelijke vestigingsplaats voor inwoners en bedrijven blijft en er gezond kan worden geleefd in een stedelijke regio.
Programma	1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid
Deelnemende partijen	De gemeentebesturen van Bunnik, De Bilt, Houten, IJsselstein, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Vijfheerenlanden, Wijk bij Duurstede, Woerden, Zeist, Montfoort, De Ronde Venen en Oudewater zijn lid van de U10. De gemeente Lopik is aspirantlid. Het betreft een flexibele netwerksamenwerking waarbij de gemeenten niet allemaal even intensief deelnemen op alle thema's.
Bestuurders vanuit onze gemeente	De U10 kent geen dagelijks of algemeen bestuur. Het betreft een 'lichte' samenwerking op basis van een bestuursconvenant. Leden van het college nemen op basis van hun portefeuille deel aan de regionale bestuurstafels. Momenteel is de bestuurlijke deelname als volgt: • Wethouder Becht: bestuurlijk trekker tafel 'Groen en Landschap'; • Wethouder Noorthoek: deelnemer tafels 'Duurzame bereikbaarheid' en 'Economische positionering'; • Wethouder De Weger: deelnemer tafels 'Klimaat neutrale regio', 'Gezonde woon- en leefomgeving' en 'Gezonde inclusieve regio';

	Burgemeester Molkenboer: aangesloten bij het Bestuurlijk Coördinatie Overleg.
Gemeenschappelijk belang dat wordt behartigd	De U10 is een netwerksamenwerking in ontwikkeling. Dit geldt zowel voor de manier van samenwerken (flexibel, doelverkenkend, samen met andere partners) als voor de inhoud. In de bestuurstafels worden steeds nieuwe actuele thema's geagendeerd. Iedere keer wordt daarin gekeken met wie het wordt opgepakt en op welke manier. De U10 ontwikkelt zich in 2022 naar een samenwerking die op basis van een breed gedragen perspectief en programma (Ruimtelijk Economisch Programma en Perspectief (REP)) gemeenschappelijk de verstedelijkingsvraagstukken van de regio Utrecht aanpakt. De strategie van de U10 is hierbij om van de regio Utrecht een ontmoetingsplaats te maken voor gezond leven in een stedelijke regio.
Financiële bijdrage	Begroting 2021 € 60.459 Begroting 2022 € 62.273 De jaarlijkse bijdrage is een vaste deelnemersbijdrage van € 1,10 per inwoner. Dit wordt besteed aan een klein procesteam (6 fte) en een werkbudget voor bijeenkomsten, communicatie etc. Deze bijdrage wordt jaarlijks geïndexeerd op basis van een mixpercentage van 70% loonindex en 30% prijsindex.
Belang van Woerden	Woerden is onlosmakelijk onderdeel van de regio Utrecht, als het gaat om wonen, verplaatsen, werken en leven. Daarom is het in het belang van Woerden om in regionaal verband te werken aan een gezonde, slimme en groene regio. Dat gebeurt aan de volgende bestuurstafels in het bestuurlijk netwerk U10: - Gezonde woon- en leefomgeving - Economische positionering - Klimaatneutrale regio - Duurzame bereikbaarheid - Gezonde en inclusieve regio - Groen en Landschap Daarnaast wordt samengewerkt in het opgaveteam Ruimtelijk-Economisch Perspectief en Programma (REP) en is de U10 betrokken bij het opstellen van de Regionale Energiestrategie U16 (RES).
Financiële ontwikkelingen 2022	Verwacht wordt dat in de loop van 2022 een additionele bijdrage voor het REP wordt gevraagd. Deze extra bijdrage is bestemd voor de kosten van fase 4 van het REP ; het opstellen van een programma. Het plan van aanpak voor fase 4 en de daarbij behorende bijdrage zijn momenteel nog onderwerp van gesprek. De omvang van deze bijdrage is daarom nog onbekend.
Inhoudelijke ontwikkelingen 2022	De U10 richt zich in 2022 op het opstellen en vaststellen van integraal Ruimtelijk Economisch Programma (REP) voor de fysieke leefomgeving met een tijdshorizon tot aan 2040. In het programma worden doelstellingen en acties opgenomen voor de regionale uitdagingen op het gebied van wonen, werken, bereikbaarheid, klimaatneutraal (o.a. energietransitie), groen en landschap.

De netwerksamenwerking drijft op de inzet van de deelnemers en de urgentie van de onderwerpen. Als de deelnemers zich niet inzetten (bijvoorbeeld omdat ze het belang er niet van inzien) is het rendement nihil.

PARAGRAAF 7 GRONDBELEID

1. Wat is het doel van deze paragraaf?

Doel van deze paragraaf is om uw raad inzicht te geven in de resultaten en risico's van de grondexploitatie. Deze paragraaf is een van de onderdelen van het gemeentelijk grondbeleid, naast onder meer het Meerjarenperspectief Grondbedrijf (MPG) dat jaarlijks in de raad wordt behandeld.

In deze paragraaf komen de volgende onderdelen aan de orde:

- Een beschrijving van het wettelijk kader en het gemeentelijk beleid met een blik op de ontwikkelingen op de vastgoedmarkt;
- De uitgangspunten ten aanzien van rekenparameters en risicoafdekking die in de grondexploitaties worden gehanteerd;
- Een stand van zaken en vooruitblik van elk grondexploitatiegebied, waarbij ook eventuele risico's worden benoemd;
- De financiële relatie tussen de algemene reserve grondbedrijf en de algemene dienst;
- Aandachtspunten bij de grondexploitatie en kostenverhaal bij particuliere locatieontwikkelingen.

2. Wettelijk kader en gemeentelijk beleid

Het gemeentelijk grondbeleid is ondersteunend aan de door het bestuur geformuleerde beleidsdoelstellingen. Grondverwerving, -productie, -uitgifte en -beheer zijn onmisbare en logische ingrediënten van elke ontwikkeling met ruimtelijke consequenties. Het gaat om het bouwen van woningen, bedrijven, de aanleg van wegen of het realiseren van scholen en andere maatschappelijke voorzieningen. De gemeentelijke doelstellingen van en werkwijzen binnen het grondbeleid, inclusief het te voeren grondprijnsbeleid liggen vast in de door de raad vastgestelde nota 'Vaste grond voor beleid'. In 2011 is een addendum op deze nota vastgesteld. Voor particuliere locatie-ontwikkelingen is tevens in 2014 de nota Kostenverhaal door de raad vastgesteld. Met de nota Vaste grond voor beleid wordt ook invulling gegeven aan de begrotingsvoorschriften die een transparant en ingekaderd grondbeleid beogen. Op dit moment wordt er gewerkt aan een vernieuwde Nota Grondbeleid. Het grondprijnsbeleid wordt uitgewerkt in de elk jaar, en dus ook dit jaar, door het college vast te stellen grondprijnsbrief. Tevens worden jaarlijks het Meerjarenperspectief Grondbedrijf en de herziene grondexploitaties naar uw raad gestuurd. Ook in 2022 wordt deze cyclus doorlopen.

Ontwikkelingen op de vastgoedmarkt

De economie wordt fors geraakt door de coronacrisis. Het Centraal Planbureau stelt in de Juniraming 2021 dat de economie zich nu snel herstelt omdat het aantal besmettingen afneemt en de vaccinatiegraad toeneemt. De economie groeit in 2021 en 2022 met ruim 3% per jaar. De werkloosheid blijft in 2022 beperkt tot 4,1%, vrijwel gelijk aan het gemiddelde in 2017-2019, vóór de coronacrisis. Het bbp-niveau komt in 2025 weliswaar 1,5% lager uit dan vóór de coronacrisis werd voorzien, maar dat is gunstiger dan het negatieve effect van 3% waar eerder van werd uitgegaan. De permanente economische schade van de coronapandemie blijft dus naar verwachting beperkt. Dat blijkt uit de juniraming en de actualisatie van de middellangetermijnverkenning die het Centraal Planbureau op 22 juni heeft gepubliceerd. (Bron: CPB)

De Nederlandse woningmarkt staat nog steeds onder grote druk. De afgelopen jaren stegen de woningprijzen vooral hard in de Randstad. Momenteel kennen overige delen van Nederland, zoals Groningen, Flevoland en Overijssel de hoogste woningprijsstijgingen. Doordat de rente nog steeds laag is en de overheid subsidie verstrekt om de economische effecten van de coronacrisis te beperken, is nog geen afname in woningaankopen te zien op de woningmarkt. In 2021 bouwt de overheid de financiële steun geleidelijk af. De verwachting is dat werkloosheid toeneemt en de betaalbaarheid van woningen in het gedrang komt. De stijging van de woningprijzen zal dan naar verwachting stabiliseren. Op de lange termijn zijn de gevolgen lastig te voorspellen; gezien de blijvend hoge vraag is de voorspelling dat de prijzen minder hard zullen stijgen, dan wel zullen stabiliseren. Het consumentenvertrouwen geeft hiertoe onder andere aanleiding; deze schommelt rond neutraal. (Bron: Metafoor RO)

Er is sprake van een forse stijging van prijzen van de materialen, de bouwkosten en de prijzen van

nieuwbouwwoningen. Bekende bouwkostenindexen laten in 2021 een versnelling van de groei zien van materiaalkosten en bouwkosten. Dit kan een nadelig gevolg hebben voor de gemaximeerde prijscategorieën. Middels de Monte Carlo Simulatie is hiermee tijdens de actualisatie van het MPG 2021 rekening mee gehouden.

Woerden

Woningen

In juli 2021 stonden op www.funda.nl in de gemeente Woerden 160 woningen te koop. Het huidige aanbod staat in meerderheid (135 woningen) in Woerden. In Harmelen staan 9 woningen te koop, Kamerik heeft een aanbod van 2 woningen en Zegveld een aanbod van 14 woningen.

Als wordt gekeken naar de historische transactiepreizen van bestaande woningen is een stijging te zien in 2020 t.o.v. 2019. Wanneer de kwartaalcijfers van 2021 worden vergeleken met 2020 is te zien dat deze stijging is toegenomen. De gemiddelde verkooptijd in dagen in regio Woerden is gemiddeld 24 dagen. (Bron: NVM)

Kantoren

In Woerden worden nauwelijks nog nieuwe kantoren ontwikkeld. Ondanks de verbeterde marktomstandigheden op de kantorenmarkt blijft het van belang om terughoudend te zijn ten aanzien van nieuw kantoorareaal.

In 2014 hebben de gemeenten van de U10 onderlinge afspraken gemaakt om de kantorenleegstand aan te pakken en de regionale kantorenmarkt weer gezond te maken. Deze afspraken zijn vastgelegd in de 'Regionale Overeenkomst Kantoren 2014-2030'. Gemeenten ondersteunen actief de transformatie van leegstaande en boventallige kantoorpanden naar bijvoorbeeld woningen of bedrijfsruimte, en bovenal: bestaande plannen voor nieuwe kantoren worden sterk beperkt.

Door de verandering in wet- en regelgeving is er een trend zichtbaar op de kantoorterreinen in Woerden als het gaat om de verduurzaming van kantoorgebouwen. Per 1 januari 2023 moet elk kantoorgebouw minimaal energielabel C hebben. Voldoet het gebouw dan niet aan de eisen, dan mag het per 1 januari 2023 niet meer als kantoor gebruikt worden. Deze verplichting staat in het Bouwbesluit 2012. (Bron: RVO)

Bedrijventerreinen

In het coalitieakkoord 2018 - 2022 is opgenomen dat aan bedrijven die nu in Woerden gevestigd zijn de gelegenheid wordt geboden om te kunnen doorgroeien op kwalitatief goede bedrijfsterreinen. De keuze is bij raadsbesluit gevallen op de Burgemeester van Zwietenweg te Woerden en Putkop te Harmelen. Beide grondexploitaties zijn geopend, voor verdere informatie zie MPG 2021. Het gaat hierbij om de toevoeging van 6 tot 9 ha.

3. Uitgangspunten voor grondexploitaties

a. Parameters

De gemeentelijke grondexploitaties worden jaarlijks herzien. In de grondexploitaties wordt uitgegaan van de boekwaardes per 31 december 2020, zoals opgenomen in de jaarrekening 2020. Daarnaast zijn de laatst bekende wijzigingen doorgevoerd waardoor meevallers en tegenvallers zijn ontstaan.

De huidige geactualiseerde exploitatieopzetten hebben als prijspeil 2021. Hieraan ligt ten grondslag een notitie opgesteld met de (nieuwe) parameters, rentepercentages en kosten- en opbrengstenindexen.

b. Reserves

De gemeente Woerden kende het gebruik om vanuit de grondexploitaties afdrachten te doen aan de Reserve Infrastructurele werken en het Groenfonds. In 2016 is door de Commissie BBV bepaald dat deze werkwijze aangepast moest worden. De bijdrage aan genoemde reserve en fondsen zal moeten komen uit de algemene middelen nadat er tussentijds winst is genomen uit de grondexploitaties of via resultaatsbestemming, na afsluiting van een grondexploitatie.

Bij initiatieven van derden verhaalt de gemeente haar kosten en de bovenwijkse bedragen via een exploitatieovereenkomst. De kosten worden in rekening gebracht indien op grond van een exploitatieovereenkomst medewerking wordt verleend aan particuliere plannen. De bedragen zijn

gebaseerd op de structuurvisie en de daarop volgende 'Nota bovenwijks'. Tevens verhaalt de gemeente de kosten die zij maakt ten behoeve van de planontwikkeling.

c. Winstnemingen

In 2018 is de Commissie BBV met een nadere toelichting gekomen over de verplichte werkwijze bij tussentijdse winstnemingen in grondexploitaties. Voor winstneming hanteert de Commissie BBV de percentage of completion (POC) methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd, moet verplicht tussentijds, naar rato van de voortgang van de grondexploitatie, winst worden genomen. Hieruit volgde de verplichting tot tussentijdse winstneming in drie grondexploitaties, te weten Kamerik Noord-Oost II, Jan Steenstraat en Harmelen. Voor verdere toelichting zie MPG 2021.

d. Risicovoorzieningen

Voor de afdekking van risico's werd, conform de nota 'Vaste grond voor beleid', in elke grondexploitatie een risicovoorziening opgenomen. De Commissie BBV heeft bij de actualisatie van de spelregels inzake grondexploitaties aangegeven dat de post onvoorzien (risicovoorziening) niet langer onderdeel mag uitmaken van een grondexploitatie. De accountants citeren dit in de managementletter 2018 eveneens en stellen het volgende: "Bij het opstellen van de prospecties is het van belang dat geen rekening meer wordt gehouden met de post onvoorzien". Bij de actualisaties van de grondexploitaties is de post 'risicovoorziening', conform BBV geschrapt.

De exploitatieresultaten worden genomen naar gelang de opbrengsten gerealiseerd worden. Jaarlijks wordt het bedrijfsresultaat bepaald. Dit resultaat wordt gestort in de Algemene Reserve Grondbedrijf (ARG). Deze reserve heeft onder andere ten doel om onvoorziene risico's in de grondexploitatie op te vangen.

De reserve wordt gevoed door (tussentijdse) winsten uit exploitatiegebieden, en verliezen worden ten laste van deze reserve gebracht (na aftrek verliesvoorziening). In de nota 'Vaste grond voor beleid' is een streefwaarde gesteld voor de omvang van de ARG: 10% van het totale in de grondexploitaties geïnvesteerde vermogen, met een minimum van € 1 miljoen. De boekwaarde van alle complexen gezamenlijk bedraagt € 9.065.574. De huidige stand van de ARG ligt boven het gewenste minimale niveau. Door de verandering in de BBV-regelgeving is het niet meer toegestaan een risicovoorziening op te nemen in de diverse grondexploitaties, hierdoor is het risicoprofiel toegenomen. In de nieuwe nota Grondbeleid zal daarom een wijziging (Monte Carlo i.c.m. IFLO-norm) worden voorgesteld voor de hoogte van de ARG. Mede gezien de omvangrijke projecten, die in de grondexploitaties ook vertaald worden, is het noodzakelijk dat de ARG op peil blijft. De gemeenteraad heeft hiertoe besloten bij de vaststelling van het MPG 2021 en de jaarrekening.

Per 31 december 2020 is het geïnvesteerde vermogen als volgt:

Complex	Boekwaarde 31-12-2020
Snel en Polanen	-8.190.455
Defensie-eiland	16.406.501
Kamerik Noordoost II	-109.115
Brediuspark	1.006.043
Jan Steenstraat	-431.814
Harmelen	246.623
Pionier	137.790
Totale boekwaarde complexen per 31-12-2020	€ 9.065.574
Gewenste minimale omvang ARG 2021 (10% van de boekwaarde of 1 miljoen)	€ 1.000.000

Voor 2021 en verder worden de volgende stortingen en onttrekkingen van de Algemene Reserve Grondbedrijf (ARG) verwacht:

Stand per 31-12-2020 (cf. jaarrekening)	€ 4.600.379
Verwachte stortingen/onttrekkingen 2021:	
Af: Verliesvoorziening Burg. van Zwietenweg	-379.060
Af: Kredietaanvraag Stationsomgeving 2021	-450.000
Geprognosticeerde omvang ARG eind 2021	€ 3.771.319

4. Toelichting per exploitatiegebied

In het navolgende overzicht zijn de geprognosticeerde resultaten van de in exploitatie genomen complexen weergegeven per 1-1-2021:

In exploitatie genomen complex	Boekwaarde 1-1-2021	Nog te maken kosten	Nog te verwachten opbrengsten	Verwacht expl. res. op eindwaarde	Voorziening	Verwacht expl.res. op eindwaarde incl. voorz.	Verwacht expl.res. op startwaarde incl. voorz.
Snel en Polanen	-8.190.455	35.992.482	29.213.263	-1.639.231			
Defensie-eiland	16.406.501	230.000	0	16.860.772	-16.860.772	0	0
Kamerik Noordoost II	-109.115	304.340	409.091	-214.641			
Brediuspark	1.006.043	970.486	2.375.521	-313.847			
Jan Steenstraat	-431.814	145.300	0	-290.762			
Harmelen	246.623	2.437.282	4.514.686	-1.846.182			
Pionier	137.790	418.188	505.623	54.939	-54.939	0	0
Putkop Harmelen	52.290	7.581.751	8.428.760	-626.687			
Burg. v Zwietenweg	0	14.683.545	14.880.840	379.060	-379.060		
Kamerik Schoollocaties	523.151	2.057.337	3.786.714	-1.297.355			
Totaal	€ 9.641.014	€ 64.820.711	€ 64.114.498	€ 11.066.066	-€ 17.294.771	€ 0	€ 0

Ad 1: Snel en Polanen

Snel en Polanen	Boekwaarde 31 december 2020	-€ 8.190.455
------------------------	------------------------------------	---------------------

Dit betreft een samengestelde gebiedsexploitatie bestaande uit meerdere deelexploitaties (Waterrijk, Snellerpoort, Recreatiegebied Cattenbroek en Snel en Polanen Algemeen).

Toelichting per deelgebied Snel en Polanen

Deelgebied Algemeen

Deze exploitatie bestaat uit het gebied ten westen van de Cattenbroekerdijk. Daarnaast bestaat het gebied uit bedrijventerrein Polanen dat inmiddels geheel is uitgegeven. Het onderdeel bedrijventerrein Polanen is derhalve afgesloten. Tot het deelgebied/exploitatie Snel en Polanen Algemeen behoort ook de sportstrook die is gelegen tussen de spoorlijn en Steinhagenseweg ten oosten van de Cattenbroekerdijk.

Daarnaast zitten in deze deelexploitatie onder andere de kosten voor de nog te realiseren bovenwijkse werken waarbij gedacht moet worden aan o.a. de aanpassing van de Steinhagenseweg buiten

Snellerpoort en kosten voor speelvoorzieningen en aanleg ondergrondse vuilinzameling (gestapelde bouw) voor het gehele gebied Snel en Polanen.

Deelgebied Waterrijk

Dit deelgebied/exploitatie bestaat uit het gebied ten oosten van de Cattenbroekerdijk. Het gebied bestaat uit in totaal 1.110 woningen verdeeld over het Villapark, vier wooneilanden, een brede school en een wijkpark. In 2021 is de laatste kavel uitgegeven, kort hierna zal het openbaar gebied dat nog niet is afgerond, worden afgerond en overgedragen worden aan de beheerafdeling.

Deelgebied Snellerpoort

Dit deelgebied/exploitatie bestaat uit het gebied tussen de Steinhagenseweg/Beneluxlaan en het spoor. In 2018 is het ambitiedocument 'Snellerpoort, een ander perspectief' vastgesteld. Op basis van die ambitie is de deelexploitatie Snellerpoort geactualiseerd, waarbij, conform de proefverkaveling, is uitgegaan van de realisatie van 737 woningen. In 2020 is het ontwerpbestemmingsplan Snellerpoort verder uitgewerkt en in 2021 vastgesteld. Dit moet erin resulteren dat in 2021 de eerste gronden worden verkocht aan ontwikkelende partijen. De verwachting is dat de totale ontwikkeling eind 2029 zal worden afgerond.

Deelgebied Recreatiegebied Cattenbroek

Dit deelgebied/exploitatie ligt tussen de Cattenbroekerdijk, Potterskade en A12. Hier is een recreatievoorziening voorzien. In het najaar van 2021 wordt gestart met de bestemmingsplanprocedure. Als de procedure is afgerond kan de verkoop van natuur- en recreatieplas aan het recreatieschap plaatsvinden.

Ad 2: Defensie-eiland

Defensie-eiland	Boekwaarde 31 december 2020	€ 16.406.501
-----------------	-----------------------------	--------------

Op het Defensie-eiland voeren we een unieke binnenstedelijke herstructureringsopgave uit met een bouwprogramma van circa 230 woningen en een beperkt aantal voorzieningen. Binnen dit project is sprake van een grote bodemsanering en worden daarnaast oude structuren teruggebracht. In 2013 is gestart met de bouw van de eerste fase. In het najaar van 2017 is de laatste fase van Defensie-eiland (fase Zuid) in verkoop gegaan. De laatste gronden zijn in 2019 geleverd en inmiddels zijn alle woningen verkocht. De laatste woningen zullen dit jaar worden opgeleverd. Dat geldt niet voor het openbaar gebied. Met name de centrale brug en het parkeerterrein (met aangepast ontwerp) moeten nog worden aangelegd. Naar verwachting zullen medio 2022 alle werkzaamheden zijn uitgevoerd. De kosten van deze werkzaamheden liggen bij de ontwikkelaar, maar vragen wel de nodige planbegeleiding. De kosten voor deze planbegeleiding komen (deels) ten laste van de grondexploitatie. De grondexploitatie kan naar verwachting vervolgens eind 2022 worden afgesloten.

Op de ontwikkeling is sprake van een substantieel financieel tekort, dit tekort is volledig afgedekt met een verliesvoorziening. Het is van belang op te merken dat dergelijke complexe binnenstedelijke herontwikkelingsopgaven in de regel gepaard gaan met een financieel negatieve grondexploitatie.

Ad 3: Kamerik Noord-Oost II

Kamerik Noordoost II	Boekwaarde 31 december 2020	-€ 109.155
----------------------	-----------------------------	------------

Kamerik Noord-Oost is een uitbreidingslocatie voor woningbouw aan de noordoostzijde van de kern Kamerik. Het plan bevat circa 57 woningen en een zorgcomplex. In 2019 is de gemeente een overeenkomst aangegaan met betrekking tot het CPO-project (10 woningen). De CPO-kavel en de grond voor nog eens twee woningen zijn inmiddels verkocht. Daarmee zijn alle gronden verkocht. Na inrichting van de openbare ruimte kan het project in 2022 worden afgesloten.

Ad 4: Brediuspark

Brediuspark	Boekwaarde 31 december 2020	€ 1.006.043
--------------------	------------------------------------	--------------------

De grondexploitatie Brediuspark bestaat uit twee woningbouwontwikkelingen. Vier bouwkavels aan de Veste (vml. polobadterrein) en twee kavels aan de zijde van de Van Kempensingel. Tevens zijn er kosten opgenomen voor aanpassing van de entree aan de zijde van de Van Kempensingel. De uitgifte van de kavels aan de Veste stonden op de planning voor 2019 (met levering in 2020). Het opstellen van de visievorming voor het centrumgebied kost echter veel meer tijd dan aanvankelijk werd verwacht. In 2019 is er een bezwaar ingediend tegen de omgevingsvergunning voor de boerderij (Hofstede Batenstein) en was er discussie over hoe de kavels van de Veste ontsloten worden. Bovendien heeft het college besloten om de Veste-locatie in te zetten als tijdelijke locatie van de Wilhelminaschool. Als gevolg hiervan is de uitgifte van de kavels vertraagd. Hierdoor is de planning voor deze ontwikkeling met een jaar naar achter geschoven. Inmiddels is de omgevingsvergunning onherroepelijk en heeft de gemeenteraad ingestemd met het aanpassen van de grondexploitatie voor 2021. Tevens heeft de gemeenteraad ingestemd met het daadwerkelijke beschikbaar stellen van het geld voor de aanpassingen in het centrumgebied.

Ad 5: Jan Steenstraat

Jan Steenstraat	Boekwaarde 31 december 2020	-€ 431.814
------------------------	------------------------------------	-------------------

De locatie Jan Steenstraat betreft een voormalige schoollocatie waar de realisatie van 33 woningen mogelijk wordt gemaakt. Het betreft hier de realisatie van rijwoningen, koopappartementen en appartementen in de vrije sector huur. In 2018 is de grond geleverd aan de ontwikkelende partij. De inrichting van de openbare ruimte buiten het bouwvlak wordt door de gemeente gedaan. Naar verwachting zijn de werkzaamheden aan het openbaar gebied in de loop van 2021 afgerond en zal de grondexploitatie eind 2021 afgesloten kunnen worden.

Ad 6: Harmelen

Harmelen	Boekwaarde 31 december 2020	€ 246.623
-----------------	------------------------------------	------------------

De grondexploitatie Harmelen bestaat uit meerdere locaties te weten de voormalige zwembadlocatie, de Fonteinschoollocatie, de voormalige gemeentelocatie, de Mauritshof, de Triaq-locaties en de Kind&Co-locatie. Op de gezamenlijke locaties worden circa 86 woningen gerealiseerd. Het betreft hier de realisatie van sociale en vrije sector woningbouw. Ten aanzien van de Mauritshof is begin 2019 de grond overgedragen aan de ontwikkelaar. De inrichting van de openbare ruimte buiten het bouwvlak wordt door de gemeente uitgevoerd. De ontwikkeling van de overige locaties is gaande, waarbij in 2019 voor de Triaq, de Fonteinschool en de voormalige zwembadlocatie stedenbouwkundige uitwerkingen zijn opgesteld. Eind 2021 zal naar verwachting de woningbouw op de voormalige Fonteinschoollocatie, de Kind&Co-kavel en de zwembadlocatie worden gerealiseerd. Tevens zal in 2021 de selectie worden gedaan voor een ontwikkelaar die op de voormalige raadhuislocatie woningbouw zal realiseren. Naar verwachting zal de grondexploitatie eind 2023 afgesloten kunnen worden.

Ad 7: Pionier

Pionier	Boekwaarde 31 december 2020	€ 137.790
----------------	------------------------------------	------------------

Deze voormalige schoollocatie is vrijgekomen voor ontwikkeling. Het schoolgebouw is gesloopt en er zijn afspraken gemaakt met GroenWest over de programmatische en ruimtelijke invulling. De gemeente maakt het perceel bouw- en woonrijp en verkoopt het uitgeefbare deel aan GroenWest ten behoeve van de

realisatie van 24 appartementen, waarvan 18 in de sociale sector. Hiervoor zal in 2021 nog een overeenkomst worden gesloten.

Ad 8: Putkop Harmelen

Putkop Harmelen	Boekwaarde 31 december 2020	€ 0
------------------------	------------------------------------	------------

Deze grondexploitatie is voor het eerst opgenomen in het MPG 2021. Zie het MPG 2021 voor verdere toelichting.

Ad 9: Burgemeester van Zwietenweg

Burgemeester van Zwietenweg	Boekwaarde 31 december 2020	€ 0
------------------------------------	------------------------------------	------------

Deze grondexploitatie is voor het eerst opgenomen in het MPG 2021. Zie het MPG 2021 voor verdere toelichting.

Ad 10: Kamerik Schoollocaties

Kamerik Schoollocaties	Boekwaarde 31 december 2020	€ 0
-------------------------------	------------------------------------	------------

Deze grondexploitatie is voor het eerst opgenomen in het MPG 2021. Zie het MPG 2021 voor verdere toelichting.

PARAGRAAF 8 DE INWONER CENTRAAL IN PARTICIPATIE EN DIENSTVERLENING

Deze paragraaf gaat over activiteiten en ervaringen met communicatie en interactie tussen gemeente en inwoner.

Stand van zaken rondom participatie

Voor hoe we in de gemeente met participatie omgaan is een kader ontwikkeld en door de raad vastgesteld. We zijn in 2021 gestart met het breed toegankelijk maken van het kader, zodat zowel inwoners als medewerkers er toegang toe hebben. Daarnaast werken we aan het in de praktijk brengen van de in het kader voorgestelde nieuwe werkwijze.

Kengetallen dienstverlening

De gemeentelijke dienstverlening vindt op veel fronten en niveaus plaats. Daarvan zijn kengetallen bekend, bijvoorbeeld over de telefonische bereikbaarheid van onze organisatie. Telefonische bereikbaarheid heeft een groot aandeel in de dienstverlening die we iedere dag bieden. Waar we in 2021 vooral de aandacht op hebben gericht, is de interne bereikbaarheid van onze organisatie. Zeker in coronatijd was en is het belangrijk dat inwoners snel en juist te woord worden gestaan. In 2022 blijven we inzetten op het verbeteren van onze dienstverlening waar dit nodig is.

Klanttevredenheid

Sinds 2016 wordt het jaarlijks verplichte cliëntervaringsonderzoek uitgevoerd. De resultaten moeten inzicht verschaffen in de door de cliënt ervaren toegankelijkheid, kwaliteit en effecten van de geboden ondersteuning vanuit de Wmo en Jeugdwet. Vanaf 2021 is de nieuwe methode toegepast en uitgevoerd door WoerdenWijzer. Deze methode is op cliëntniveau gericht op het continu polsen hoe specifieke dienstverleningstrajecten in verschillende trajectfases door de cliënten worden gewaardeerd. We gebruiken de suggesties van onze inwoners voor verbetering van onze dienstverlening. De uitkomst van dit onderzoek wordt door de Participatieraad gebruikt om advies uit te brengen aan de organisatie. We streven naar een volledig overzicht van alle onderzoeken op klanttevredenheid in onze organisatie.

Toetsingscontacten met de samenleving

Vanuit de organisatie zijn er veel verschillende contacten die input opleveren over ons handelen en functioneren. We noemen:

Domein	Contactmomenten met de samenleving
Bedrijfsvoering	<u>Juridische zaken</u> Via WOB-verzoeken, bezwaarschriften. <u>Openbare orde & veiligheid</u> Via JOR & Buurtveiligheidsteams (veiligheidsbeeld), huisverboden. <u>Bestuurs- en directiesecretariaat</u> Verbindingscontacten tussen de samenleving en bestuur / directie. <u>Financiën</u> Contactmomenten met inwoners m.b.t. heffingen en belastingen. <u>Gebiedsgericht Werken</u> Via de overleggen van en met de wijk- en dorpsplatforms, de contacten die wijkambtenaren hebben met inwoners in de wijken en dorpen, initiatiefbegeleidingscontacten, procesbegeleidingscontacten.
Dienstverlening	<u>KCC</u> Alle inkomende en uitgaande contacten. <u>Vergunningen, Toezicht en Handhaving</u> Via handhaving, verstrekken van vergunningen, het houden van toezicht en het communiceren hierover.
Sociaal domein	<u>Strategie & beleid:</u> Met inwoners via inspraakbijeenkomsten. Direct en indirecte contacten met en via partijen betrokken bij beleid & uitvoering. <u>Sociaal team / jeugd & gezin:</u> Ondersteuningsvragen op het gebied van zorg & welzijn.
Ruimte	<u>Vastgoed</u> Het huurdersgebruikersoverleg dat wordt gevoerd. <u>Ruimtelijk beleid & projecten, ruimtelijke plannen</u> - Met inwoners en ondernemers op hiervoor georganiseerde avonden t.b.v. het actief ophalen van wensen (bv. voor het waardenkader van de Omgevingswet). - Contacten ontstaan door het ter inzage leggen van bestemmingsplannen, participatieve contacten vanuit de opgaven (bv. energietransitie) en contacten vanuit de processen (haalbaarheidsverzoeken).
Openbare ruimte	<u>Afval & Reiniging / Wijkonderhoud / Realisatie & Beheer</u> Contacten op de milieustraat, contacten tijdens het werk in de openbare ruimte, meldingen openbare ruimte (telefonisch, online, real life), bewonersbijeenkomsten t.b.v. participatie, voorlichting en informatie.

Gebundelde contacten: in rapportages, verslagen en monitoren

De contacten die we hebben worden deels gebundeld. In rapportages en verslagen waaruit we kunnen analyseren, en in monitoren waarbij we vooraf gerichte vragen hebben gesteld om de thermometer over een bepaald onderwerp goed te kunnen aflezen:

- rapportages van de meldingen openbare ruimte
- rapportages Cumulus
- monitor Leefbaarheid & Veiligheid
- jaarverslag juridische zaken
- enquêtes & evaluaties vanuit de ruimtelijke projecten die de basis vormen voor aanpassingen in nieuwe projecten en opgaven
- Key2Vergunningen: een tool waarin de doorlooptijd van de processen wordt bijgehouden

Van handelen naar toetsen, van interpretatie naar verbetering

Om ervoor te zorgen dat we als organisatie excelleren in het centraal stellen van onze inwoners is het noodzakelijk dat we ons handelen structureel toetsen en bundelen, vervolgens interpreteren en duiden waarna we actiegericht naar verbetering kunnen toewerken. De afzonderlijke teams binnen de organisatie leren en reflecteren ieder op afzonderlijk gekozen wijzen. We zien dat alle teams een vorm hebben gevonden om het werk dat we doen te toetsen zodat we kunnen verbeteren, en dat mondeling in te brengen in werkoverleggen.

Inzet toegankelijkheid

Toegankelijke communicatie heeft op verschillende manieren onze aandacht. Zo zijn de filmpjes op onze social media altijd ondertiteld. In alle uitingen streven we een taalniveau van maximaal B1 na. In communicatie over onder andere schuldhulpverlening heeft begrijpelijke taal extra onze aandacht. Via de Groene Hart Academie bieden we medewerkers trainingen aan om hen te leren begrijpelijk te schrijven. Bij de aanbesteding van de nieuwe website en het nieuwe intranet is digitale toegankelijkheid een belangrijk aandachtspunt.

Wat gaan we in 2022 doen?

In 2022 zal een participatiespecialist worden toegevoegd aan het team Communicatie om de organisatie te helpen de uitgangspunten uit het kader in de praktijk te brengen. Verder zal gewerkt worden aan de doorontwikkeling van het kader, in overleg met onder andere de dorps- en wijkplatforms. De raad zal in een aparte participatiebrief geïnformeerd worden over de ervaringen met en resultaten van verschillende participatietrajecten.

Financiële begroting

1 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Exploitatie	Werkelijk 2020	Primitieve begroting 2021	Begroting 2021 inclusief wijzigingen	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid							
Lasten	9.362.589	8.829.267	8.969.540	8.627.848	8.808.145	8.638.526	8.916.457
Baten	-1.077.078	-789.375	-809.375	-777.180	-803.603	-848.486	-1.050.568
Totaal 1.	8.285.511	8.039.892	8.160.165	7.850.668	8.004.542	7.790.040	7.865.889
2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer							
Lasten	25.108.727	26.614.648	26.780.551	27.648.907	28.208.767	28.315.780	28.382.001
Baten	-13.287.114	-14.478.349	-13.996.902	-15.870.678	-15.974.129	-16.069.504	-16.174.123
Totaal 2.	11.821.614	12.136.299	12.783.649	11.778.229	12.234.638	12.246.276	12.207.878
3. Sociaal domein							
Lasten	57.848.639	51.545.467	53.504.680	55.003.897	54.458.982	54.068.444	54.080.499
Baten	-14.969.374	-9.137.991	-9.067.991	-10.563.314	-10.555.445	-10.547.576	-10.547.576
Totaal 3.	42.879.265	42.407.476	44.436.689	44.440.583	43.903.537	43.520.868	43.532.923
4. Cultuur, economie en milieu							
Lasten	7.399.721	7.317.282	7.459.010	7.689.904	7.646.351	7.416.398	7.394.957
Baten	-1.372.501	-1.021.421	-1.021.421	-1.513.901	-1.513.901	-1.513.901	-1.513.901
Totaal 4.	6.027.219	6.295.861	6.437.589	6.176.003	6.132.450	5.902.497	5.881.056
5. Sport en Onderwijs							
Lasten	13.405.682	12.124.369	13.245.627	13.472.398	11.967.352	11.709.334	11.592.108
Baten	-3.266.189	-2.382.103	-2.371.503	-2.492.015	-2.492.015	-2.492.015	-2.492.015
Totaal 5.	10.139.494	9.742.266	10.874.124	10.980.383	9.475.337	9.217.319	9.100.093
6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen							
Lasten	13.092.689	14.186.255	18.201.743	22.998.893	14.891.358	12.188.523	10.901.688
Baten	-11.550.421	-11.972.609	-15.267.017	-20.779.158	-12.703.007	-9.995.533	-8.724.529
Totaal 6.	1.542.267	2.213.646	2.934.726	2.219.735	2.188.351	2.192.990	2.177.159
7. Algemene inkomsten							
Lasten	-1.143.121	74.019	-638.596	1.817.206	1.132.219	1.157.166	1.357.459
Baten	-90.051.150	-91.261.369	-92.611.463	-98.341.239	-97.063.064	-96.815.994	-97.303.116
Totaal 7.	-91.194.271	-91.187.350	-93.250.059	-96.524.033	-95.930.845	-95.658.828	-95.945.657
8. Overhead							
Lasten	19.210.628	17.926.893	18.921.075	18.213.189	17.598.620	17.223.778	17.038.204
Baten	-6.551.434	-6.017.452	-6.069.332	-6.179.726	-6.181.640	-6.181.640	-6.181.640
Totaal 8.	12.659.195	11.909.441	12.851.743	12.033.463	11.416.980	11.042.138	10.856.564
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	2.160.294	1.557.531	5.228.626	-1.044.969	-2.575.010	-3.746.700	-4.324.095

Exploitatie	Werkelijk 2020	Primitieve begroting 2021	Begroting 2021 inclusief wijzigingen	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid							
Stortingen	43.057	0	0	43.000	43.000	43.000	43.000
Onttrekkingen	-962.304	-325.000	-981.000	0	0	0	0
Totaal 1.	-919.247	-325.000	-981.000	43.000	43.000	43.000	43.000
2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer							
Stortingen	932.603	410.787	410.787	300.975	294.332	287.486	280.982
Onttrekkingen	-2.092.877	-888.592	-888.592	-752.327	-759.146	-729.595	-721.290
Totaal 2.	-1.160.274	-477.805	-477.805	-451.352	-464.814	-442.109	-440.308
3. Sociaal domein							
Onttrekkingen	-2.175.211	0	-438.502	0	0	0	0
Totaal 3.	-2.175.211	0	-438.502	0	-464.814	-442.109	-440.308
4. Cultuur, economie en milieu							
Stortingen	24.167	24.167	24.167	2.500	0	0	0
Onttrekkingen	-208.715	0	-22.060	-60.000	0	0	0
Totaal 4.	-184.548	24.167	2.107	-57.500	0	0	0
5. Sport en Onderwijs							
Stortingen	-76.529	0	0	194.451	323.561	229.396	257.684
Onttrekkingen	-68.720	0	0	-42.000	0	0	0
Totaal 5.	-145.249	0	0	152.451	323.561	229.396	257.684
6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen							
Stortingen	159.745	531.255	531.255	0	574.758	588.678	588.678
Onttrekkingen	-825.280	0	-396.200	-1.311.464	0	0	0
Totaal 6.	-665.535	531.255	135.055	-1.311.464	574.758	588.678	588.678
7. Algemene inkomsten							
Stortingen	356.900	377.624	777.624	3.195.907	2.350.411	2.355.117	2.360.031
Onttrekkingen	-385.615	-1.687.772	-4.070.961	-995.634	-294.245	-292.858	-256.689
Totaal 7.	-28.716	-1.310.148	-3.293.337	2.200.273	2.056.166	2.062.259	2.103.342
Mutaties reserves	-5.278.780	-1.557.531	-5.053.482	575.408	2.532.671	2.481.224	2.552.396
Totaal alle programma's	-3.118.486	0	175.144	-469.561	-42.339	-1.265.476	-1.771.699

Totaaloverzicht

Exploitatie	Werkelijk 2020	Primitieve begroting 2021	Begroting 2021 inclusief wijzigingen	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	144.285.554	138.618.200	146.443.630	155.472.242	144.711.794	140.717.949	139.663.373
Baten	-142.125.260	-137.060.669	-141.215.004	-156.517.211	-147.286.804	-144.464.649	-143.987.468
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	2.160.294	1.557.531	5.228.626	-1.044.969	-2.575.010	-3.746.700	-4.324.095
Stortingen	1.439.943	1.343.833	1.743.833	3.736.833	3.586.062	3.503.677	3.530.375
Onttrekkingen	-6.718.722	-2.901.364	-6.797.315	-3.161.425	-1.053.391	-1.022.453	-977.979
Mutaties reserves	-5.278.780	-1.557.531	-5.053.482	575.408	2.532.671	2.481.224	2.552.396
Gerealiseerd resultaat	-3.118.486	0	175.144	-469.561	-42.339	-1.265.476	-1.771.699

Algemene dekkingsmiddelen

+ = nadeel / lasten

- = voordeel / baten

De kolom 'primitieve begroting 2021' sluit administratief op nul. Dit wordt verklaard doordat hier het saldo van de begroting als sluitpost is verwerkt in programma 7 Algemene Inkomsten. Het saldo van de primitieve begroting 2021 bedroeg € 138.935 (voordelig).

	Werkelijk 2020	Primitieve begroting 2021	Begroting 2021 inclusief wijzigingen	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Algemene uitkering gemeentefonds							
Baten	-77.173.387	-77.250.917	-78.683.215	-83.359.541	-81.655.530	-81.414.960	-81.908.082
Lasten							
Saldo	-77.173.387	-77.250.917	-78.683.215	-83.359.541	-81.655.530	-81.414.960	-81.908.082
Lokale heffingen							
Baten	-12.640.868	-13.806.410	-13.724.206	-14.778.550	-15.211.386	-15.211.386	-15.211.386
Lasten	516.729	556.936	556.936	551.080	548.244	547.254	547.254
Saldo	-12.124.139	-13.249.474	-13.167.270	-14.227.470	-14.663.142	-14.664.132	-14.664.132
Dividenden							
Baten	-156.465	-156.465	-156.465	-156.465	-156.465	-156.465	-156.465
Lasten							
Saldo	-156.465	-156.465	-156.465	-156.465	-156.465	-156.465	-156.465
Saldo financieringsfunctie							
Baten	-81.429	-47.577	-47.577	-46.683	-39.683	-33.183	-27.183
Lasten	-1.897.007	-1.925.532	-1.925.532	-1.269.177	-1.816.557	-1.760.983	-1.864.663
Saldo	-1.978.436	-1.973.109	-1.973.109	-1.315.860	-1.856.240	-1.794.166	-1.891.846
Overige algemene dekkingsmiddelen							
Baten	1.000						
Lasten	237.156	1.442.615	730.000	2.535.303	2.400.532	2.370.895	2.674.868
Saldo	238.156	1.442.615	730.000	2.535.303	2.400.532	2.370.895	2.674.868
Totaal algemene dekkingsmiddelen	-91.194.271	-91.187.350	-93.250.059	-96.524.033	-95.930.845	-95.658.828	-95.945.657

Vennootschapsbelasting

	Werkelijk 2020	Primitieve begroting 2021	Begroting 2021 inclusief wijzigingen	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Vennootschapsbelasting	98.000	-	-	-	-	-	-

2 INCIDENTELE LASTEN EN BATEN

In deze bijlage is rekening gehouden met de notitie structurele en incidentele baten en lasten van de commissie BBV van 30 augustus 2018. In aansluiting op deze notitie is in september 2021 een handreiking verschenen van de 12 provincies ter verduidelijking van de notitie en als aanvulling op het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader.

NB. Conform de Financiële verordening (artikel 212 gemeentewet) worden alleen incidentele lasten en baten met bedragen van 50.000 euro en hoger in het overzicht opgenomen. Bedragen beneden dit normbedrag worden niet opgenomen, omdat niet wordt voldaan aan het uitgangspunt van 'materiële omvang'.

	2022	2023	2024	2025
1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid				
2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer				
3. Sociaal domein				
4. Cultuur, economie en milieu				
- Woerden 650 jaar stad	60.000	0	0	0
5. Sport en onderwijs				
6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen				
- Herstructurering Bedrijventerrein Barwoutswaarder	75.000	225.000	0	0
7. Algemene inkomsten				
Overhead				
Totaal incidentele lasten	€ 135.000	€ 225.000	€ 0	€ 0
1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid				
2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer				
3. Sociaal domein				
4. Cultuur, economie en milieu				
5. Sport en onderwijs				
6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen				
7. Algemene inkomsten				
Totaal incidentele baten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Saldo lasten minus baten	€ 135.000	€ 225.000	€ 0	€ 0

Toelichting per post

Lasten

Woerden 650 jaar stad: betreft viering 650 jaar stad. Dekking komt uit de betreffende reserve.

Herstructurering bedrijventerrein Barwoutswaarder: door het raadsbesluit om schuifruimte te ontwikkelen, is het van groot belang dat er een gedegen herstructureringsplan komt. De kosten hebben betrekking op de vervaardiging van producten, rapporten, projectleiding, intermediar, vastgoed (OMU), beeldkwaliteitsplan en interne uren.

Baten

n.v.t.

3 STRUCTURELE TOEVOEGINGEN EN ONTTREKKINGEN AAN DE RESERVES

Toevoegingen aan reserves	2022	2023	2024	2025
Structurele toevoegingen:				
Reserve dekking kapitaallasten maatschappelijk nut	300.975	294.332	287.486	280.982
Reserve dekking kapitaallasten economisch nut	95.851	92.854	89.833	86.788
Incidentele toevoegingen	3.340.007	3.198.876	3.126.358	3.162.605
Totaal toevoegingen	€ 3.736.833	€ 3.586.062	€ 3.503.677	€ 3.530.375

Onttrekkingen aan reserves	2022	2023	2024	2025
Structurele onttrekkingen:				
Reserve dekking kapitaallasten maatschappelijk nut	743.864	750.683	721.132	712.827
Reserve dekking kapitaallasten economisch nut	295.634	294.245	292.858	256.689
Incidentele onttrekkingen	2.121.927	8.463	8.463	8.463
Totaal onttrekkingen	€ 3.161.425	€ 1.053.392	€ 1.022.453	€ 977.979

Structurele saldi	2022	2023	2024	2025
Begrotingssaldo (positief)	469.561	42.339	1.265.476	1.771.699
Af:				
Incidentele baten	0	0	0	0
Incidentele onttrekkingen reserves	-2.121.927	-8.463	-8.463	-8.463
Bij:				
Incidentele lasten	135.000	225.000	0	0
Incidentele toevoegingen reserves	3.340.007	3.198.876	3.126.358	3.162.605
Structureel saldo	€ 1.822.641	€ 3.457.752	€ 4.383.371	€ 4.925.841

4 RAMINGSGRONDSLAGEN

In deze begroting zijn de volgende grondslagen gehanteerd:

Lonen en prijzen

De raming van de personeelskosten is gebaseerd op de huidige salarissen, reguliere periodieke verhogingen en reeds gemaakte cao-afspraken. Indien bij de Algemene Uitkering (meicirculaire) een compensatie wordt gegeven voor loonstijging, dan wordt deze in programma 7 als stelpost gereserveerd.

Voor de prijzen wordt rekening gehouden met de Consumenten Prijs Index (CPI) van februari 2021 ad 1,8%.

Algemene uitkering

De Algemene Uitkering wordt geraamd op basis van de meicirculaire. Voor indexen worden alleen rekening gehouden met het begrotingsjaar 2022. Voor het meerjarenperspectief gelden constante prijzen (meerjarenbegroting is prijspeil 2022).

Nadat de berekening van de Algemene Uitkering is gemaakt, wordt een separate berekening gemaakt ten behoeve van een budgetreservering in verband met de areaaluitbreiding van de gemeente. Deze berekening wordt gemaakt op basis van de toename van woningen en inwoners en het budget ,en wordt als stelpost gereserveerd binnen programma 7.

Tarieven lokale heffingen

Voor de belastingen en retributies worden de bij de Strategische Heroriëntatie/begroting 2021-2024 besloten meerjarige percentages als basis genomen. Daarnaast wordt de algemene index van 1,8% toegepast. Voor afvalstoffenheffing en rioolrechten, alsmede diverse leges, wordt rekening gehouden met de maximale kostendekkendheid.

Rente

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moeten rentekosten aan de taakvelden/programma's worden toegerekend met behulp van een (rente)omslag. De commissie BBV heeft een aanbeveling gedaan ten aanzien van de systematiek waarop het renteomslagpercentage kan worden berekend. Op basis van deze systematiek is het renteomslagpercentage voor 2022 becijferd op 1,5%.

Er vindt geen rentebijschrijving plaats op reserves en voorzieningen.

Grondexploitaties

De berekeningswijze van de rente grondexploitaties is in het BBV voorgeschreven. Het rentepercentage is bepaald door het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente, naar verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen. Voor 2022 is dit rentepercentage berekend op 1,25%.

De disconteringsvoet voor verliesvoorzieningen binnen grondexploitaties schrijft het BBV verplicht voor op 2,0%.

5 GEPROGNOSTICEERDE BALANS

Activa x € 1.000)	(bedragen jaarrekening 2020	actueel begr 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025
Vaste activa						
<i>Totaal immateriële vaste activa</i>	324	31	23	16	8	0
<u>Materiële vaste activa</u>						
- investeringen met een economisch nut	175.926	178.215	195.150	196.427	194.550	192.023
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	85.441	96.409	103.533	105.565	108.951	111.727
<i>Totaal materiële vaste activa</i>	261.367	274.624	298.683	301.992	303.501	303.750
<u>Financiële vaste activa</u>						
- Deelnemingen	352	352	352	352	352	352
- Overige langlopende geldleningen	2.625	2.359	2.359	2.359	2.359	2.359
<i>Totaal financiële vaste activa</i>	2.977	2.711	2.711	2.711	2.711	2.711
Totaal vaste activa	264.668	277.366	301.417	304.719	306.220	306.461
Vlottende activa						
<i>Totaal voorraden (incl.verliesvoorziening)</i>	-7.396	4.279	13.851	19.491	20.323	15.994
<i>Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>	18.015	18.000	17.500	17.000	17.000	17.000
<i>Liquide middelen (kas-, bank- en giroaldi)</i>	875	800	800	800	800	800
<i>Totaal overlopende activa</i>	7.094	6.000	7.000	7.000	7.000	7.000
Totaal vlottende middelen	18.588	29.079	39.151	44.291	45.123	40.794
Totaal activa	283.256	306.445	340.568	349.010	351.343	347.255

Passiva € 1.000)	(bedragen x rekening 2020	actueel begr 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025
Vaste passiva						
<i>Totaal eigen vermogen</i>	62.874	57.645	58.690	61.265	65.012	69.336
<i>Totaal Voorzieningen</i>	10.338	9.134	9.037	9.097	9.272	9.549
<i>Totaal vaste schulden, met een rentetypische looptijd >= 1 jaar</i>	162.731	200.266	234.441	240.248	238.659	229.970
Totaal vaste passiva	235.943	267.045	302.168	310.610	312.943	308.855
Vlottende passiva						
<u>Netto vlott. schulden, met een rentetypische looptijd < 1 jaar</u>						
- Kasgeld	20.000	11.900	11.900	11.900	11.900	11.900
- Overige schulden	11.485	12.000	11.500	11.500	11.500	11.500
<i>Totaal netto vlott. schulden, met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>	31.485	23.900	23.400	23.400	23.400	23.400
<i>Liquide middelen (kas-, bank- en giroaldi)</i>						
<i>Overlopende passiva</i>	15.828	15.500	15.000	15.000	15.000	15.000
Totaal vlottende passiva	47.313	39.400	38.400	38.400	38.400	38.400
Totaal passiva	283.256	306.445	340.568	349.010	351.343	347.255

6 EMU-SALDO

Omschrijving	2021 (x € 1.000) Volgens realisatie t/m sept. 2021, aangevuld met raming resterende periode	2022 (x € 1.000) Volgens begroting 2022	2023 (x € 1.000) Volgens meerjaren- raming in begroting 2023
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	5.229	-1.045	-2.575
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	12.698	24.051	3.302
3. Mutatie voorzieningen	-1.204	-97	60
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	11.675	9.572	5.640
5. Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa			
Berekend EMU-saldo	-20.348	-34.765	-11.457

7. INVESTERINGSPLANNING

Rente 1,5%

OMSCHRIJVING JAARSCHIJF 2022	Programma	Jaar	Investering	Afschr.	2022	2023	2024	2025
Virtualisatie servers	Overhead	2022	200.000	3		69.667	68.667	67.667
Wifi netwerk	Overhead	2022	35.000	5		7.525	7.420	7.315
Serverruimte airco's	Overhead	2022	30.000	10		3.450	3.405	3.360
Uitwijk ESX + Backup	Overhead	2022	80.000	3		27.867	27.467	27.067
Laptops + acc.	Overhead	2022	250.000	3		87.083	85.833	84.583
Mobiele telefoons 250 st. + acc.	Overhead	2022	250.000	3		87.083	85.833	84.583
Compactor 2 (A&R)	2	2022	25.000	8		3.500	3.453	3.406
Tractor New Hollandd Boomer 3050	2	2022	45.000	8		6.300	6.216	6.131
Materieel gladheidsbestrijding fietspaden (servicevoertuig)	2	2022	25.000	10		2.875	2.838	2.800
Vorbereiding Snellerbrugcircuit (verschoven uit 2021)	2	2022	500.000	20		32.500	32.125	31.750
Oostelijke Randweg voorbereiding	2	2022	950.000	40		38.000	37.644	37.288
Rembrandtbrug (gefaseerde kredietverstrekking) m.i.v. 2027 activeren (na grondopbrengst € 100.000)	2	2022	4.100.000		82.268			
Rembrandtbrug indexering	2	2022	219.545					
Aanleg ongelijkvloerse kruising Steinhagenseweg 2e tranche (reeds beschikbaar € 1.950.000 incl. € 400.000 voorbereidingskrediet) (daarvan € 975.000 subsidie, nog extra subsidie € 25.000)	2	2022	975.000	25		53.625	53.040	52.455
Vervanging verhardingen 2022	2	2022	3.400.000	40		136.000	134.725	133.450
Renovatie verhardingen 2022	2	2022	1.487.748	25		81.826	80.933	80.041
Groeninvesteringen 2022	2	2022	666.150	20		43.300	42.800	42.301
Civiele kunstwerken 2022	2	2022	100.000	25		5.500	5.440	5.380
Oevers en beschoeiingen 2022	2	2022	650.000	25		35.750	35.360	34.970
Openbare verlichting armaturen 2022	2	2022	476.250	20		30.956	30.599	30.242
Openbare verlichting masten 2022	2	2022	292.000	40		11.680	11.571	11.461
Speelvoorzieningen 2022	2	2022	0	12		0	0	0
SC Woerden veld 3 toplaagrenovatie incl. inrichting	5	2022	350.000	12		34.417	33.979	33.542

SC Woerden veld 4 doelgebieden	5	2022	20.000	12	1.967	1.942	1.917
SC Woerden veld 1,2 en 4 vervangen voor LED	5	2022	85.000	20	5.525	5.461	5.398
Sportvelden toplaagrenovatie SCH obv SBR	5	2022	240.000	12	23.600	23.300	23.000
Herstel kunstgrasvelden algemeen uit 2022	5	2022	45.000	12	4.425	4.369	4.313
Vernieuwing overige schoolgeb. (scholenplan) oude syst. (annuitair)	5	2022	2.000.000	40	73.111	73.111	73.111
Nieuwbouw Wilhelminaschool lineair kap.l. pas m.i.v. 2024	5	2022	2.700.000	42	40.500	104.786	103.821
Totaal jaarschijf 2022			20.196.693		82.268	948.031	1.002.316

OMSCHRIJVING JAARSCHIJF 2023	Programma	Jaar	Investering	Afschr.	2022	2023	2024	2025
VMWare Licenties	Overhead	2023	208.800	2			107.532	105.966
Overige servers	Overhead	2023	83.200	3			28.981	28.565
Datacenter licenties	Overhead	2023	100.000	5			21.500	21.200
Rembrandtbrug (gefaseerde kredietverstrekking) m.i.v. 2027 activeren (na grondopbrengst € 600.000 en € 500.000 subsidie)	2	2023	3.000.000			147.061		
Rembrandtbrug indexering	2	2022	188.182					
Vervanging verhardingen 2023	2	2023	1.892.000	40			75.680	74.971
Renovatie verhardingen 2023	2	2023	1.500.000	25			82.500	81.600
Groeninvesteringen 2023	2	2023	964.500	20			62.693	61.969
Civiele kunstwerken 2023	2	2023	500.000	25			27.500	27.200
Oevers en beschoeiingen 2023	2	2023	61.648	25			3.391	3.354
Openbare verlichting armaturen 2023	2	2023	561.600	20			36.504	36.083
Openbare verlichting masten 2023	2	2023	342.400	40			13.696	13.568
Speelvoorzieningen 2023	2	2023	50.000	12			4.917	4.854
Renovatie natuurgrasveld 1 VEP	5	2023	66.800	15			5.455	5.389
Renovatie natuurgrasveld Reflex (naar 2025)								
Kunstgrasmat vervangen toplaag veld 2 VEP SBR	5	2023	240.000	12			23.600	23.300
Vervangen lichtarmaturen veld 5 SCH	5	2023	27.600	20			1.794	1.773
Sportvelden toplaagrenovatie Siveo SBR	5	2023	240.000	12			23.600	23.300
Totaal jaarschijf 2023			10.026.730		0	147.061	519.342	513.091

OMSCHRIJVING JAARSCHIJF 2024	Programma	Jaar	Investering	Afschr.	2022	2023	2024	2025
Storage	Overhead	2024	231.080	3				80.493
Firewall	Overhead	2024	75.000	5				16.125
Telefonie	Overhead	2024	80.000	5				17.200
Vervanging stemhokjes 2024	1	2024	45.000	10				5.175
Tractie (tweewielige tractor Goldini)	2	2024	20.000	10				2.300
Rembrandtbrug (gefaseerde kredietverstrekking) m.i.v. 2027 activeren (na grondopbrengst € 600.000 en € 500.000 subsidie)	2	2024	3.800.000				194.884	
Rembrandtbrug indexering	2	2022	62.728					
Aanleg Snelfietspad (extra onderhoud)		2021					50.000	50.000
Renovatie verhardingen 2024	2	2024	1.500.000	40				60.000
Vervanging verhardingen 2024	2	2024	1.200.000	25				66.000
Groenvoorzieningen 2024	2	2024	950.000	20				61.750
Civiele kunstwerken 2024	2	2024	425.000	25				23.375
Oevers en beschoeiingen 2024	2	2024	47.148	25				2.593
Openbare verlichting 2024 (armaturen)	2	2024	550.000	20				35.750
Openbare verlichting 2024 (masten)	2	2024	350.000	40				14.000
Speelvoorzieningen 2024	2	2024	50.000	12				4.917
Sportvelden toplaagrenovatie SCH o.b.v. SBR								
Toplaag renovatie Sportlust veld 5 SBR	5	2024	250.000	12				24.583
Herstel en vervangen doelgebieden	5	2024	20.000	20				1.300
Vervanging verlichtingsarmaturen KV Thor (LED)	5	2024	15.000	20				975
Vervanging div. voorzieningen (berekening/ ballenvangers/ hekken)	5	2024	48.000	30				2.320
Totaal jaarschijf 2024			9.718.956		0	0	244.884	468.856

OMSCHRIJVING JAARSCHIJF 2025	Programma	Jaar	Investering	Afschr.	2022	2023	2024	2025
Virtualisatie Servers	Overhead	2025	212.000	3				
VMWare Licenties	Overhead	2025	217.200	2				
Switches	Overhead	2025	116.000	5				
Uitwijk ESX + Backup	Overhead	2025	84.800	3				
PC's	Overhead	2025	10.000	in expl.				
Thin Clients	Overhead	2025	115.000	6				
Beeldschermen groot	Overhead	2025	110.000	6				
Monitorarmen	Overhead	2025	75.000	6				
Laptops + acc.	Overhead	2025	265.000	3				
Mobiele telefoons 250 st. + acc.	Overhead	2025	265.000	3				
Rembrandtbrug (gefaseerde kredietverstrekking) m.i.v. 2027 activeren (na grondopbrengst € 500.000 en € 500.000 subsidie)	2	2025	3.200.000					252.825
Verhoging exploitatiebudget IBOR (restvoordeel kapitaallasten)	2	2025						215.000
Renovatie verhardingen 2025	2	2025	1.500.000	40				
Vervanging verhardingen 2025	2	2025	1.200.000	25				
Groenvoorzieningen 2025	2	2025	950.000	20				
Civiele kunstwerken 2025	2	2025	425.000	25				
Oevers en beschoeiingen 2025	2	2025	47.148	25				
Openbare verlichting 2025 (armaturen)	2	2025	550.000	20				
Openbare verlichting 2025 (masten)	2	2025	350.000	40				
Speelvoorzieningen 2025	2	2025	50.000	12				
SC Woerden veld 3 toplaagrenovatie incl. inrichting	5							
Sportvelden toplaagrenovatie Siveo SBR	5							
Renovatie natuurgrasveld Reflex (was 2023)	5	2025	53.000	15				
Vervangen doelgebieden kunstgras veld 1 en veld 6 Sportlust	5	2025	34.500	8				
Retoppen kunststof toplaag Clytoneus	5	2025	126.500	10				
Vervanging lichtarmaturen SC Woerden veld 3 (LED)	5	2025	28.000	20				
Vervanging lichtarmaturen SDO (LED)	5	2025	15.000	20				
Renovatie natuurgrasveld en toplaag kunstgras Athloi	5	2025	34.000	15				
Vervanging div. voorzieningen (beregening/ ballenvangers/ hekken)	5	2025	52.000	30				
Auto landmeters	6	2025	36.000	8				

Totaal jaarschijf 2025	10.121.148	0	0	0	467.825
-------------------------------	-------------------	----------	----------	----------	----------------

Budgettaire neutrale investeringen in de programmabegroting 2022-2025

Riolering

Omschrijving	Programma	Jaar	Investering	Afschr.	2022	2023	2024	2025
Vrijvervalriolering	2	2022	1.800.000	40	72.000	71.325	70.650	
Extra duikers klimaatadaptatie	2	2022	140.000	40	5.600	5.548	5.495	
Duikers en drainage	2	2022	105.000	40	4.200	4.161	4.121	
Uitvoeringsplan KbOR	2	2022	305.000	40	12.200	12.086	11.971	
Totaal jaarschijf 2022			2.350.000		0	94.000	93.119	92.238
Vrijvervalriolering	2	2023	1.800.000	40		72.000	71.325	
Extra duikers klimaatadaptatie	2	2023	140.000	40		5.600	5.548	
Duikers en drainage	2	2023	105.000	40		4.200	4.161	
Uitvoeringsplan KbOR	2	2023	70.000	40		2.800	2.774	
Totaal jaarschijf 2023			2.115.000		0	0	84.600	83.807
Vrijvervalriolering	2	2024	1.800.000	40			72.000	
Extra duikers klimaatadaptatie	2	2024	140.000	40			5.600	
Duikers en drainage	2	2024	105.000	40			4.200	
Uitvoeringsplan KbOR	2	2024	44.000	40			1.760	
Totaal jaarschijf 2024			2.089.000		0	0	0	83.560
Vrijvervalriolering	2	2025	1.800.000	40				
Extra duikers klimaatadaptatie	2	2025	140.000	40				
Duikers en drainage	2	2025	105.000	40				
Uitvoeringsplan KbOR	2	2025	44.000	40				
Totaal jaarschijf 2025			2.089.000		0	0	0	0
Totaal Riolering			8.643.000		0	94.000	177.719	259.604

Budgettaire neutrale investeringen in de programmabegroting 2022-2025

Afval & Reiniging

ANNUITAIR

Omschrijving	Programma	Jaar	Investering	Afschr.	2022	2023	2024	2025
PMD containers BGC 2022	2	2022	21.000	5		4.391	4.391	4.391
Vervanging 5e vuilniswagen 2022	2	2022	275.000	8		36.736	36.736	36.736
rest OGC 2022	2	2022	76.500	10		8.295	8.295	8.295
papiercontainers OGC (verzamelcontainers glas/papier) 2022	2	2022	21.990	15		1.648	1.648	1.648
40m3 container milieustraten (midlife-upgrade en vervanging) 2022	2	2022	47.000	15		3.522	3.522	3.522
Totaal jaarschijf 2022			441.490		0	54.592	54.592	54.592
PMD containers BGC 2023	2	2023	21.000	5			4.391	4.391
rest OGC 2023	2	2023	76.500	10			8.295	8.295
PMD Pers OGC	2	2023	30.000	10			3.253	3.253
papiercontainers OGC (verzamelcontainers glas/papier) 2023	2	2023	21.990	15			1.648	1.648
40m3 container milieustraten (midlife-upgrade en vervanging) 2023	2	2023	26.000	15			1.949	1.949
Totaal jaarschijf 2023			175.490	55	0	0	19.536	19.536
PMD containers BGC 2024	2	2024	21.000	5				4.391
rest OGC 2024	2	2024	76.500	10				8.295
papiercontainers OGC (verzamelcontainers glas/papier) 2024	2	2024	21.990	15				1.648
pers container vrachtwagen (vervanging)	2	2024	20.000	15				1.499
40m3 container milieustraten (midlife-upgrade en vervanging) 2024	2	2024	26.000	15				1.949
GFT cocon met paslezer (via exploitatie)	2	2024			15.000			
Totaal jaarschijf 2024			165.490		15.000	0	0	17.782
Container BGS 2025	2	2025	21.000	5				
Rest OGC A&R	2	2025	76.500	10				
Rolpacker A&R	2	2025	25.000	10				
Papiercontainers	2	2025	22.000	15				
40m3 container milieustraten	2	2025	26.000	15				
Totaal jaarschijf 2025			170.500		15.000	0	0	
Totaal Afval & Reiniging			952.970		15.000	54.592	74.128	91.909

INVESTERINGEN UIT HET PARKEERBELEIDSPLAN - worden gedekt uit verhoging van de tarieven

OMSCHRIJVING	Jaar	Investering	Afschr.	2022	2023	2024	2025
Investerings i.v.m. invoering betaald parkeren Stationsomgeving en Staatsliedenbuurt	2022	44.000	10		5.060	4.994	4.928
Totaal jaarschijf 2022		44.000		0	5.060	4.994	4.928
Investerings i.v.m. invoering betaald parkeren Bloemenkwartier en schilwijken	2023	87.000	10			10.005	9.875
Totaal jaarschijf 2023		87.000	10	0	0	10.005	9.875

INVESTERINGEN UIT HET BELEIDSPLAN BEGRAVEN - worden gedekt uit verhoging van de tarieven

OMSCHRIJVING	Jaar	Investering	Afschr.	2022	2023	2024	2025
Uitbreiding urnenkelders	2022	20.000	25		1.100	1.088	1.076
Totaal jaarschijf 2022		20.000		0	1.100	1.088	1.076
Vervanging groen	2023	20.000	25			1.100	1.088
Vervanging paden tussen de graven en beter toegankelijk maken	2023	30.000	25			1.650	1.632
Totaal jaarschijf 2023		50.000	50	0	0	2.750	2.720
Realiseren nieuwe urnenmuur	2025	40.000	40				
Totaal jaarschijf 2025		40.000		0	0	0	0

8 STAAT VAN RESERVES

Reserves

Beleidsuitgangspunten

In aansluiting op de Kadernota Rechtmatigheid worden, in overeenstemming met de door uw raad vastgestelde beleidsuitgangspunten eventuele over- of onderschrijdingen van enkele reserves in principe verrekend in de jaarrekening. Slechts in uitzonderlijke gevallen vindt tussentijds bijstelling plaats. Het betreft de reserves onderhoud gemeentelijk vastgoed, dekking kapitaallasten maatschappelijk nut, dekking kapitaallasten economisch nut, onderwijskansenbeleid, WW 3e jaar en inventaris zwembaden. Met ingang van 2022 geldt dit ook voor de reserve Onderwijshuisvesting.

In overeenstemming met de beleidsuitgangspunten begroting 2022 zijn raadsbesluiten t/m 30 juni 2021 verwerkt.

Algemene en bestemmingsreserves

In deze paragraaf staat de door de raad vastgestelde beleid over de algemene en bestemmingsreserve. Een algemene reserve is vrij aanwendbaar. Bestemmingsreserves zijn gevormd voor door de raad bepaalde bestemmingen. Deze reserves hebben specifiek een bestedingsfunctie.

In de begroting zijn de volgende reserves opgenomen.

Algemene reserves

Algemene reserve

Doel: buffer voor calamiteiten, exploitatietekorten/incidentele uitgaven en neutraliseren negatieve reserves. Binnen de Algemene reserve is een bedrag gelabeld voor Volkshuisvesting en voor het Investeringsfonds SD.

In de jaarschijf 2022 is een toevoeging opgenomen van € 250.056, conform het raadsbesluit van 22 juni 2017 over de verkoop Carrosserieweg 1, 17R.004. Tevens wordt structureel 2.000.000 euro toegevoegd ten behoeve verbetering schuldquote en wordt een bedrag van 850.000 euro incidenteel toegevoegd in 2022. Beide conform de vastgestelde programmabegroting 2021-2024.

In 2022 wordt een bedrag van 700.000 euro onttrokken, conform het dekkingsplan behorende bij de begroting 2020-2023. Ook wordt in 2022 42.000 euro onttrokken ter dekking van de niet doorgegangene huurverhoging binnensport (zie aangenomen motie temporiseren huurverhoging binnensport van 24 juni 2021).

Algemene reserve grondbedrijf

Doel: onvoorziene risico's in de grondexploitaties op te vangen. De reserve wordt gevoed door winsten uit exploitatiegebieden en verliezen worden ten laste van deze reserve gebracht.

Bestemmingsreserves

Groenfonds

Doel: financiering van fysieke maatregelen aan de groene ruimte zoals die voortkomen uit; incidentele groenplannen, landschap ontwikkelingsplan (LOP), projecten groenblauw omgevingsplan, realiseren van ecologische verbindingzones, natuurontwikkeling of 'groene' burgerinitiatieven zoals stadslandbouw. Reserve wordt ook gebruikt voor dekking van een structurele begrotingspost subsidiebijdrage "bijzondere bomen of boomgroepen".

In 2022 wordt hiervoor € 8.463 onttrokken.

Toevoegingen aan de reserve kan plaatsvinden vanuit verkopen snippergroen en vanuit kostenverhaal.

Grote infrastructurele werken

Reserve heeft als doel dekking van grote infrastructurele werken. In de begroting 2022-2025 is geen mutatie opgenomen.

Infrastructurele werken

Doel: realiseren van bovenwijkse voorzieningen van veelal grote omvang.

E vindt aan deze reserve een afdracht plaats bij particuliere en gemeentelijke ontwikkelingen op basis van

de WRO en de nota kostenverhaal, zoals vastgesteld door de raad. In de begroting 2022-2025 is geen mutatie opgenomen.

Dekking kapitaallasten met economisch nut

Investerings met economisch nut moeten worden geactiveerd. Voor het bedrag van de investering mogen dus geen reserves in mindering worden gebracht. Ter dekking van de jaarlijkse kapitaallasten vindt onttrekking aan reserve plaats. Aan deze reserve wordt jaarlijks rente toegevoegd.

Dekking kapitaallasten met maatschappelijk nut

Investerings met maatschappelijk nut moeten worden geactiveerd. Voor het bedrag van de investering mogen dus geen reserves in mindering worden gebracht. Ter dekking van de jaarlijkse kapitaallasten vindt onttrekking aan reserve plaats. Aan deze reserve wordt jaarlijks rente toegevoegd.

Onderwijskansenbeleid

Betreft het niet verplichte deel. In de begroting 2022-2025 is geen mutatie opgenomen.

Onderhoud gemeentelijk vastgoed

Begrotingstechnisch is jaarlijks een bedrag beschikbaar voor onderhoud, gebaseerd op een gemiddeld bedrag over een periode van 10 jaar. Onder- of overschrijdingen van dit bedrag worden verrekend via de reserve in de betreffende jaarrekening. Tussentijds vindt geen bijstelling plaats.

Inventaris zwembaden

Structureel is een budget opgenomen voor inventaris van de zwembaden. Onder- of overschrijdingen van dit bedrag worden verrekend via de reserve in de jaarrekening. Tussentijds vindt geen bijstelling plaats. In de begroting 2022-2025 is geen mutatie opgenomen.

Organisatieontwikkeling

In het coalitieakkoord 2018-2022 is een bedrag van € 2.800.000 beschikbaar gesteld voor organisatieontwikkeling. In de begroting 2022-2025 is geen mutatie opgenomen.

WW 3e jaar

Met ingang van 1 januari 2018 is de CAR/UWO uitgebreid met artikel 10C Reparatie-uitkering bij werkloosheid. Met ingang van 1 januari 2016 zijn in de Wet Werk en Zekerheid er een aantal versoeringen in de WW rechten aangebracht. Sindsdien is er sprake van een vertraagde WW opbouw en de maximale duur wordt geleidelijk teruggebracht van 38 naar 24 maanden.

In de CAR/UWO is hiervoor ter reparatie van deze achteruitgang van WW rechten een Reparatie-uitkering opgenomen. Om de reparatie-uitkering te bekostigen regelt artikel 10c:7 van de CAR/UWO de bevoegdheid aan de werkgever om een werknemerspremie te heffen voor de reparatie-uitkering. Deze premie wordt sinds 1 januari 2018 ingehouden op het salaris van de medewerkers en is specifiek bedoeld voor de betaling WW uitkeringen. De gemeente is eigen risicodragers voor de ontstane WW lasten.

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2018 heeft de raad besloten om de reserve WW 3e jaar in te stellen. In de begroting 2022-2025 wordt jaarlijks een bedrag van 43.000 euro toegevoegd aan deze reserve.

Woerden 650 jaar stad

Jaarlijks wordt een bedrag van € 2.500 toegevoegd aan de reserve Woerden 650 jaar stad. Op basis van het coalitieakkoord is gedurende de jaren 2019, 2020 en 2021 € 21.667 extra toegevoegd. In 2022 is deze extra toevoeging vervallen. In de jaarschijf 2022 van de begroting 2022-2025 valt de reserve volledig vrij ter dekking van geraamde lasten.

Gebiedsfonds Middelland

Het gebiedsfonds wordt gebruikt om investeringen in de openbare ruimte te doen. Deze reserve wordt gevuld door exploitatiebijdragen door initiatiefnemers, bijdrage door de gemeente en bijdrage/subsidie door provincie en rijk. Vervolgens worden o.a. de uitgangspunten op het gebied van kosten en opbrengsten gedeeld, wordt stilgestaan bij een tweetal scenario's en worden tenslotte de kanttekeningen en risico's gedeeld. In de begroting 2022-2025 is geen mutatie opgenomen.

Onderhoud Onderwijshuisvesting

Met ingang van 2022 is deze reserve van toepassing. Bij raadsbesluit van 4 oktober 2018 is besloten tot instelling van de reserve Onderwijshuisvesting. Met ingang van 2022 wordt jaarlijks een bedrag geraamd in de begroting.

Voorzieningen

Woerden kent vier voorzieningen, nl. voorziening Afvalstoffenheffing, voorziening Riolering, voorziening Pensioen (oud)wethouders en een voorziening Exploitatietekort Corona Woerden Sport.

Pensioen (oud)wethouders

Bedragen worden uit deze voorziening onttrokken als de betreffende personen de AOW gerechtigde leeftijd hebben bereikt. Ook worden ontvangen overhevelingsbedragen toegevoegd en worden toekomstige pensioenaanspraken verwerkt.

Afvalstoffenheffing

Doel: gelijkmatige heffing afvalstoffen d.m.v. verrekening exploitatieoverschotten/-tekorten op de reiniging/afvalstoffen.

Riolering

Doel: gelijkmatige heffing rioolrechten d.m.v. verrekening exploitatieoverschotten/-tekorten op het begrotingsonderdeel riolering.

Exploitatietekort Woerden Sport

In 2020 is besloten tot instelling van deze voorziening om de verliezen van Woerden Sport te compenseren.

Rentepercentages

Het rentepercentage toe te rekenen aan de taakvelden (de zgn. omslagrente) bedraagt 1,5. Het rentepercentage Grondexploitatie bedraagt 1,25

Rentetoerekening:

Aan de volgende reserves wordt direct rente toegevoegd.

- Dekking kapitaallasten investeringen met economisch nut
- Dekking kapitaallasten investeringen met maatschappelijk nut.

Het rentepercentage toe te rekenen aan deze reserves ligt lager dan de het rentepercentage toe te rekenen aan de taakvelden, welke onttrokken wordt aan deze reserves. Op termijn betekent dit een tekort op de dekkingsreserves.

Om dit te voorkomen wordt het verschil toegevoegd aan deze dekkingsreserves, zie ook notitie Financiële Sturing.

OVERZICHT VAN RESERVES

Raadsbesluiten t/m 30 juni 2021

begroting 2022

begroting 2023

Naam reserve	saldo 1-1-2021 o.g.v. jaarrek. 2020 excl. resultaatbest.	vermeerderingen i.v.m. bijboeking rente	overige vermeerderingen excl. jaarrek. 2020	verminderingen 2021	saldo eind dienstjaar 31-12-2021	vermeerderingen i.v.m. bijboeking rente	overige vermeerderingen	verminderingen	saldo eind dienstjaar 31-12-2022	vermeerderingen wegens bijboeking rente	overige vermeerderingen	verminderingen	saldo eind dienstjaar 31-12-2023
1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid													
Organisatieontwikkeling	1.726.113			881.000	845.113				845.113				845.113
Werkloosheidswet 3e jaar	119.984				119.984		43.000		162.984		43.000		205.984
Subtotaal 1	1.846.097	0	0	881.000	965.097	0	43.000	0	1.008.097	0	43.000	0	1.051.097
2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer													
Kapitaallasten maatschappelijk nut	20.469.497	410.787		815.279	20.065.005	300.975		743.864	19.622.116	294.332		750.683	19.165.764
Groenfonds	649.002			8.313	640.689			8.463	632.226			8.463	623.763
Infrastructurale werken	1.778.506				1.778.506				1.778.506				1.778.506
Grote infrastructurale werken	1.481.716				1.481.716				1.481.716				1.481.716
Subtotaal 2	24.378.721	410.787	0	823.592	23.965.916	300.975	0	752.327	23.514.564	294.332	0	759.146	23.049.749
4. Cultuur, economie en milieu													
Woerden 650 jaar stad	45.834		24.167	12.500	57.500		2.500	60.000	0				0
Subtotaal 4	45.834	0	24.167	12.500	57.500	0	2.500	60.000	0	0	0	0	0
5. Onderwijs en sport													
Onderwijskansenbeleid	37.975				37.975				37.975				37.975
Onderwijshuisvesting	0				0		194.451		194.451		323.561		518.012
Inventaris zwembaden	309.253				309.253				309.253				309.253
Subtotaal 5	347.228	0	0	0	347.228	0	194.451	0	541.679	0	323.561	0	865.240
6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen													
Gebiedsfonds Middelland	500.000				500.000				500.000				500.000
Onderhoud gemeentelijk vastgoed	2.029.867		531.255		2.561.122			1.311.464	1.249.658		574.758		1.824.416
Subtotaal 6	2.529.867	0	531.255	0	3.061.122	0	0	1.311.464	1.749.658	0	574.758	0	2.324.416

Naam reserve	saldo 1-1-2021 o.g.v. jaarrek. 2020 excl. resultaatbest.	vermeerderingen i.v.m. bijboeking rente	overige vermeerderingen excl. jaarrek. 2020	verminderingen 2021	saldo eind dienstjaar 31-12-2021	vermeerderingen i.v.m. bijboeking rente	overige vermeerderingen	verminderingen	saldo eind dienstjaar 31-12-2022	vermeerderingen wegens bijboeking rente	overige vermeerderingen	verminderingen	saldo eind dienstjaar 31-12-2023
7. Algemene dekkingsmiddelen													
Algemene reserve	20.307.376		642.773	4.397.891	16.552.258		3.100.056	742.000	18.910.314		2.257.557		21.167.871
Algemene reserve grondbedrijf	3.607.669			170.000	3.437.669				3.437.669				3.437.669
Dekking kapitaallasten economisch nut	6.692.979	134.851		437.772	6.390.058	95.851		295.634	6.190.275	92.854		294.245	5.988.884
Subtotaal 7	30.608.024	134.851	642.773	5.005.663	26.379.985	95.851	3.100.056	1.037.634	28.538.258	92.854	2.257.557	294.245	30.594.424
Totaal reserves	€ 59.755.771	€ 545.638	€ 1.198.195	€ 6.722.755	€ 54.776.848	€ 396.826	€ 3.340.007	€ 3.161.425	€ 55.352.256	€ 387.186	€ 3.198.876	€ 1.053.391	€ 57.884.926

OVERZICHT VAN RESERVES

begroting 2024

begroting 2025

Naam reserve	vermeerderingen wegens bijboeking van rente	overige vermeerderingen	verminderingen	saldo eind dienstjaar 31-12-2024	vermeerderingen wegens bijboeking van rente	overige vermeerderingen	verminderingen	saldo eind dienstjaar 31-12-2025
1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid								
Organisatieontwikkeling				845.113				845.113
Werkloosheidswet 3e jaar		43.000		248.984		43.000		291.984
Subtotaal 1	0	43.000	0	1.094.097	0	43.000	0	1.137.097
2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer								
Kapitaallasten maatschappelijk nut	287.486	0	721.132	18.732.119	280.982	0	712.827	18.300.273
Groenfonds			8.463	615.300			8.463	606.837
Infrastructuurle werken				1.778.506				1.778.506
Grote infrastructuurle werken				1.481.716				1.481.716
Openbare ruimte Ibor				0				0
Subtotaal 2	287.486	0	729.595	22.607.641	280.982	0	721.290	22.167.332
4. Cultuur, economie en milieu								
Woerden 650 jaar stad				0				0
Subtotaal 4	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Onderwijs en sport								
Onderwijskansenbeleid				37.975				37.975
Onderwijshuisvesting		229.396		747.408		257.684		1.005.092
Inventaris zwembaden				309.253				309.253
Subtotaal 5	0	229.396	0	1.094.636	0	257.684	0	1.352.320
6. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen								
Gebiedsfonds Middelland				500.000				500.000
Onderhoud gemeentelijk vastgoed		588.678		2.413.094		588.678		3.001.772
Subtotaal 6	0	588.678	0	2.913.094	0	588.678	0	3.501.772
7. Algemene dekkingsmiddelen								
Algemene reserve		2.265.284		23.433.155		2.273.243		25.706.398
Algemene reserve grondbedrijf				3.437.669				3.437.669
Dekking kapitaallasten economisch nut	89.833		292.858	5.785.859	86.788		256.689	5.615.959
Subtotaal 7	89.833	2.265.284	292.858	32.656.683	86.788	2.273.243	256.689	34.760.026
Totaal reserves	€ 377.319	€ 3.126.358	€ 1.022.453	€ 60.366.151	€ 367.770	€ 3.162.605	€ 977.979	€ 62.918.547

9 STAAT VAN VOORZIENINGEN

						begroting 2022				begroting 2023			
Naam voorziening	saldo 1-1- 2021 o.g.v. jaarrek. 2020 excl. resultaatbest.	vermeerde- ringen i.v.m. bijboeking rente 2021	overige vermeerde- ringen excl. jaarrek. 2020	verminde- ringen 2021	saldo eind dienstjaar 31-12-2021	vermeerde- ringen i.v.m. bijboeking rente	overige vermeerde- ringen	verminde- ringen	saldo eind dienstjaar 31-12-2022	vermeerde- ringen i.v.m. bijboeking rente	overige vermeerde- ringen	verminde- ringen	saldo eind dienstjaar 31-12- 2023
1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid													
Pensioen (oud- wethouders	5.967.158			94.263	5.872.895		166.628	199.092	5.840.431		166.628	199.092	5.807.967
Subtotaal 1	5.967.158	0	0	94.263	5.872.895	0	166.628	199.092	5.840.431	0	166.628	199.092	5.807.967
2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer													
Afvalstoffen	502.043			400.327	101.716		96.021		197.737		43.141		240.878
Riolering	2.914.065			254.379	2.659.686			160.566	2.499.120		48.808		2.547.928
Subtotaal 2	3.416.108	0	0	654.706	2.761.402	0	96.021	160.566	2.696.857	0	91.949	0	2.788.806
5. Onderwijs en sport													
Woerden sport	500.000				500.000				500.000				500.000
Subtotaal 5	500.000	0	0	0	500.000				500.000				500.000
Totaal voorzieningen	9.883.266	0	0	748.969	9.134.297	0	262.649	359.658	9.037.288	0	258.577	199.092	9.096.773
Verliesvoorzieningen													
Complex De Pionier Zegveld	55.244				55.244				55.244			55.244	0
Defensie-eiland	16.860.773			16.860.773	0				0			0	0
TOTAAL rubriek E	16.916.017	0	0	16.860.773	55.244	0	0	0	55.244	0	0	55.244	0

OVERZICHT VAN
VOORZIENINGEN

begroting 2024

begroting 2025

Naam voorziening	vermeerderingen wegens bijboeking van rente	overige vermeerderingen	verminderingen	saldo eind dienstjaar 31-12-2024	vermeerderingen wegens bijboeking van rente	overige vermeerderingen	verminderingen	saldo eind dienstjaar 31-12-2025
1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid								
Pensioen (oud-)wethouders		166.628	199.092	5.775.503		166.628	199.092	5.743.039
Subtotaal 1	0	166.628	199.092	5.775.503	0	166.628	199.092	5.743.039
2. Fysiek beheer openbare ruimte en vervoer								
Afvalstoffen		56.824		297.702		91.260		388.962
Riolering		150.777		2.698.705		218.484		2.917.189
Subtotaal 2	0	207.601	0	2.996.407	0	309.744	0	3.306.151
5. Onderwijs en sport								
Woerden sport				500.000				500.000
Subtotaal 5	0	0	0	500.000	0	0	0	500.000
Totaal voorzieningen	0	374.229	199.092	9.271.910	0	476.372	199.092	9.549.190
Verliesvoorzieningen								
Complex De Pionier Zegveld				0				0
Defensie-eiland				0				0
TOTAAL rubriek E	0	0	0	0	0	0	0	0

10 KASSTROOMOVERZICHT

(bedragen x € 1.000)	jaarrekening	actueel begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Operationele kasstromen						
Baten	142.125	141.215	156.517	147.287	144.465	143.987
Lasten	-144.285	-146.444	-155.472	-144.712	-140.718	-139.663
Saldo van baten en lasten (excl. Reservemutaties)	-2.160	-5.229	1.045	2.575	3.747	4.324
<i>Mutaties in balansposities</i>						
Voorraden (grex), inclusief verliesvoorziening	-3.799	-11.675	-9.572	-5.640	-832	4.329
Uitzettingen	960	15	500	500	0	0
Overlopende activa	-4.178	1.094	-1.000	0	0	0
Voorzieningen (excl. Grex)	207	-1.204	-97	60	175	277
Netto vlottende schulden	-2.964	515	-500	0	0	0
Overlopende passiva	8.811	-328	-500	0	0	0
Afschrijvingslasten (geen kasstroom)	9.045	9.936	11.389	12.138	12.324	12.228
Totaal Operationele kasstromen	5.922	-6.876	1.265	9.633	15.414	21.159
Investeringskasstromen						
Immateriële Vaste Activa	-299	285	0	0	0	0
Materiële Vaste Activa	-21.172	-23.185	-35.440	-15.440	-13.825	-12.470
Financiële Vaste Activa	397	266	0	0	0	0
Totaal Investeringskasstromen	-21.074	-22.634	-35.440	-15.440	-13.825	-12.470
Financieringskasstromen						
Vaste schulden	15.766	37.535	34.175	5.807	-1.589	-8.689
Netto vlottende schulden - kasgeld	-600	-8.100	0	0	0	0
Totaal Financieringskasstromen	15.166	29.435	34.175	5.807	-1.589	-8.689
Saldo Operationele + Financierings- + Investeringskasstromen (= mutatie liquide middelen)	14	-75	0	0	0	0